

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό σημείωμα στην ελληνική έκδοση.....	3
Εισαγωγή.....	9
Η μη-βία είναι αναποτελεσματική.....	13
Η μη-βία είναι ρατσιστική	26
Η μη-βία είναι κρατιστική.....	43
Η μη-βία είναι πατριαρχική.....	58
Η μη-βία είναι τακτικά & στρατηγικά κατώτερη.....	70
Η μη-βία αυταπατάται.....	99
Ο άλλος δρόμος: δυνατότητες για έναν επαναστατικό ακτιβισμό....	114
Σημειώσεις.....	117

Εισαγωγικό σημείωμα στην ελληνική έκδοση

Ο Peter Gelderloos έγραψε αυτό το βιβλίο σε μια προσπάθεια να σπάσει το μονοπώλιο της άποψης των πασιφιστών, οι οποίοι ηγεμονεύουν ιδεολογικά το αμερικανικό αναρχικό κίνημα, όσον αφορά το ζήτημα της πολιτικής βίας. Μια ηγεμονία που εκφράζεται με αποκλεισμό από τα κινηματικά μέσα των κριτικών της μη βίας, όπως επίσης και με την απομόνωση των πιο μαχητικών ακτιβιστών σε διαδηλώσεις. Ακόμα και την παράδοση τους στην αστυνομία μέσω της γνωστής περιφρούρησης, που κοιτά πάντοτε προς το εσωτερικό και η οποία στις Η.Π.Α έχει το όνομα Peace Marshals. Όποια ειρωνεία για κάποιον ο οποίος λέει ότι είναι ειρηνιστής να χρησιμοποιεί το επίθετο marshal (σερίφης) για να διατηρήσει την ειρήνη, δηλώνοντας υπόρρητα και ασυνείδητα(;) ότι η «ειρήνη» χρειάζεται αστυνομία για να διατηρηθεί, δηλ κάποιο είδος εξωτερικής επιβολής και βίας, δηλ Κράτος.

Τι σημαίνει όμως το να θες να **διατηρήσεις** την ειρήνη σήμερα; Σημαίνει καταρχάς ότι η σημερινή συνθήκη της μισθωτής σκλαβιάς και της πολιτικής καταπίεσης και όλων όσα αυτή συνεπάγεται, δηλ φτώχεια, ρατσισμό, αλλοτρίωση, αποκλεισμό, περιβαλλοντική καταστροφή, κρατική βία και τρομοκρατία κ.τ.λ, δεν αναγνωρίζεται ως πόλεμος και βία, αλλά ως ειρήνη και ελευθερία. Σημαίνει ότι ο καθημερινός φασισμός που βιώνουν οι ομοφυλόφιλοι/ες, τα παιδιά, οι γυναίκες, οι ανάπηροι, οι μετανάστες κ.ο.κ, δεν είναι πόλεμος, αλλά ειρήνη. Σημαίνει ότι οι παρακολουθήσεις, το στήσιμο σκευωριών, οι ξυλοδαρμοί, οι παρενοχλήσεις, οι δίκες, οι καταδίκες, ακόμα και οι δολοφονίες πολιτικά διαφωνούντων δεν είναι βία, αλλά διάλογος. Αλλιώς για ποιο λόγο θα ήθελαν να διατηρήσουν μια τέτοια κατάσταση; Κατά συνέπεια λοιπόν, ο πασιφισμός είναι de facto βαθιά συντηρητικός και φαίνεται επίσης ότι **και** γι' αυτόν όλες οι ζωές δε μετράνε το ίδιο, μόνο που αρνείται να το παραδεχτεί, γιατί τότε θα ταυτίζονταν με τον διακηρυγμένο εχθρό του, οπότε πάει περίπατο η ηθική ανωτερότητα που διεκδικεί σε σχέση με τους αμφισβητίες που δεν αποκλείουν τη βία ως μέσο αγώνα και ανατροπής..

Μιλάνε οι πασιφιστές για τον φαύλο κύκλο της βίας και ότι η βία γεννά βία. Σύμφωνα, αλλά αυτό δεν ισχύει για την κρατική βία; Αν ισχύει, τότε γιατί η κατηγορία που απευθύνουν σε αγωνιστές που συγκρούονται π.χ με την αστυνομία ότι «με τη βία που ασκούν δικαιολογούν την καταστολή» δεν απευθύνεται ποτέ στο κράτος, στα αφεντικά και στα όργανα τους ότι με τη «βία που ασκούν δικαιολογούν την αντιβία»; Πολύ απλά, διότι τότε θα ήταν αναγκασμένοι να δικαιολογήσουν ηθικά τη βίαη αντίσταση. Γι' αυτό προτιμούν να υπονοούν ή και να βαφτίζουν φανερά ως πρωτογενή βία, αυτή των αντιστεκόμενων και όχι του κράτους και να μιλάνε για «*θύλακες βίας που πυροδοτούν εντάσεις τόσο εντός του κρατικού κατασταλτικού μηχανισμού όσο και στην κοινωνία*» όπως ο Μ. Μαραγκάκης (*Η πολιτική βία είναι πάντα φασιστική, εκδ. Διάπυρον, σελ. 33*). Θύτες και θύματα εξισώνονται. Τελικά μπορεί πράγματι στην άμεση άσκηση βίας, ο «*πασιφιστής*» να μη μοιάζει στον κρατικό «*εχθρό*» του, αλλά στην υποκρισία εί-

ναι ίδιοι και χειρότεροι.

Κάνουν τάχα πως δεν καταλαβαίνουν ότι, για όποιον θέλει να αποφύγει μια βίαιη κατάσταση, θεωρητικά δύο επιλογές υπάρχουν. Ή φεύγει από το πεδίο δράσης της βίας ή ασκεί αποτελεσματικότερη βία πάνω της για να την εξουδετερώσει. Είναι σαφές ότι στην πράξη η πρώτη επιλογή δεν υπάρχει σε έναν πλανήτη που είναι αποικιοποιημένος από το Κράτος και το Κεφάλαιο, αλλιώς ξέρανε όλοι να το παίζουν υπεράνω, αγνοί και αμόλυντοι. Η άσκηση και βίας λοιπόν ενάντια σε κάθε είδους κυριαρχία είναι αναγκαιότητα και όχι επιλογή. Βέβαια για να το καταλάβεις αυτό, προϋπόθεση είναι να βιώνεις ως βία το υπάρχον και να μην προσποιείσαι ότι όψεις της πραγματικότητας δεν υπάρχουν, επειδή δε χωράνε στο ιδεολογικό σου καλούπι ή όταν δε μπορείς να αρνηθείς την ύπαρξή τους να συμπεριφέρεσαι ως ιησουίτης και να βαφτίζεις το ψάρι κρέας.

Ο Bill Meyers σε ένα κείμενο του λέει ότι *«Η αποτυχία να αντιπαρατεθείς στη βία ενθαρρύνει ή επιτρέπει τη βία και η αποτελεσματικότητα της αντιπαραθέσης συσχετίζεται άμεσα με το επίπεδο αποθάρρυνσης της βίας»*. Αν δεν ισχύει αυτό, τότε θα πρέπει να μας εξηγήσουν κάποιοι από τους εν Ελλάδι πασιφιστές, γιατί *«δε μπορεί να κερδηθεί ο πόλεμος στο Αφγανιστάν;»* (Αλέκος Γεωργόπουλος, *η πολιτική βία είναι πάντοτε φασιστική*, σελ.55) όπως επίσης και ποιός ο ρόλος των «ειρηνοποιών» στις ειρηνικές συγκεντρώσεις των «αγανακτισμένων» στην πλατεία Συντάγματος; Αυτή ακριβώς δεν ήταν η λειτουργία τους; Η αποθάρρυνση μέσω του αριθμού, της οργάνωσης τους και μιας αιωρούμενης απειλής χρήσης βίας ή βίαιης απομάκρυνσης όλων όσων επιθυμούσαν να εκφράσουν την αγανάκτηση τους και με συγκρούσεις; Τι άλλο ήταν η επίθεση που δέχτηκαν οι αναρχικοί τη μέρα της γενικής απεργίας της 15^{ης} Ιουνίου, όταν φασίστες και «ειρηνοποιοί» ουρλιάζοντας «ασφαλίτες, προβοκάτορες» προσπάθησαν να δημιουργήσουν ρεύμα «αγανακτισμένων» ενάντια στους απεργούς αναρχικούς και επιτέθηκαν με κάθε είδους βία, προκειμένου να τους δείρουν, να τους διώξουν και να τους αποκλείσουν από την Πλατεία Συντάγματος; Γιατί δε βγήκε κανένας πασιφιστής να μιλήσει ενάντια στους «ειρηνοποιούς»; Δύο μέτρα και δύο σταθμά όπως πάντα. Το γεγονός ότι τα μούτρα των φασιστών σπάστηκαν όπως έπρεπε και δεν ξαναυπήρξε παρόμοια προσπάθεια, αποδुकνεύει στους πραγματικούς προβοκάτορες, «ειρηνικούς» και «βίαιους» την αλήθεια της προαναφερόμενης φράσης του Meyers.

Ένα άλλο αγαπημένο επιχείρημα των πασιφιστών, αλλά ακόμα και των ίδιων των συντηρητικών, δεξιών και αριστερών, ενάντια στη βία των επαναστατών είναι ότι αυτή *«ζυπνά τα συντηρητικά αντανakλαστικά της κοινωνίας»*. Κατ' αρχήν και μόνο ότι μιλάει για το όλον της κοινωνίας είναι λάθος, γιατί κοινωνία είναι και αυτοί που αντιστέκονται με βία απέναντι στη βία του κράτους. Κατά δεύτερον, για να ζυπνήσουν τα συντηρητικά αντανakλαστικά της κοινωνίας, θα πεί ότι αυτά υπήρχαν και πριν τη βία, αλλά κάπου κοιμόντουσαν. Όπως κοιμάται και η αυτοκρατορική των πασιφιστών, όπως πολύ σωστά λέει ο Gelderloos. Αλλά όπως οι άνθρωποι, έτσι και τα αντανakλαστικά τους για να κοιμούνται ήσυχα και για τόσο καιρό, πάει να πει ότι ήταν ικανοποιημένα με την προ της εκδή-

λωσης της βίας περίοδο. Γιατί όμως εξεγείρονται ξαφνικά τα συντηρητικά αντανakλαστικά της κοινωνίας; Η προφανής απάντηση είναι, γιατί θεωρούν ότι δέχονται επίθεση τα ίδια. Τι είναι όμως αυτό που δέχεται στην πραγματικότητα επίθεση; Όσον αφορά τον Ελλαδικό χώρο κυρίως τράπεζες, αστυνομία, εφορίες, πολιτικά γραφεία, μεγάλες καπιταλιστικές εταιρείες. Είναι προφανές λοιπόν ότι τα συντηρητικά αντανakλαστικά είναι το δίδυμο αδερφάκι όλων των θεσμών εκμετάλλευσης και καταπίεσης και πράγματι δεν μπορείς να χτυπήσεις το ένα χωρίς να πονέσει το άλλο. Σκοπός μιας επαναστατικής πολιτικής πέρα από το να καλλιεργεί τα δικά της αντανakλαστικά, είναι να αντιπαρατίθεται στα συντηρητικά αντανakλαστικά κάποιων **κοινωνικών κομματιών** και όχι να τα νανουρίζει. Αυτό είναι δουλειά της αστυνομίας. Άσε που εκτός από τα συντηρητικά αντανakλαστικά ενός κοινωνικού κομματιού ξυπνά και τα επαναστατικά ενός άλλου με αποτέλεσμα όπως λέει και ο Άκης Γαβριηλίδης στο άρθρο του (Οι Καθηγητές του Τίποτα. Η αντιεξέγερση ως πολιτική επιστήμη): *«να εκδηλωθούν πολιτικές επιθυμίες οι οποίες δεν είναι πλέον δυνατό να ενοποιηθούν και να χωρέσουν στο ίδιο συμβολικό σχήμα, σε ένα «μείγμα πολιτικής» που υποτίθεται ότι τους εξυπηρετεί όλους»,* καθιστώντας εμφανή τον κοινωνικό πόλεμο που μαίνεται κάτω από την ταμπέλα ...της καλύτερης δημοκρατίας που είχαμε ποτέ... Κάθε νόμισμα έχει δύο όψεις..

Λένε οι πασιφιστές ότι δε μπορείς να φτιάξεις μια μη βίαιη κοινωνία με βίαια μέσα, δλδ το γνωστό και ορθότατο επιχείρημα της συνάφειας των μέσων και των σκοπών. Κανένας λογικά σκεπτόμενος και με αγνά κίνητρα άνθρωπος δε μπορεί να διαφωνήσει. Μήπως όμως είπε ποτέ κανένας από τους μη πασιφιστές ακτιβιστές του αναρχικού κινήματος το αντίθετο; Κανένας που πετάει πέτρα ή μολότωφ ή κάνει σαμποτάζ ή ασκεί οποιαδήποτε άλλη μορφής αντιβίας δεν είπε ότι τη στιγμή που το κάνει αυτό, φτιάχνει **αυτομάτως** τον καινούριο μη βίαιο κόσμο που επιθυμεί. Είπε απλά ότι αντιστέκεται και αγωνίζεται ενάντια στον παλιό βίαιο κόσμο. Είναι άλλο πράγμα η καταστροφή του παλιού και άλλο πράγμα η δημιουργία του καινούριου κόσμου, άλλο πράγμα η απελευθέρωση και άλλο η ελευθερία και δεν υπάρχει επανάσταση που να μην έχει αυτό το διπλό καθήκον. Μια βίαιη κοινωνία δεν παράγεται αυτόματα ως αποτέλεσμα της βίας που ασκήθηκε ενάντια στην παλιά εξουσία, αλλά κυρίως ως αποτέλεσμα των ιεραρχιών που ενσωματώνει η ίδια στο εσωτερικό της. Αντίθετα μια κοινωνία που βασίζεται στην οικονομική εκμετάλλευση και την ιεραρχία παράγει βία πρώτα απ' όλα στο εσωτερικό της, έμμεση και άμεση, όπως φαίνεται και από την ιστορία των ανθρώπινων κοινωνιών μέχρι σήμερα.

Όλα αυτά τα επιχειρήματα των πασιφιστών και ακόμα περισσότερα ο Gelderloos τα καταρρίπτει ένα προς ένα στο παρόν βιβλίο. Θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμο να παρατηρήσουμε τις ομοιότητες και τις διαφορές της πασιφιστικής ρητορικής στην Ελλάδα από αυτή της Αμερικής, όπως και τον τρόπο με τον οποίο πραγματώνονται οι εκδηλώσεις της, ειδικά μετά την περίοδο των Αγανακτισμένων και να βγάλουμε τα συμπεράσματα μας σχετικά με το ποιόν, τις προθέσεις και την αγνότητα των αυτοαποκαλούμενων πασιφιστών. Φυσικά το ίδιο ισχύει και για τη

φρασεολογία του Gelderloos. Όλα τα επιχειρήματα του δεν έχουν κυριολεκτικά πεδίο εφαρμογής την ελληνική κοινωνία με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, πχ. λευκή ανωτερότητα, μαύροι, αλλά αν στη θέση των μαύρων βάλουμε πχ. τους μετανάστες, τότε βλέπουμε ότι παρόλο που εκδηλώνονται αυτά τα φαινόμενα με διαφορετικές μορφές σε διαφορετικούς τόπους, η λογική τους είναι η ίδια, δλδ, εδώ δεν είναι ανωτερότητα των λευκών απέναντι στους μαύρους, είναι ανωτερότητα των Ελλήνων απέναντι στους μετανάστες και πάει λέγοντας.

Ας κάνουμε λοιπόν τις απαραίτητες συγκρίσεις και ας δώσουμε τις προφανείς αναλογίες για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε καλύτερα τα επιχειρημάτα του Gelderloos. Αν το κάνουμε αυτό τότε μπορούμε να καταλάβουμε πως μπορεί κάποιος «πασιφιστής» να λέει ότι *«Το Κράτος δε μπορεί να υπάρξει χωρίς τη Βία και η Βία χωρίς το Κράτος. Κάθε κρατική οργάνωση στηρίζεται στη βία, γιατί κάθε νέα κρατική οργάνωση προέρχεται μέσα από μια βίαιη ανατροπή»*, όντας μέλος της εκτελεστικής γραμματείας και εκπρόσωπος τύπου των Οικολόγων Πράσινων (sic), ενός κόμματος που συμμετέχει στις εκλογές για την διακυβέρνηση του...Κράτους, που έχει ευρωβουλευτές και είναι και αδελφό κόμμα με τους Πράσινους της Γερμανίας που ως γνήσιοι ειρηνιστές...βομβάρδισαν τη Σερβία. (Ελεάννα Ιωαννίδου, *Ούτε γκρεμίζεται, ούτε χτίζεται...*, *Η πολιτική βία είναι πάντα φασιστική*, εκδ. Διάπυρον) Η επίσης πως μπορεί κάποιος να λέει ότι δεν υπάρχει *«καμιά ανοχή χωρίς συνενοχή»* (Παναγιώτης Δημητράς, *Η πολιτική βία είναι φασιστική*, εκδ. Διάπυρον) και ότι *«όσοι σιωπούμε απέναντι σε τούτη την πολιτική βία.....είμαστε αδιαβάθητοι συνένοχοι»* (Θανάσης Τριαρίδης, *Η πολιτική βία είναι πάντοτε φασιστική*, εκδ. Διάπυρον) και να διαμαρτύρεται για τους Δίδυμους πύργους, για το μετρό της Μαδρίτης, για τους καμικάζι αυτοκτονίας στο Ισραήλ, το Ιρακ και το Αφγανιστάν, για τον Μπρέιβικ στη Νορβηγία, για τα Καλάβρυτα, το Δίστομο και τώρα τελευταία για την δήθεν ή και πραγματικά μηδενιστική βία στη Ελλάδα. Τι διαφορετικό κάνανε όλοι οι παραπάνω πέρα από το να εφαρμόσουν στην πράξη τη συλλογιστική των προαναφερόμενων «πασιφιστών», ότι *«όλοι είμαστε αδιαβάθητοι ένοχοι...διαφόρων διαβαθμίσεων νεοναζι.. ότι η ανοχή είναι συνενοχή κ.τ.λ.»*;

Περιτό να γίνει μνεία στο ποιοί ιστορικά είχαν τη λογική της συλλογικής ευθύνης, για κάτι που δεν αποφασίστηκε και δεν πραγματοποιήθηκε συλλογικά. Μάλλον θα έπρεπε να πάνε μάρτυρες υπεράσπισης των Ναζί στη δίκη που γίνεται για τη Σφαγή του Διστόμου, όσοι υιοθετούν αυτές τις λογικές. Αυτοί οι αφορισμοί ρίχνουν τον πασιφισμό στο επίπεδο μιας «αποφατικής θεολογίας» ή μήπως ποτέ αυτός δεν ήταν τίποτα άλλο; Αλλά αυτά είναι μια άλλη ιστορία... Ας βάλουν καλά στο μυαλό τους όμως όλοι αυτοί, ότι εκεί που τα όρια μεταξύ αθώου και ενόχου δεν υφίστανται, όλοι είναι στόχος γι' αυτόν που είναι ή θεωρεί τον εαυτό του θύμα..Και ότι ο «πασιφισμός» αυτού του τύπου καταντάει πασιφ(ασ)ισμός. Απλά είναι η δειλή όψη του ολοκληρωτικού νομίσματος που βάζει τους άλλους να κάνουν τις βρώμικες δουλειές...γι' αυτό και τρέχει και στα δικαστήρια προκειμένου να τιμωρήσει τους ρατσιστές Ο.Υ.Καδες που φωνάζουν ρατσιστικά συνθήματα στις παρελάσεις ή ζητά από τα κράτος να κλείσει

τα γραφεία των ναζιστών. Αλλά δε θα μπορούσε να είναι κι αλλιώς για τους υποκριτές οπαδούς της κρατικής δικαστικής (και όχι μόνο) βίας των νόμων.

Και λένε ότι η ομορφιά βρίσκεται στους δρόμους, αλλά όταν κοιτάζω έξω μου μοιάζει περισσότερο σαν ήττα.

-Defiance Ohio

Αυτό το βιβλίο αφιερώνεται στη Sue Daniels (1960-2004), μια λαμπρή οικολόγο, θαρραλέα φεμινίστρια, παθιασμένη αναρχική και όμορφο και τρυφερό πλάσμα, που φρόντιζε και προκαλούσε τους πάντες γύρω της. Η γενναιότητα και η σοφία σου συνεχίζουν να με εμπνέουν και με αυτό τον τρόπο το πνεύμα σου παραμένει αδάμαστο...

Και στον Greg Michael (1961-2006) ο οποίος ενσάρκωσε την υγεία, ως συνολικό τρόπο ζωής και την ακούραστη έρευνα ενάντια στα δηλητήρια του κόσμου μας, ακόμα και στις πιο ανθυγιεινές συνθήκες. Από μια σακούλα σταφίδες κλεμμένες από την κουζίνα της φυλακής μέχρι το ξεδίπλωμα της μνήμης σε μια βουνοκορφή, τα δώρα που μου έδωσες είναι βάλσαμο και όπλο, και θα με συνοδεύουν μέχρι και το γκρέμισμα της τελευταίας φυλακής.

Θερμές ευχαριστίες στους Megan, Patrick, Carl, Gopal και Sue D. για τις διορθώσεις και την υποστήριξη τους και την Sue F., James, Iris, Marc, Edi, Alexander, Jessica, Esther και όλους όσους ήρθαν στα εργαστήρια της πολύτιμης κριτικής γι' αυτή τη δεύτερη έκδοση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τον Αύγουστο του 2004, στο 2^ο Αναρχικό Συνέδριο Βόρειας Αμερικής στην Άθενς του Οχάιο, συμμετείχα σε ένα πάνελ με θέμα συζήτησης «Μη-βία εναντίον Βίας». Ως ήταν αναμενόμενο η συζήτηση μετατράπηκε σε μια μη παραγωγική και ανταγωνιστική λογομαχία. Έλπιζα ότι σε καθέναν από τους συμμετέχοντες στο πάνελ θα δίνονταν αρκετός χρόνος να μιλήσει, προκειμένου να παρουσιάσει τις ιδέες του σε βάθος και να περιοριστούν οι πιθανότητες ανταλλαγής στερεότυπων επιχειρημάτων. Αλλά ο συντονιστής, ο οποίος ήταν επίσης ένας από τους διοργανωτές της συνάντησης και εκτός από όλα αυτά και συμμετέχων στη συζήτηση, αποφάσισε ενάντια σε αυτή την προσέγγιση.

Λόγω της ηγεμονίας των υποστηρικτών της μη-βίας, οι κριτικές για τη μη-βία αποκλείονται από τα κυριότερα περιοδικά, τα εναλλακτικά μέσα και τα άλλα φόρουμ στα οποία έχουν πρόσβαση οι αντιεξουσιαστές. Η μη-βία αποτελεί άρθρο πίστης και κλειδί για να συμμετέχεις πλήρως στο κίνημα. Οι αντιεξουσιαστές και αντικαπιταλιστές που προτείνουν ή δρουν πιο μαχητικά, ξαφνικά βρίσκονται εγκαταλειμμένοι από τους ίδιους πασιφιστές με τους οποίους βάδισαν δίπλα-δίπλα στην προηγούμενη πορεία. Μόλις απομονωθούν, οι αγωνιστές χάνουν την πρόσβαση σε πηγές πληροφόρησης και την προστασία από το να γίνουν τα εξιλαστήρια θύματα των Μ.Μ.Ε ή να ποινικοποιηθούν από την κυβέρνηση. Λόγω της δυναμικής της απομόνωσης αυτών που δεν βολεύονται με τη μη-βία, δεν υπάρχει δυνατότητα για έναν υγιή ή κριτικό διάλογο, προκειμένου να αξιολογηθούν οι επιλεγμένες στρατηγικές μας.

Από την εμπειρία μου, οι περισσότεροι άνθρωποι που εμπλέκονται στα ριζοσπαστικά κινήματα δεν έχουν ακούσει ποτέ καλά επιχειρήματα ή ακόμα και άσχημα ενάντια στη μη-βία. Αυτό ισχύει, ακόμα και όταν γνωρίζουν ένα σωρό πράγματα για άλλα θέματα του κινήματος. Αντιθέτως, τείνουν να εξοικειώνονται με την αύρα του ταμπού που περιβάλλει τους μαχητικούς (militants), να εσωτερικεύουν το φόβο και την αποστροφή που επιφυλάσσουν τα εταιρικά Μ.Μ.Ε για τους ανθρώπους που είναι πρόθυμοι να παλέψουν πραγματικά ενάντια σε καπιταλισμό και κράτος και να συγχέουν την απομόνωση που επιβάλλεται στους μαχητικούς με κάποια αυτό-απομόνωση που δήθεν είναι έμφυτη στην μαχητικότητα (militancy). Οι περισσότεροι υπερασπιστές της μη-βίας με τους οποίους έχω συζητήσει αυτά τα θέματα, και είναι πολλοί αυτοί, προσέγγισαν την συζήτηση σαν να ήταν προκαθορισμένο το συμπέρασμα ότι, η χρήση βίας στα κοινωνικά κινήματα είναι και λάθος και αυτοαναιρούμενη (τουλάχιστον αν λαμβάνει χώρα σε απόσταση μικρότερη των 1000 μιλίων από εκεί που βρίσκονται αυτοί). Αντίθετα, υπάρχουν πάρα πολλά στέρεα επιχειρήματα ενάντια στη μη-βία, στα οποία οι πασιφιστές απλά έχουν αποτύχει να δώσουν απάντηση με τη φιλολογία τους.

Αυτό το βιβλίο θα δείξει ότι η μη-βία, στις σημερινές εκδηλώσεις της, βασίζεται σε διαστρεβλωμένες ιστορίες αγώνα. Συνδέεται σαφώς και ανεπιφύλακτα με την παραποίηση των αγώνων των έγχρωμων ανθρώπων

από τους λευκούς. Οι μέθοδοι της περιλαμβάνονται στις εξουσιαστικές δυναμικές και τα αποτελέσματα της χρησιμεύουν για να ικανοποιηθούν οι κυβερνητικοί στόχοι σε βάρος των λαϊκών στόχων. Μασκαρεύει κι επιπλέον ενθαρρύνει πατριαρχικές υποθέσεις και εξουσιαστικές δυναμικές. Οι στρατηγικές της επιλογές οδηγούν αναπόφευκτα σε αδιέξοδα. Και αυτοί που την ασκούν αυταπατώνται πάνω σε έναν αριθμό βασικών σημείων.

Με βάση αυτά τα συμπεράσματα, αν θέλουμε τα κινήματά μας να έχουν κάποια πιθανότητα να καταστρέψουν τα καταπιεστικά συστήματα όπως τον καπιταλισμό και τη λευκή ανωτερότητα και να χτίσουν έναν ελεύθερο και υγιή κόσμο πρέπει να διαδώσουμε αυτές τις κριτικές και να τερματίσουμε την φήμωση που έχει επιβάλει η μη-βία στο διάλογο και ταυτόχρονα να αναπτύξουμε πιο αποτελεσματικές μορφές αγώνα.

Μπορούμε να πούμε ότι σκοπός μιας συζήτησης είναι να πείσεις και να πειστείς, ενώ μιας λογομαχίας είναι να κερδίσεις κι έτσι να σωπάσεις τον αντίπαλο σου. Ένα από τα πρώτα βήματα για την επιτυχία σε κάθε λογομαχία είναι να ελέγξεις την ορολογία, έτσι ώστε να αποκτήσεις το πλεονέκτημα και να φέρεις σε δύσκολη θέση τον αντίπαλο σου. Αυτό ακριβώς έκαναν οι πασιφιστές διατυπώνοντας το δίπολο ως «βία ενάντια σε μη-βία». Οι κριτικοί της μη-βίας χαρακτηριστικά χρησιμοποιούν αυτή τη διχοτομία, με την οποία οι περισσότεροι από μας διαφωνούμε πλήρως και πιέζουν για να επεκταθούν τα όρια της μη-βίας, έτσι ώστε τακτικές που υποστηρίζουμε, όπως η καταστροφή ιδιοκτησίας, να γίνουν αποδεκτές μέσα σε ένα μη-βίαιο πλαίσιο, αποδεικνύοντας με αυτό τον τρόπο πόσο αδύναμοι και απονομιμοποιημένοι είμαστε.

Δε γνωρίζω κανέναν ακτιβιστή επαναστάτη ή θεωρητικό σχετικό με το κίνημα σήμερα, ο οποίος να υποστηρίζει τη χρήση μόνο βίαιων τακτικών και να αντιτίθεται σε κάθε χρήση μεθόδων που δεν θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν βίαιες. Είμαστε υποστηρικτές μιας ποικιλίας μεθόδων, δηλαδή αποτελεσματικών συνδυασμών που επιλέγονται από μια μεγάλη γκάμα μεθόδων που μπορούν να μας οδηγήσουν στην απελευθέρωση από όλα τα συστατικά αυτού του καταπιεστικού συστήματος: τη λευκή ανωτερότητα, την πατριαρχία, τον καπιταλισμό και το κράτος. Πιστεύουμε ότι οι τακτικές θα έπρεπε να επιλέγονται έτσι ώστε να αντιστοιχούν σε κάθε συγκεκριμένη κατάσταση και όχι να είναι αποτέλεσμα ενός προκαθορισμένου ηθικού κώδικα. Τείνουμε επίσης να πιστεύουμε ότι τα μέσα αντανάκλωνται στο σκοπό και δε θα θέλαμε να δράσουμε με τρόπο που αναπόφευκτα θα οδηγούσε στη δικτατορία ή σε κάποια άλλη μορφή ζωής που δε θα σέβεται τη ζωή και την ελευθερία. Ως τέτοιοι, μπορούμε ακριβέστερα να περιγραφούμε ως υποστηρικτές ενός επαναστατικού ή μαχητικού ακτιβισμού παρά ως υποστηρικτές της βίας.

Θα αναφέρομαι στους υποστηρικτές της μη-βίας, ως μη-βίαιους ακτιβιστές ή εναλλακτικά πασιφιστές. Πολλοί από αυτούς, προτιμούν τον ένα ή τον άλλο όρο και μερικοί κάνουν ακόμα και διάκριση ανάμεσα στους δύο όρους, αλλά από την εμπειρία μου οι διακρίσεις δεν είναι ακριβείς από το ένα άτομο στο άλλο. Επιπλέον, οι ίδιοι οι πασιφιστές/μη-βίαιοι ακτιβιστές τείνουν να συνεργάζονται, άσχετα με τον όρο που

έχουν επιλέξει να χαρακτηρίζονται, γι' αυτό η διαφορά στις ταμπέλες δεν είναι σημαντική για τα θέματα που απασχολούν αυτό το βιβλίο. Σε μεγάλο βαθμό, χρησιμοποιώντας τον όρο πασιφισμός ή μη-βία, απεικονίζουμε έναν τρόπο ζωής ή μια μέθοδο κοινωνικού ακτιβισμού που αποφεύγει, μετασχηματίζει, ή αποκλείει τη βία, ενόσω προσπαθεί να αλλάξει την κοινωνία και να δημιουργήσει έναν πιο ειρηνικό και ελεύθερο κόσμο.

Σε αυτό το σημείο θα μπορούσε να βοηθήσει το να ορίσουμε τον όρο «βία», αλλά ένα από τα βασικά επιχειρήματα αυτού του βιβλίου είναι ότι η βία δε μπορεί να οριστεί με σαφήνεια. Θα πρέπει να διασαφηνίσω και μερικούς άλλους όρους που εμφανίζονται συχνά. Η λέξη ριζοσπαστικός χρησιμοποιείται κυριολεκτικά για να δηλώσει μια κριτική, δράση ή άτομο που φτάνει στις ρίζες ενός συγκεκριμένου προβλήματος, αντί να επικεντρώνει στις επιφανειακές λύσεις που ρίχνονται στο τραπέζι από τις προκαταλήψεις και τις εξουσίες του σήμερα. Η λέξη δεν είναι συνώνυμο του άκρου ή του ακραίου, όπως θα ήθελαν να μας κάνουν να πιστέψουμε τα Μ.Μ.Ε. (Παρόμοια, σε περίπτωση που κάποιος δε το έχει ξεκαθαρίσει ακόμα: ο αναρχικός δεν είναι κάποιος που υποστηρίζει το χάος, αλλά κάποιος που υποστηρίζει την ολοκληρωτική απελευθέρωση του κόσμου μέσω της ανατροπής του καπιταλισμού, της κυβέρνησης και όλων των άλλων μορφών καταπιεστικής εξουσίας, για να τα αντικαταστήσει με έναν αριθμό άλλων κοινωνικών διευθετήσεων, αποδεδειγμένων ή ουτοπικών). Από την άλλη, δεν χρησιμοποιώ τον όρο «επανάσταση» κυριολεκτικά, που σημαίνει την ανατροπή των σημερινών κυρίαρχων από μια καινούρια ομάδα κυρίαρχων (κάτι το οποίο θα καθιστούσε την αντιεξουσιαστική επανάσταση, σχήμα οξύμωρο), αλλά εννοώ μια κοινωνική αναταραχή με εκτεταμένα μετασχηματιστικά αποτελέσματα. Χρησιμοποιώ αυτή τη λέξη, μόνο επειδή έχει τόσο μεγάλης διάρκειας ευνοϊκά συμφραζόμενα και επειδή ο πιο ακριβής εναλλακτικός όρος, απελευθέρωση, είναι άχαρος στις (adjectival) επιθετικές μορφές του.

Ξανατονίζω μια κρίσιμη διάκριση: οι κριτικές σε αυτό το βιβλίο δεν στοχεύουν σε συγκεκριμένες δράσεις που δεν είναι παραδείγματα βίαιης συμπεριφοράς, όπως μια ολονυκτία που παραμένει ειρηνική, ούτε στοχεύει σε μεμονωμένους ακτιβιστές που διαλέγουν να αφοσιωθούν σε μη-μαχητικό έργο, όπως η θεραπεία ή η δημιουργία ισχυρών κοινοτικών σχέσεων. Όταν μιλάω για πασιφιστές και υποστηρικτές της μη-βίας αναφέρομαι σε εκείνους που επιβάλλουν την ιδεολογία τους σε ολόκληρο το κίνημα και αποτρέπουν άλλους ακτιβιστές από τη μαχητικότητα (militancy) (συμπεριλαμβανομένης της χρήσης βίας), ή δεν υποστηρίζουν άλλους ακτιβιστές απλά και μόνο λόγω της μαχητικότητας τους. Παρόμοια ένας ιδανικός επαναστάτης ακτιβιστής δεν είναι αυτός που επίμονα επικεντρώνεται στο να συγκρούεται με τους μπάτσους ή να εμπλέκεται σε παράνομες πράξεις σαμποτάζ,, αλλά κάποιος που αγκαλιάζει και υποστηρίζει αυτές τις δραστηριότητες, όπου είναι αποτελεσματικές, ως μέρος μιας ευρείας γκάμας δράσεων που είναι απαραίτητες για την ανατροπή του κράτους και τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου.

Αν και επικεντρώνομαι στην απομυθοποίηση του πασιφισμού στην

υπηρεσία επαναστατικών στόχων, σε αυτό το βιβλίο συμπεριλαμβάνω παραθέσεις από πασιφιστές που επιζητούν περιορισμένες μεταρρυθμίσεις μαζί με παραθέσεις από ανθρώπους που δουλεύουν για τον ολικό κοινωνικό μετασχηματισμό. Αρχικά μπορεί να φανεί παράξενο, όμως αναφέρω τις λέξεις ή τις πράξεις των ρεφορμιστών πασιφιστών μόνο σε αναφορά με εκστρατείες όπου δούλεψαν μαζί με τους επαναστάτες πασιφιστές και τα παρατιθέμενο υλικό αφορά όλους όσους αναμίχθηκαν ή τους ίδιους τους κοινωνικούς αγώνες ως παραδείγματα που αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητα της μη-βίας στην επίτευξη επαναστατικών στόχων. Είναι δύσκολο να διακρίνουμε ανάμεσα σε επαναστάτες και μη επαναστάτες πασιφιστές, γιατί τείνουν οι ίδιοι να μην κάνουν αυτή τη διάκριση στην πορεία της δράσης τους. Δουλεύουν μαζί, διαδηλώνουν μαζί και συχνά χρησιμοποιούν τις ίδιες τακτικές στις ίδιες δράσεις. Επειδή η κοινή δέσμευση στη μη-βία και η μη κοινή δέσμευση σε έναν επαναστατικό σκοπό, είναι το κύριο κριτήριο για τους μη-βίαιους ακτιβιστές στο να αποφασίσουν με ποιόν θα εργαστούν μαζί, αυτά είναι τα όρια που θα χρησιμοποιήσω στον ορισμό αυτών των κριτικών.

1. Η ΜΗ-ΒΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ

Θα μπορούσα να ξοδέψω πολύ χρόνο μιλώντας για τις αποτυχίες της μη-βίας. Αντίθετα, ίσως είναι πιο χρήσιμο να μιλήσω για τις επιτυχίες της. Ο πασιφισμός δύσκολα θα ήταν ελκυστικός στους υποστηρικτές του, αν η ιδεολογία του δεν είχε παράγει καθόλου ιστορικές νίκες. Τυπικά παραδείγματα είναι η ανεξαρτησία της Ινδίας από την Βρετανική αποικιακή κυριαρχία, ο τερματισμός της κούρσας των πυρηνικών όπλων, το κίνημα των πολιτικών δικαιωμάτων της δεκαετίας του '60 και το ειρηνικό κίνημα κατά τη διάρκεια του πολέμου ενάντια στο Βιετνάμ.¹ Και αν και δεν χαιρετιούνται ακόμα ως νίκη, οι μαζικές διαμαρτυρίες το 2003 ενάντια στην εισβολή των Η.Π.Α στο Ιράκ χειροκροτούνται ευρέως από τους μη-βίαιους ακτιβιστές!²

Υπάρχει ένα μοτίβο στο ιστορικό μανιπουλάρισμα που είναι εμφανές σε κάθε μία νίκη που διεκδικείται από τους μη-βίαιους ακτιβιστές. Η πασιφιστική θέση απαιτεί η επιτυχία να αποδίδεται στις πασιφιστικές τακτικές και μόνο, εκεί που οι υπόλοιποι από μας πιστεύουμε ότι η αλλαγή έρχεται από όλο το φάσμα των τακτικών που είναι παρούσες σε κάθε δεδομένη επαναστατική κατάσταση, δεδομένου ότι ξεδιπλώνονται αποτελεσματικά. Επειδή καμία μεγάλη κοινωνική σύγκρουση δεν επιδεικνύει ομοιομορφία τακτικών και ιδεολογιών, που σημαίνει ότι όλες αυτές οι συγκρούσεις επιδεικνύουν πασιφιστικές τακτικές και καθαρά μη πασιφιστικές τακτικές, οι πασιφιστές θέλουν να σβήσουν την ιστορία που διαφωνεί μαζί τους ή εναλλακτικά να ρίξουν τις αποτυχίες τους στην ταυτόχρονη παρουσία του βίαιου αγώνα.³

Στην Ινδία, η (μυθ)ιστορία έχει ως εξής: ο λαός κάτω από την ηγεσία του Γκάντι δημιούργησε ένα μαζικό, μη-βίαιο κίνημα για δεκαετίες και ενεπλάκη σε διαμαρτυρίες, μη συνεργασία, οικονομικά μποϊκοτάζ και παραδειγματικές απεργίες πείνας και πράξεις ανυπακοής για να καταστήσει τον Βρετανικό ιμπεριαλισμό μη λειτουργικό. Υπέφεραν σφαγές και απάντησαν με καναδυό βίαιες αναταραχές, αλλά συνολικά το κίνημα ήταν μη-βίαιο και αφού επέμεινε για δεκαετίες, ο Ινδικός λαός κέρδισε την ανεξαρτησία του, προσφέροντας ένα αναμφισβήτητο ορόσημο πασιφιστικής νίκης. Η πραγματική ιστορία είναι πιο περίπλοκη στο ότι πολλές βίαιες πιέσεις συνετέλεσαν επίσης στην Βρετανική απόφαση για απόσυρση. Οι Βρετανοί είχαν χάσει την ικανότητα να διατηρήσουν την αποικιακή εξουσία, αφού είχαν χάσει εκατομμύρια στρατεύματα και ένα μεγάλο αριθμό άλλων πόρων κατά τη διάρκεια δύο εξαιρετικά βίαιων παγκοσμίων πολέμων, εκ των οποίων ειδικά ο δεύτερος ρήμαξε τη «μητέρα πατρίδα». Οι ένοπλοι αγώνες των Αράβων και Ιουδαίων μαχητών στην Παλαιστίνη από το 1945 ως το 1948 αποδυνάμωσαν περαιτέρω τη Βρετανική Αυτοκρατορία και αποτέλεσαν μια ξεκάθαρη απειλή, πως οι Ινδοί θα μπορούσαν να παρατήσουν την πολιτική ανυπακοή και να πάρουν τα όπλα συλλήβδην, αν τους αγνοούσαν για μεγάλο χρονικό διάστημα. Αυτό δε μπορεί να αποκλειστεί ως παράγοντας στην απόφαση των Βρετανών να παραιτηθούν από την άμεση αποικιακή διοίκηση.

Συνειδητοποιούμε ότι αυτή η απειλή ίσως ήταν πιο άμεση αν αναλογιστούμε ότι, η πασιφιστική ιστορία του Ινδικού κινήματος ανεξαρτησίας είναι επιλεκτική και ατελής. Η μη-βία δεν ήταν καθολική στην Ινδία. Η αντίσταση στην Βρετανική αποικιοκρατία συμπεριλάμβανε αρκετή μαχητικότητα, σε βαθμό που η Γκαντική μέθοδος μπορεί να ειπωθεί ακριβέστερα ως μία από τις πολλές ανταγωνιστικές μορφές λαϊκής αντίστασης. Ως μέρος ενός ενοχλητικού, παγκόσμιου μοτίβου, οι πασιφιστές παραβλέπουν τις άλλες μορφές αντίστασης και προπαγανδίζουν την λανθασμένη ιστορία ότι ο Γκάντι και οι αρχές του ήταν το κατάρτι και το πηδάλιο της Ινδικής αντίστασης. Αγνοούν σημαντικούς μαχητικούς ηγέτες όπως ο Τσαντρασεκάρ Αζάντ⁴ ο οποίος, διεξήγαγε ένοπλο αγώνα ενάντια στους Βρετανούς αποικιοκράτες και επαναστάτες, όπως ο Μπχανγκάτ Σίνγκ, ο οποίος κέρδισε μαζική υποστήριξη για βομβιστικές επιθέσεις και δολοφονίες ως κομμάτι ενός αγώνα για την επίτευξη της *«ανατροπής και του ξένου και του Ινδικού καπιταλισμού»*.⁵

Η πασιφιστική ιστορία του Ινδικού αγώνα δεν μπορεί να βγάλει νόημα από το γεγονός, ότι ο Σουμπχάς Τσάντρα Μποσέ ο μαχητής υποψήφιος, εκλέχτηκε δύο φορές πρόεδρος του Ινδικού Εθνικού Κογκρέσου, το 1938 και το 1939.⁶ Ενώ ο Γκάντι ήταν ίσως η πιο ιδιαίτερα σημαντική και δημοφιλής φιγούρα στον αγώνα για ανεξαρτησία της Ινδίας, η ηγετική θέση που είχε δεν απολάμβανε πάντα την συνεχή υποστήριξη των μαζών. Ο Γκάντι έχασε μεγάλο μέρος της υποστήριξης των Ινδών όταν *«ανακάλεσε το κίνημα»* μετά τις ταραχές του 1922, έτσι που μετά τη σύλληψη και φυλάκιση του από τους Βρετανούς *«δεν υπήρξε η παραμικρή διαμαρτυρία στην Ινδία για τη σύλληψη του»*.⁷ Το γεγονός ότι η ιστορία θυμάται τον Γκάντι πάνω από όλους τους άλλους, οφείλεται όχι στο ότι αντιπροσώπευε την ομόθυμη φωνή της Ινδίας, αλλά στην προσοχή που του δόθηκε από τον Βρετανικό τύπο και την εξέχουσα θέση που έλαβε από το γεγονός ότι συμπεριλήφθηκε στις σημαντικές διαπραγματεύσεις με την Βρετανική αποικιακή κυβέρνηση. Όταν θυμόμαστε ότι η ιστορία γράφεται από τους νικητές, διαλευκάζεται άλλο ένα σημείο του μύθου της Ινδικής ανεξαρτησίας.

Η πιο αξιοθρήνητη όψη του ισχυρισμού των πασιφιστών, ότι η ανεξαρτησία της Ινδίας είναι μια νίκη της μη-βίας, είναι ότι αυτός ο ισχυρισμός ταιριάζει γάντι στην ιστορική κατασκευή που δημιουργήθηκε προς το συμφέρον των λευκών, ιμπεριαλιστικών κρατών που αποικιοποίησαν τον Παγκόσμιο Νότο. Το απελευθερωτικό κίνημα της Ινδίας απέτυχε. Οι Βρετανοί δεν αναγκάστηκαν να φύγουν από την Ινδία. Μάλλον επέλεξαν να μεταφέρουν την περιοχή από την άμεση αποικιακή κυριαρχία στην νεοαποικιακή κυριαρχία.⁸ Τι είδους νίκη επιτρέπει στη χαμένη πλευρά να υποδείξει τον χρόνο και τον τρόπο της κυριαρχίας του νικητή; Οι Βρετανοί συνέταξαν το νέο σύνταγμα και έδωσαν την εξουσία σε επιλεγμένους διάδοχους. Αναψαν τη φωτιά του θρησκευτικού και εθνοτικού σεπαρατισμού έτσι ώστε η Ινδία να διαιρεθεί, να εμποδιστεί στην απόκτηση ειρήνης και ευμάρειας και να εξαρτάται για στρατιωτική βοήθεια και άλλη υποστήριξη από τα Ευρώ/Αμερικανικά κράτη.⁹ Η Ινδία ακόμα είναι θύμα εκμετάλλευσης Ευρώ/Αμερικανικών επιχειρήσεων

(αν και μερικές Ινδικές επιχειρήσεις, κυρίως θυγατρικές, συμμετέχουν στο πλιάτσικο) και ακόμα προμηθεύει πρώτες ύλες και αγορές για τα ιμπεριαλιστικά κράτη. Με πολλούς τρόπους η φτώχεια του λαού της έχει βαθύνει και η εκμετάλλευση έχει γίνει πιο αποτελεσματική. Η ανεξαρτησία από την αποικιακή κυριαρχία έδωσε στην Ινδία περισσότερη αυτονομία σε μερικούς τομείς και σίγουρα επέτρεψε σε μια χούφτα Ινδούς να βρεθούν σε θέσεις εξουσίας, αλλά η εκμετάλλευση και εμπορευματοποίηση των δημοσίων αγαθών έχει βαθύνει. Επιπλέον η Ινδία έχασε μια καθαρή ευκαιρία για πραγματική απελευθέρωση από έναν εύκολα αναγνωρίσιμο ξένο καταπιεστή. Κάθε απελευθερωτικό κίνημα τώρα θα πρέπει να πολεμήσει ενάντια στις αλληλεπικαλυπτόμενες δυναμικές του εθνικισμού και των εθνοτικών/θρησκευτικών ανταγωνισμών, προκειμένου να εξαφανίσει έναν εγχώριο καπιταλισμό και μια κυβέρνηση που είναι πολύ περισσότερο ανεπτυγμένοι. Με όλα αυτά υπόψη, το κίνημα της ανεξαρτησίας αποδεικνύεται ότι απέτυχε.

Ο ισχυρισμός ότι ο τερματισμός της κούρσας των πυρηνικών εξοπλισμών αποτελεί μια πασιφιστική νίκη, είναι κάπως παράξενος. Για άλλη μια φορά, το κίνημα δεν ήταν αποκλειστικά μη-βίαιο. Συμπεριλάμβανε ομάδες που έφεραν εις πέρας έναν αριθμό βομβιστικών ενεργειών και άλλων πράξεων σαμποτάζ και ανταρτοπολέμου.¹⁰ Και πάλι η νίκη είναι αμφίβολη. Οι πολύ-αγνοημένες συνθήκες μη-εξάπλωσης των πυρηνικών ήρθαν μόνο αφού η κούρσα των εξοπλισμών είχε ήδη κερδηθεί, με τις Η.Π.Α αναμφισβήτητο πυρηνικό ηγέτη, να κατέχουν περισσότερα πυρηνικά όπλα από όσα ήταν λειτουργικά ή χρήσιμα. Και είναι σαφές ότι η εξάπλωση συνεχίζεται όπως χρειάζεται, προς το παρόν με την μορφή της τακτικής πυρηνικής ανάπτυξης και ένα νέο κύμα προτεινόμενων εγκαταστάσεων πυρηνικής ενέργειας. Πραγματικά, όλο το ζήτημα μοιάζει να έχει διευθετηθεί περισσότερο ως ζήτημα εσωτερικής πολιτικής μέσα στην κυβέρνηση, παρά ως σύγκρουση ανάμεσα σε ένα κοινωνικό κίνημα και μια κυβέρνηση. Το Τσέρνομπιλ και μερικά πρόσφατα «ατυχήματα» στις Η.Π.Α, έδειξαν ότι η πυρηνική ενέργεια (απαραίτητη συνιστώσα της ανάπτυξης πυρηνικών όπλων) ήταν κάπως ελαττωματική και δεν είναι απαραίτητο να είναι κάποιος αντιρρησίας για να αμφισβητήσει τη χρησιμότητα, ακόμα και για μια κυβέρνηση που ρέπει προς την κατάκτηση του κόσμου, της διάθεσης υπερβολικών πόρων για πυρηνική εξάπλωση όταν ήδη έχει αρκετές βόμβες για να ανατινάξει ολόκληρο τον πλανήτη και κάθε πόλεμος και συγκαλυμμένη πράξη πολέμου από το 1945 κι έπειτα έχει διεξαχθεί με άλλες τεχνολογίες.

Το κίνημα των πολιτικών δικαιωμάτων είναι ένα από τα πιο σημαντικά επεισόδια της πασιφιστικής ιστορίας. Σε όλο τον κόσμο, οι άνθρωποι το βλέπουν ως ένα παράδειγμα μη-βίαιης νίκης. Αλλά όπως και τα άλλα παραδείγματα που συζητιούνται εδώ, δεν ήταν ούτε νίκη ούτε μη-βίαιο. Το κίνημα ήταν πετυχημένο στον de jure τερματισμό των διαχωρισμών και στην επέκταση της μαύρης μικροαστικής τάξης, αλλά αυτά δεν ήταν τα μοναδικά αιτήματα της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων του κινήματος.¹¹ Ήθελαν πλήρη πολιτική και οικονομική ισότητα και πολλοί επίσης, ήθελαν την απελευθέρωση των μαύρων με τη μορφή του μαύρου εθνικισμού, του

μαύρου δια-κοινοτισμού (inter-communalism) ή κάποια άλλη ανεξαρτησία από τον λευκό ιμπεριαλισμό. Κανένα από αυτά τα αιτήματα δεν ικανοποιήθηκε – ούτε η ισότητα και σίγουρα ούτε η απελευθέρωση.

Οι έγχρωμοι ακόμα έχουν μικρότερα κατά μέσο όρο εισοδήματα, φτωχότερη πρόσβαση σε στέγη και υπηρεσίες υγείας και πιο άσχημη υγεία από τους λευκούς. Οι διακρίσεις υφίστανται ακόμα de facto.¹² Η πολιτική ισότητα είναι επίσης λειψή. Εκατομμύρια ψηφοφόροι, οι περισσότεροι από αυτούς μαύροι, στερούνται τα πολιτικά δικαιώματα (να ψηφίσουν λευκούς υποψηφίους σε ένα λευκό πολιτικό σύστημα που αντανάκλα την λευκή κουλτούρα) όταν βολεύει τα κυρίαρχα συμφέροντα και μόνο τέσσερεις μαύροι γερουσιαστές έχουν υπηρετήσει από την εποχή της Αναδόμησης.¹³

Άλλες φυλές δεν γεύονται επίσης τους μυθικούς καρπούς των πολιτικών δικαιωμάτων. Οι Λατίνοι και Ασιάτες μετανάστες είναι εξαιρετικά τρωτοί στην εκμετάλλευση, στην απέλαση, στην άρνηση κοινωνικών υπηρεσιών για τις οποίες πληρώνουν φόρους, στην τοξική και σκληρή δουλειά στα sweatshops (σ.τ.μ.:εργασιακά περιβάλλοντα που θεωρούνται μη αποδεκτά, δύσκολα κι επικίνδυνα -ειδικά από εκείνους που ζουν σε ανεπτυγμένες καπιταλιστικά χώρες. Οι εργάτες εκεί, συχνά εργάζονται πολλές ώρες για πολύ χαμηλή αμοιβή, χωρίς την προστασία των νόμων που αφορούν την υπερωρία ή των κατώτατο μισθό, μέσα σε βλαβερά υλικά και υποκείμενοι συνεχώς στις καταχρήσεις του εργοδότη. Χρησιμοποιούν επίσης και παιδική εργασία), ή ως εργάτες γης. Οι Μουσουλμάνοι και οι Άραβες σηκώνουν το φορτίο της καταστολής μετά την 11^η Σεπτεμβρίου, ενώ μια κοινωνία η οποία υποστηρίζει ότι είναι «*τυφλή μπροστά στις διαφορές χρώματος*» αποδεικνύεται υποκριτική. Οι αυτόχθονες διατηρούνται τόσο χαμηλά στην κοινωνικοοικονομική κλίμακα, σε βαθμό που παραμένουν αόρατοι έξω από τις περιστασιακές συμβολικές εκδηλώσεις αμερικάνικου πολυπολιτισμού – τη χαρακτηριστική αθλητική μασκότ ή τη χαβανέζα κούκλα - οι οποίες συγκαλύπτουν την πραγματικότητα των πραγματικών αυτοχθόνων λαών.

Η κοινή προβολή (πρωτίστως των λευκών προοδευτικών, των πασιφιστών, των παιδαγωγών, των ιστορικών και των κυβερνητικών αξιωματούχων) είναι ότι το κίνημα ενάντια στη φυλετική καταπίεση στις Η.Π.Α ήταν πρωτίστως μη-βίαιο. Αντίθετα, αν και πασιφιστικές ομάδες όπως το SCLC (Southern Christian Leadership Conference) του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ είχαν σημαντική εξουσία, επιρροή και λαϊκή υποστήριξη μέσα στο κίνημα, ειδικά ανάμεσα στους φτωχούς μαύρους, ολοένα και περισσότερο κινούνταν προς μαχητικές επαναστατικές ομάδες, όπως το Κόμμα των Μαύρων Πανθήρων.¹⁴ Σύμφωνα με ένα γκάλοπ του 1970, το 66% των Αφρικανών Αμερικανών έλεγε ότι οι πράξεις του Κόμματος των Μαύρων Πανθήρων τους έκαναν περήφανους, και 43% είπε ότι το κόμμα αντανάκλασε και τις δικές τους απόψεις.¹⁵ Στην πραγματικότητα, ο μαχητικός αγώνας από καιρό αποτελούσε κομμάτι της αντίστασης των μαύρων απέναντι στη λευκή ανωτερότητα.

Ο Μουμιά Αμπού Τζαμάλ αποδεικνύει περίτρανα αυτή την ιστορία

στο βιβλίο που κυκλοφόρησε το 2004 με τον τίτλο, «*Θέλουμε Ελευθερία*», όπου και γράφει:

*«Οι ρίζες της ένοπλης αντίστασης χάνονται βαθιά στην Αφρικανική Αμερικανική ιστορία. Μόνο εκείνοι που αγνοούν αυτό το γεγονός βλέπουν το Κόμμα των Μαύρων Πανθήρων ως κάπως ξένο στην κοινή ιστορική μας κληρονομιά».*¹⁶

Στην πραγματικότητα, τα μη-βίαια τμήματα δεν μπορούν να αποσταχθούν και να διαχωριστούν από τα επαναστατικά κομμάτια του κινήματος (αν και η αποξένωση και το μίσος, ενθαρρυνόμενα από το κράτος, υπήρξαν συχνά ανάμεσα τους). Οι μαύροι πασιφιστές, ακτιβιστές της μεσαίας τάξης, συμπεριλαμβανομένου του Κινγκ απέκτησαν πολλή από τη δύναμη τους, λόγω του φαντάσματος της μαύρης αντίστασης και της παρουσίας των ένοπλων μαύρων επαναστατών.¹⁷

Την άνοιξη του 1963, η εκστρατεία του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ έμοιαζε ότι θα ήταν μια επανάληψη της ζοφερής, αποτυχημένης δράσης στο Άλμπανι της Τζόρτζια (όπου μια εννιάμηνη εκστρατεία πολιτικής ανυπακοής το 1961 κατέδειξε την αδυναμία των μη-βίαιων διαδηλωτών απέναντι σε μια κυβέρνηση με κατά τα φαινόμενα απύθμενες φυλακές και όπου την 24^η Ιουλίου 1962, η εξεγερμένη νεολαία κατέλαβε ολόκληρα τετράγωνα για μια νύχτα και ανάγκασε την αστυνομία να αποσυρθεί από το γκέτο, δείχνοντας έτσι πως ένα χρόνο μετά τη μη-βίαιη εκστρατεία, οι μαύροι στο Άλμπανι ακόμα αγωνίζονταν ενάντια στο ρατσισμό, αλλά είχαν χάσει την προτίμηση τους για τη μη-βία). Τότε, στις 7 Μάη στο Μπέρμινγχαμ, μετά από συνεχιζόμενη αστυνομική βία, τρεις χιλιάδες μαύροι άρχισαν να ανταποδίδουν, πετώντας στην αστυνομία πέτρες και μπουκάλια. Μόλις δύο μέρες αργότερα το Μπέρμινγχαμ – που μέχρι τότε ήταν ένα σταθερό οχυρό φυλετικών διακρίσεων- συμφώνησε να πάψουν οι ρατσιστικές διακρίσεις στα καταστήματα και ο πρόεδρος Κένεντι υποστήριξε τη συμφωνία με ομοσπονδιακές εγγυήσεις.

Την επόμενη μέρα, αφού κάποιοι ντόπιοι λευκοί ρατσιστές έβαλαν βόμβες σε ένα σπίτι και σε μια επιχείρηση που άνηκαν σε μαύρους, χιλιάδες μαύροι προκάλεσαν πάλι ταραχές, καταλαμβάνοντας μια περιοχή εννιά οικοδομικών τετραγώνων, καταστρέφοντας περιπολικά, τραυματίζοντας κάμποσους αστυνομικούς (συμπεριλαμβανομένου ενός αρχιεπιθεωρητή) και καίγοντας επιχειρήσεις λευκών. Μετά από ένα μήνα και μια μέρα, ο πρόεδρος Κένεντι καλούσε το Κογκρέσο να εγκρίνει το Νόμο των Πολιτικών Δικαιωμάτων, βάζοντας τέλος σε κάμποσα χρόνια στρατηγικής κωλυσιεργίας του κινήματος των πολιτικών δικαιωμάτων.¹⁸ Ίσως η μεγαλύτερη από τις περιορισμένες, αν όχι κούφιας, νίκες του κινήματος των πολιτικών δικαιωμάτων ήρθε, όταν οι μαύροι έδειξαν ότι δε θα παρέμεναν ειρηνικοί για πάντα. Αντιμέτωπη με τις δύο εναλλακτικές, η δομή της λευκής εξουσίας επέλεξε να διαπραγματευτεί με τους ειρηνιστές και είδαμε τα αποτελέσματα.

Ο ισχυρισμός ότι το ειρηνικό κίνημα των Η.Π.Α τερμάτισε τον πόλεμο ενάντια στο Βιετνάμ εμπεριέχει τα συνηθισμένα ψεγάδια. Η κριτική σε αυτό έχει ασκηθεί πολύ καλά από τον Γουορντ Τσόρτσιλ και άλλους,¹⁹

γι' αυτό απλά θα την συνοψίσω. Με ασυγχώρητο φαρισαϊσμό, οι ειρηνικοί ακτιβιστές αγνοούν ότι 3 με 5 εκατομμύρια Ινδοκινέζοι πέθαναν στη μάχη ενάντια στο στρατό των Η.Π.Α. Δεκάδες χιλιάδες Αμερικανών στρατιωτών σκοτώθηκαν κι εκατοντάδες χιλιάδες τραυματίστηκαν. Άλλα τμήματα του στρατού είχαν χαμηλό ηθικό εξαιτίας των αιματοχυσιών και είχαν γίνει αναποτελεσματικά και στασιαστικά.²⁰ και οι Η.Π.Α έχαναν πολιτικό κεφάλαιο (και χρεοκοπούσαν οικονομικά) σε τέτοιο σημείο που οι προ του πολέμου πολιτικοί άρχισαν να φωνάζουν για μια στρατηγική απόσυρση (ειδικά μετά την επίθεση του Τετ που απέδειξε ότι ο πόλεμος «δεν μπορεί να κερδηθεί», σύμφωνα με τα λόγια πολλών εκείνη την εποχή). Η κυβέρνηση των Η.Π.Α δεν αναγκάστηκε να αποσυρθεί εξαιτίας των ειρηνικών διαμαρτυριών. Ηττήθηκε στρατιωτικά και πολιτικά. Ως απόδειξη γι' αυτό, ο Τσόρτσιλ παραθέτει τη νίκη του Ρεπουμπλικάνου Ρίτσαρντ Νίξον και την απουσία έστω κι ενός υποψηφίου που να αντιτίθεται στον πόλεμο μέσα στο Δημοκρατικό κόμμα το 1968, κοντά στην κορύφωση του αντιπολεμικού κινήματος. Θα μπορούσε κανείς να προσθέσει και την επανεκλογή του Νίξον το 1972, μετά από τέσσερα χρόνια κλιμάκωσης και γενοκτονίας, για να καταδείξει την αδυναμία του ειρηνικού κινήματος στο να «πει την αλήθεια στην εξουσία».

Στην πραγματικότητα το πειθαρχημένο ειρηνικό κίνημα διαλύθηκε σε άμεση αναλογία με την απόσυρση των αμερικανικών στρατευμάτων(που ολοκληρώθηκε το 1973). Το κίνημα ήταν λιγότερο απαντητικό στην μεγαλύτερη εκστρατεία βομβαρδισμών και στόχευσης αμάχων της ιστορίας, η οποία εντάθηκε μετά την απόσυρση των στρατευμάτων ή στην συνεχιζόμενη κατοχή του Νοτίου Βιετνάμ από μια στρατιωτική δικτατορία που εκπαιδεύτηκε κι ενισχύθηκε οικονομικά από τις Η.Π.Α. Με άλλα λόγια το κίνημα αποσύρθηκε (κι αντάμειψε το Νίξον με επανεκλογή) αφού οι Αμερικανοί, κι όχι οι Βιετναμέζοι, δε μπορούσαν να πάθουν κακό. Το Αμερικάνικο ειρηνικό κίνημα απέτυχε να φέρει την ειρήνη. Ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός συνέχισε αμείωτος και αν και η επιλεγμένη στρατιωτική στρατηγική ηττήθηκε από τους Βιετναμέζους, οι Η.Π.Α πέτυχαν τους συνολικούς πολιτικούς στόχους τους με τον καιρό, ακριβώς λόγω της αποτυχίας του ειρηνικού κινήματος να επιτύχει οποιοσδήποτε αλλαγές στο εσωτερικό της χώρας.

Μερικοί πασιφιστές θα μιλήσουν για τον τεράστιο αριθμό «αντιρρησιών συνείδησης» οι οποίοι αρνήθηκαν να πολεμήσουν, για να παρουσιάσουν κάποιο ίχνος νίκης της μη-βίας. Αλλά θα έπρεπε να είναι φανερό ότι ο πολλαπλασιασμός των αντιρρησιών και των ανυπότακτων δεν μπορεί να αποκαταστήσει τις πασιφιστικές τακτικές. Ειδικά σε μια τέτοια μιλιταριστική κοινωνία, η πιθανότητα της άρνησης των στρατιωτών να πολεμήσουν είναι ανάλογη των προσδοκιών τους να αντιμετωπίσουν μια βίαιη αντίσταση που μπορεί να τους σκοτώσει ή να τους σακατέψει. Χωρίς τη βίαιη αντίσταση των Βιετναμέζων, δεν θα υπήρχε ανάγκη για ανυπότακτους, χωρίς ανυπότακτους η συμφεροντολόγα μη-βίαιη αντίσταση στην Βόρεια Αμερική με δυσκολία θα είχε υπάρξει. Περισσότερο πιο σημαντικές από τους παθητικούς αντιρρησίες συνείδησης ήταν οι αυξανόμενες ανταρσίες, ειδικά των μαύρων, των Λατίνων και των αυτοχθόνων στρατιωτών, μέσα

στο στρατό. Το σχέδιο της Αμερικανικής κυβέρνησης, ως απάντηση στις αστικές ταραχές που προκαλούσαν οι μαύροι, να πάρει τους άνεργους μαύρους από τους δρόμους και να τους βάλει στο στρατό, της γύρισε μπούμερανγκ.²¹

Αξιωματούχοι της Ουάσιγκτον που επισκέφτηκαν στρατιωτικές βάσεις είχαν φρικάρει με την ανάπτυξη μιας κουλτούρας του «μαύρου μαχητή»... Έμειναν έκπληκτοι καθώς λευκοί αξιωματικοί αναγκάζονταν να ανταποδίδουν χαιρετισμό στους Νέους Αφρικανούς (μαύροι στρατιώτες) κάνοντας το σήμα της «Δύναμης» (υψωμένη γροθιά)... Ο Νίζον έπρεπε ή να πάρει το στρατό απ' το Βιετνάμ γρήγορα ή να ρισκάρει να χάσει τον στρατό του.²²

Η εκτέλεση αξιωματικών (fragging), το σαμποτάζ, η άρνηση να πολεμήσουν, η λεηλασία των αποθηκών και η βοήθεια στον εχθρό, όλες αυτές οι δραστηριότητες των Αμερικανών στρατιωτών συνέβαλαν σημαντικά στην απόφαση της κυβέρνησης των Η.Π.Α να αποσύρει το στρατό ξηράς. Όπως δήλωσε ο συνταγματάρχης Ρόμπερτ Ντ. Χάινλ τον Ιούνιο του 1971:

«Όλες οι ενδείξεις δείχνουν ότι ο στρατός μας που παραμένει στο Βιετνάμ βρίσκεται σε κατάσταση που πλησιάζει την κατάρρευση, με μονάδες να αρνούνται ή να έχουν αρνηθεί να πολεμήσουν, να εκτελούν τους αξιωματικούς τους και τους υπαξιωματικούς, να είναι μέσα στα ναρκωτικά και αποθαρρυσμένες, όπου δεν βρίσκονται κοντά στην λιποταξία. Οπουδήποτε αλλού από το Βιετνάμ η κατάσταση είναι σχεδόν το ίδιο σοβαρή.»²³

Το Πεντάγωνο υπολόγισε ότι 3% των αξιωματικών και των υπαξιωματικών που σκοτώθηκαν στο Βιετνάμ από το 1961 μέχρι το 1972, σκοτώθηκαν από χειροβομβίδες των ίδιων τους των στρατευμάτων. Αυτός ο υπολογισμός δεν λαμβάνει υπόψη τους θανάτους από μαχαίρωμα ή πυροβολισμό. Σε πολλές περιπτώσεις, οι στρατιώτες μιας μονάδας έβαζαν από κοινού τα λεφτά τους για να επικηρύξουν κάποιον μη δημοφιλή αξιωματικό. Ο Μάθιου Ρινάλντι αναγνωρίζει τους «μαύρους και Λατίνους της εργατικής τάξης» στο στρατό, οι οποίοι δεν ταυτίζονταν με τις τακτικές του «πασιφισμού με κάθε κόστος» του κινήματος των πολιτικών δικαιωμάτων ο οποίος είχε προηγηθεί, ως πρωταγωνιστές στην στρατιωτική αντίσταση που σακάτεψε τον αμερικανικό στρατό κατά τη διάρκεια του πολέμου του Βιετνάμ.²⁴

Επίσης αν και πολιτικά ήταν λιγότερο σημαντικές από την αντίσταση στο στρατό γενικά, οι τοποθετήσεις βομβών και άλλες πράξεις βίας ως διαμαρτυρία για τον πόλεμο σε πανεπιστημιούπολεις λευκών κολλεγίων, συμπεριλαμβανομένων των περισσότερων κολλεγίων της ελίτ, δεν θα πρέπει να αγνοηθούν υπέρ της πασιφιστικής συγκάλυψης. Το σχολικό έτος 1969-1970 (από τον Σεπτέμβρη μέχρι το Μάη), ένας συντηρητικός υπολογισμός μετρά 174 τοποθετήσεις βομβών ενάντια στον πόλεμο μέσα σε πανεπιστημιούπολεις και τουλάχιστον 70 τοποθετήσεις βομβών και άλλες βίαιες επιθέσεις σε στρατολογικά γραφεία, κυβερνητικά κτίρια και γραφεία εταιριών, εκτός αυτών. Επιπλέον, 230 διαδηλώσεις με σωματική βία μέσα σε πανεπιστημιούπολεις και 410 με καταστροφές ιδιοκτησίας.²⁵

Συμπερασματικά, αυτό που ήταν μια πολύ περιορισμένη νίκη –η

απόσυρση των στρατευμάτων ξηράς μετά από πολλά χρόνια εχθροπραξιών- μπορεί σαφέστερα να αποδοθεί σε δύο παράγοντες: την πετυχημένη και παρατεταμένη βίαιη αντίσταση των Βιετναμέζων, η οποία έκανε τους διαμορφωτές της πολιτικής των Η.Π.Α.²⁶ να συνειδητοποιήσουν ότι δε μπορούσαν να νικήσουν και την μαχητική και συχνά θανατηφόρα αντίσταση του ίδιου του στρατού ξηράς των Η.Π.Α, η οποία προκλήθηκε από την πτώση του ηθικού, λόγω της επιτυχημένης βίας του εχθρού του και της πολιτικής στράτευσης που εξαπλώθηκε λόγω του κινήματος απελευθέρωσης των μαύρων εκείνης της εποχής. Το εγχώριο αντιπολεμικό κίνημα σαφώς ανησύχησε τους πολιτικούς των Η.Π.Α, αλλά σίγουρα δεν είχε γίνει αρκετά ισχυρό, ώστε να μπορούμε να πούμε ότι «εξανάγκασε» την κυβέρνηση να κάνει οτιδήποτε, και σε κάθε περίπτωση τα πιο ισχυρά του στοιχεία χρησιμοποιούσαν βίαιες διαμαρτυρίες, τοποθετήσεις βομβών και καταστροφή ιδιοκτησίας.

Ίσως συγχυσμένοι από την ίδια την λάνθασμένη ιστορία τους, του ειρηνικού κινήματος κατά τη διάρκεια του πολέμου του Βιετνάμ, οι πασιφιστές οργανωτές του 21^{ου} αιώνα μοιάζει να περίμεναν την επανάληψη μιας νίκης που δε συνέβηκε ποτέ, προκειμένου να σταματήσουν την εισβολή στο Ιράκ. Στις 15 Φεβρουαρίου 2003 καθώς η κυβέρνηση των Η.Π.Α έμπαινε σε τροχιά πολέμου με το Ιράκ, *«διαδηλώσεις εκατομμυρίων αντιπολεμικών ακτιβιστών παγκοσμίως έστειλαν ένα ισχυρό μήνυμα στην Ουάσινγκτον και τους συμμάχους της... το χωρίς προηγούμενο κύμα διαδηλώσεων... συννέφιασε επιπλέον τα πολεμικά σχέδια των Η.Π.Α...»* σύμφωνα με ένα άρθρο στην ιστοσελίδα μιας μη-βίαιης αντιπολεμικής ομάδας με την ονομασία «Ενωμένοι για Ειρήνη και Δικαιοσύνη».²⁷ Το άρθρο το οποίο εξυμνεί τη *«μαζική επίδειξη πασιφιστικού αισθήματος»* προχωρά στην εκτίμηση ότι *«ο Λευκός Οίκος... φαίνεται να ταρακουνήθηκε από το κύμα αντίστασης στις εκκλήσεις του για άμεση στρατιωτική δράση»*.

Οι διαμαρτυρίες ήταν οι μεγαλύτερες στην ιστορία, κι εξαιρουμένων λίγων συμπλοκών, ήταν ολοκληρωτικά μη-βίαιες και οι οργανωτές γιόρτασαν αρκετά τη μαζικότητα και την φιλειρηνικότητα τους. Μερικές ομάδες όπως η προαναφερόμενη πρότειναν ακόμα πως οι διαμαρτυρίες θα μπορούσαν να αποτρέψουν τον πόλεμο. Φυσικά, αυτό ήταν εντελώς λάθος και οι διαμαρτυρίες εντελώς αναποτελεσματικές. Η εισβολή έγινε όπως σχεδιάστηκε, παρά τα εκατομμύρια ανθρώπων που της εναντιώθηκαν λεκτικά, ειρηνικά και αδύναμα. Το αντιπολεμικό κίνημα δεν έκανε τίποτα για να αλλάξει τις σχέσεις εξουσίας στις Η.Π.Α. Ο Μπους έλαβε σημαντικό πολιτικό κεφάλαιο για την εισβολή στο Ιράκ και δεν αντιμετωπίστηκε με αυστηρότητα μέχρι που ο πόλεμος και η κατοχή άρχισαν να παρουσιάζουν σημάδια αποτυχίας εξαιτίας της αποτελεσματικής ένοπλης αντίστασης του Ιρακινού λαού. Η αποκαλούμενη αντιπολίτευση δεν εκδηλώθηκε καν μέσα στο επίσημο πολιτικό τοπίο. Ο μοναδικός υποψήφιος του Δημοκρατικού Κόμματος²⁸ που ήταν ενάντια στον πόλεμο, ο Ντένις Κούσινιτς, δεν αντιμετωπίστηκε ποτέ σοβαρά ως αγωνιστής και αυτός και οι υποστηρικτές του τελικά πειθάρχησαν στο Δημοκρατικό Κόμμα και στην πλατφόρμα υποστήριξης της κατοχής του Ιράκ.

Μια καλή υπόθεση μελέτης που αφορά την αποτελεσματικότητα της μη-βίαιης διαμαρτυρίας μπορεί να βρεθεί στην ανάμιξη της Ισπανίας στην καθοδηγούμενη από τις Η.Π.Α, κατοχή του Ιράκ. Η Ισπανία με 1300 στρατιώτες, ήταν ένας από τους μεγαλύτερους, μικρούς συνεταιίρους της «Συμμαχίας των Προθύμων». Περισσότεροι από ένα εκατομμύριο Ισπανοί διαδήλωσαν ενάντια στην εισβολή και το 80% του Ισπανικού πληθυσμού αντιτίθονταν σε αυτή,²⁹ αλλά η δέσμευση τους στην ειρήνη έφτανε μέχρι εκεί. Δεν έκαναν τίποτα για να εμποδίσουν πραγματικά την υποστήριξη της Ισπανίας στην εισβολή και την κατοχή. Λόγω του ότι παρέμειναν παθητικοί και δεν έκαναν τίποτα για να αποδυναμώσουν την ηγεσία παρέμειναν τόσο αδύναμοι, όσο οι πολίτες κάθε δημοκρατίας. Όχι μόνο ο Ισπανός πρωθυπουργός Αθνάρ ήταν ικανός και του επιτράπηκε να πάει στον πόλεμο, αλλά και αναμενόταν από όλες τις δημοσκοπήσεις να κερδίσει την επανεκλογή του, μέχρι που συνέβηκαν οι εκρήξεις βομβών.

Στις 11 Μαρτίου 2004, λίγες μέρες πριν ανοίξουν οι κάλπες, βόμβες που είχαν τοποθετηθεί από έναν πυρήνα της Αλ-Κάιντα σε σιδηροδρομικούς σταθμούς, εξερράγησαν σκοτώνοντας 191 ανθρώπους και τραυματίζοντας χιλιάδες άλλους. Άμεσα, λόγω αυτού του γεγονότος, ο Αθνάρ και το κόμμα του έχασε τις εκλογές και οι σοσιαλιστές, το μεγαλύτερο κόμμα με μια αντιπολεμική πλατφόρμα, κέρδισε τις εκλογές και βρέθηκε στην κυβέρνηση.³⁰ Η υπό την ηγεσία των Η.Π.Α συμμαχία, ναυάγησε με την απώλεια 1300 Ισπανών στρατιωτών και κυρίως ξαναανάγησε μόλις η Δομινικανή Δημοκρατία και η Ονδούρα απέσυραν τα στρατεύματά τους. Εκεί που εκατομμύρια ειρηνικοί ακτιβιστές που ψηφίζουν στους δρόμους σαν καλά προβατάκια δεν αποδυνάμωσαν την κτηνώδη κατοχή με κανέναν μετρήσιμο τρόπο, λίγες δεκάδες τρομοκράτες πρόθυμοι να σφαγιάσουν άμαχους ήταν ικανοί να προκαλέσουν την απόσυρση πάνω από χιλίων κατοχικών στρατιωτών.

Οι πράξεις και οι δηλώσεις των πυρήνων που συνδέονταν με την Αλ-Κάιντα δεν φανερώνουν ότι θέλουν μια ειρήνη με νόημα στο Ιράκ, ούτε φανερώνουν ενδιαφέρον για την ευμάρεια του Ιρακινού λαού (πολλοί από τους οποίους έχουν γίνει κομματάκια) όσο ένα συγκεκριμένο όραμα για το πώς η Ιρακινή κοινωνία θα έπρεπε να οργανωθεί, ένα όραμα που είναι εξαιρετικά εξουσιαστικό, πατριαρχικό και φονταμενταλιστικό. Και χωρίς αμφιβολία, αυτό που ήταν πιθανόν μια εύκολη απόφαση, δηλαδή να σκοτώσουν και να σακατέψουν εκατοντάδες άμαχους ανθρώπους, όσο κι αν μπορεί να φαίνεται στρατηγικά απαραίτητη μια τέτοια πράξη, συνδέεται με την αυταρχικότητα τους και την ωμότητα και περισσότερο απ' όλα με την κουλτούρα του διανοουμενισμού από την οποία προέρχονται οι περισσότεροι τρομοκράτες (αν κι αυτό είναι ένα εντελώς άλλο ζήτημα).

Η ηθικότητα της κατάστασης περιπλέκεται ακόμα περισσότερο όταν συγκρίνεται με τους μαζικούς βομβαρδισμούς των Η.Π.Α κατά τη διάρκεια του δευτέρου παγκοσμίου, που σκοπίμως σκότωσαν εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες στη Γερμανία και την Ιαπωνία. Παρ' ότι αυτή η εκστρατεία ήταν πολύ περισσότερο κτηνώδης από τις βόμβες της Μαδρίτης, θεωρείται γενικά αποδεκτή. Η ασυμφωνία που μπορεί να διακρίνουμε ανάμεσα στην

καταδίκη των βομβιστών της Μαδρίτης και την καταδίκη των ακόμα πιο αιματοβαμμένων Αμερικανών πιλότων (όχι τόσο εύκολη, ίσως επειδή ανάμεσα τους βρίσκουμε τους ίδιους μας τους συγγενείς – τον παππού μου για παράδειγμα), θα έπρεπε να μας κάνει να αναρωτηθούμε κατά πόσο η καταδίκη από μέρους μας της τρομοκρατίας, έχει να κάνει στην πραγματικότητα, με το σεβασμό της ανθρώπινης ζωής. Λόγω του ότι δεν αγωνιζόμαστε για έναν εξουσιαστικό κόσμο οι βόμβες της Μαδρίτης δεν παρουσιάζουν ένα παράδειγμα δράσης, αλλά μάλλον ένα σημαντικό παράδοξο. Άραγε οι άνθρωποι που εμμένουν σε ειρηνικές τακτικές, που δεν έχουν αποδειχτεί αποτελεσματικές στο να τερματίσουν τον πόλεμο ενάντια στο Ιράκ, νοιάζονται πραγματικά περισσότερο για την ανθρώπινη ζωή από τους τρομοκράτες της Μαδρίτης;

Στο κάτω κάτω, πολλοί περισσότεροι από 191 Ιρακινοί πολίτες έχουν σκοτωθεί για κάθε 1300 στρατιώτες κατοχής που σταθμεύουν εκεί. Αν κάποιος πρέπει να πεθάνει (και η εισβολή των Η.Π.Α κάνει αυτή την τραγωδία αναπόφευκτη, οι Ισπανοί πολίτες φέρουν μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης από τους Ιρακινούς (όπως οι Γερμανοί και Ιάπωνες πολίτες έφεραν μεγαλύτερη ευθύνη από τα άλλα θύματα του 2^{ου} παγκοσμίου πολέμου). Μέχρι τώρα, καμία άλλη εναλλακτική λύση στην τρομοκρατία δεν έχει αναπτυχθεί μέσα στη σχετικά ευπαθή καρδιά του κτήνους για να αποδυναμώσει ουσιαστικά την κατοχή. Γι' αυτό η μόνη πραγματική αντίσταση συμβαίνει στο Ιράκ, όπου οι Η.Π.Α και οι σύμμαχοι τους είναι περισσότερο προετοιμασμένοι να την αντιμετωπίσουν με μεγάλο κόστος σε ζωές ανταρτών και αμάχων. Αρκετά λοιπόν με τις νίκες του πασιφισμού!!!

Θα βοηθούσε επίσης να καταλάβουμε την έκταση των αποτυχιών της ιδέας. Ένα αντιφατικό, αλλά απαραίτητο παράδειγμα είναι αυτό του Ολοκαυτώματος.³¹ Επειδή η «καταστρεπτική» μαχητική αντίσταση απουσίαζε, μπορούμε να μετρήσουμε την αποτελεσματικότητα της πασιφιστικής αντίστασης μόνο. Το Ολοκαύτωμα είναι επίσης ένα από τα λίγα φαινόμενα που το να κατηγορείς τα θύματα θεωρείται ως υποστήριξη για τον καταπιεστή και σωστά συμβαίνει αυτό. Έτσι οι περιστασιακές εξεγέρσεις δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να δικαιολογήσουν την καταπίεση και την γενοκτονία, όπως συμβαίνει παντού όπου οι πασιφιστές θεωρούν υπεύθυνη για την εξουσιαστική βία την αυθάδεια των καταπιεσμένων να αναλάβουν μαχητική άμεση δράση ενάντια σε αυτή την εξουσία.

Μερικοί πασιφιστές είναι τόσο αναισχυντοι που χρησιμοποιούν παραδείγματα αντίστασης στους Ναζί, τέτοια όπως η πολιτική ανυπακοή που εφάρμοσαν οι Δανοί, για να αποδείξουν ότι η μη-βίανη αντίσταση μπορεί να λειτουργήσει ακόμα και στις χειρότερες συνθήκες.³² Είναι πραγματικά απαραίτητο να τονιστεί, ότι οι Δανοί, ως Άριοι αντιμετώπισαν κάπως διαφορετικές συνέπειες για την αντίστασή τους από τα κυριότερα θύματα των Ναζί; Το Ολοκαύτωμα τερματίστηκε από την ολοκληρωτική, υπερβολική βία των συμμαχικών κυβερνήσεων που κατέστρεψε το κράτος των Ναζί (αν και για να είμαστε ειλικρινείς νοιάστηκαν πολύ περισσότερο

για την επαναχάραξη των συνόρων του χάρτη της Ευρώπης παρά για να σώσουν τις ζωές των Ρομά, των Εβραίων, των αριστερών, των Σοβιετικών αιχμαλώτων πολέμου και άλλων. Οι Σοβιετικοί έτειναν να «εκκαθαρίζουν» τους σωζόμενους αιχμαλώτους πολέμου, φοβούμενοι ότι αν δεν ήταν ένοχοι για λιποταξία ή παράδοση, η επαφή τους με τους ξένους τους είχε μολύνει ιδεολογικά).

Τα θύματα του Ολοκαυτώματος ωστόσο δεν ήταν εντελώς παθητικά. Ένας μεγάλος αριθμός από αυτούς ανέλαβε δράσεις για να σώσει ζωές και να σαμποτάρει τη μηχανή θανάτου των Ναζί. Ο Γιεχούντα Μπάουερ, ο οποίος ασχολείται αποκλειστικά με τους Εβραίους, θύματα του Ολοκαυτώματος, εμφιατικά τεκμηριώνει αυτή την αντίσταση. Μέχρι το 1942, «*οι ραβίνοι και άλλοι ηγέτες... συμβούλευαν να μη πάρουν τα όπλα*», αλλά δεν συμβούλευαν παθητικότητα. Μάλλον «*η αντίσταση ήταν μη-βίαη*»³³. Σαφώς δεν καθυστέρησε την γενοκτονία ούτε αποδυνάμωσε τους Ναζί με κανέναν τρόπο. Αρχίζοντας από το 1942, οι Εβραίοι άρχισαν να αντιστέκονται βίαια, αν και υπάρχουν ακόμα πολλά παραδείγματα μη-βίαης αντίστασης. Το 1943, ο λαός της Δανίας βοήθησε τους περισσότερους από τους 7.000 Εβραίους της χώρας να διαφύγουν στην ουδέτερη Σουηδία. Παρόμοια, τον ίδιο χρόνο, η κυβέρνηση, η εκκλησία και ο λαός της Βουλγαρίας σταμάτησε την εκτόπιση των Εβραίων από αυτή την χώρα.³⁴

Και στις δύο αυτές περιπτώσεις οι Εβραίοι που διασώθηκαν εν τέλει, προστατεύτηκαν με στρατιωτική βία και έμειναν ασφαλείς από τα σύνορα μια χώρας που δεν ήταν κάτω από την άμεση Γερμανική κατοχή σε μια στιγμή που ο πόλεμος άρχιζε να φαίνεται αποθαρρυντικός για τους Ναζί. (Λόγω της βίαιης σφαγής των Σοβιετικών, οι Ναζί προσωρινά παρέβλεψαν την μικρή παρεμπόδιση των σχεδίων τους από την Σουηδία και την Βουλγαρία). Το 1941 οι κάτοικοι ενός γκέτο στο Βίλνιους της Λιθουανίας έκαναν μια μαζική καθιστική διαμαρτυρία, όταν οι Ναζί και οι τοπικές αρχές προετοιμάστηκαν να τους εκτοπίσουν.³⁵ Αυτή η πράξη πολιτικής ανυπακοής μπορεί να καθυστέρησε τον εκτοπισμό για λίγο, αλλά απέτυχε να σώσει ζωές.

Ένας αριθμός ηγετών των Γιούντενρατ, των Εβραϊκών Συμβουλίων που ιδρύθηκαν από τους Ναζί για να διοικούν τα γκέτο σε συμμόρφωση με τις διαταγές των Ναζί, διευκόλυναν τους Ναζί σε μια προσπάθεια να μη «*διαταράξουν την ισορροπία*», με την ελπίδα όσο το δυνατόν περισσότεροι Εβραίοι να είναι ζωντανοί στο τέλος του πολέμου. (Αυτό είναι ένα κατάλληλο παράδειγμα γιατί πολλοί πασιφιστές στις Η.Π.Α σήμερα πιστεύουν επίσης ότι αν διαταράσσεις την ισορροπία ή προκαλείς σύγκρουση, κάνεις κάτι λάθος³⁶) Ο Μπάουερ γράφει: «*στο τέλος, η στρατηγική απέτυχε κι εκείνοι που είχαν προσπαθήσει να τη χρησιμοποιήσουν ανακάλυψαν έντρομοι ότι είχαν γίνει συνεργοί στο σχέδιο εξόντωσης των Ναζί*». ³⁷ Άλλα μέλη των Εβραϊκών Συμβουλίων ήταν τολμηρότερα και αρνήθηκαν ανοικτά να συνεργαστούν με τους Ναζί. Στο Λβοβ της Πολωνίας, ο πρώτος πρόεδρος του συμβουλίου αρνήθηκε να συνεργαστεί και τον σκότωσαν δεόντως και τον αντικατέστησαν. Όπως αποδεικνύει ο Μπάουερ, οι αντικαταστάτες

ήταν πολύ περισσότερο συμμορφώσιμοι (αν και ακόμα και η υπακοή δεν τους έσωσε καθώς προορίζονταν όλοι για τα στρατόπεδα θανάτου. Στο συγκεκριμένο παράδειγμα του Λβόβ, ο υπάκουος αντικαταστάτης εκτελέστηκε έτσι κι αλλιώς μόνο με την υποψία της αντίστασης). Στο Μπόρσσκοφ της Πολωνίας, ο πρόεδρος του συμβουλίου αρνήθηκε να συμμορφωθεί με τις διαταγές των Ναζί και στάλθηκε στο στρατόπεδο θανάτου του Μπελζέκ.³⁸

Άλλα μέλη συμβουλίων χρησιμοποίησαν μια ποικιλία τακτικών και ήταν σαφώς πιο αποτελεσματικές. Στο Κόβνο της Λιθουανίας, προσποιήθηκαν ότι συμμορφώθηκαν με τις διαταγές των Ναζί, αλλά ήταν μυστικά μέρος της αντίστασης. Έκρυψαν με επιτυχία παιδιά που τα είχαν για εκτοπισμό και έβγαλαν κρυφά νέους και νέες έξω από το γκέτο για να μπορέσουν να πολεμήσουν μαζί με τους παρτιζάνους. Στην Γαλλία, «και τα δύο τμήματα [του συμβουλίου] άνηκαν στην αντίσταση και βρίσκονταν σε συνεχή επαφή με τους αντιστασιακούς... και συνέβαλαν σημαντικά στην σωτηρία των περισσότερων Εβραίων της χώρας».³⁹ Ακόμα κι αν δεν συμμετείχαν προσωπικά στη βίαιη αντίσταση, πολλαπλασίασαν την αποτελεσματικότητά τους σημαντικά, υποστηρίζοντας αυτούς που συμμετείχαν.

Κι έπειτα, υπήρχαν οι αντάρτες πόλεων και οι παρτιζάνοι που πολέμησαν βίαια ενάντια στους Ναζί. Τον Απρίλιο και τον Μάη του 1943, οι Εβραίοι στο γκέτο της Βαρσοβίας εξεγέρθηκαν με λαθραία, κλεμμένα και αυτοσχέδια όπλα. Εφτακόσιοι νέοι και νέες πολέμησαν για βδομάδες μέχρι θανάτου, δεσμεύοντας χιλιάδες στρατιώτες των Ναζί και άλλους πόρους που ήταν απαραίτητοι στο Ανατολικό μέτωπο που κατέρρεε. Ήξεραν ότι θα σκοτωθούν είτε ήταν ειρηνικοί είτε όχι. Επαναστατώντας βίαια έζησαν τις τελευταίες βδομάδες της ζωής τους ελεύθεροι κι αντιστεκόμενοι και καθυστέρησαν την πολεμική μηχανή των Ναζί. Άλλη μια ένοπλη εξέγερση ξέσπασε στο γκέτο του Μπιαλιστόκ της Πολωνίας στις 16 Αυγούστου 1943 και συνεχίστηκε για βδομάδες.

Αντάρτες πόλεων σαν κι αυτούς μίας ομάδας που αποτελούνταν από Εβραίους Σιωνιστές και Κομμουνιστές στην Κρακοβία, ανατίναξαν με επιτυχία τραίνα εφοδιασμού και σιδηροτροχιές, σαμποτάρισαν πολεμικά εργοστάσια και δολοφόνησαν κυβερνητικούς αξιωματούχους.⁴⁰ Εβραϊκές και άλλες παρτιζάνικες ομάδες σε όλη την Πολωνία, την Τσεχοσλοβακία, την Λευκορωσία, την Ουκρανία και τις χώρες της Βαλτικής εκτέλεσαν επίσης πράξεις σαμποτάζ στις γραμμές εφοδιασμού των Ναζί και πολέμησαν τα στρατεύματα των Ες-Ες. Σύμφωνα με τον Μπάουερ, «στην Ανατολική Πολωνία, Λιθουανία και την δυτική Σοβιετική Ένωση, τουλάχιστον 15000 Εβραίοι παρτιζάνοι πολέμησαν στα δάση και τουλάχιστον 5000 άοπλοι Εβραίοι έζησαν εκεί, προστατευμένοι για ολόκληρο ή κάποιο χρονικό διάστημα από τους μαχητές».⁴¹ Στην Πολωνία μια ομάδα παρτιζάνων καθοδηγούμενη από τους αδελφούς Μπέλσκι έσωσε πάνω από 1200 Εβραίους άνδρες, γυναίκες και παιδιά, εν μέρει εκτελώντας για εκδίκηση εκείνους που αιχμαλώτιζαν ή κατέδιδαν φυγάδες. Παρόμοιες παρτιζάνικες ομάδες στην Γαλλία και το Βέλγιο έκαναν σαμποτάζ σε

πολεμικές εγκαταστάσεις, εκτέλεσαν αξιωματούχους των Ναζί και βοήθησαν ανθρώπους να γλυτώσουν από τα στρατόπεδα θανάτου. Μια ομάδα Εβραίων κομμουνιστών στο Βέλγιο εκτροχίασε ένα τραίνο που μετέφερε ανθρώπους στο Άουσβιτς, και βοήθησε εκατοντάδες από αυτούς να δραπετεύσουν.⁴²

Κατά τη διάρκεια μιας εξέγερσης στο στρατόπεδο θανάτου του Σόμπιμπορ τον Οκτώβρη του 1943, οι αντιστασιακοί σκότωσαν αρκετούς Ναζί αξιωματικούς και επέτρεψαν σε τετρακόσιους από τους εξακόσιους έγκλειστους να δραπετεύσουν. Οι περισσότεροι απ' αυτούς σύντομα εκτελέστηκαν, αλλά περίπου εξήντα επέζησαν και ενώθηκαν με τους παρτιζάνους. Δύο μέρες μετά την εξέγερση το Σόμπιμπορ έκλεισε. Μια εξέγερση στην Τρεμπλίνκα τον Αύγουστο του 1943 κατέστρεψε αυτό το στρατόπεδο θανάτου και δεν ξαναφτιάχτηκε. Οι συμμετέχοντες σε μια άλλη εξέγερση στο Άουσβιτς τον Οκτώβρη του 1944 κατέστρεψαν ένα από τα κρεματόρια.⁴³ Όλες αυτές οι βίαιες εξεγέρσεις καθυστέρησαν το Ολοκαύτωμα. Συγκριτικά, οι μη-βίαιες τακτικές (και όσον αφορά αυτό, οι συμμαχικές κυβερνήσεις των οποίων τα βομβαρδιστικά μπορούσαν εύκολα να φτάσουν το Άουσβιτς και άλλα στρατόπεδα) απέτυχαν να κλείσουν ή να καταστρέψουν έστω και ένα στρατόπεδο εξόντωσης πριν το τέλος του πολέμου.

Στο Ολοκαύτωμα και σε λιγότερο ακραία παραδείγματα από την Ινδία μέχρι το Μπέρμινγχαμ, η μη-βία απέτυχε να ενισχύσει ικανοποιητικά τους θιασώτες της, εκεί που η χρήση μιας ποικιλίας τακτικών παρήγαγε αποτελέσματα. Για να το πούμε πιο απλά, αν ένα κίνημα δεν είναι απειλή, δεν μπορεί να αλλάξει ένα σύστημα που βασίζεται στον συγκεντρωτικό εξαναγκασμό και τη βία⁴⁴ και αν αυτό το κίνημα δεν συνειδητοποιήσει και ασκήσει τη δύναμη που το καθιστά απειλή, δεν μπορεί να καταστρέψει ένα τέτοιο σύστημα. Στον κόσμο σήμερα, κυβερνήσεις και εταιρείες διατηρούν ένα σχεδόν ολοκληρωτικό μονοπώλιο εξουσίας, της οποίας μια κύρια όψη είναι η βία. Αν δεν αλλάξουμε τις σχέσεις εξουσίας (και, κατά προτίμηση να καταστρέψουμε την υποδομή και την κουλτούρα της συγκεντρωτικής εξουσίας για να γίνει αδύνατη η καθυπόταξη των πολλών στους λίγους), αυτοί που προς το παρόν κερδίζουν από την πανταχού παρούσα βία, που ελέγχουν τους στρατούς, τις τράπεζες, τις γραφειοκρατίες και τις εταιρείες, θα συνεχίσουν να καθορίζουν την πολιτική. Η ελίτ δεν μπορεί να πειστεί με εκκλήσεις στη συνείδηση της. Τα άτομα που αλλάζουν άποψη και βρίσκουν μια καλύτερη ηθική θα απολυθούν, θα κατηγορηθούν, θα αντικατασταθούν, θα ανακληθούν, θα δολοφονηθούν.

Για άλλη μια φορά, οι άνθρωποι που αγωνίζονται όχι για κάποια συμβολική μεταρρύθμιση, αλλά για την συνολική απελευθέρωση – την επανοικειοποίηση του ελέγχου πάνω στις ίδιες μας τις ζωές και την εξουσία να διευθετούμε τις σχέσεις μας με τους ανθρώπους και τον κόσμο γύρω μας- θα δουν ότι η μη-βία δεν λειτουργεί, ότι αντιμετωπίζουμε μια εξουσιαστική δομή που διαιώνίζεται και είναι απρόσβλητη από τις εκκλήσεις στη συνείδηση και αρκετά δυνατή για να περάσει πάνω από τους ανυπάκουους και τους μη συνεργάσιμους. Πρέπει να ξαναπιάσουμε

πως η μη-βία προστατεύει το κράτος _____

τις ιστορίες της αντίστασης και να καταλάβουμε, γιατί αποτύχαμε στο παρελθόν και πως ακριβώς πετύχαμε αυτές τις περιορισμένες επιτυχίες που πετύχαμε. Πρέπει επίσης να αποδεχτούμε ότι όλοι οι κοινωνικοί αγώνες, εκτός από εκείνους που δίνονται από εντελώς ειρηνευμένους και γι' αυτό αναποτελεσματικούς ανθρώπους, συμπεριλαμβάνουν μια ποικιλία τακτικών. Το να συνειδητοποιήσουμε ότι η μη-βία στην πραγματικότητα ποτέ δεν έχει παράγει ιστορικές νίκες προς επαναστατικούς στόχους ανοίγει την πόρτα για να σκεφτούμε πάνω σε άλλα ελαττώματα της μη-βίας.

2. Η ΜΗ-ΒΙΑ ΕΙΝΑΙ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗ

Δεν έχω σκοπό να ανταλλάξω προσβολές και χρησιμοποιώ το επίθετο «ρατσιστική» μετά από πολλή σκέψη. Η μη-βία είναι μια εγγενώς προνομιούχα θέση στο σύγχρονο περιβάλλον. Πέρα από το γεγονός ότι ο τυπικός πασιφιστής είναι κυρίως λευκός και ανήκει στη μεσαία τάξη, ο πασιφισμός ως ιδεολογία προέρχεται από ένα προνομιούχο περιβάλλον. Αγνοεί ότι η βία είναι ήδη εδώ, ότι η βία είναι ένα αναπόφευκτο, δομικά αναπόσπαστο κομμάτι της σύγχρονης κοινωνικής ιεραρχίας και ότι είναι οι έγχρωμοι άνθρωποι, αυτοί που επηρεάζονται περισσότερο απ' αυτή. Ο πασιφισμός υποθέτει ότι οι λευκοί που μεγάλωσαν στα προάστια έχοντας καλυμμένες όλες τις βασικές τους ανάγκες μπορούν να συμβουλέψουν τους καταπιεσμένους, πολλοί από τους οποίους είναι έγχρωμοι, να υποφέρουν υπομονετικά μια ασύλληπτα μεγαλύτερη βία, μέχρι τη στιγμή που ο Μεγάλος Λευκός Πατέρας θα επηρεαστεί από τα αιτήματα του κινήματος ή οι πασιφιστές θα επιτύχουν τη θρυλική «κρίσιμη μάζα» (critical mass)

Οι έγχρωμοι στις εσωτερικές αποικίες των Η.Π.Α δεν μπορούν να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους απέναντι στην αστυνομική βαρβαρότητα ή να απαλλοτριώσουν τα μέσα επιβίωσης για να απελευθερώσουν τους εαυτούς τους από την οικονομική σκλαβιά. Πρέπει να περιμένουν να ενωθούν αρκετοί έγχρωμοι με μεγαλύτερη οικονομική άνεση (οι «δούλοι του σπιτιού» της ανάλυσης του Μάλκολμ Χ¹) και οι συνειδητοποιημένοι λευκοί για να σφίξουν τα χέρια και να τραγουδήσουν τραγούδια. Τότε, πιστεύουν, θα έρθει σίγουρα η αλλαγή. Οι άνθρωποι στην Λατινική Αμερική πρέπει να υποφέρουν υπομονετικά σαν πραγματικοί μάρτυρες, ενώ οι λευκοί ακτιβιστές στις Η.Π.Α «προσφέρουν μαρτυρία» (bear witness) και γράφουν γράμματα στο Κογκρέσο. Οι άνθρωποι στο Ιράκ δεν πρέπει να ανταποδώσουν τα χτυπήματα. Μόνο αν παραμείνουν πολίτες θα μετρηθούν οι θάνατοι τους και θα τους κλάψουν οι λευκοί ειρηνικοί ακτιβιστές, οι οποίοι μία απ' αυτές τις μέρες, θα καλέσουν μια διαδήλωση αρκετά μεγάλη για να σταματήσουν τον πόλεμο. Οι αυτόχθονες πρέπει να περιμένουν λίγο ακόμα (ας πούμε, άλλα 500 χρόνια) υπό τη σκιά της γενοκτονίας, αργοπεθαίνοντας σε απομονωμένες περιοχές, μέχρι – λοιπόν, κοιτάξτε δεν είναι προτεραιότητα αυτή τη στιγμή, γι' αυτό ίσως πρέπει να οργανώσουν καναδυό διαδηλώσεις για να τραβήξουν την προσοχή και την συμπάθεια των ισχυρών. Ή ίσως θα μπορούσαν να κατέβουν σε απεργία, να εμπλακούν σε μη συνεργασία αλλά Γκάντι; Αλλά, για μισό λεπτό– η πλειοψηφία τους είναι ήδη άνεργοι, μη συνεργάσιμοι, πλήρως αποκλεισμένοι από τη λειτουργία του συστήματος.

Η μη-βία δηλώνει ότι οι Αμερικάνοι Ινδιάνοι θα μπορούσαν να πολεμήσουν τον Κολόμβο, τον Τζορτζ Ουάσιγκτον και όλους τους άλλους χασάπηδες με καθιστικές διαμαρτυρίες, ότι το Τρελό Άλογο χρησιμοποιώντας βίαιη αντίσταση, έγινε μέρος του κύκλου της βίας και ήταν «εξίσου κακός» με τον Κάστερ. Η μη-βία δηλώνει ότι οι Αφρικανοί θα μπορούσαν να σταματήσουν το εμπόριο σκλάβων με απεργίες πείνας και ικεσίες και ότι εκείνοι που στασίασαν, ήταν εξίσου κακοί με αυτούς που

τους κρατούσαν αιχμάλωτους, ότι η ανταρσία, μια μορφή βίας, οδήγησε σε περισσότερη βία και γι' αυτό η αντίσταση οδήγησε σε περισσότερη σκλαβιά. Η μη-βία αρνείται να αναγνωρίσει ότι μπορεί να λειτουργήσει μόνο για τους προνομιούχους, οι οποίοι έχουν μια θέση που προστατεύεται με τη βία, όπως οι δράστες και οι ευεργετούμενοι μιας βίαιης ιεραρχίας.

Οι πασιφιστές πρέπει να γνωρίζουν, τουλάχιστον υποσυνείδητα, ότι η μη-βία είναι μια παράλογα προνομιούχος θέση, γι' αυτό κάνουν συχνά χρήση της ράτσας αποσπώντας έγχρωμους ακτιβιστές από το περιβάλλον τους και χρησιμοποιώντας τους επιλεκτικά ως ομιλητές υπέρ της μη-βίας. Ο Γκάντι και ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ μετατρέπονται σε αντιπροσώπους όλων των έγχρωμων. Το ίδιο και ο Νέλσον Μαντέλα μέχρι που κατάλαβαν οι λευκοί πασιφιστές ότι ο Μαντέλα χρησιμοποιούσε τη μη-βία επιλεκτικά και ότι στην πραγματικότητα εμπλέκονταν σε απελευθερωτικές ενέργειες όπως οι τοποθετήσεις βομβών και η προετοιμασία για ένοπλη εξέγερση.² Ακόμα και οι Γκάντι και Κινγκ συμφώνησαν ότι ήταν απαραίτητο να υποστηρίζονται τα ένοπλα απελευθερωτικά κινήματα (παραθέτοντας με σεβασμό τα παραδείγματα της Παλαιστίνης και του Βιετνάμ) εκεί όπου δεν υπήρχε καμία μη βίαιη εναλλακτική λύση, δίνοντας προτεραιότητα στους στόχους έναντι των συγκεκριμένων τακτικών. Αλλά οι περισσότεροι σημερινοί λευκοί πασιφιστές σβήνουν αυτό το μέρος της ιστορίας και επανοηματοδοτούν τη μη βία ώστε να χωράει στο βολικό τους επίπεδο, ακόμα κι όταν επικαλούνται τον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ και τον Γκάντι.³ Σχηματίζει κανείς την εντύπωση ότι αν ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ εμφανιζόταν μεταμφιεσμένος, σε κάποιον από αυτούς τους πασιφιστές, δεν θα του επιτρέπονταν να μιλήσει. Όπως τόνισε:

«Πέρα από τους φανατικούς και τους αντιδραστικούς, φαίνεται να υπάρχει μια ασθένεια ακόμα κι ανάμεσα σε εκείνους τους λευκούς που αρέσκονται να θεωρούν τους εαυτούς τους «φωτισμένους». Αναφέρομαι ιδιαίτερα σε εκείνους που συμβουλεύουν «Περιμένετε!» και σ' εκείνους που λένε ότι συμπαθούν τους στόχους μας, αλλά δεν μπορούν να συγχωρέσουν τις μεθόδους μας της άμεσης δράσης για την επίτευξη αυτών των στόχων. Εκπλήσσομαι με τους ανθρώπους που τολμούν να νιώθουν ότι έχουν κάποιο πατερναλιστικό δικαίωμα να φτιάξουν το χρονοδιάγραμμα της απελευθέρωσης κάποιου άλλου.

Τα τελευταία χρόνια, πρέπει να πω, απογοητεύτηκα θανάσιμα από αυτούς τους λευκούς «μετριοπαθείς». Ωθούμαι συχνά να σκεφτώ ότι είναι μεγαλύτερο εμπόδιο για την πρόοδο των νέγων απ' ό,τι ο White Citizen Counciler (σ.τ.μ: μέλος της ρατσιστικής οργάνωσης White Citizens' Council) ή το μέλος της Κου Κλουξ Κλαν.»⁴

Και πρέπει να προστεθεί ότι οι προνομιούχοι λευκοί συνετέλεσαν τα μέγιστα στο να αποκτούν ακτιβιστές, όπως ο Γκάντι και ο Κινγκ ηγετικές θέσεις σε εθνική κλίμακα. Ανάμεσα στους λευκούς ακτιβιστές, κι όχι συμπτωματικά, στη ρατσιστική λευκή κυρίαρχη τάξη, η πορεία του κινήματος των πολιτικών δικαιωμάτων στην Ουάσιγκτον συνδέεται πρώτα και κύρια με την ομιλία «Έχω ένα όνειρο» του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ. Απούσα κυρίως από τη λευκή συνείδηση, αλλά τουλάχιστον με

την ίδια επιρροή πάνω στους μαύρους, ήταν η προοπτική του Μάλκολμ Χ, όπως αρθρώνεται στην ομιλία του που κριτικάρει τους ηγέτες της πορείας.

«Ήταν ο κόσμος της βάσης εκεί έξω στους δρόμους. Φόβισε τον λευκό μέχρι θανάτου, τρώμαξε τη λευκή εξουσιαστική δομή στην Ουάσιγκτον μέχρι θανάτου. Ήμουν εκεί. Όταν ανακάλυψαν ότι αυτός ο μαύρος οδοστρωτήρας επρόκειτο να κατέβει στην πρωτεύουσα, κάλεσαν... αυτούς τους εθνικούς ηγέτες των Νέγρων που σέβεστε και τους είπαν, «Ματαιώστε τη». Ο Κένεντι είπε, «Κοιτάξτε, αφήνετε αυτό το πράγμα να πάει πολύ μακριά». Και ο Μπάρμπα-Θωμάς είπε, «Αφεντικό, δεν μπορώ να το σταματήσω, γιατί δε το ξεκίνησα». Σας λέω τι είπαν. Είπαν: «Δεν είμαι καν μέσα σ' αυτό, πολύ λιγότερο επικεφαλής του». Είπαν, «Αυτοί οι Νέγροι κάνουν πράγματα μόνοι τους. Προχωράνε μπροστά από μας» Και αυτή η γριά πονηρή αλεπού, είπε, «αν εσείς όλοι δεν είστε μέσα σ' αυτό, θα σας βάλω εγώ. Θα σας βάλω επικεφαλής του. Θα το υποστηρίξω. Θα το καλωσορίσω...»

Αυτό έκαναν στην πορεία για την Ουάσιγκτον. Την ακολούθησαν... έγιναν μέρος της, την κατέλαβαν. Και καθώς την κατέλαβαν, έχασε την μαχητικότητα της. Έπαψε να είναι θυμωμένη, έπαψε να είναι καυτή, έπαψε να είναι ασυμβίβαστη. Γιατί, έπαψε να είναι και πορεία ακόμα. Έγινε ένα πικνίκ, ένα τσίρκο. Τίποτα άλλο παρά ένα τσίρκο με κλόουν και απ' όλα...

Όχι, ήταν ένα ξεπούλημα. Ήταν ένας σφετερισμός... Το έλεγξαν τόσο σφιχτά, είπαν σ' εκείνους τους Νέγρους, τι ώρα να μπουν στην πόλη, που να σταματήσουν, τι πλακάτ να κουβαλήσουν, τι τραγούδι να τραγουδήσουν, ποιό λόγο θα μπορούσαν να βγάλουν και ποιόν όχι και μετά τους είπαν να φύγουν από την πόλη με τη δύση του ηλίου»⁵

Το τελικό αποτέλεσμα της πορείας ήταν να επενδύσει σημαντικούς κινηματικούς πόρους, σε μια κρίσιμη στιγμή, σε ένα εξαιρετικά ειρηνευτικό γεγονός. Με τα λόγια του Μπάγιαρντ Ράστιν, ενός από τους κύριους οργανωτές της πορείας, *«αρχίζεις να οργανώνεις μια μαζική πορεία κάνοντας μια άσχημη υπόθεση. Υποθέτεις ότι ο καθένας που θα έρθει έχει τη νοημοσύνη ενός τρίχρονου...»*.⁶ Οι διαδηλωτές έλαβαν προκατασκευασμένες πινακίδες διαμαρτυρίας με συνθήματα εγκεκριμένα από την κυβέρνηση. Οι λόγοι των διάφορων ηγετών της διαμαρτυρίας, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου του SNCC, Τζον Λιούις, λογοκρίθηκαν για να αφαιρεθούν οι απειλές για ένοπλο αγώνα και η κριτική στο νομοσχέδιο των πολιτικών δικαιωμάτων της κυβέρνησης και όπως περιέγραψε ο Μάλκολμ Χ, στο τέλος, ειπώθηκε σε ολόκληρο το πλήθος να φύγει το συντομότερο δυνατόν.

Αν και του δίνεται συγκριτικά λίγη προσοχή στις κυρίαρχες ιστορίες, ο Μάλκολμ Χ είχε μεγάλη επιρροή στο μαύρο απελευθερωτικό κίνημα και αναγνωρίζονταν ως τέτοιος από το ίδιο το κίνημα και από τις κυβερνητικές δυνάμεις που ήταν επιφορτισμένες με την καταστροφή του κινήματος. Σε μια εσωτερική αναφορά ως μέρος του COINTELPRO, το FBI τονίζει την ανάγκη να εμποδιστεί η εμφάνιση ενός μαύρου «μεσσία». Σύμφωνα με το FBI είναι ο Μάλκολμ Χ ο οποίος *«θα μπορούσε να είναι ένας τέτοιος «μεσσίας».* Είναι ο μάρτυρας του κινήματος σήμερα»⁷. Το γεγονός ότι ο Μάλκολμ Χ χαρακτηρίζεται από το FBI ως κύρια απειλή, αυξάνει

τις πιθανότητες της κρατικής εμπλοκής στη δολοφονία του⁸. Σίγουρα άλλοι μη πασιφιστές μαύροι ακτιβιστές, οι οποίοι αναγνωρίζονταν από το FBI ως εξαιρετικά αποτελεσματικοί οργανωτές, έγιναν στόχοι για εξαφάνιση με μέσα που συμπεριλάμβαναν τη δολοφονία.⁹ Εν τω μεταξύ στο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ επιτράπηκε να χαρεί την διασημότητα του και την επιρροή του μέχρι που έγινε περισσότερο ριζοσπάστης, μίλησε για αντικαπιταλιστική επανάσταση και υιοθέτησε την αλληλεγγύη στον ένοπλο αγώνα των Βιετναμέζων.

Ως αποτέλεσμα, οι λευκοί ακτιβιστές, ειδικά εκείνοι που ενδιαφέρονται να ελαχιστοποιήσουν το ρόλο του μαχητικού και ένοπλου αγώνα, βοηθούν το κράτος στο να δολοφονήσει το Μάλκολμ Χ (κι άλλους επαναστάτες). Αναλαμβάνουν το καθαρό μέρος της δουλειάς με το να εξαφανίσουν τη μνήμη του και να τον διαγράψουν από την ιστορία.¹⁰ Και παρά τις παράλογα δυσανάλογες διακηρύξεις αφοσίωσης σ' αυτόν (υπήρχαν στο κάτω-κάτω, και κάποιοι άλλοι άνθρωποι που συμμετείχαν στο κίνημα των πολιτικών δικαιωμάτων), παρομοίως βοηθούν στην δολοφονία του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, αν και στην περίπτωση του χρησιμοποιείται μια πιο Οργουελιανή μέθοδος (το «δολοφόνησε, αναμόρφωσε και προσάρτησε»). Ο Ντάρρεν Πάρκερ, ένας μαύρος ακτιβιστής και σύμβουλος σε ομάδες της βάσης, του οποίου οι κριτικές συνέβαλαν στην από μέρους μου κατανόηση της μη-βίας, γράφει:

«Ο αριθμός των περιπτώσεων που οι άνθρωποι παραθέτουν τον Κινγκ είναι ένα από τα πιο αποθαρρυντικά πράγματα για τους περισσότερους μαύρους, γιατί γνωρίζουν πόσο πολύ η ζωή του ήταν επικεντρωμένη στον φυλετικό αγώνα... και όταν πραγματικά διαβάξεις τον Κινγκ τείνεις να αναρωτιέσαι, γιατί τα μέρη που είναι κριτικά προς τους λευκούς και τα οποία είναι η πλειοψηφία των πραγμάτων που είπε, δεν παρατίθενται ποτέ»¹¹

Έτσι αποφεύγεται η πιο ενοχλητική (για τους λευκούς) κριτική του ρατσισμού¹² και οι στερεότυπες εντολές για καλή διάθεση και μη-βίαιο ακτιβισμό επαναλαμβάνονται σε αηδιαστικό βαθμό, επιτρέποντας στους λευκούς πασιφιστές να κεφαλαιοποιήσουν έναν έγκυρο πολιτισμικό πόρο για να επιβεβαιώσουν τον μη-βίαιο ακτιβισμό τους και να εμποδίσουν την επίγνωση του ρατσισμού που είναι εγγενής στη θέση τους, συνδέοντας τους εαυτούς τους με μια μη αμφιλεγόμενη μαύρη προσωπικότητα.

Η αναθεώρηση της ιστορίας εκ μέρους των πασιφιστών, προκειμένου να απαλείψουν τα παραδείγματα μαχητικών αγώνων ενάντια στη λευκή ανωτερότητα, δεν μπορεί να διαχωριστεί από έναν ρατσισμό που είναι έμφυτος στην πασιφιστική θέση. Είναι αδύνατο να διακηρύσσεις υποστήριξη και πολύ περισσότερο αλληλεγγύη στους έγχρωμους και τους αγώνες τους, όταν αναπόφευκτα, σημαντικές ομάδες όπως το Κόμμα των Μαύρων Πανθήρων, το Αμερικάνικο Ινδιάνικο Κίνημα, τα Καφέ Μπερέ και οι Βιετκόνγκ αγνοούνται ενεργητικά υπέρ μιας ομογενοποιητικής εικόνας του αντιρατσιστικού αγώνα, η οποία αναγνωρίζει μόνο εκείνα τα μέρη, που δεν έρχονται σε αντίθεση με τη σχετικά βολική άποψη της επανάστασης που προτιμάται κυρίως από λευκούς ριζοσπάστες. Οι διακηρύξεις υποστήριξης και αλληλεγγύης γίνονται ακόμα περισσότερο

υποκριτικές, όταν οι λευκοί πασιφιστές επιστρατεύουν κανόνες αποδεκτών τακτικών και τις επιβάλλουν σε όλο το κίνημα, αρνούμενοι την σημασία της φυλής, του ταξικού υπόβαθρου και άλλων κοινωνικών παραγόντων.

Το ζήτημα δεν είναι ότι λευκοί ακτιβιστές, προκειμένου να είναι αντιρατσιστές, πρέπει άκριτα να υποστηρίζουν κάθε Ασιατική, Λατίνο, Αυτόχθονα ή Μαύρη ομάδα αντίστασης που εμφανίζεται. Όμως, υπάρχει ένας Ευρωκεντρικός οικουμενισμός στην ιδέα ότι είμαστε όλοι κομμάτι του ίδιου ομογενούς αγώνα και ότι οι λευκοί στην καρδιά της Αυτοκρατορίας μπορούν να λένε στους έγχρωμους και στους λαούς των (νέο)αποικιών τον καλύτερο τρόπο για ν' αντισταθούν. Οι άνθρωποι που επηρεάζονται περισσότερο από ένα σύστημα καταπίεσης πρέπει να είναι στην πρώτη γραμμή του αγώνα ενάντια σε αυτή την καταπίεση,¹³ όμως ο πασιφισμός ξανά και ξανά παράγει οργανώσεις και κινήματα λευκών φωτίζοντας το μονοπάτι και δείχνοντας το δρόμο για τη σωτηρία των έγχρωμων, γιατί η προστακτική της μη-βίας δε διαθέτει το βασικό σεβασμό να εμπιστευτεί τους ανθρώπους να ελευθερώσουν τους εαυτούς τους. Οποτε οι λευκοί πασιφιστές ασχολούνται με μια υπόθεση που επηρεάζει τους έγχρωμους, δεν περιορίζονται στον συγκεκριμένο τρέχων ορισμό της μη-βίας. Οι λευκοί ακτιβιστές βάζουν τους εαυτούς τους στη θέση του δάσκαλου και του οδηγού, δημιουργώντας μια δυναμική που είναι αξιοσημείωτα αποικιακή. Φυσικά, αυτή είναι σε μεγάλο βαθμό μια λειτουργία της λευκότητας (μιας κοινωνικά κατασκευασμένης κοσμοθεωρίας που διδάσκεται διάχυτα σε όλους τους ανθρώπους που αναγνωρίζονται από την κοινωνία ως «λευκοί»). Οι μαχητικοί λευκοί ακτιβιστές μπορούν και δημιουργούν παρόμοια προβλήματα, όταν δε σέβονται τους έγχρωμους συμμάχους τους υποδεικνύοντας την κατάλληλη, ορθόδοξη μέθοδο αγώνα.

Οι Weather Underground και άλλες μαχητικές λευκές ομάδες των δεκαετιών του '60 και του '70 έκαναν τρομερή δουλειά στην επέκταση της αλληλεγγύης στο απελευθερωτικό κίνημα των μαύρων υποστηρίζοντας λεκτικά, αλλά παρακρατώντας κάθε υλική βοήθεια, εν μέρει επειδή έβλεπαν τους εαυτούς τους ως πρωτοπορία και τις μαύρες ομάδες ως ιδεολογικούς ανταγωνιστές. Άλλες λευκές οργανώσεις, όπως το Κίνημα Υποστήριξης της Απελευθέρωσης, χρησιμοποίησαν την υποστήριξη τους για να ασκήσουν έλεγχο πάνω στα αντί-αποικιακά απελευθερωτικά κινήματα με τα οποία υποστήριζαν ότι ενεργούσαν αλληλέγγυα,¹⁴ προσομοιάζοντας στον τρόπο που λειτουργεί μια κυβερνητική υπηρεσία πρόνοιας.

Έχει ενδιαφέρον ότι ακόμα κι ανάμεσα σε μαχητικούς λευκούς ακτιβιστές, ο ρατσισμός ενθαρρύνει την παθητικότητα. Ένα από τα προβλήματα των Weather Underground είναι ότι ισχυρίζονταν ότι πολεμούσαν στο πλευρό των μαύρων και του Βιετναμέζικου λαού, αλλά αυτό ήταν απλά ισχυρισμοί- διεξήγαγαν αβλαβείς, συμβολικές βομβιστικές ενέργειες και υπεροπτικές δράσεις που πιθανόν έθεταν τους εαυτούς τους σε κίνδυνο. Σήμερα, οι βετεράνοι τους δεν είναι νεκροί ή φυλακισμένοι (εξαιρουμένων τριών θυμάτων μιας πρόωρης έκρηξης την ώρα της κατασκευής μιας βόμβας και αυτών που έφυγαν από τους Weather για να πολεμήσουν μαζί με μέλη του Στρατού Μαύρης Απελευθέρωσης). Ζουν

άνετα ως ακαδημαϊκοί κι επαγγελματίες.¹⁵ Οι μαχητικοί λευκοί αναρχικοί στη Βόρεια Αμερική σήμερα παρουσιάζουν παρόμοιες τάσεις. Πολλοί από τους πιο φωνακλάδες, περιφρονούν τους σημερινούς απελευθερωτικούς αγώνες, αποκηρύσσοντας τους ως «μη αναρχικούς», αντί να υποστηρίξουν τα πιο αντιεξουσιαστικά τους στοιχεία. Το αποτέλεσμα είναι αυτοί οι σκληροπυρηνικοί (και ταυτόχρονα, του καναπέ) αναρχικοί να μη μπορούν να βρουν καμία πραγματική αντίσταση που να αξίζει την υποστήριξη τους, κι έτσι μένουν στις μαχητικές διακηρύξεις και στην βία του ιδεολογικού σχολαστικισμού.

Ένα σύστημα λευκής ανωτερότητας τιμωρεί την αντίσταση των έγχρωμων ανθρώπων πιο σκληρά από την αντίσταση των λευκών. Ακόμα και λευκοί ακτιβιστές που μας έκαναν να συνειδητοποιήσουμε τη δυναμική του ρατσισμού, βρίσκουν δύσκολο το να εγκαταλείψουν το επακόλουθο προνόμιο της κοινωνικά εγγυημένης ασφάλειας. Κατά συνέπεια, εκείνοι που αμφισβητούν τη λευκή ανωτερότητα άμεσα και μαχητικά μας φαίνονται απειλητικοί. Ο Μουμιά Αμπού Τζαμάλ γράφει:

«Οι έπαινοι και οι ανθοδέσμες του αγώνα των μαύρων στα τέλη του 20^{ου} αιώνα αποδόθηκαν σε βετεράνους του αγώνα των πολιτικών δικαιωμάτων με προεξάρχοντα τον μαρτυρήσαντα αιδεσιμότητα Δρ. Μάρτιν Λούθερ Κινγκ. Εξυψωμένο από τις λευκές και μαύρες ελίτ στα ύψη της κοινωνικής αποδοχής, το μήνυμα του Δρ. Κινγκ περί της Χριστιανικής ανεκτικότητας και το δόγμα «γυρνάω και το άλλο μάγουλο» ήταν καθησυχαστικά για τη λευκή ψυχσύνθεση. Για τους Αμερικάνους που διψούν για ασφάλεια, ο Δρ. Κινγκ ήταν, πάνω απ' όλα, ασφαλής.

Το Κόμμα των Μαύρων Πανθήρων ήταν η αντίθεση του Δρ. Κινγκ. Το Κόμμα δεν ήταν μια ομάδα πολιτικών δικαιωμάτων... αλλά εξασκούσε το ανθρώπινο δικαίωμα της αυτοάμυνας... Το Κόμμα των Μαύρων Πανθήρων έκανε τους (λευκούς) Αμερικανούς να νιώθουν πολλά πράγματα, αλλά σίγουρα όχι ασφαλείς»¹⁶

Οι λευκοί πασιφιστές (κι ακόμα και οι μαύροι αστοί πασιφιστές) φοβούνται την ολοκληρωτική κατάργηση του λευκού καπιταλιστικού συστήματος της λευκής ανωτερότητας. Κηρύττουν τη μη-βία στους ανθρώπους που βρίσκονται στον πάτο της φυλετικής και οικονομικής ιεραρχίας, ακριβώς γιατί η μη-βία είναι αναποτελεσματική, και κάθε επανάσταση που θα γίνει «από αυτούς τους ανθρώπους», δεδομένου ότι θα παραμείνει μη-βίαη, θα είναι ανίκανη να ανατρέψει εντελώς τους λευκούς και τους πλούσιους από τις προνομιούχες θέσεις τους. Ακόμα και τάσεις της μη-βίας, που προσπαθούν να καταργήσουν το κράτος σκοπεύουν να το κάνουν αυτό μετασχηματίζοντας το (και φέρνοντας το λαό στην εξουσία). Γι' αυτό η μη-βία απαιτεί οι ακτιβιστές να προσπαθούν να επηρεάσουν την εξουσιαστική δομή, το οποίο απαιτεί να την προσεγγίσουν, το οποίο σημαίνει ότι οι προνομιούχοι που έχουν καλύτερη πρόσβαση στην εξουσία, θα διατηρήσουν τον έλεγχο κάθε κινήματος ως οι θεματοφύλακες και διαμεσολαβητές, που επιτρέπουν στις μάζες να «πουν την αλήθεια στην εξουσία».

Τον Νοέμβριο του 2003, οι ακτιβιστές του School of the Americas

Watch (SOAW)οργάνωσαν μια συζήτηση ενάντια στην καταπίεση κατά τη διάρκεια της ετήσιας πασιφιστικής συγκέντρωσης τους, έξω από τη στρατιωτική βάση του Φορτ Μπένινγκ (η οποία στεγάζει το School of the Americas, μια σχολή στρατιωτικής εκπαίδευσης που συνδέεται σαφέστατα με παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λατινική Αμερική). Οι οργανωτές της συζήτησης δυσκολεύτηκαν να κάνουν τους λευκούς συμμετέχοντες της μεσαίας τάξης (με διαφορά η κυρίαρχη δημογραφική ομάδα στην αυστηρά μη-βίατη συγκέντρωση) να εστιάσουν στις καταπιεστικές δυναμικές (όπως ο ρατσισμός, η ταξικότητα, ο σεξισμός και η τρανσφοβία) μέσα στην οργάνωση και ανάμεσα στους ακτιβιστές που συνδέονται με τις αντιμιλιταριστικές προσπάθειες του SOAW.

Αντίθετα οι άνθρωποι στη συζήτηση, ειδικά οι μεγαλύτεροι λευκοί, αυτοπροσδιοριζόμενοι πασιφιστές, επέμεναν να επικεντρώνουν σε μορφές καταπίεσης που εξασκεί κάποια εξωτερική δύναμη- η αστυνομία που παρακολουθούσε τη συγκέντρωση ή ο στρατός που υποδουλώνει τους λαούς στη Λατινική Αμερική. Ήταν αρκετά προφανές ότι η αυτοκριτική (και αυτό-βελτίωση) ήταν μια μη επιθυμητή επιλογή. Η προτιμώμενη εναλλακτική ήταν η εστίαση στα ελαττώματα ενός βίαιου άλλου, δίνοντας έμφαση στην δική τους θυματοποίηση (και, γι' αυτό στη δική τους ηθική ανωτερότητα)από τις δυνάμεις της κρατικής εξουσίας. Τελικά ένας αριθμός έγχρωμων βετεράνων ακτιβιστών που παρακολουθούσαν τη συζήτηση κατάφεραν να στρέψουν την προσοχή στις πολλές μορφές ρατσισμού μέσα στο αντί-SOAW περιβάλλον που το εμπόδιζαν από το να λάβει περισσότερη υποστήριξη από τους μη προνομιούχους πληθυσμούς. Ίσως η μεγαλύτερη κριτική τους, στο να καταδείξουν το ρατσισμό τον οποίο συναντούσαν, έγινε ενάντια στην πασιφιστική πρακτική της οργάνωσης. Μίλησαν ενάντια στην προνομιούχα, βολική θεώρηση του ακτιβισμού των λευκών ακτιβιστών και καυτηρίασαν την επιφανειακή, ψυχαγωγική, γιορταστική συμπεριφορά της διαμαρτυρίας, και τις αξιώσεις της ότι είναι επαναστατική, ακόμα κι ότι είναι διαμαρτυρία.

Μια μαύρη γυναίκα έγινε πυρ και μανία λόγω μιας εμπειρίας που είχε παίρνοντας το λεωφορείο για να έρθει στη συγκέντρωση του Φορτ Μπένινγκ μαζί με άλλους αντί-SOWA ακτιβιστές. Κατά τη διάρκεια μιας συζήτησης με έναν λευκό ακτιβιστή, δήλωσε ότι δεν υποστήριζε την πρακτική της μη-βίας. Αυτός ο ακτιβιστής της είπε τότε ότι ήταν «σε λάθος λεωφορείο» και ότι δεν άνηκε στη διαμαρτυρία. Όταν συσχέτισα αυτή την ιστορία και τις άλλες κριτικές που έγιναν από έγχρωμους κατά τη διάρκεια της συζήτησης, σε έναν ηλεκτρονικό διάλογο πρώην κρατούμενων που συνδέονταν με την SOAW (αφού εξέτισαν μια εντελώς εθελοντική εξάμηνη κάθειρξη φυλάκισης, έδωσαν στους εαυτούς τους τον τιμητικό τίτλο του «κρατούμενου συνείδησης») μια λευκή ειρηνική ακτιβίστρια μου έγραψε πίσω ως απάντηση ότι εκπλήσσονταν που μια μαύρη γυναίκα αντιτίθονταν ιδεολογικά στη μη-βία, παρά τον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ και την κληρονομιά του κινήματος των πολιτικών δικαιωμάτων.¹⁷

Κάτω από τη συχνή και χειραγωγική χρήση από μέρους τους, έγχρωμων ανθρώπων ως κορυφαίες προσωπικότητες και ήρεμους ομιλητές,

οι πασιφιστές ακολουθούν ένα τακτικό και ιδεολογικό πλαίσιο που καθορίζεται σχεδόν αποκλειστικά από λευκούς θεωρητικούς. Εκεί που οι επαναστάτες ακτιβιστές δυσκολεύονται να βρουν λευκούς θεωρητικούς που να έχουν να πουν κάτι σχετικό με τις μεθόδους του μαχητικού αγώνα, οι δάσκαλοι του πασιφισμού είναι πρωταρχικά λευκοί (για παράδειγμα: ο Ντέιβιντ Ντέλνιτς, οι Μπέριγκαν, ο Τζόρτζ Λάκεί, η Τζην Σάρπ, η Ντόροθι Ντέη, και ο Ατζ Μάστε). Χαρακτηριστικά, ένα άρθρο που ενστερνίζονταν τη μη-βία και δημοσιεύτηκε στο *Nation*, έχει το όνομα του Γκάντι ως σημαία, αλλά παραθέτει πρωταρχικά λευκούς ακτιβιστές και διανοούμενους για να διατυπώσει μια πιο ακριβή στρατηγική.¹⁸ Ένα άλλο άρθρο για τη μη-βία, που απευθύνεται από έναν πασιφιστή αντί-SOAW ακτιβιστή σε μη πασιφιστές ακτιβιστές που αμφισβητούν το στρατηγικό βάθος του πασιφισμού, βασίζεται αποκλειστικά σε λευκές πηγές.¹⁹ Ένα βιβλίο δημοφιλές ανάμεσα στους πασιφιστές των ΗΠΑ δηλώνει ότι «η Αμερική πιο συχνά υπήρξε δάσκαλος απ' ό,τι μαθητής του ιδανικού της μη-βίας».²⁰

Οι πασιφιστές καλά θα έκαναν να εξετάσουν το χρώμα της βίας. Όταν αναφέρουμε ταραχές ποιος μας έρχεται στο μυαλό; Οι λευκοί ακτιβιστές που καταστρέφουν ιδιοκτησίες ως μια μορφή πολιτικής ανυπακοής μπορεί να «παρεκτρέπονται», αλλά συνήθως δε χάνουν την προστατευτική κάλυψη της μη-βίας. Οι έγχρωμοι που εμπλέκονται σε πολιτικά κινούμενη καταστροφή ιδιοκτησίας, αν δεν είναι αυστηρά μέσα στους κανόνες μιας οργανωμένης από λευκούς ακτιβιστές διαμαρτυρίας, εξορίζονται στο βασίλειο της βίας, δεν θεωρούνται ακτιβιστές, ούτε απεικονίζονται ως ευσυνείδητοι. Ο ρατσισμός του δικαστικού συστήματος, ενός βασικού και βίαιου πυλώνα της κοινωνίας μας, αν και σπάνια αποκτά προτεραιότητα για αντιπαράθεση από τους πασιφιστές, είχε μεγάλο αντίκτυπο στην Αμερικανική ψυχή. Η βία και η εγκληματικότητα είναι σχεδόν ταυτόσημες έννοιες (δείτε πόσο βολικά οι πασιφιστές νιώθουν να χρησιμοποιούν την ορολογία της κρατικής ηθικότητας –για παράδειγμα την «δικαιοσύνη»– σαν να είναι δική τους) και ένας κύριος στόχος και των δύο αυτών εννοιών είναι να δημιουργήσουν ενοχή. Ακριβώς όπως οι εγκληματίες αξίζουν καταστολή και τιμωρία, οι άνθρωποι που ασκούν βία αξίζουν τις αναπόφευκτες καρμικές βίαιες συνέπειες. Αυτό είναι αναπόσπαστο κομμάτι της πασιφιστικής θέσης. Μπορεί να αρνούνται ότι πιστεύουν πως ο καθένας αξίζει να χρησιμοποιήσει βία εναντίον τους, αλλά ένας κλασικός ισχυρισμός κοινός ανάμεσα στους πασιφιστές είναι, ότι οι επαναστάτες δε θα πρέπει να χρησιμοποιούν βία, γιατί μετά το κράτος θα τη χρησιμοποιήσει για να «δικαιολογήσει» τη βίαιη καταστολή. Λοιπόν, για ποιόν είναι αυτή η βίαιη καταστολή δικαιολογημένη και γιατί αυτοί που ισχυρίζονται ότι είναι ενάντια στη βία δεν προσπαθούν να την απονομιμοποιήσουν; Γιατί προσπαθούν οι μη-βίαιοι ακτιβιστές να αλλάξουν την ηθικότητα της κοινωνίας στο πως βλέπει την καταπίεση ή τον πόλεμο, αλλά αποδέχονται την ηθικότητα της καταστολής ως φυσική και ανέγγιχτη;

Αυτή η ιδέα των αναπόφευκτων κατασταλτικών συνεπειών της μαχητικότητας συχνά ξεπερνά κάθε όριο υποκρισίας και κατηγορεί τα

θύματα για θύτες και εγκρίνει την καταπιεστική βία. Οι έγχρωμοι άνθρωποι που καταπιέζονται από την αστυνομία και τη δομική βία καθημερινά συμβουλεύονται να μην απαντήσουν με βία, γιατί αυτό θα δικαιολογούσε την κρατική βία που ήδη έχει κινητοποιηθεί εναντίον τους. Το να κατηγορούνται τα θύματα ήταν βασικό μέρος του πασιφιστικού λόγου και στρατηγικής, ήδη από τις δεκαετίες του '60 και του '70, όταν πολλοί λευκοί ακτιβιστές βοήθησαν στη δικαιολόγηση των κρατικών πράξεων και στην εξουδετέρωση οποιουδήποτε πράγματος θα μπορούσε να εξελιχθεί σε αντικυβερνητική βία απέναντι στη βίαιη κρατική καταστολή των μαύρων και άλλων απελευθερωτικών κινημάτων, όπως πχ, οι δολοφονίες των οργανωτών των Πανθήρων, Φρεντ Χάμπτον και Μαρκ Κλαρκ, από την αστυνομία. Αντί να υποστηρίζουν και να βοηθήσουν τους Πάνθηρες, οι λευκοί ακτιβιστές θεώρησαν προτιμότερο να δηλώσουν ότι αυτοί «είχαν προκαλέσει τη βία» και «την έστρεψαν πάνω τους».²¹

Πιο πρόσφατα, στο προαναφερθέν αναρχικό συνέδριο, υποστήριξα ότι το αντιπολεμικό κίνημα των Η.Π.Α, άξιζε να μοιραστεί το φταίξιμο για το θάνατο τριών εκατομμυρίων Βιετναμέζων, επειδή ήταν τόσο συμβιβασμένο με την κρατική εξουσία. Ένας πασιφιστής, αναρχικός και χριστιανός Ειρηνοποιός (peacemaker) απάντησε στην κατηγορία μου δηλώνοντας, ότι το φταίξιμο άνηκε (περίμενα να πει αποκλειστικά στον στρατό των Η.Π.Α, αλλά έπεσα έξω) στον Χο Τσι Μινχ και τη Βιετναμέζικη ηγεσία, επειδή διεξήγαγαν ένοπλο αγώνα.²² (Η θεωρεί αυτός ο πασιφιστής το Βιετναμέζικο λαό ανίκανο να έκανε το πολύ δημοφιλές βήμα προς την βίαιη αντίσταση μόνος του, ή τον κατηγορεί κι αυτόν επίσης). Σχηματίζει κανείς την εντύπωση ότι αν περισσότεροι Τσιγγάνοι, Εβραίοι, γκέι και άλλοι είχαν βίαια αντισταθεί στο Ολοκαύτωμα, οι πασιφιστές θα έβρισκαν βολικό να αποδώσουν αυτό το μικρό φαινόμενο στην απουσία μιας αποκλειστικά πασιφιστικής αντιπαράθεσης επίσης.

Κηρύττοντας τη μη-βία κι εγκαταλείποντας στην κρατική καταστολή εκείνους που δεν είναι υπάκουοι, οι λευκοί ακτιβιστές που νομίζουν ότι ασχολούνται με το ρατσισμό στην πραγματικότητα θεσπίζουν μια πατερναλιστική σχέση και εκπληρώνουν το χρήσιμο ρόλο του ησυχασμού των καταπιεσμένων. Η ειρήνευση των έγχρωμων μέσω της μη-βίας επικαλύπτεται από την προτίμηση των λευκών ρατσιστικών εξουσιαστικών δομών, για να αποπλίσει τους καταπιεσμένους. Οι διάσημοι ηγέτες των πολιτικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου και του Κινγκ, ήταν οργανικοί για την στρατηγική «σφαίρα και ψήφος» της κυβέρνησης προκειμένου να απομονώσει και να καταστρέψει τους μαχητικούς μαύρους ακτιβιστές και να χειραγωγήσει τους υπόλοιπους, έτσι ώστε να υποστηρίξουν μια αδύναμη, προεκλογική ατζέντα επικεντρωμένη στην εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους. Στην πραγματικότητα το NAACP και το SCLC πληρώθηκαν από την κυβέρνηση για τις υπηρεσίες τους.²³ (Και η Φοιτητική Μη-Βίαιη Συντονιστική Επιτροπή (SNCC) εξαρτιόνταν σε μεγάλο βαθμό από τις δωρεές πλουσίων φιλελευθέρων ευεργετών, τις οποίες έχασε όταν υιοθέτησε μια πιο μαχητική στάση, παράγοντας που συνετέλεσε στην κατάρρευση της).²⁴

Έναν αιώνα νωρίτερα, μια από τις κυριότερες δραστηριότητες της Κου Κλουξ Κλαν τα χρόνια που ακολούθησαν τον εμφύλιο, ήταν να αποπλίσσει ολόκληρο το μαύρο πληθυσμό του Νότου, κλέβοντας όσα όπλα μπορούσε να βρει από τους πρόσφατα «απελευθερωμένους» μαύρους, συχνά με τη βοήθεια της αστυνομίας. Στην πραγματικότητα, η Κλαν δρούσε ως παραστρατιωτική δύναμη για το κράτος σε περιόδους αναταραχής και επίσης και η Κλαν και οι σύγχρονες αστυνομικές δυνάμεις των Η.Π.Α έχουν ρίζες στα προπολεμικά περίπολα σκλάβων, τα οποία τακτικά τρομοκρατούσαν τους μαύρους ως μια μορφή ελέγχου αυτού, που θα μπορούσε να περιγραφεί ως η γνήσια πολιτική φυλετικής ταξινόμησης.²⁵ Σήμερα, με την ασφάλεια της φυλετικής ιεραρχίας διασφαλισμένη, η Κλαν έχει αποσυρθεί στο παρασκήνιο, η αστυνομία διατηρεί τα όπλα της και οι πασιφιστές που θεωρούν τους εαυτούς τους σύμμαχους, ωθούν τους μαύρους να μην επανεξοπλιστούν, εξοστρακίζοντας εκείνους που το κάνουν.

Μια γενιά μετά την αποτυχία του κινήματος των πολιτικών δικαιωμάτων, η μαύρη αντίσταση γέννησε το χιπ-χοπ, το οποίο οι κυρίαρχες πολιτιστικές δυνάμεις, όπως η βιομηχανία ηχογραφήσεων, οι κατασκευαστές ρούχων και τα κερδοσκοπικά Μ.Μ.Ε (τα οποία είναι επιχειρήσεις που ανήκουν σε λευκούς) κεφαλαιοποιούν και αγοράζουν. Αυτές οι καπιταλιστικές πολιτιστικές δυνάμεις, οι οποίες προστατεύθηκαν με τον αφοπλισμό των μαύρων και πλούτισαν από την συνεχιζόμενη σκλαβιά τους, προωθούν τον πασιφισμό και κατηγορούν την κυριαρχία των στίχων που μιλάνε για εκτελέσεις (ως απάντηση στις δικές τους) μπάτσων. Οι χιπ-χοπ καλλιτέχνες που δουλεύουν με τις μεγάλες δισκογραφικές εταιρείες εγκαταλείπουν ευρέως την εξύμνηση της αντικρατικής βίας και την αντικαθιστούν με την πιο μοδάτη βία ενάντια στις γυναίκες. Η εμφάνιση της μη-βίας, στην περίπτωση των μαύρων που δεν οπλίζονται ή δεν υιοθετούν τον αγώνα ενάντια στην αστυνομία, είναι στην πραγματικότητα, μια αντανάκλαση του θριάμβου μιας προηγούμενης βίας.

Η μαζική διαπροσωπική βία της Κλαν δημιούργησε μια υλική μεταβολή που διατηρείται με συστηματική και λιγότερο ορατή αστυνομική βία. Ταυτόχρονα, η πολιτιστική δύναμη των λευκών ελίτ, που η ίδια αποκτήθηκε και διατηρήθηκε διαμέσω όλων των ειδών οικονομικής και κυβερνητικής βίας, χρησιμοποιείται έτσι ώστε να ωθήσει την μαύρη κουλτούρα να καλλιεργήσει κάποιες από τις ίδιες ιδεολογικές κατασκευές που δικαιολογούσαν τις απαγωγές, την σκλαβιά και το λιντσάρισμα των μαύρων ευθύς εξαρχής, ενώ καναλιζάρει τον θυμό από γενιές εκμετάλλευσης, σε κύκλους βίας στο εσωτερικό των μαύρων κοινοτήτων, αντί να του επιτρέψει να υποθάψει τη βία ενάντια στις αρχές που αξίζουν κάτι τέτοιο. Στην εξουσιαστική δυναμική που περιγράφηκε σε αυτή τη σύντομη ιστορική ανασκόπηση και σε τόσες πολλές άλλες ιστορίες φυλετικής καταπίεσης, οι άνθρωποι που επιμένουν στη μη-βία ανάμεσα στους καταπιεσμένους, αν έχουν κάποιο ρόλο, αυτός συνίσταται στο να καταλήγουν να κάνουν τη δουλειά της λευκής ρατσιστικής εξουσιαστικής δομής, είτε το θέλουν είτε όχι.

Ο Ρόμπερτ Γουίλιαμς πρόσφερε μια εναλλακτική σε αυτή την κληρονομιά αφοπλισμού. Δυστυχώς, η ιστορία του αποκλείστηκε από την κυρίαρχη αφήγηση που βρίσκεται στα εγκεκριμένα από το κράτος, σχολικά βιβλία και αν οι υποστηρικτές της μη-βίας έχουν να πουν τίποτα γι' αυτό, αποκλείεται επίσης και από την ίδια την αυτό-αφήγηση του κινήματος και την κατανόηση της ίδιας του της ιστορίας. Αρχίζοντας το 1957, ο Ρόμπερτ Γουίλιαμς όπλισε το τμήμα των NAACP του Μονρό της Βόρειας Καρολίνας, για να αποκρούσει τις επιθέσεις της Κου Κλουξ Κλαν και της αστυνομίας. Ο Γουίλιαμς επηρέασε το σχηματισμό άλλων ένοπλων ομάδων αυτοάμυνας, συμπεριλαμβανομένων των Deacons for Defense and Justice, οι οποίοι έφτασαν να περιλαμβάνουν πενήντα τοπικά τμήματα σε όλο το Νότο που προστάτευαν τις μαύρες κοινότητες και τους εργάτες των πολιτικών δικαιωμάτων.²⁶

Είναι ακριβώς αυτές τις ενθαρρυντικές ιστορίες που οι λευκοί πασιφιστές αγνοούν ή εξαλείφουν. Η μη-βία στα χέρια των λευκών ήταν και συνεχίζει να είναι μια αποικιακή επιχείρηση. Οι λευκές ελίτ δίνουν οδηγίες στους αυτόχθονες για το πως να λειτουργήσουν τις οικονομίες τους και τις κυβερνήσεις τους, ενώ οι λευκοί διαφωνούντες δίνουν οδηγίες στους αυτόχθονες για το πώς να αντισταθούν. Στις 20 Απριλίου 2006, ένας συνιδρυτής της Food Not Bombs (FNB), της αντιεξουσιαστικής ομάδας (η πλειοψηφία της οποίας είναι λευκοί) η οποία μοιράζει δωρεάν φαγητό σε δημόσιους χώρους με πάνω από εκατό παραρτήματα (κυρίως στη Βόρεια Αμερική, την Αυστραλία και την Ευρώπη), έστειλε μια έκκληση για υποστήριξη του νέου παραρτήματος της FNB στην Νιγηρία.

«Αυτό το Μάρτιο, ο συνιδρυτής της FNB Κηθ ΜακΧένρι και ο ντόπιος Νιγηριανός εθελοντής Γίνκα Ντάντα επισκέφτηκαν τους ανθρώπους που υποφέρουν στη σκιά των διύλιστηρίων της Νιγηρίας. Ενώ οι συνθήκες στην περιοχή είναι τρομερές, οι βόμβες δεν είναι ένας καλός τρόπος να βελτιωθούν οι συνθήκες. Η κρίση στη Νιγηρία συνέβαλε έτσι ώστε η τιμή του πετρελαίου να χτυπήσει τα 72\$ το βαρέλι. Είναι κατανοητό ότι οι άνθρωποι είναι ενοχλημένοι που τα κέρδη από τους φυσικούς τους πόρους πλουτίζουν τις ξένες εταιρείες, ενώ το περιβάλλον τους μολύνεται και αυτοί ζουν στη φτώχεια. Η FNB προσφέρει μια μη-βίαη λύση.»²⁷

Η έκκληση για υποστήριξη της FNB, καταδίκασε τις πράξεις της αντάρτικης μιλίτιας MEND, η οποία αγωνίζεται για την αυτονομία των Ijaw του Δέλτα του Νίγηρα και τον τερματισμό της καταστροφικής πετρελαϊκής βιομηχανίας (ενώ η FNB «καλωσόρισε την ανακοίνωση του Νιγηριανού προέδρου Ολουσεγκούν Ομπασάντζο για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στην περιοχή του Δέλτα» από τα έσοδα του πετρελαίου). Η MEND απήγαγε διάφορους ξένους (Αμερικάνους και Ευρωπαίους) υπαλλήλους της πετρελαϊκής βιομηχανίας για να απαιτήσει τον τερματισμό της κυβερνητικής καταπίεσης και της εταιρικής εκμετάλλευσης (οι όμηροι απελευθερώθηκαν αβλαβείς). Εντελώς περιέργα, ενώ καταδίκασε τις απαγωγές, η FNB ξέχασε να αναφέρει το βομβαρδισμό από τον Νιγηριανό στρατό υπό τον πρόεδρο Ομπασάντζο, διάφορων χωριών των Ijaw που θεωρούνταν ότι υποστήριζαν το MEND. Κι ενώ δεν υπάρχει κανένα στοι-

χείο ότι η «μη-βία λύση» που λένε ότι προσφέρουν, θα κάνει οτιδήποτε για να ελευθερώσει τους Νιγηριανούς από την καταπίεση και την εκμετάλλευση που υφίστανται, αν η μη-βία επικρατούσε ανάμεσα στους Νιγηριανούς αυτό σίγουρα θα έριχνε τις τιμές του πετρελαίου, το οποίο υποθέτω, κάνει τα πράγματα πιο ειρηνικά στη Βόρεια Αμερική.

Αντιμέτωπος με την ολική καταπίεση του λευκού ρατσιστικού συστήματος, την προφανή αχρηστία της πολιτικής διαδικασίας και τις αδιάντροπες προσπάθειες μιας ελίτ διαφωνούντων να εκμεταλλευτεί και να ελέγξει την οργή των καταπιεσμένων, δεν θα έπρεπε να αποτελεί έκπληξη ή αντίφαση που «ο αποικιοποιημένος άνθρωπος βρίσκει την ελευθερία του μέσα και διαμέσω της βίας», για να χρησιμοποιήσω τα λόγια του Φραντς Φάνον, του γιατρού από τη Μαρτινίκα που έγραψε ένα από τα πιο σημαντικά έργα πάνω στον αγώνα ενάντια στην αποικιοκρατία.²⁸ Οι περισσότεροι λευκοί έχουμε αρκετά προνόμια και γεωγραφικό πλάτος και μπορεί να περάσουμε αυτές τις γενναιόδωρα μακριές, βελουδένιες αλυσίδες για ελευθερία, έτσι ώστε να εξεγειρόμαστε βολικά μέσα στις παραμέτρους της δημοκρατικής κοινωνίας (τα όρια της οποίας αποτελούνται από βίαια επιβεβλημένες φυλετικές, οικονομικές, σεξουαλικές και κυβερνητικές δομές). Μερικοί από μας κάνουν επιπλέον το λάθος να υποθέτουν, ότι όλοι οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν τις ίδιες συνθήκες και περιμένουν από τους έγχρωμους να ασκήσουν προνόμια τα οποία στην πραγματικότητα δεν έχουν. Αλλά πέρα από την στρατηγική αναγκαιότητα να επιτεθούμε στο κράτος με όλα τα μέσα που είναι διαθέσιμα σε μας, έχουν αυτοί από μας που δεν αντιμετωπίζουν καθημερινά την κατατρομοκράτηση από την αστυνομία, τον εξευτελισμό και τον υποβιβασμό αναρωτηθεί για το εμπνευστικό αποτέλεσμα της βίαιης αντίστασης; Ο Φραντς Φάνον γράφει για την ψυχολογία της αποικιοκρατίας και της βίας στην επιδίωξη για απελευθέρωση :

«Στο επίπεδο των ατόμων, η βία (ως κομμάτι του απελευθερωτικού αγώνα είναι μια καθαρτική δύναμη. Απελευθερώνει τον αυτόχθονα από το κόμπλεξ κατωτερότητας του... και από την απελπισία και την αδράνεια. Τον κάνει άφοβο και αποκαθιστά τον αυτοσεβασμό του»²⁹

Αλλά οι υποστηρικτές της μη-βίας που προέρχονται από προνομιούχα υπόβαθρα, με τις υλικές και ψυχολογικές ανέσεις εγγυημένες και προστατευμένες από μια βίαιη τάξη, δεν ανατρέφονται με ένα σύμπλεγμα κατωτερότητας να τους βαραίνει. Η αλαζονεία της υπόθεσης των πασιφιστών ότι μπορούν να υποδείξουν ποιες μορφές αγώνα είναι ηθικές και αποτελεσματικές για τους ανθρώπους που ζουν σε πολύ διαφορετικές, πολύ πιο βίαιες συνθήκες είναι εκπληκτική. Οι λευκοί των προαστίων, που επιπλήττουν τα παιδιά του προσφυγικού στρατοπέδου της Τζενίν ή των Κολομβιανών πεδίων θανάτου για την αντίσταση, φέρουν μια εμφανή ομοιότητα ας πούμε με τους οικονομολόγους της Παγκόσμιας Τράπεζας που υπαγορεύουν «καλές» γεωργικές πρακτικές στους Ινδιάνους αγρότες που έχουν κληρονομήσει γεωργικές παραδόσεις αιώνων. Και η αγαθή σχέση των προνομιούχων ανθρώπων με τα παγκόσμια συστήματα βίας θα έπρεπε να εγείρει σοβαρά ερωτήματα σχετικά με την ειλικρίνεια των

προνομιούχων, σε αυτή την περίπτωση των λευκών, που υιοθετούν τη μη-βία. Παραθέτοντας τον Ντάρεν Πάρκερ πάλι: *«Η εμφάνιση τουλάχιστον, ενός μη-βίαιου πνεύματος είναι πολύ ευκολότερη να επιτευχθεί, όταν κάποιος δεν είναι ο άμεσος αποδέκτης της αδικίας και μπορεί στην πραγματικότητα απλά να αντιπροσωπεύει ψυχολογική απόσταση. Στην τελική, είναι πολύ πιο εύκολο να «αγαπάς τον εχθρό σου» όταν δεν είναι στην πραγματικότητα δικός σου εχθρός»*³⁰

Ναι, οι έγχρωμοι, οι φτωχοί και οι άνθρωποι του Παγκόσμιου Νότου έχουν υιοθετήσει τη μη-βία (αν και τυπικά τέτοιοι πασιφιστές προέρχονται από πιο προνομιούχα στρώματα των κοινοτήτων τους) όμως, μόνο μέσω μιας υψηλά ενεργής έννοιας της ανωτερότητας μπορούν οι λευκοί ακτιβιστές να κρίνουν και να καταδικάζουν καταπιεσμένους ανθρώπους που δεν κάνουν το ίδιο. Αλήθεια, άσχετα από τα προνόμια, θα έπρεπε να είμαστε ικανοί να εμπιστευόμαστε την δική μας ανάλυση, αλλά όταν αυτή η ανάλυση βασίζεται σε αμφίβολο ηθικό έδαφος και μια βολικά επιλεκτική ερμηνεία του τι συνιστά βία, οι πιθανότητες είναι η αυτοκριτική μας να έχει πέσει για ύπνο την ώρα της δουλειάς. Όταν κατανοούμε ότι οι προνομιούχοι λαοί αποκομίζουν υλικά οφέλη από την εκμετάλλευση των καταπιεσμένων λαών και ότι αυτό σημαίνει ότι κερδίζουμε από τη βία που χρησιμοποιείται για να τους κρατά υποταγμένους, δεν μπορούμε ειλικρινά να τους καταδικάσουμε, επειδή εξεγείρονται βίαια ενάντια στη δομική βία που μας καθιστά προνομιούχους. (Εκείνοι που πάντα καταδικάζουν την βίαιη αντίσταση εκείνων που έχουν μεγαλώσει σε πιο καταπιεστικές συνθήκες από τους ίδιους θα έπρεπε να το λάβουν υπόψη αυτό, την επόμενη φορά που θα φάνε μπανάνα ή θα πιούν καφέ)

Ελπίζω να είναι καλά κατανοητό ότι η κυβέρνηση χρησιμοποιεί περισσότερο βίαιες μορφές καταπίεσης ενάντια στους έγχρωμους που αντιστέκονται παρά ενάντια στους λευκούς. Όταν οι Oglala traditional και το American Indian Movement, εξεγέρθηκαν στην ρεζέρβα του Πάιν Ρίντζ το 1970 για να διεκδικήσουν λίγη ανεξαρτησία και να οργανωθούν ενάντια στην ενδημική θρασυδειλία της επιβεβλημένης «φυλετικής κυβέρνησης», το Πεντάγωνο, το FBI, και το Γραφείο Ινδιάνικων Υποθέσεων ίδρυσε ένα αντιτρομοκρατικό πρόγραμμα που κατέληξε σε καθημερινή βία και δεκάδες θανάτους. Σύμφωνα με τον Γουόρντ Τσώρτσιλ και τον Τζίμ Βάντερ Βάλ: *«Η αρχή της ένοπλης αυτοάμυνας είχε γίνει για τους διαφωνούντες, απαραίτητη για λόγους επιβίωσης»*³¹

Οι μόνοι υποστηρικτές της μη-βίας που έχω ακούσει ποτέ να απορρίπτουν ακόμα και τη νομιμότητα της αυτοάμυνας είναι λευκοί και αν και μπορεί να επικαλούνται περιπτώσεις τύπου Oscar Romero (σ.τ.μ: καθολικός αρχιεπίσκοπος του Σαλβαδόρ, κοντά στη θεολογία της απελευθέρωσης που δολοφονήθηκε κατόπιν εντολής του ακροδεξιού πρώην ταγματάρχη Roberto D'Aubuisson, απόφοιτου του School of America που προαναφέρθηκε), δεν έχει απειληθεί η επιβίωση αυτών και των οικογενειών τους προσωπικά, ως αποτέλεσμα του ακτιβισμού τους.³² Δυσκολεύομαι να πιστέψω ότι η αποστροφή τους προς τη βία έχει να κάνει περισσότερο με αρχές παρά με προνόμιο και άγνοια. Και πέρα από

την απλή αυτοάμυνα, το κατά πόσο τα άτομα έχουν αντιμετωπίσει την πιθανότητα να πρέπει να ανταποδώσουν τα χτυπήματα για να επιβιώσουν ή για να βελτιώσουν τις ζωές τους, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το χρώμα του δέρματος τους και τη θέση τους σε διάφορες εθνικές και παγκόσμιες ιεραρχίες καταπίεσης. Είναι αυτές οι εμπειρίες που η μη-βία αγνοεί αντιμετωπίζοντας τη βία ως ηθικό ζήτημα ή θέμα επιλογής.

Η πολιτιστικά ευαίσθητη εναλλακτική τάση του πασιφισμού είναι αυτή που οι προνομιούχοι ακτιβιστές επιτρέπουν ή ακόμα και υποστηρίζουν την μαχητική αντίσταση στον Παγκόσμιο Νότο και πιθανόν στις εσωτερικές αποικίες των Ευρω/Αμερικανικών κρατών και υιοθετούν τη μη-βία μόνο για τον κόσμο που προέρχεται από ένα παρόμοια προνομιούχο υπόβαθρο. Αυτή η σχηματοποίηση φανερώνει ένα νέο ρατσισμό, προτείνοντας ότι τη μάχη και το θάνατο πρέπει να τα υποστούν και να τα διεξάγουν οι έγχρωμοι στα πιο φανερά καταπιεστικά κράτη του Παγκόσμιου Νότου, ενώ οι προνομιούχοι πολίτες των ιμπεριαλιστικών κέντρων πρέπει να περιοριστούν σε πιο συναφείς κατάλληλες μορφές αντίστασης, όπως οι πορείες διαμαρτυρίας και οι καθιστικές διαμαρτυρίες.

Μια αντιρατσιστική ανάλυση από την άλλη, απαιτεί οι λευκοί να αναγνωρίσουν ότι η βία ενάντια στην οποία οι έγχρωμοι πρέπει να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους, προέρχεται από τον λευκό «Πρώτο Κόσμο». Γι' αυτό η κατάλληλη αντίσταση σε ένα καθεστώς που διεξάγει πόλεμο ενάντια στους αποικιοποιημένους λαούς σε όλο τον κόσμο είναι να φέρεις τον πόλεμο στα μετόπισθεν, να δημιουργήσεις μια αντιεξουσιαστική, συνεργατική και αντιρατσιστική κουλτούρα στους λευκούς ανθρώπους, να επιτεθείς στους ιμπεριαλιστικούς θεσμούς και να επεκτείνεις την υποστήριξη στους καταπιεσμένους λαούς που αντιστέκονται χωρίς να υπονομεύεις την αυτονομία του αγώνα τους. Όμως οι μη απόλυτοι πασιφιστές που επιτρέπουν ένα μικρό πολιτισμικό σχετικισμό είναι λιγότερο πιθανό να υποστηρίξουν την ένοπλη επανάσταση, όταν οι μάχες πλησιάζουν την πατρίδα τους. Η σκέψη είναι ότι οι Παλαιστίνιοι για παράδειγμα, μπορούν να εμπλακούν σε μαχητικό αγώνα, γιατί ζουν υπό βίαιο καθεστώς, αλλά το να σχηματίσουν αντάρτικες μονάδες οι αποκτηνωμένοι κάτοικοι του κοντινότερου αστικού γκέτο θα ήταν «ακατάλληλο» ή «ανεύθυνο». Αυτή είναι η τάση «όχι στην αυλή μου», η οποία τροφοδοτείται από την αναγνώριση ότι μια επανάσταση εκεί θα ήταν συναρπαστική, αλλά μια επανάσταση εδώ θα στερούσε τους προνομιούχους ακτιβιστές από τις ανέσεις τους.

Παρών επίσης είναι ο υποβόσκων φόβος της φυλετικής εξέγερσης, ο οποίος κατευνάζεται μόνο όταν υποτάσσεται σε μια μη-βίαη ηθική. Η πορεία των μαύρων είναι καλοδεχούμενη. Οι μαύροι με όπλα προκαλούν τις αναφορές περί βίαιου εγκλήματος των νυχτερινών ειδήσεων. Οι Αμερικανοί Ινδιάνοι που δίνουν μια συνέντευξη τύπου είναι αξιέπαινοι. Οι Αμερικανοί Ινδιάνοι που είναι έτοιμοι, πρόθυμοι και ικανοί να πάρουν πίσω τη γη τους είναι λιγάκι ενοχλητικοί. Γι' αυτό η υποστήριξη προς και η οικειότητα των λευκών με τους έγχρωμους επαναστάτες στο εσωτερικό μέτωπο περιορίζεται σε αδρανείς μάρτυρες – στους νεκρούς και στους

φυλακισμένους.

Η αντίφαση στον φαινομενικά επαναστατικό πασιφισμό είναι ότι η επανάσταση δεν είναι ποτέ ασφαλής, αλλά για την μεγάλη πλειοψηφία των υποστηρικτών του, ο πασιφισμός έχει σχέση με το να είσαι ασφαλής, να μη χτυπήσεις, να μη αποξενώσεις κανέναν και να μη πικράνεις κανέναν. Κάνοντας τη σύνδεση ανάμεσα στον πασιφισμό και την αυτοδιατήρηση των προνομιούχων ακτιβιστών, ο Γουόρντ Τσώρτσιλ παραθέτει έναν πασιφιστή οργανωτή κατά τη διάρκεια της εποχής του Βιετνάμ ο οποίος αποκήρυξε τις επαναστατικές τακτικές του Κόμματος των Μαύρων Πανθήρων και των Weather Underground, γιατί αυτές οι τακτικές «ήταν πραγματικά επικίνδυνο πράγμα για όλους μας... εμπεριέχουν τον πολύ μεγάλο κίνδυνο να προκαλέσουν το ίδιο είδος βίαιης καταστολής (όπως στην δολοφονία του Φρεντ Χάμπτον από την αστυνομία) πάνω σε όλους μας».³³ Η για να παραθέσουμε τον Ντέιβιντ Γκίλμπερτ, που εκτίει ισόβια κάθειρξη για τη δράση του ως μέλος των Weather Underground, ο οποίος συνέχισε και υποστήριξε τον Black Liberation Army, «Οι λευκοί είχαν κάτι να προσπατήσουν. Ήταν βολικό να είσαι στην κορυφή ενός ηθικά περιβλεπτού κινήματος αλλαγής, ενώ οι μαύροι είχαν τις κύριες απώλειες στον αγώνα»³⁴

Η πασιφιστική επιθυμία για ασφάλεια συνεχίζεται και σήμερα. Το 2003, ένας μη-βίαιος ακτιβιστής διαβεβαίωσε μια εφημερίδα του Σιάτλ για τον χαρακτήρα των σχεδιασμένων διαμαρτυριών. «Δε λέω ότι δεν θα υποστηρίζουμε την πολιτική ανυπακοή», είπε ο Γουόρντ. «Αυτό είναι μέρος του ειρηνικού κινήματος που οι άνθρωποι της εκκλησίας έχουν συμμετάσχει, αλλά είμαστε ενάντια στην καταστροφή ιδιοκτησίας ή σε οτιδήποτε δημιουργεί αρνητικές συνέπειες για μας»³⁵

Και σε έναν ηλεκτρονικό διάλογο για μια ριζοσπαστική περιβαλλοντική καμπάνια το 2004, ένας φοιτητής νομικής και ακτιβιστής, αφού προσκάλεσε για μια ανοικτή συζήτηση πάνω στις τακτικές, υποστήριξε τον τερματισμό των αναφορών σε μη πασιφιστικές τακτικές και απαίτησε μια αυστηρή υιοθέτηση της μη-βίας στη βάση ότι οι μη πασιφιστικές ομάδες «πρέπει να αποκλειστούν».³⁶ Μια άλλη ακτιβίστρια (και συμπτωματικά, ένας από τους άλλους φοιτητές νομικής της λίστας) συμφώνησε, προσθέτοντας, «νομίζω ότι το να συζητάμε για βίαιες τακτικές σε αυτή τη λίστα ισοδυναμεί με το να παίζουμε με τη φωτιά και θέτει τους πάντες σε κίνδυνο». Ενδιαφέρθηκε επίσης που «δύο από μας θα αντιμετωπίσουν την Επιτροπή Δεοντολογίας του Δικηγορικού Συλλόγου κάποια στιγμή στο μέλλον»³⁷

Φυσικά, οι υποστηρικτές της μαχητικότητας πρέπει να κατανοήσουν ότι πρέπει να υπάρχει μεγάλη προσοχή όταν συζητάμε για τακτικές, ειδικά μέσω e-mail, και ότι αντιμετωπίζουμε το ενδεχόμενο να παρενοχληθούμε ή να φυλακιστούμε για υποστήριξη πράξεων, ακόμα κι όταν το μόνο που κάνουμε είναι να τις συζητάμε. Όμως, σε αυτό το παράδειγμα, οι δύο φοιτητές νομικής δεν έλεγαν ότι η ομάδα θα έπρεπε να συζητά μόνο νόμιμες τακτικές ή υποθετικές τακτικές. Έλεγαν ότι η ομάδα θα έπρεπε να συζητά μόνο μη-βίαιες τακτικές. Μιας και είχε διαφημιστεί ως μια συζήτηση για να βοηθήσει την ομάδα να δημιουργήσει ιδεολογικό κοινό έδαφος, αυτός

ήταν ένας τρόπος χειραγώγησης, χρησιμοποιώντας τις απειλές της κυβερνητικής καταστολής για να εμποδίσει την ομάδα ακόμα και να σκεφτεί οτιδήποτε πέρα από μια αποκλειστικά μη-βίαη φιλοσοφία.

Λόγω του βαρυσήμαντου ενδιαφέροντος των λευκών να εμποδίσουν τις επαναστατικές εξεγέρσεις στην αυλή τους, υπάρχει μια μακρά ιστορία προδοσιών από λευκούς πασιφιστές οι οποίοι έχουν καταδικάσει και εγκαταλείψει τις επαναστατικές ομάδες στην κρατική βία. Αντί να «βάλουν τους εαυτούς τους μπροστά στο κακό» για να προστατέψουν μέλη των μαύρων, καφέ και κόκκινων απελευθερωτικών κινημάτων (μια προστασία στην οποία το προνόμιο τους θα μπορούσε να συνεισφέρει αρκετά, λόγω του κόστους που θα είχε η κυβέρνηση να δολοφονήσει ευκατάστατους λευκούς στο μέσο των ερίδων που είχαν προκαλέσει οι βαρείες απώλειες στο Βιετνάμ), οι συνειδητοί πασιφιστές αγνόησαν την αποκτήνωση, τον εγκλεισμό και τη δολοφονία των Μαύρων Πανθήρων, των ακτιβιστών του ΑΙΜ και άλλων. Ακόμα χειρότερα, ενθάρρυναν την κρατική καταστολή και υποστήριξαν ότι οι επαναστάτες την άξιζαν από τη στιγμή που ενεπλάκησαν σε μαχητική αντίσταση. (Σήμερα ισχυρίζονται ότι η τελική ήττα των κινηματιών της απελευθέρωσης, την οποία οι πασιφιστές διευκόλυναν, είναι απόδειξη της αναποτελεσματικότητας των τακτικών τους).

Ο σεβάσμιος πασιφιστής Ντέηβιντ Ντέλινγκερ παραδέχεται ότι «ένας από τους παράγοντες που ωθούν τους σοβαρούς επαναστάτες και τους αποθαρρυσμένους κατοίκους των γκέτο να συμπεραίνουν ότι η μη-βία είναι ανίκανη να αναπτυχθεί ως μέθοδος που να επαρκεί για τις ανάγκες τους, είναι η ίδια η τάση των πασιφιστών να ευθυγραμμίζονται σε στιγμές σύγκρουσης, με το *status quo*».³⁸ Ο Ντέηβιντ Γκίλμπερτ συμπεραίνει ότι «η αποτυχία να αναπτυχθεί αλληλεγγύη με τους απελευθερωτικούς αγώνες των μαύρων και άλλων μέσα στις Η.Π.Α (Αυτοχθόνων, τσικανο/μεξικάνων, πορτορικανών) είναι ένας από τους διάφορους παράγοντες που έκαναν το κίνημα μας να διαλυθεί στα μέσα της δεκαετίας του '70».³⁹ Ο Μουμιά Αμπου Τζαμάλ αναρωτιέται, αν ήταν οι λευκοί ριζοσπάστες «πραγματικά έτοιμοι να συμμετέχουν σε μια επανάσταση, μια επανάσταση που το βραβείο δεν θα ήταν η λευκότητα;».⁴⁰

Καταρχήν, η μη-βία φαίνεται σαν μια καθαρά ηθική θέση η οποία έχει μικρή σχέση με τη φυλή. Αυτή η άποψη βασίζεται στην απλουστευτική υπόθεση ότι η βία είναι πρώτα και κύρια κάτι το οποίο επιλέγουμε. Αλλά ποιος άνθρωπος σε αυτό τον κόσμο έχει το προνόμιο να επιλέξει τη βία και ποιοι άνθρωποι ζουν σε βίαιες συνθήκες είτε το θέλουν είτε όχι; Γενικά η μη-βία είναι μια προνομιούχα τακτική, που προέρχεται από τις εμπειρίες των λευκών και δεν έχει πάντα νόημα για τους ανθρώπους που δεν έχουν τα λευκά προνόμια ή για τους λευκούς που προσπαθούν να καταστρέψουν το σύστημα των προνομίων και της καταπίεσης.

Πολλοί έγχρωμοι έχουν επίσης χρησιμοποιήσει τη μη-βία, η οποία σε μερικές περιστάσεις υπήρξε αποτελεσματικός τρόπος για να παραμείνεις ασφαλής μπροστά στη βίαη διάκριση, ενώ προσπαθούσες να πετύχεις περιορισμένες μεταρρυθμίσεις που δεν αλλάζουν σε τελική

ανάλυση τη διανομή της εξουσίας στην κοινωνία. Η χρήση της μη-βίας από έγχρωμους υπήρξε γενικά ένας συμβιβασμός με μια δομή λευκής εξουσίας. Αναγνωρίζοντας ότι η λευκή εξουσιαστική δομή προτιμά οι καταπιεσμένοι να είναι μη-βίατοι, μερικοί διάλεξαν να χρησιμοποιήσουν μη-βίαιες τακτικές για να εμποδίσουν την ακραία καταστολή, τις σφαγές ή ακόμα και τη γενοκτονία. Κινήματα εγχρώμων που ειρηνικά επιδιώκουν επαναστατικούς σκοπούς έτειναν να χρησιμοποιούν μια μορφή μη-βίας που είναι λιγότερο απόλυτη και πιο συγκρουσιακή κι επικίνδυνη, από το είδος της μη-βίας που επικρατεί στη Βόρεια Αμερική σήμερα. Κι ακόμα και τότε, η πρακτική της μη-βίας συχνά επιχορηγείται από τους λευκούς που βρίσκονται στην εξουσία⁴¹, χρησιμοποιείται από λευκούς διαφωνούντες ή κυβερνητικούς αξιωματούχους για να χειραγωγήσουν το κίνημα προς το συμφέρον τους και συνήθως εγκαταλείπεται από μεγάλα τμήματα των μελών της βάσης υπέρ πιο μαχητικών τακτικών. Η χρήση της μη-βίας για να διατηρηθούν τα λευκά προνόμια μέσα στο κίνημα ή στην κοινωνία γενικά, είναι ακόμα κοινός τόπος.

Συνοψίζοντας, η μη-βία φαίνεται να μπλέκεται με δυναμικές της φυλής και της εξουσίας. Η φυλή είναι θεμελιώδης για την εμπειρία μας της καταπίεσης και της αντίστασης. Ένα μόνιμο συστατικό του ρατσισμού ήταν πάντα η υπόθεση ότι οι Ευρωπαίοι ή οι Ευρωπαίοι άποικοι σε άλλες ηπείρους, ήξεραν τι ήταν καλύτερο για τους ανθρώπους που θεωρούσαν «λιγότερο πολιτισμένους». Οι άνθρωποι που παλεύουν ενάντια στο ρατσισμό πρέπει καταφανώς να τερματίσουν αυτή την παράδοση και να αναγνωρίσουν ότι η αναγκαιότητα κάθε κοινότητα να μπορεί να καθορίζει τη δική της μορφή αντίστασης που να βασίζεται στις δικές της εμπειρίες δεν αφήνει κανένα περιθώριο προτεραιότητας στον πασιφισμό. Επιπλέον, το γεγονός ότι πολλή από τη βία που αντιμετωπίζουν οι έγχρωμοι σε όλο τον κόσμο πηγάζει από την εξουσιαστική δομή που καθιστά προνομιούχους τους λευκούς, θα έπρεπε να κάνει τους λευκούς να βλέπουν με μεγαλύτερη επιτακτικότητα την διεύρυνση των ορίων του επιπέδου μαχητικότητας που θεωρείται αποδεκτή στις λευκές κοινότητες. Με άλλα λόγια, για όσους από μας είμαστε λευκοί, γίνεται καθήκον μας να δημιουργήσουμε τη δική μας μαχητική κουλτούρα αντίστασης και αντίθετα από το ρόλο του δασκάλου που ιστορικά αυτοαναθέτουν στον εαυτό τους οι λευκοί, έχουμε πολλά να μάθουμε από τους αγώνες των έγχρωμων. Οι λευκοί ριζοσπάστες πρέπει να εκπαιδεύσουν τους άλλους λευκούς σχετικά με το γιατί οι έγχρωμοι είναι δικαιολογημένοι να εξεγείρονται βίαια και γιατί κι εμείς επίσης πρέπει να χρησιμοποιούμε μια ποικιλία τακτικών για να απελευθερώσουμε τους εαυτούς μας, να αγωνιζόμαστε με αλληλεγγύη με όλους όσους έχουν απορρίψει τη θέση τους ως λακέδες ή σκλάβοι της ελίτ και να καταργήσουμε αυτά τα παγκόσμια συστήματα καταπίεσης και εκμετάλλευσης.

3. Η ΜΗ-ΒΙΑ ΕΙΝΑΙ ΚΡΑΤΙΣΤΙΚΗ

Για να το πούμε ξεκάθαρα. Η μη βία εξασφαλίζει ένα κρατικό μονοπώλιο της βίας. Τα κράτη – οι συγκεντρωτικές γραφειοκρατίες που προστατεύουν τον καπιταλισμό, διατηρούν μια λευκή ρατσιστική, πατριαρχική τάξη και εφαρμόζουν ιμπεριαλιστική επέκταση- επιβιώνουν αναλαμβάνοντας το ρόλο του μοναδικού, νόμιμου φορέα βίαιης ισχύος μέσα στην επικράτεια τους. Κάθε αγώνας ενάντια στην καταπίεση προϋποθέτει μια σύγκρουση με το κράτος. Οι πασιφιστές κάνουν τη δουλειά του κράτους ειρηνοποιώντας την αντίθεση εκ των προτέρων.¹ Τα κράτη από τη μεριά τους, αποθαρρύνουν τη μαχητικότητα της αντίθεσης κι ενθαρρύνουν την παθητικότητα.

Μερικοί πασιφιστές συσκοτίζουν αυτή την αμοιβαία σχέση ισχυριζόμενοι ότι η κυβέρνηση θα ήθελε να τους δει να εγκαταλείπουν τη μη-βίαη πειθαρχία και να παραδίνονται στη βία, ότι η κυβέρνηση μέχρι κι ενθαρρύνει τη βία των διαφωνούντων και ότι πολλοί ακτιβιστές που υποστηρίζουν τη μαχητικότητα είναι στην πραγματικότητα, κυβερνητικοί προβοκάτορες.² Γι' αυτό, υποστηρίζουν ότι είναι οι μαχητικοί ακτιβιστές αυτοί που παίζουν το ρόλο που θέλει το κράτος. Αν και σε μερικές περιπτώσεις η κυβέρνηση των Η.Π.Α έχει χρησιμοποιήσει χαφιέδες για να ενθαρρύνει αντιστασιακές ομάδες να προμηθευτούν όπλα ή να σχεδιάσουν βίαιες δράσεις (για παράδειγμα, στις περιπτώσεις των Μόλι Μαγκουάιρς και του Τζόνθαν Τζάκσον³), πρέπει να γίνει μια κρίσιμη διάκριση. Η κυβέρνηση ενθαρρύνει τη βία μόνο αν είναι σίγουρη ότι αυτή μπορεί να περιοριστεί και να μην ξεφύγει από τον έλεγχο. Στο τέλος, προκαλώντας μια μαχητική αντιστασιακή ομάδα να δράσει πρώιμα ή να πέσει σε μια παγίδα εξουδετερώνει τη δυνατότητα της ομάδας για βία, εγγυώμενη ισόβια κάθειρξη ή επιτρέποντας στις αρχές να παρακάμψουν τη νομική διαδικασία και να σκοτώσουν τους ριζοσπάστες πιο γρήγορα. Εξ' ολοκλήρου και σχεδόν σε όλα τα άλλα παραδείγματα, οι αρχές ειρηνεύουν τον πληθυσμό και αποθαρρύνουν τη βίαη ανταρσία.

Υπάρχει ένας σαφής λόγος γι' αυτό. Αντίθετα με τους βλακώδεις ισχυρισμούς των πασιφιστών ότι με κάποιο τρόπο ενισχύουν τους εαυτούς τους, αχρηστεύοντας το μεγαλύτερο μέρος των τακτικών επιλογών τους, οι κυβερνήσεις παντού αναγνωρίζουν ότι ο αδέσμευτος επαναστατικός ακτιβισμός αντιπροσωπεύει τη μεγαλύτερη απειλή αλλαγής της κατανομής της εξουσίας στην κοινωνία. Αν και το κράτος διατηρεί πάντα το δικαίωμα να καταστείλει οποιονδήποτε επιθυμεί, οι σύγχρονες «δημοκρατικές» κυβερνήσεις φέρονται στα μη-βίαη κινήματα με επαναστατικούς σκοπούς, ως εν δυνάμει μάλλον παρά ως πραγματικές απειλές. Κατασκοπεύουν αυτά τα κινήματα για να ενημερώνονται για τις εξελίξεις και χρησιμοποιούν τη μέθοδο καρότο και μαστίγιο για να κατευθύνουν τέτοια κινήματα σε εντελώς ειρηνικά, νόμιμα και αναποτελεσματικά κανάλια. Οι μη-βίαιες ομάδες μπορεί να υποστούν ξυλοδαρμούς, αλλά τέτοιες ομάδες δεν γίνονται στόχος εξολόθρευσης (εκτός από οπισθοδρομικές κυβερνήσεις ή κυβερνήσεις που αντιμετωπίζουν μια περίοδο έκτακτης ανάγκης η οποία

απειλεί τη σταθερότητα τους).

Από την άλλη το κράτος αντιμετωπίζει τις μαχητικές ομάδες (τις ίδιες ομάδες που οι πασιφιστές θεωρούν αναποτελεσματικές) ως πραγματικές απειλές και προσπαθεί να τις εξουδετερώσει με υψηλά ανεπτυγμένες μεθόδους αντιεξέγερσης και εγχώριες πολεμικές επιχειρήσεις. Εκατοντάδες οργανωτές συνδικάτων, αναρχικοί, κομμουνιστές και μαχητικοί αγρότες σκοτώθηκαν στους αντικαπιταλιστικούς αγώνες στα τέλη του 19^{ου} και αρχές 20^{ου} αιώνα.

Κατά τη διάρκεια των απελευθερωτικών αγώνων της τελευταίας γενιάς, οι παραστρατιωτικοί που υποστηρίζονταν από το FBI σκότωσαν εξήντα ακτιβιστές και υποστηρικτές του AIM (Αμερικανικό Ινδιάνικο Κίνημα) μόνο στη ρεζέρβα του Πάιν Ρίτζ και το FBI, η τοπική αστυνομία και πληρωμένοι πράκτορες σκότωσαν δεκάδες μέλη του κόμματος των Μαύρων Πανθήρων, της Δημοκρατίας της Νέας Αφρικής, του Στρατού της Μαύρης Απελευθέρωσης και άλλων ομάδων.⁴

Τεράστιοι πόροι κινητοποιήθηκαν για να παρεισφρήσουν και να καταστρέψουν τις μαχητικές επαναστατικές οργανώσεις κατά τη διάρκεια της εποχής του COINTELPRO. Κάθε ίχνος μαχητικής οργάνωσης από αποικιοποιημένους ανθρώπους, Πορτορικανούς και άλλους μέσα στην εδαφική επικράτεια των Η.Π.Α, ακόμα υφίσταται βίαιη καταστολή. Πριν την 11^η Σεπτεμβρίου, το FBI είχε χαρακτηρίσει τους σαμποτέρ και εμπρηστές του Μετώπου Απελευθέρωσης της Γης (ELF) και του Μετώπου Απελευθέρωσης των Ζώων (ALF) ως τις μεγαλύτερες εσωτερικές τρομοκρατικές απειλές, αν και αυτές οι δύο ομάδες είχαν σκοτώσει ακριβώς... κανέναν.

Ακόμα και μετά τους βομβαρδισμούς του Παγκόσμιου Κέντρου Εμπορίου και του Πενταγώνου, οι ELF και ALF έχουν παραμείνει προτεραιότητες της κρατικής καταστολής, όπως φαίνεται και από τις πάνω από μια ντουζίνα συλλήψεις υποτιθέμενων μελών των ALF/ELF, από τη συμφωνία πολλών από αυτούς τους κρατούμενους να γίνουν καρφιά, μετά τον θάνατο από μια ύποπτη αυτοκτονία ενός από αυτούς και από την απειλή σε όλους ότι θα καταδικαστούν σε ισόβια και από την φυλάκιση αρκετών μελών μιας φανεράς ομάδας υπεράσπισης των δικαιωμάτων των ζώων, γιατί καταπολεμούσαν μια εταιρία που χρησιμοποιούσε πειραματόζωα, με ένα επιθετικό μπουκιάζ – το οποίο η κυβέρνηση όρισε ως «τρομοκρατία επιχειρήσεων ζώων»!⁵ Και σε μια στιγμή που η αριστερά ήταν σοκαρισμένη που η αστυνομία και ο στρατός κατασκόπευαν ειρηνικές ομάδες, πολύ λιγότερο προσοχή δίνονταν στην συνεχιζόμενη καταστολή από την κυβέρνηση, του Πορτορικανικού απελευθερωτικού κινήματος, συμπεριλαμβανομένης της δολοφονίας του ηγέτη των Ματσετέρο, Φιλίμπερτο Οχέντα Ρίος.⁶

Αλλά δε χρειάζεται να συνάγουμε τις απόψεις και τις προτεραιότητες του μηχανισμού ασφαλείας του κράτους από τις δράσεις των πρακτόρων του. Μπορούμε να δουμε τα λόγια του. Ντοκουμέντα του FBI COINTELPRO που αποκαλύφθηκαν στο κοινό μόνο, επειδή το 1971 διέρρηξαν ένα γραφείο του FBI στην Πενσυλβάνια και τα έκλεψαν, δείχνουν καθαρά ότι

ένας κύριος στόχος του FBI είναι να κρατήσει τους επίδοξους επαναστάτες παθητικούς. Σε μια λίστα πέντε στόχων όσον αφορά τις εθνικιστικές και απελευθερωτικές ομάδες των μαύρων τη δεκαετία του '60 το FBI συμπεριλαμβάνει τα παρακάτω:

«Εμποδίστε τη βία από μεριάς των μαύρων εθνικιστικών ομάδων. Αυτό είναι πρωταρχικής σημασίας και είναι φυσικά ένας στόχος της ερευνητικής μας δραστηριότητας. Θα έπρεπε να είναι επίσης ένας στόχος του Προγράμματος Αντικατασκοπίας (στη γνήσια κυβερνητική αργκό, αυτή η φράση αναφέρεται σε μια συγκεκριμένη επιχείρηση από τις χιλιάδες που υπήρχαν και όχι στο γενικό πρόγραμμα). Μέσω της αντικατασκοπίας θα έπρεπε να είναι δυνατό να εντοπίσουμε τους εν δυνάμει δημιουργούς προβλημάτων και να τους εξουδετερώσουμε πριν ασκήσουν το δυναμικό για βία που έχουν»⁷

Αναγνωρίζοντας επιτυχημένες «εξουδετερώσεις» σε άλλα ντοκουμέντα, το FBI χρησιμοποιεί τον όρο για να συμπεριλάβει ακτιβιστές οι οποίοι δολοφονήθηκαν, φυλακίστηκαν, ενοχοποιήθηκαν, δυσφημίστηκαν ή παρενοχλήθηκαν μέχρι που έπαψαν να είναι πολιτικά ενεργοί. Το υπόμνημα τονίζει επίσης τη σημασία του να εμποδιστεί η εμφάνιση ενός μαύρου «μεσσία». Αφού τονίζει αυτάρεσκα ότι ο Μάλκολμ Χ θα μπορούσε να εκπληρώσει αυτό το ρόλο, αλλά είναι αντίθετα ο μάρτυρας του κινήματος, το υπόμνημα ονομάζει τρεις μαύρους ηγέτες που έχουν το δυναμικό να γίνουν αυτός ο μεσσίας. Ένας από τους τρεις «θα μπορούσε να είναι ένας πολύ πραγματικός αγωνιστής γι' αυτή τη θέση, αν εγκατέλειπε την υποτιθέμενη «υπακοή» του σε «λευκά, φιλελεύθερα δόγματα (μη-βία)» [η παρένθεση στο πρωτότυπο]. Το υπόμνημα εξηγεί επίσης την ανάγκη να δυσφημιστούν οι μαχητικοί μαύροι στα μάτια της «υπεύθυνης Νέγρικης κοινότητας» και της «λευκής κοινότητας». Αυτό δείχνει και πως το κράτος μπορεί να υπολογίζει στην αντανάκλαστική πασιφιστική καταδίκη της βίας και πως οι πασιφιστές κάνουν τη δουλειά του κράτους επιτυχημένα, μη χρησιμοποιώντας την πολιτιστική τους επιρροή για να κάνουν την αντίσταση στην τυραννία «σεβαστή». Αντίθετα οι πασιφιστές ισχυρίζονται ότι η βία αποξενώνει τον κόσμο και δεν κάνουν τίποτα για να αντιδράσουν σε αυτό το φαινόμενο. Μια άλλη αναφορά του FBI, αυτή για τον ακτιβιστή Τζόν Τράντελ του Αμερικανικού Ινδιάνικου Κινήματος (AIM), δείχνει την ίδια κατανόηση από μέρους της πολιτικής αστυνομίας του κράτους, πως οι πασιφιστές είναι ένα ωθηρό είδος διαφωνούντα που δεν αποτελεί ακόμα απειλή για την κατεστημένη τάξη. «Ο Τράντελ έχει την ικανότητα να συναντηθεί με μια ομάδα πασιφιστών και μέσα σε λίγη ώρα να τους κάνει να φωνάζουν «εμπρός»! Εν συντομία είναι ένας εξαιρετικά αποτελεσματικός ακιτάτορας»⁸

Η κυβέρνηση επίμονα δηλώνει το αναμενόμενο γεγονός ότι προτιμά να αντιμετωπίσει μια ειρηνική αντίθεση. Πολύ πιο πρόσφατα, μια αναφορά του FBI που στάλθηκε στις τοπικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου όλης της χώρας και συνεπώς διέρρευσε στον τύπο, κάνει σαφές ποιους ταυτοποιεί η κυβέρνηση ως εξτρεμιστές και βάζει ως προτεραιότητα την εξουδετέρωση τους. «Στις 25 του Οκτώβρη του 2003, μαζικές πορείες και διαμαρτυρίες

ενάντια στην κατοχή του Ιράκ είναι προγραμματισμένο να λάβουν χώρα σε Ουάσιγκτον και Σαν Φρανσίσκο, Καλιφόρνια... Υπάρχει η πιθανότητα στοιχεία της ακτιβιστικής κοινότητας να προσπαθήσουν να εμπλακούν σε βίαιες, καταστροφικές ή διασπαστικές πράξεις... Οι παραδοσιακές τακτικές διαδηλώσεως με τις οποίες οι διαδηλωτές τραβούν την προσοχή στο σκοπό τους συμπεριλαμβάνουν πορείες, σημαίες και μορφές παθητικής αντίστασης όπως καθιστικές διαμαρτυρίες (δική μου η έκφραση). Τα εξτρεμιστικά στοιχεία ίσως εμπλακούν σε πιο επιθετικές τακτικές που μπορεί να περιλαμβάνουν βανδαλισμούς, σωματική παρενόχληση αντιπροσώπων, καταπατήσεις, σχηματισμό ανθρωπίνων αλυσίδων ή ασπίδες, πρόχειρα οδοφράγματα, συσκευές που χρησιμοποιούνται ενάντια στις έφιππες αστυνομικές μονάδες και τη χρήση όπλων - όπως φωτοβολίδες και αυτοσχέδιες βόμβες»⁹.

Το σώμα της αναφοράς επικεντρώνει σε εκείνα τα «εξτρεμιστικά στοιχεία», που σαφώς ταυτοποιούνται ως ακτιβιστές και υιοθετούν μια πολυμορφία τακτικών αντίθετα με τους ακτιβιστές που δε θεωρούνται κύρια απειλή. Σύμφωνα με την αναφορά, οι εξτρεμιστές έχουν τα ακόλουθα διακριτικά χαρακτηριστικά

«Οι εξτρεμιστές μπορεί να είναι προετοιμασμένοι να αμυνθούν ενάντια στους αστυνομικούς κατά τη διάρκεια μιας διαδήλωσης. Μπορεί να χρησιμοποιηθούν μάσκες (μάσκες αερίων, κιάλια, φουλάρια, μάσκες οξυγόνου, μάσκες με φίλτρο και γυαλιά ηλίου) για να ελαχιστοποιήσουν τα αποτελέσματα του δακρυγόνου και του σπρέι πιπεριού, όπως επίσης και για να αποκρύψουν τα χαρακτηριστικά κάποιου. Οι εξτρεμιστές μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν ασπίδες (καπάκια σκουπιδοτενεκέδων, πλεξιγκλάς, συμπρέλες από φορτηγά, κ.τ.λ.) κι εξοπλισμό προστασίας σώματος (ρούχα με προστατευτικά, σκληρά καπέλα και κράνη, αθλητικό εξοπλισμό, σωσίβια, κ.τ.λ.) για να προστατέψουν τους εαυτούς τους κατά τη διάρκεια πορειών. Οι ακτιβιστές μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσουν εκφοβιστικές τεχνικές, όπως η βιντεοσκόπηση και η περικύκλωση αστυνομικών για να εμποδίσουν τη συλλήψη άλλων διαδηλωτών.

Μετά τις διαδηλώσεις, οι ακτιβιστές είναι συνήθως απρόθυμοι να συνεργαστούν με τις δυνάμεις επιβολής του νόμου. Σπάνια κουβαλούν ταυτότητες και συχνά αρνούνται να αποκαλύψουν πληροφορίες γι' αυτούς ή για άλλους διαδηλωτές... Οι δυνάμεις επιβολής της τάξης πρέπει να είναι σε επαγρύπνηση γι' αυτές τις πιθανές ενδείξεις και να αναφέρουν κάθε εν δυνάμει παράνομη πράξη στην κοντινότερη Joint Terrorism Task Force του FBI¹⁰.

Πόσο λυπηρό είναι που το πιο σίγουρο σημάδι ενός «εξτρεμιστή» είναι η προθυμία του να υπερασπιστεί τον εαυτό του ενάντια στις επιθέσεις της αστυνομίας και πόση ευθύνη φέρουν οι πασιφιστές γι' αυτή την κατάσταση; Σε κάθε περίπτωση, με το να αποκηρύσσουν και να καταγγέλλουν τους ακτιβιστές που χρησιμοποιούν μια πολυμορφία τακτικών, οι πασιφιστές καθιστούν τέτοιους εξτρεμιστές ευάλωτους στην καταστολή που οι αστυνομικές υπηρεσίες, σαφώς θέλουν να χρησιμοποιήσουν ενάντια τους.

Σα να μην ήταν αρκετό να αποθαρρύνει τη μαχητικότητα και να προετοιμάσει τους διαφωνούντες να χρησιμοποιήσουν μη-βία μέσω της

βίαιης καταστολής των απείθαρχων, η κυβέρνηση εγγχεί τον πασιφισμό στα εξεγερτικά κινήματα πιο άμεσα. Δύο χρόνια μετά την εισβολή στο Ιράκ, ο Αμερικανικός στρατός πιάστηκε να παρεμβαίνει για άλλη μια φορά στα Ιρακινά ειδησεογραφικά μέσα (η προηγούμενη εμπλοκή συμπεριλάμβανε το βομβαρδισμό των μη φιλικών μίντια, την ανακοίνωση ψευδών ειδήσεων και τη δημιουργία καινούριων Αραβόφωνων μίντια όπως το Al-Hurriyah που θα διευθύνονταν από το Υπουργείο Άμυνας ως κομμάτι των ψυχολογικών τους επιχειρήσεων). Αυτή τη φορά το Πεντάγωνο πλήρωνε για να μπουν άρθρα στις Ιρακινές εφημερίδες που καλούσαν για ενότητα (ενάντια στους αντιστασιακούς) και μη-βία.¹¹ Τα άρθρα ήταν γραμμένα σαν οι συγγραφείς τους να ήταν Ιρακινοί σε μια προσπάθεια να περιορίσουν τη μαχητική αντίσταση και να μανιπουλάρουν τους Ιρακινούς σε διπλωματικές μορφές αντιπολίτευσης που θα ήταν πιο εύκολο να αφομοιωθούν και να ελεγχθούν.

Η επιλεκτική χρήση του πασιφισμού από το Πεντάγωνο στο Ιράκ μπορεί να χρησιμεύσει σαν παραβολή για τις ευρύτερες ρίζες της μη-βίας. Δηλαδή, προέρχεται από το κράτος. Ένας κατακτημένος πληθυσμός διαπαιδαγωγείται στη μη-βία μέσω της σχέσης του με μια εξουσιαστική δομή που έχει διεκδικήσει μονοπώλιο στο δικαίωμα να ασκεί βία. Είναι η αποδοχή, από τους εξουσιαζόμενους, της κρατιστικής πίστης ότι οι μάζες πρέπει να απογυμνωθούν από τις φυσικές τους ικανότητες για άμεση δράση, συμπεριλαμβανομένης της κλίσης τους για αυτοάμυνα και τη χρήση ισχύος, γιατί αλλιώς θα βυθιστούν στο χάος, σε ένα κύκλο βίας που θα πονά και θα πληγώνει ο ένας τον άλλο. Γι' αυτό είναι η κυβέρνηση ασφάλεια και η σκλαβιά ελευθερία. Μόνο ένας λαός εκπαιδευμένος να κυριαρχείται από μια βίαιη εξουσιαστική δομή μπορεί να αμφισβητήσει πραγματικά το δικαίωμα και την ανάγκη κάποιου να υπερασπιστεί με τη δύναμη της ισχύος τον εαυτό του ενάντια στην καταπίεση. Ο πασιφισμός είναι επίσης μια μορφή αποκτημένης με μάθηση ανικανότητας για αυτοβοήθεια,- μέσω της οποίας οι διαφωνούντες εξασφαλίζουν την αποδοχή του κράτους, δείχνοντας ότι δεν έχουν ιδιοποιηθεί δυνάμεις που διεκδικεί αποκλειστικά το κράτος (όπως η αυτοάμυνα). Με αυτό τον τρόπο ένας πασιφιστής συμπεριφέρεται σαν ένα καλά εκπαιδευμένο σκυλί το οποίο το δέρνει ο αφέντης του: αντί να δαγκώσει αυτόν που του επιτίθεται, βάζει την ουρά στα σκέλια και δείχνει ότι δε μπορεί να κάνει κακό, υποτασσόμενο στο ξύλο με την ελπίδα να σταματήσει. Πιο άμεσα, ο Φράντς Φάνον περιγράφει τις ρίζες και τη λειτουργία της μη-βίας μέσα στη διαδικασία αποαποικιοποίησης όταν γράφει:

«Η αποικιακή μπουρζουαζία εισάγει αυτή τη νέα ιδέα που, για να μιλήσουμε καθαρά, είναι μια δημιουργία της αποικιακής κατάστασης: τη μη-βία. Στην απλούστερη της μορφή αυτή η μη-βία σημαίνει για την πνευματική και οικονομική ελίτ της αποικιοποιημένης χώρας, ότι η μπουρζουαζία έχει τα ίδια συμφέροντα με αυτούς... Η μη-βία είναι μια προσπάθεια να μπει το αποικιακό πρόβλημα σε ένα πράσινο τσόχινο τραπέζι, πριν συμβεί καμιά αξιολύπητη πράξη... πριν χυθεί αίμα. Αλλά αν οι μάζες, χωρίς να περιμένουν να τοποθετηθούν οι καρέκλες γύρω από το τραπέζι, ακούσουν τη δική τους φωνή και αρχίσουν να διαπράττουν βιαιοπραγίες και να πυρπολούν

κτίρια, η ελίτ και τα αστικά εθνικιστικά κόμματα θα πάνε τρέχοντας στους αποικιοκράτες για να αναφωνήσουν, «Αυτό είναι πολύ σοβαρό! Δεν ξέρουμε που θα καταλήξει, πρέπει να βρούμε μια λύση – κάποιου είδους συμβιβασμό»¹²

Αυτή η φανερή άνεση με τη βία του κράτους, συνδυασμένη με το σοκ μπροστά στις «βιαιοπραγίες» της αποτελεσματικής εξέγερσης, ωθεί τους πασιφιστές στο να βασίζονται στην κρατική βία για προστασία. Για παράδειγμα, οι πασιφιστές οργανωτές εξαιρούν την αστυνομία από τους «μη-βίαιους κώδικες» που συνηθίζονται στις διαμαρτυρίες σήμερα. Δεν προσπαθούν να αποπλίσουν την αστυνομία η οποία προστατεύει τους ειρηνικούς διαδηλωτές από τους θυμωμένους αντιδιαδηλωτές που υποστηρίζουν τον πόλεμο. Στην πράξη, η πασιφιστική ηθικότητα δείχνει ότι είναι πιο αποδεκτό για τους ριζοσπάστες να βασίζονται στη βία της κυβέρνησης για προστασία παρά να υπερασπίσουν τους εαυτούς τους.

Είναι αρκετά προφανές το γιατί οι αρχές θα ήθελαν οι ριζοσπάστες να παραμείνουν ευάλωτοι. Αλλά οι πασιφιστές, γιατί το θέλουν; Δεν είναι σαν οι υποστηρικτές της μη-βίας να είχαν μια έλλειψη δυνατοτήτων να μάθουν τι συμβαίνει στους ανυπεράσπιστους ριζοσπάστες; Πάρτε για παράδειγμα, την πορεία του 1979 ενάντια στη λευκή ανωτερότητα στο Γκρήνσμπορο της Βόρειας Καρολίνας. Ένας αριθμός μαύρων και λευκών εργατών, εργατικών οργανωτών και κομμουνιστών, αποδεχόμενοι την πρόταση ότι το να αποπλιστούν και να επιτρέψουν στην αστυνομία να έχει το μονοπώλιο στη βία θα εξασφάλιζε καλύτερα την ειρήνη, συμφώνησαν να μην κουβαλήσουν όπλα για προστασία. Το αποτέλεσμα ήταν ένα γεγονός που τώρα είναι γνωστό ως η Σφαγή του Γκρήνσμπορο. Η αστυνομία και το FBI συνεργάστηκαν με την τοπική Κλαν και το Ναζιστικό Κόμμα για να επιτεθούν στους διαδηλωτές, οι οποίοι βασίζονταν στην αστυνομική προστασία. Ενώ η αστυνομία ήταν βολικά απύσχα, οι λευκοί ρατσιστές επιτέθηκαν στην πορεία και πυροβόλησαν 13 άτομα, σκοτώνοντας πέντε. Όταν η αστυνομία επέστρεψε στη σκηνή, έδειρε και συνέλαβε μερικούς διαδηλωτές και άφησε τους ρατσιστές δολοφόνους να ξεφύγουν.¹³

Στο χάος κάθε επαναστατικής κατάστασης, οι δεξιοί παραστρατιωτικοί όπως η Κου Κλουξ Κλαν είναι κάτι περισσότερο από χαρούμενοι στο να εξοντώνουν ριζοσπάστες. Η Αμερικανική Λεγεώνα πρόσφατα κήρυξε «πόλεμο» στο αντιπολεμικό κίνημα.¹⁴ Η ιστορία αυτής της οργάνωσης στο λιντσάρισμα αναρχικών εργατικών οργανωτών δείχνει τα μέσα που θα χρησιμοποιήσει, όταν απειληθεί η αγαπημένη της σημαία.¹⁵

Η διαμάχη ανάμεσα στον πασιφισμό και την πολυμορφία των τακτικών (συμπεριλαμβανομένων και της αυτοάμυνας και την αντεπίθεσης) μπορεί να λήξει κάποια στιγμή, αν το σύγχρονο αντιεξουσιαστικό κίνημα αναπτυχθεί κάποτε σε σημείο να αποτελεί απειλή, όταν οι αστυνομικές υπηρεσίες παραδώσουν τις μαύρες λίστες τους και οι δεξιοί παραστρατιωτικοί λιντσάρουν όσους «προδότες» πέσουν στα χέρια τους. Αυτή η κατάσταση συνέβη στο παρελθόν, πιο αξιοσημείωτα στη δεκαετία του 1920 και σε ένα μικρότερο βαθμό, σε απάντηση στο κίνημα πολιτικών δικαιωμάτων. Ας ελπίσουμε μόνο, αν το κίνημα μας αποτελέσει ξανά

απειλή, όσο το δυνατόν λιγότεροι από μας να παρεμποδιστούν από μια ιδεολογία που μας αφήνει επικίνδυνα ευάλωτους.

Παρά αυτή την ιστορία της καταστολής, οι υποστηρικτές της μη-βίας συχνά βασίζονται στη βία του κράτους, όχι απλά για να τους προστατέψει, αλλά επίσης και για να εκπληρώσει τους στόχους τους. Αν αυτή η εμπιστοσύνη δεν οδηγεί πάντα σε εξωφρενικές καταστροφές όπως η Σφαγή του Γκρηνσμπορο, σίγουρα δε μπορεί να αθώσει τη μη-βίαιη θέση. Πασιφιστές που υποστήριζαν την αποφυγή της βίας βοήθησαν στην άρση των φυλετικών διακρίσεων στα σχολεία και τα πανεπιστήμια όλου του Νότου, αλλά τελικά ήταν οι ένοπλες μονάδες της Εθνικής Φρουράς που επέτρεψαν στους πρώτους μαύρους φοιτητές να μπουν σε αυτά τα σχολεία και να τους προστατέψουν από αποτελεσματικές προσπάθειες για έξωση και ακόμα χειρότερα. Αν οι πασιφιστές είναι ανίκανοι να υπερασπιστούν τα ίδια τους τα κέρδη, τι θα κάνουν τότε όταν δεν θα έχουν την οργανωμένη βία της αστυνομίας και της Εθνικής Φρουράς; (Παρεμπιπτόντως, θα θυμόντουσαν οι πασιφιστές την άρση των διαχωρισμών ως μια αποτυχία της μη-βίας αν οι μαύρες οικογένειες είχαν ανάγκη να φωνάξουν τους Deacons for Defense αντί για την Εθνική Φρουρά, για να προστατέψουν την είσοδο των παιδιών τους σε αυτά τα σχολεία των λευκών;). Η θεσμική άρση των φυλετικών διαχωρισμών κρίθηκε επιθυμητή για την εξουσιαστική δομή της λευκής ανωτερότητας, γιατί εξουδετέρωσε μια κρίση, αύξησε τις δυνατότητες αφομοίωσης της μαύρης ηγεσίας και εκσυγχρόνισε την οικονομία, όλα αυτά χωρίς να αρνηθεί την φυλετική ιεραρχία που είναι τόσο θεμελιώδης στην κοινωνία των Η.Π.Α. Γι' αυτό καλέστηκε η Εθνική Φρουρά να βοηθήσει την άρση των διαχωρισμών στα πανεπιστήμια. Δεν είναι τόσο δύσκολο να φανταστούμε ένα σύνολο επαναστατικών στόχων που δε θα καλούνταν ποτέ να προστατέψει η Εθνική Φρουρά.

Ενώ οι πασιφιστές που διαμαρτύρονται ενάντια στον милитарισμό των Η.Π.Α δε μπορούν ποτέ να αναγκάσουν την αστυνομία ή την Εθνική Φρουρά να επιβάλλουν το νόμο – να αποπλίσουν τα όπλα που απαγορεύονται από διεθνείς συνθήκες ή να κλείσουν τις στρατιωτικές σχολές που εκπαιδεύουν στρατιώτες σε τεχνικές βασανιστηρίων – η κυβέρνηση ακόμα κερδίζει από το να επιτρέπει να γίνονται αυτές οι ανώφελες διαδηλώσεις. Το να επιτρέπει τη μη-βίαιη διαμαρτυρία βελτιώνει την εικόνα του κράτους. Είτε το θέλουν είτε όχι, οι πασιφιστές διαφωνούντες παίζουν το ρόλο της νομιμόφρονος αντιπολίτευσης σε μια παράσταση που δραματοποιεί τη διαφωνία και δημιουργεί την ψευδαίσθηση ότι η δημοκρατική κυβέρνηση δεν είναι ελιτίστικη ή εξουσιαστική. Οι πασιφιστές ζωγραφίζουν το κράτος ως ήπιο δίνοντας στην εξουσία την ευκαιρία να ανεχθεί μια κριτική που δεν απειλεί πραγματικά τη συνεχή λειτουργία της. Μια φανταχτερή, ευσυνείδητη, παθητική διαμαρτυρία μπροστά από μια στρατιωτική βάση, απλά βελτιώνει την εικόνα των δημοσίων σχέσεων του στρατού, γιατί σίγουρα μόνο ένας ανθρωπίνος και δίκαιος στρατός μπορεί να ανεχθεί διαμαρτυρίες έξω από την κύρια πύλη εισόδου του. Μια τέτοια διαμαρτυρία είναι σα να βάζεις ένα λουλούδι στην κάνη ενός όπλου. Δεν εμποδίζει την ικανότητα του όπλου να πυροβολεί.

Αυτό που οι περισσότεροι πασιφιστές δε φαίνεται να καταλαβαίνουν είναι, ότι η ελευθερία του λόγου δε μας ενδυναμώνει και δεν φέρνει την ίση ελευθερία. Ο ελεύθερος λόγος είναι ένα προνόμιο¹⁶ που μπορεί να αφαιρεθεί –και πράγματι αφαιρείται- από την κυβέρνηση όταν εξυπηρετεί τα συμφέροντα της. Το κράτος έχει την αδιαμφισβήτητη εξουσία να αφαιρέσει τα «δικαιώματα» μας και η ιστορία δείχνει την τακτική εφαρμογή αυτής της εξουσίας.¹⁷ Ακόμα και στην καθημερινότητα μας, μπορούμε να προσπαθήσουμε να πούμε ότι θέλουμε σε αφεντικά, δικαστές ή αστυνομικούς και αν δεν είμαστε δουλικά ευχάριστοι, η ειλικρίνεια και η ελεύθερη γλώσσα μας θα οδηγήσει σε βλαβερές συνέπειες. Σε καταστάσεις κοινωνικής έκτακτης ανάγκης, οι περιορισμοί στην «ελευθερία του λόγου» γίνονται ακόμα πιο αποφασιστικοί. Σκεφτείτε τους ακτιβιστές που φυλακίστηκαν, επειδή μίλησαν ενάντια στην επιστράτευση στον 1^ο παγκόσμιο πόλεμο και τους ανθρώπους που συνελήφθησαν το 2004, επειδή κρατούσαν πλακάτ διαμαρτυρίας σε εκδηλώσεις που μίλαγε ο Μπους. Η ελευθερία του λόγου υφίσταται μόνο για όσο διάστημα δεν είναι απειλή και δεν έχει σαν συνεπακόλουθο τη δυνατότητα αμφισβήτησης του συστήματος. Την μεγαλύτερη ελευθερία λόγου που είχα ποτέ, την είχα στη “Security Housing Unit” (απομόνωση υψηλής ασφαλείας) στην ομοσπονδιακή φυλακή. Μπορούσα να φωνάζω και να πω ότι ήθελα, ακόμα και να βρίσω τους φρουρούς και αν δεν έβρισκα ένα εξαιρετικά δημιουργικό τρόπο για να τους εξαγριώσω με αφήναν ήσυχο. Δεν τους ένοιαζε: οι τοίχοι ήταν συμπαγής πέτρα και τα λόγια μου ήταν αέρας.

Η συνεργασία που είναι δυνατή μόνο με ειρηνικούς διαφωνούντες βοηθάει να εξανθρωπιστούν οι πολιτικοί, που είναι υπεύθυνοι για τερατώδεις πολιτικές. Στις μαζικές διαμαρτυρίες ενάντια στο Εθνικό Συνέδριο των Ρεπουμπλικάνων το 2004 στην Νέα Υόρκη, ο δήμαρχος Μπλούμπεργκ έδωσε ειδικές κονκάρδες σε μη-βίαιους ακτιβιστές που είχαν δηλώσει ότι θα ήταν ειρηνικοί.¹⁸ Ο Μπλούμπεργκ κέρδισε πολιτικούς πόντους, λόγω του ότι ήταν ενήμερος και επιεικής, ακόμα και όταν η διοίκηση του πήρε πειθαρχικά μέτρα ενάντια στους διαφωνούντες κατά τη διάρκεια της εβδομάδας των διαμαρτυριών. Οι πασιφιστές πήραν ένα επιπλέον προνόμιο: όποιος φορούσε την κονκάρδα κέρδιζε εκπτώσεις σε πολλά σόου του Μπρόντγουέη, σε ξενοδοχεία, σε μουσεία και εστιατόρια (δείχνοντας πως η παθητική παρέλαση λειτουργεί ως ώθηση για την οικονομία και κυματοθραύστης για το καθεστώς). Όπως το έθεσε ο δήμαρχος Μπλούμπεργκ: «Δεν έχει πλάκα να διαδηλώνεις με άδειο στομάχι».

Και οι διαμαρτυρίες ενάντια στο συνέδριο του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος ήταν λίγο κάτι παραπάνω απ’ αυτό: από χαβαλές. Χαβαλές για κολεγίопαιδα, Δημοκρατικούς ψηφοθήρες και ακτιβιστές του Πράσινου Κόμματος που εκάναν βόλτα κρατώντας πνευματώδη πλακάτ με μοιδείατες τους «φωτισμένους» προοδευτικούς. Ένα τεράστιο ποσό ενέργειας ξοδεύτηκε τις προηγούμενες εβδομάδες (από τη θεσμική αριστερά και την αστυνομία) σε προσπάθειες να αποξενώσουν και να αποκλείσουν τους πιο μαχητικούς ακτιβιστές. Κάποιος με πολλούς οικονομικούς πόρους μοίρασε χιλιάδες φυλλάδια το σαββατοκύριακο πριν το συνέδριο διατυπώνοντας

τον ηλίθιο ισχυρισμό, πως η βία –ας πούμε μια σύγκρουση- θα βελτίωνε το ήματς του Μπους (όταν στην πραγματικότητα, μια σύγκρουση, αν και σίγουρα δε θα βοηθούσε τους Δημοκράτες, θα χαλούσε την εικόνα του Μπους ως ηγέτη και «ενωτικού»). Το φυλλάδιο επίσης προειδοποιούσε ότι όσοι χρησιμοποιούσαν συγκρουσιακές τακτικές ήταν πιθανόν πράκτορες της αστυνομίας. Η πορεία τελείωσε και οι άνθρωποι διασκορπίστηκαν στο πιο απομονωμένο, λιγότερο συγκρουσιακό σημείο που είναι δυνατό να υπάρξει σε μια πόλη που είναι γεμάτη με κτίρια του κράτους και του κεφαλαίου: το Central Park's Grand Lawn [εντελώς κατάλληλα άλλοι διαδηλωτές πήγαν σαν κοπάδι πρόβατα στο «Sheep Meadow» (Λιβάδι των Προβάτων)]. Χόρεψαν και γιόρτασαν όλη τη νύχτα, τραγουδώντας τέτοιους φωτεινούς ύμνους όπως το «We are beautiful!».

Αργότερα μέσα στη βδομάδα, η Πορεία των Φτωχών, δέχθηκε επανειλημμένα την επίθεση της αστυνομίας που έκανε στοχευμένες συλλήψεις ακτιβιστών που φορούσαν μάσκες ή αρνούσαν να τους ψάξουν. Οι συμμετέχοντες της πορείας είχαν συμφωνήσει να είναι μη-βίαιοι, γιατί η πορεία συμπεριλάμβανε πολλούς ανθρώπους, όπως μετανάστες ή έγχρωμους, για τους οποίους οι οργανωτές ανησυχούσαν, επειδή ήταν πιο ευάλωτοι σε συλλήψεις. Αλλά όταν οι ακτιβιστές – ειρηνικά- συνωστίζονταν γύρω από τους αστυνομικούς προσπαθώντας να αποθαρρύνουν τις συλλήψεις, παρακινούνταν να αγνοήσουν τις συλλήψεις και να συνεχίσουν να κινούνται, με τους «περιφρουρητές της ειρήνης» της πορείας και τους αστυνομικούς να φωνάζουν ταυτόσημα μηνύματα στο πλήθος («Προχωρήστε!», «Μείνετε πάνω στη διαδρομή της πορείας!»). Προφανώς όλες οι προσπάθειες για συμβιβασμό και αποκλιμάκωση απέτυχαν, η αστυνομία ήταν σε κάθε στιγμή τόσο βίαιη, όσο επέλεγε να είναι.

Την άλλη μέρα, ο Τζαμάλ Χόλιντεν, ένας μαύρος κάτοικος της Νέας Υόρκης από μη προνομιούχο περιβάλλον, συνελήφθη για την καθαρά σε αυτοάμυνα, «επίθεση» σε έναν ασφαλίτη με πολιτικά, έναν από τους πολλούς οι οποίοι χωρίς καμία πρόκληση, οδήγησαν τα μοτοποδήλατα τους μέσα στο ειρηνικό πλήθος της Πορείας των Φτωχών, τραυματίζοντας αρκετούς ανθρώπους (και παίρνοντας σβάρνα το πόδι μου). Αυτό συνέβη στο τέλος της πορείας, όταν πολλοί από τους συμμετέχοντες στην πορεία, συμπεριλαμβανομένων των υποτίθεται «ευάλωτων», ήταν αρκετά εξαγριωμένοι με την παθητικότητα των ηγετών της πορείας και τη συνεχιζόμενη αστυνομική βαρβαρότητα. Σε ένα σημείο, ένα πλήθος διαδηλωτών το οποίο μόλις είχε δεχθεί την επίθεση της αστυνομίας, άρχισε να φωνάζει στον οργανωτή ο οποίος τους φώναζε με ένα τηλεβόα να απομακρυνθούν από την αστυνομία (δεν υπήρχε πουθενά χώρος να πάνε), γιατί «προκαλούσαν» τους αστυνομικούς. Η απάντηση στη σύλληψη του Χόλιντεν δείχνει μια υποκρισία η οποία προάγει την κρατική βία ακόμα και πάνω από το δικαίωμα των ανθρώπων να υπερασπίσουν τους εαυτούς τους. Τα ίδια πασιφιστικά τμήματα του κινήματος που φώναζαν για τους ειρηνικούς διαδηλωτές τους οποίους η αστυνομία συνέλαβε μαζικά την 31^η Αυγούστου (μια μέρα προορισμένη για διαμαρτυρίες με μεθόδους πολιτικής ανυπακοής), παρέμειναν σιωπηλοί και δεν υποστήριξαν τον Χόλιντεν την ώρα που υπόμενε την επώδυνη και διαρκή βία του ποινικού

συστήματος. Προφανώς για τους πασιφιστές το να προστατέψουν έναν, και καλά, βίαιο ακτιβιστή από μια πολύ μεγαλύτερη βία θα σπιλώσει την, για λόγους αρχής, θέση τους ενάντια στη βία.

Οι μη-βίαιοι ακτιβιστές πάνε πολύ μακρύτερα από μια απλή επικύρωση της βίας του κράτους με τη σιωπή τους: συχνά την δικαιολογούν εμφατικά. Οι πασιφιστές οργανωτές δεν χάνουν ευκαιρία να ρίξουν το ανάθεμα στη «βία» μέσα στις διαμαρτυρίες τους, γιατί μια τέτοια βία θα «δικαιολογούσε» την καταστολή της αστυνομίας, η οποία γίνεται αντιληπτή ως αναπόφευκτη, ουδέτερη και πέρα από κάθε επίκριση. Οι διαδηλώσεις του 1999 στο Σιάτλ, ενάντια στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Αν και η αστυνομική βία (σε αυτή την περίπτωση η χρήση μεθόδων βασανισμού ενάντια σε ειρηνικούς διαδηλωτές που μπλόκαραν την τοποθεσία της συνόδου) προηγήθηκε της «βίαιης» καταστροφής ιδιοκτησίας από το μπλακ μπλοκ, όλοι, από τους πασιφιστές μέχρι τα εταιρικά μέσα, κατηγόρησαν το black block για τις συγκρούσεις με την αστυνομία. Ίσως το μεγάλο τους παράπονο ήταν, ότι οι αποκεντρωμένοι, μη ιεραρχικά οργανωμένοι αναρχικοί έκλεψαν τα φώτα της δημοσιότητας από τις μεγάλες μπάτζετ Μ.Κ.Ο που χρειάζονται μια αύρα εξουσίας για να συνεχίσουν να λαμβάνουν δωρεές. Το επίσημο επιχείρημα ήταν, ότι η βία των διαδηλώσεων δαιμονοποιούσε ολόκληρο το κίνημα, αν και ακόμα και ο ίδιος ο πρόεδρος, Μπιλ Κλίντον δήλωσε από το Σιάτλ, ότι μια βίαιη περιθωριακή μειονότητα ήταν αποκλειστικά υπεύθυνη για τις καταστροφές.¹⁹ Στην πραγματικότητα, η βία του Σιάτλ διέγειρε την περιέργεια και προσέλκυσε περισσότερους νέους ανθρώπους στο κίνημα από όσους προσελκύστηκαν από την ηρεμία κάθε μεταγενέστερης μαζικής κινητοποίησης. Τα εταιρικά μίντια δεν εξήγησαν – και ποτέ δε θα το κάνουν- τα κίνητρα των ακτιβιστών, αλλά η βία, η ορατή εκδήλωση του πάθους και της οργής, της μαχητικής δέσμευσης σε έναν κατά τ' άλλα παράλογο κόσμο, ώθησε χιλιάδες να κάνουν αυτή την έρευνα μόνοι τους. Αυτός είναι ο λόγος που το Σιάτλ θεωρείται από τους ανιστόρητους ως η «αρχή» ή η «γέννηση» του κινήματος ενάντια στην παγκοσμιοποίηση.

Παρομοίως, ένα άρθρο που υιοθετούσε τη μη-βία στο *The Nation* παραπονιέται ότι η βία στο Σιάτλ και τη Γένοβα (όπου η Ιταλική αστυνομία πυροβόλησε και σκότωσε έναν διαδηλωτή) «δημιούργησε αρνητική εικόνα στα μίντια και έδωσε δικαιολογία για ακόμα μεγαλύτερη καταστολή».²⁰ Θα κάνω μια παρένθεση εδώ για να δείξω ότι το κράτος δεν είναι ένα παθητικό πράγμα. Αν θέλει να καταστείλει ένα κίνημα ή μια οργάνωση, δεν περιμένει να βρει δικαιολογία. Την κατασκευάζει. Το AIM δεν ήταν μια βίαιη οργάνωση – η συντριπτική πλειονότητα των τακτικών του ήταν ειρηνικές- αλλά τα μέλη δεν περιορίζονταν στη μη-βία. Εφόρμοζαν την ένοπλη αυτοάμυνα και τις δυναμικές καταλήψεις κυβερνητικών κτιρίων, συχνά με μεγάλα αποτελέσματα. Για να «δικαιολογήσει» την καταστολή ενάντια στο AIM το FBI κατασκεύασε τα «Dog Style Teletypes», τα οποία παρουσιάστηκαν ως ανακοινώσεις του AIM που συζητούσαν την υποτιθέμενη δημιουργία τρομοκρατικών αποσπασμάτων που θα δολοφονούσαν τουρίστες, αγρότες και κυβερνητικούς αξιωματούχους.²¹

Αυτά τα τηλετύπα ήταν μέρος μιας γενικευμένης εκστρατείας παραπληροφόρησης του FBI, ενορχηστρωμένης για να επιτρέψει την ατιμώρητη φυλάκιση και δολοφονία μερικών ακτιβιστών και υποστηρικτών του AIM. Γι' αυτές τις εκστρατείες το FBI λέει: «Είναι επουσιώδες το κατά πόσο υπάρχουν γεγονότα που αποδεικνύουν την κατηγορία... Η αποδιοργάνωση (μέσω των μίντια) μπορεί να επιτευχθεί χωρίς γεγονότα να την υποστηρίζουν.»²² Αν, στα μάτια της κυβέρνησης, είναι επουσιώδες το κατά πόσο μια οργάνωση που αποτελεί απειλή για το κατεστημένο έχει ή δεν έχει διαπράξει μια βίαιη πράξη, γιατί οι υποστηρικτές της μη-βίας συνεχίζουν να επιμένουν ότι η αλήθεια θα τους απελευθερώσει;

Το προαναφερόμενο άρθρο στη Nation απαιτεί μια αυστηρή, καθολική από μέρους του κινήματος υιοθέτηση της μη-βίας, κριτικάροντας την άρνηση μιας άλλης πασιφιστικής οργάνωσης να καταδικάσει ανοικτά τους ακτιβιστές που χρησιμοποιούν μια πολυμορφία τακτικών. Ο συγγραφέας παραπονιέται «είναι αδύνατο να ελέγξεις τις πράξεις όλων όσων συμμετέχουν σε μια διαδήλωση φυσικά, αλλά είναι δυνατές και απαραίτητες πιο ζωνχές προσπάθειες για να εξασφαλίσουμε [sic] τη μη-βία και να εμποδίσουμε την καταστροφική συμπεριφορά. Μια κατά 95% δέσμευση στη μη-βία δεν είναι αρκετή». Αναμφίβολα, μια «πιο ζωνήρη» δέσμευση στη μη-βία σημαίνει ότι οι ακτιβιστές ηγέτες πρέπει πιο συχνά να χρησιμοποιούν την αστυνομία ως μια ειρηνευτική δύναμη (για τη σύλληψη των «ταραχοποιών»). Αυτή η τακτική έχει ήδη εφαρμοστεί από πασιφιστές. (Στην πραγματικότητα, η πρώτη φορά που δέχθηκα επίθεση σε μια διαδήλωση, δεν ήταν από την αστυνομία αλλά από έναν σερίφη της ειρήνης (peace marshall, σ.τ.μ: έτσι ονομάζουν την περιφρούρηση. Η ομοιότητα με τους Ειρηνοποιούς του Συντάγματος των Αγανακτισμένων είναι καθαρά συμπτωματική! (;)), ο οποίος προσπάθησε να με σπρώξει στο πεζοδρόμιο την ώρα που εγώ και μερικοί άλλοι κρατούσαμε μια διασταύρωση για να εμποδίσουμε την αστυνομία να διασπάσει την πορεία και πιθανόν να κάνει μαζικές συλλήψεις στο μικρότερο τμήμα. Αξιοπρόσεκτα, η αντίσταση μου στις ελαφρές προσπάθειες του περιφρουρητή της ειρήνης να με απωθήσει φανερά, τράβηξε την προσοχή της αστυνομίας, η οποία επέβλεπε το έργο των πληρεξουσίων της και έπρεπε να επιστρέψω πίσω στο πλήθος για να αποφύγω να συλληφθώ ή να δεχθώ πιο βίαιη επίθεση.

Μπορεί κανένας να φανταστεί επαναστάτες ακτιβιστές να δηλώνουν ότι χρειάζεται να είναι πιο ζωνήροι στο να εξασφαλίσουν, πως κάθε συμμετέχων σε μια διαδήλωση πρέπει να χτυπήσει ένα μπάτσο ή να πετάξει ένα τούβλο σε μια τζαμαρία; Αντίθετα, οι περισσότεροι αναρχικοί και άλλοι μαχητές προσπαθούν πολύ για να συνεννοηθούν με τους πασιφιστές όταν δουλεύουν μαζί και να εξασφαλίσουν ότι σε κοινές διαδηλώσεις, οι άνθρωποι που αντιτίθενται στη σύγκρουση, φοβούνται την αστυνομική βαρβαρότητα ή είναι εξαιρετικά ευάλωτοι σε νομικές κυρώσεις θα έχουν έναν «ασφαλή χώρο». Ο πασιφισμός πάει χέρι χέρι με προσπάθειες να συγκεντρωποιηθεί και να ελεγχθεί το κίνημα. Αυτή η αντίληψη είναι εγγενώς εξουσιαστική και ασύμβατη με τον αναρχισμό, γιατί αρνείται στους ανθρώπους το δικαίωμα στον αυτοκαθορισμό, στο να κατευθύνουν τους δικούς τους αγώνες.²³ Η πασιφιστική εμπιστοσύνη

στον συγκεντρωτισμό και τον έλεγχο (με μια ηγεσία η οποία μπορεί να καταβάλλει «ζωηρές προσπάθειες» για να «εμποδίσει την καταστροφική συμπεριφορά») διατηρεί το κράτος μέσα στο κίνημα και διατηρεί ιεραρχικές δομές για να βοηθήσουν στις διαπραγματεύσεις με το κράτος (και την κρατική καταστολή).

Η ιστορία δείχνει ότι όταν ένα κίνημα δεν έχει ηγέτη, η εξουσία εφευρίσκει έναν. Το κράτος βίαια εξολόθρευσε τα αντιιεραρχικά εργατικά συνδικάτα των αρχών του 20^{ου} αιώνα, ενώ διαπραγματεύτηκε, εξύψωσε, εξαγόρασε την ηγεσία των ιεραρχικών συνδικάτων. Τα αποικιακά καθεστώτα διόρισαν «αρχηγούς» σε ακρατικές κοινωνίες που δεν είχαν κανέναν, είτε για να επιβάλλουν πολιτικό έλεγχο στην Αφρική είτε να διαπραγματευτούν προδοτικές συνθήκες στη Βόρεια Αμερική. Επιπλέον, τα χωρίς ηγέτες κοινωνικά κινήματα είναι εξαιρετικά δύσκολο να κατασταλούν. Οι τάσεις του πασιφισμού για διαπραγμάτευση και συγκεντρωτισμό διευκολύνουν τις προσπάθειες του κράτους να χειραγωγήσει και να αφομοιώσει τα εξεγερτικά κοινωνικά κινήματα. Επίσης καθιστούν ευκολότερο για το κράτος να καταστείλει ένα κίνημα, αν αποφασίσει ότι υπάρχει ανάγκη να το κάνει αυτό.

Αλλά το πασιφιστικό όραμα για την κοινωνική αλλαγή προέρχεται από ένα προνομιούχο υπόβαθρο, όπου η ολοκληρωτική κρατική καταστολή δεν είναι ένας πραγματικός φόβος. Ένα δοκίμιο πάνω στη στρατηγική μηβία που μου το σύστησαν μερικοί πασιφιστές που γνωρίζω περιλαμβάνει ένα διάγραμμα. Οι μηβίαιοι ακτιβιστές είναι στα αριστερά, οι αντίπαλοι τους, κυρίως αντιδραστικοί, είναι στα δεξιά και τα αναποφάσιστα τρίτα μέρη είναι στη μέση.²⁴ Και τα τρία μέρη είναι εξίσου παραταγμένα γύρω από μια προφανώς ουδέτερη αρχή «που παίρνει τις αποφάσεις». Αυτή είναι μια εντελώς απλοϊκή και προνομιούχα άποψη της δημοκρατικής κυβέρνησης, στην οποία όλες οι αποφάσεις παίρνονται από μια πλειοψηφία που στη χειρότερη, ασκεί περιορισμένη βία εξαιτίας του αντιστεκόμενου συντηρητισμού και της απροθυμίας να αλλάξει η κατάσταση των πραγμάτων. Αυτό το διάγραμμα υποθέτει μια κοινωνία χωρίς φυλετική και ταξική ιεραρχία, χωρίς προνομίους, ισχυρές και βίαιες ελίτ, χωρίς εταιρικά μίντια που να ελέγχονται από τα συμφέροντα του κράτους και του κεφαλαίου, έτοιμη να διαχειριστεί τις αντιλήψεις του σώματος των πολιτών. Μια τέτοια κοινωνία δεν υπάρχει μέσα σε καμία βιομηχανική, καπιταλιστική δημοκρατία.

Μέσα σε ένα τέτοιο μοντέλο κοινωνικής εξουσίας, η επανάσταση είναι ηθικοπλαστικό δράμα, μια εκστρατεία συνηγορίας που μπορεί να κερδηθεί με «την ικανότητα αξιοπρεπούς πόνου (πχ, οι φοιτητές ενάντια στις φυλετικές διακρίσεις να κάνουν καθιστικές διαμαρτυρίες σε πάγκους γεύματος «μόνο για λευκούς» και να υπόκεινται σε λεκτικές και σωματικές επιθέσεις) για να προσελκύσουν συμπάθεια και πολιτική υποστήριξη».²⁵ Πρώτα απ' όλα, αυτό το μοντέλο υποθέτει μια ανάλυση του κράτους που είναι αξιοσημείωτα γεναιόδωρη και αξιοσημείωτα παρόμοια με το πώς το κράτος θα μπορούσε να περιγράψει τον εαυτό του σε κείμενα αγωγής του πολίτη στα δημόσια σχολεία. Σε αυτή την ανάλυση, η κυβέρνηση είναι μια

ουδέτερη και παθητική αρχή που παίρνει αποφάσεις που ανταποκρίνονται στις κοινωνικές πιέσεις. Είναι στην καλύτερη δίκαιη και στη χειρότερη περικυκλωμένη από μια κουλτούρα συντηρητισμού και άγνοιας. Αλλά δεν είναι δομικά καταπιεστική. Δεύτερον, αυτό το μοντέλο βάζει τους πασιφιστές στη θέση της πίεσης και διαπραγμάτευσης με μια αποφαντική αρχή που στην πραγματικότητα, είναι συνειδητά δεσμευμένη από ιδιοτέλεια, πρόθυμη να καταργήσει κάθε άβολο νόμο που μπορεί να έχει θεσπιστεί και δομικά ενσωματωμένη και εξαρτημένη από τα συστήματα εξουσίας και καταπίεσης που ηλέκτρισαν το κοινωνικό πρώτα απ' όλα.

Οι σύγχρονες κυβερνήσεις, οι οποίες έχουν από καιρό μελετήσει μεθόδους κοινωνικού ελέγχου, δε βλέπουν πλέον την ειρήνη ως την φυσιολογική κοινωνική κατάσταση, που διακόπτεται μόνο από εξωτερικούς παράγοντες. Τώρα κατανοούν ότι η φυσική κατάσταση του κόσμου (του κόσμου που έχουν δημιουργήσει, λέω εγώ) είναι η σύγκρουση: η εξέγερση στην κυριαρχία τους είναι αναπόφευκτη και συνεχής.²⁶ Η πολιτική δεξιοτεχνία έχει γίνει η τέχνη της μόνιμης διαχείρισης της σύγκρουσης. Για όσο καιρό οι εξεγερμένοι συνεχίζουν να προσφέρουν κλάδους ελαίας και να έχουν μια αφελή άποψη για τον αγώνα, το κράτος γνωρίζει ότι είναι ασφαλές. Αλλά οι ίδιες οι κυβερνήσεις των οποίων οι αντιπρόσωποι κάνουν ευγενικές συζητήσεις ή αποπέμπουν αγενώς τους συνειδητούς απεργούς πείνας, επίσης κατασκοπεύουν συνεχώς την αντίσταση και δρομολογούν πράκτορες σε τεχνικές αντιεξεγερτικών επιχειρήσεων, που χρησιμοποιήθηκαν σε πολέμους εξολόθρευσης που διεξήχθησαν για να υποτάξουν εξεγερμένες αποικίες από την Ιρλανδία μέχρι την Αλγερία. Το κράτος είναι προετοιμασμένο να χρησιμοποιήσει αυτές τις μεθόδους εναντίον μας.

Ακόμα και όταν η κυβέρνηση σταματάει λόγω έλειψης εξολοθρευτικών μορφών καταστολής, ο αξιοπρεπής πόνος απλά σταματά να έχει πλάκα και οι πασιφιστές οι οποίοι δεν έχουν αφιερώσει πλήρως το μέλλον τους στην επανάσταση κηρύσσοντας τον πόλεμο στο status quo, χάνουν τη σαφήνεια της βεβαιότητας τους (μήπως με κάποιο τρόπο έκαναν κάτι για να “αξίζουν” ή να “προκαλέσουν” την καταστολή;) και παραιτούνται. Σκεφτείτε τις διαμαρτυρίες στο Σηάτλ το 1999 και τις επιτυχημένες μαζικές κινητοποιήσεις του αντι-παγκοσμιοποιητικού κινήματος: οι ακτιβιστές στο Σηάτλ κακοποιήθηκαν, αλλά στάθηκαν στα πόδια τους, ανταπέδωσαν και πολλοί ενθαρρύνθηκαν από την εμπειρία. Το ίδιο ισχύει και για τις διαδηλώσεις ενάντια στη Ζώνη Ελεύθερου Εμπορίου της Αμερικής,(FTAA) στην πόλη του Κεμπέκ. Στο άλλο άκρο, η αστυνομική καταστολή στις διαμαρτυρίες ενάντια στην FTAA το 2003 στο Μαϊάμι, ήταν εντελώς άδικη, ακόμα και για τα νομικίστικα δεδομένα.²⁷ Οι διαδηλωτές δεν ενθαρρύνθηκαν ή εξυψώθηκαν από τη μονόπλευρη βία, αλλά κακοποιήθηκαν και πολλοί άνθρωποι φοβήθηκαν και απείχαν από περαιτέρω συμμετοχή, συμπεριλαμβανομένων ακτιβιστών που δέχθηκαν σεξουαλικές επιθέσεις από την αστυνομία κατά τη διάρκεια του εγκλεισμού τους. Στις ακόμα πιο παθητικές διαμαρτυρίες της Ουάσιγκτον - πχ, στις ετήσιες διαδηλώσεις ενάντια στην Παγκόσμια Τράπεζα- η μη-βίαη αντίσταση που αποτελείται από σποραδικές ενορχηστρωμένες συλλήψεις,

φυλακίσεις και απελευθερώσεις, δεν ήταν το ίδιο ενθαρρυντική όσο βαρετή κι αυτό φάνηκε από τους μειούμενους αριθμούς συμμετεχόντων. Σίγουρα δεν πέτυχαν στο να κερδίσουν την προσοχή των μίντια ή να επηρεάσουν ανθρώπους με το θέαμα του αξιοπρεπούς πόνου, αν και σε κάθε περίπτωση τα κριτήρια που χρησιμοποιούνταν από τους πασιφιστές οργανωτές για να επιβεβαιώσουν τη νίκη τους, ήταν ένας συνδυασμός του αριθμού των συμμετεχόντων και της απουσίας βίαιης σύγκρουσης με τις αρχές ή την ιδιοκτησία.

Σε τελική ανάλυση, το κράτος μπορεί να χρησιμοποιήσει τη μηβία για να νικήσει ακόμα και ένα επαναστατικό κίνημα που έχει γίνει αρκετά ισχυρό για να πετύχει. Στην Αλβανία το 1997, η κυβερνητική διαφθορά και η οικονομική κατάρρευση προκάλεσε την απώλεια όλων των αποταμιεύσεων πολλών οικογενειών. Σε απάντηση το «Σοσιαλιστικό Κόμμα κάλεσε σε διαδήλωση στην πρωτεύουσα ελπίζοντας να καταστήσει τον εαυτό του ηγέτη ενός ειρηνικού κινήματος διαμαρτυρίας»²⁸. Αλλά η αντίσταση εξαπλώθηκε πολύ πέρα από τον έλεγχο οποιουδήποτε πολιτικού κόμματος. Οι άνθρωποι άρχισαν να οπλίζονται και να καίνε τράπεζες, αστυνομικά τμήματα, κυβερνητικά κτίρια και γραφεία της μυστικής υπηρεσίας και να απελευθερώνουν κρατούμενους. «*Πολλοί από τους στρατιωτικούς που λιποτάκτησαν είτε ενώθηκαν με τους εξεγερμένους είτε διέφυγαν στην Ελλάδα*». Ο Αλβανικός λαός ξεσηκώθηκε για να ανατρέψει το σύστημα που τον καταπίεζε, πράγμα που θα του έδινε την ευκαιρία να δημιουργήσει νέους κοινωνικούς οργανισμούς για τον εαυτό του. «*Αλλά στα μέσα Μαρτίου, η κυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένης της μυστικής αστυνομίας αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την πρωτεύουσα*». Αμέσως μετά, μερικές χιλιάδες στρατεύματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέλαβαν την Αλβανία για να αποκαταστήσουν την κεντρική εξουσία. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης τα οποία όλα διαπραγματεύονταν με την κυβέρνηση για να βρουν τους κατάλληλους όρους να ωθήσουν τους εξεγερμένους να αποπλιστούν και να πείσουν το κυβερνών κόμμα να παραιτηθεί (για να αναλάβουν αυτοί), συνετέλεσαν έτσι ώστε η κατοχή να μπορέσει να ειρηνεύσει τους εξεγερμένους, να διεξαχθούν εκλογές και να ανασυσταθεί το κράτος.

Με παρόμοιο τρόπο περιγράφει ο Φράντς Φάνον τα κόμματα της αντιπολίτευσης που αποκήρυξαν τη βίαιη εξέγερση στις αποικίες, λόγω της επιθυμίας τους να ελέγξουν το κίνημα. «*Μετά τις πρώτες αποσκιρτήσεις, οι επίσημοι ηγέτες ταχύτατα ζέκαναν τη μαχητική δράση την οποία αποκάλεσαν, παιδιαρίσματα*». Έπειτα, «*τα επαναστατικά στοιχεία τα οποία την υποστηρίζουν θα απομονωθούν ταχύτατα. Οι επίσημοι ηγέτες, καλυμμένοι από τα χρόνια της εμπειρίας τους, θα αποκηρύξουν ανηλεώς αυτούς τους «τυχοδιώκτες και αναρχικούς*». Όπως εξηγεί ο Φάνον, όσον αφορά την Αλγερία ειδικότερα και τους αντιαποικιακούς αγώνες γενικότερα, «*Η κομματική μηχανή αντιτίθεται σε κάθε καινοτομία*» και οι ηγέτες «*τρομοκρατούνται και ανησυχούν από την ιδέα ότι μπορούν να παρασυρθούν από έναν ανεμοστρόβιλο του οποίου τη φύση, τη δύναμη και την κατεύθυνση δεν μπορούν ούτε να φανταστούν*».²⁹

Αν και αυτοί οι ηγέτες της αντιπολίτευσης, είτε είναι στην Αλβανία, την Αλγερία είτε αλλού, γενικά δεν αναγνωρίζονται ως πασιφιστές, είναι ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε το πως παίζουν έναν παρόμοιο ρόλο. Από μέρους τους, οι γνήσιοι πασιφιστές είναι πιο πιθανό να αποδεχτούν τα απατηλά κλαδιά ελίας των ειρηνευτών πολιτικών, παρά την προσφορά αλληλεγγύης από ένοπλους επαναστάτες. Η σταθερή συμμαχία και αδελφσύνη ανάμεσα στους πασιφιστές και τους προοδευτικούς πολιτικούς ηγέτες (που συμβουλεύουν μετριοπάθεια), εξυπηρετεί στο να διασπάσουν και να ελέγξουν τα επαναστατικά κινήματα. Είναι όταν δεν υπάρχει σημαντική πασιφιστική διείσδυση στα λαϊκά κινήματα που οι πολιτικοί ηγέτες αποτυγχάνουν να ελέγξουν αυτά τα κινήματα και απορρίπτονται και ακρωτηριάζονται ως ελιτιστικές βδέλλες. Είναι όταν η μη-βία γίνεται ανεκτή από τα λαϊκά κινήματα που αυτά σακατεύονται.

Στο τέλος, οι μη-βίαιοι ακτιβιστές βασίζονται στη βία του κράτους για να προστατέψουν τις κατακτήσεις τους και δεν αντιστέκονται στη βία του κράτους όταν αυτή χρησιμοποιείται ενάντια σε μαχητές (στην πραγματικότητα, συχνά την ενθαρρύνουν). Διαπραγματεύονται και συνεργάζονται με την ένοπλη αστυνομία στις διαδηλώσεις τους. Και, αν και οι πασιφιστές τιμούν τους «κρατούμενους συνείδησης» τους, από την εμπειρία μου, τείνουν να αγνοούν τη βία του σωφρονιστικού συστήματος σε περιπτώσεις, όπου ο φυλακισμένος διέπραξε μια πράξη βίαιης αντίστασης ή ακόμα και βανδαλισμού (για να μην αναφερθώ στο απολιτικό έγκλημα). Όταν εκτελούσα μια ποινή κάθειρξης έξι μηνών για μια δράση πολιτικής ανυπακοής, οι πασιφιστές σε όλη τη χώρα με πλημμύρισαν με υποστήριξη. Αλλά συνολικά, δείχνουν μια έλλειψη ενδιαφέροντος για τη θεσμοποιημένη βία που αφορά τα 2,2 εκατομμύρια θύματα του κυβερνητικού Πολέμου ενάντια στην Εγκληματικότητα. Φαίνεται ότι η μοναδική μορφή βίας στην οποία αντιτίθενται επίμονα είναι η εξέγερση ενάντια στο κράτος.

Το ίδιο το σήμα της ειρήνης είναι η τέλεια μεταφορά αυτής της λειτουργίας. Αντί για μια υψωμένη γροθιά, οι πασιφιστές υψώνουν τους δείκτες και τα μεσαία δάχτυλα τους και σχηματίζουν ένα V. Το V συμβολίζει τη νίκη (Victory) και είναι το σύμβολο που εξυμνεί την ειρήνη που ακολουθεί έναν νικηφόρο πόλεμο. Σε τελική ανάλυση, η ειρήνη που υπερασπίζονται οι πασιφιστές είναι αυτή του ηττημένου στρατού, του χωρίς αντίσταση κράτους το οποίο έχει κατακτήσει κάθε αντίσταση και μονοπωλήσει τη βία σε τέτοιο βαθμό που η βία δε χρειάζεται πλέον να είναι ορατή. Αυτή η ειρήνη είναι η Αμερικανική Ειρήνη (Pax Americana).

4. Η ΜΗ ΒΙΑ ΕΙΝΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ

Η πατριαρχία είναι μια μορφή κοινωνικής οργάνωσης που παράγει αυτό που κοινώς αναγνωρίζουμε ως σεξισμό. Αλλά πηγαίνει πολύ πέρα από την ατομική ή συστημική προκατάληψη ενάντια στις γυναίκες. Είναι πρώτα απ' όλα η ψευδής διάκριση όλων των ανθρώπων σε δύο άκαμπτες κατηγορίες (αρσενικοί- θηλυκοί) η οποία ισχυρίζεται ότι είναι και φυσικές και ηθικές. (Πολλοί εντελώς υγιείς άνθρωποι δε χωράνε σε καμιά απ' αυτές τις δύο φυσιολογικές κατηγορίες και πολλές μη δυτικές κουλτούρες αναγνώριζαν - και ακόμα αναγνωρίζουν αν δεν έχουν καταστραφεί- περισσότερα από δύο φύλα). Η πατριαρχία προσπαθεί να καταστρέψει κοινωνικά ή ακόμα και σωματικά οποιονδήποτε δε χωρά σε μια από αυτές τις δύο κατηγορίες ή απορρίπτει αυτό το δυαδισμό του φύλου. Η πατριαρχία ορίζει σαφείς ρόλους (οικονομικούς, κοινωνικούς, συναισθηματικούς, πολιτικούς) για άντρες και γυναίκες και ισχυρίζεται (λανθασμένα) ότι αυτοί οι ρόλοι είναι φυσικοί και ηθικοί. Κάτω από την πατριαρχία οι άνθρωποι που δε χωράνε ή απορρίπτονται αυτοί τους ρόλους του φύλου εξουδετερώνονται με βία και οστρακισμό. Τους κάνουν να φαίνονται και να νιώθουν άσχημοι, βρώμικοι, τρομακτικοί, ποταποί, άχρηστοι. Η πατριαρχία είναι βλαβερή για όλους και αναπαράγεται από όλους όσους ζουν μέσα σε αυτή. Σε συμφωνία με το όνομά της βάζει τους άνδρες σε μια κυρίαρχη θέση και τις γυναίκες σε υποδεέστερη θέση. Οι δραστηριότητες και τα χαρακτηριστικά που παραδοσιακά συνδέονται με την «εξουσία» ή τουλάχιστον με το προνόμιο κυρίως ανήκουν σε άνδρες.¹ Η πατριαρχία δίνει και την ικανότητα και το δικαίωμα για χρήση βίας σχεδόν αποκλειστικά στους άντρες.

Με το φύλο όπως και με τη φυλή, η μη-βία είναι μια κληρονομικά προνομιούχα θέση. Η μη-βία υποστηρίζει ότι αντί να υπερασπίζουμε τους εαυτούς μας ενάντια στη βία μπορούμε να υπομείνουμε τη βία υπομονετικά μέχρι μεγάλο μέρος της κοινωνίας να μπορεί να κινητοποιηθεί για να την αντιμετωπίσει ειρηνικά (ή ότι μπορούμε να περιμένουμε να «μεταμορφώσουμε» κάθε επιθετικότητα που μας απειλεί ατομικά). Οι περισσότεροι υποστηρικτές της μη-βίας θα την παρουσιάσουν όχι απλά σαν μια στενή πολιτική πρακτική, αλλά σαν μια φιλοσοφία που αξίζει να εισχωρήσει στην κοινωνική δομή και να ξεριζώσει τη βία από όλες τις εκδηλώσεις της. Αλλά οι πασιφιστές δε φαίνεται να έχουν δώσει στη βία της πατριαρχίας τη σημασία που της αρμόζει. Στο κάτω κάτω σε πολέμους, σε κοινωνικές επαναστάσεις και στην καθημερινή ζωή, οι γυναίκες και οι διεμφυλικοί (transgender) είναι οι βασικοί αποδέκτες της βίας στην πατριαρχική κοινωνία.

Αν πάρουμε αυτή τη φιλοσοφία έξω από την απρόσωπη πολιτική αρένα και την βάλουμε σε ένα πιο πραγματικό πλαίσιο, η μη-βία υπονοεί ότι είναι ανήθικο, μια γυναίκα να καταπολεμά κάποιον που της επιτίθεται ή να μάθει αυτοάμυνα. Η μη-βία υπονοεί ότι είναι καλύτερο για μια κακοποιημένη σύζυγο να μετακομίσει παρά να κινητοποιήσει μια ομάδα γυναικών για να δείρουν και να διώξουν τον καταχραστή σύζυγό της.² Η μη-βία υπονοεί ότι είναι καλύτερο να βιαστεί κάποια παρά να τραβήξει το

μηχανικό μολύβι από την τσέπη της και να το καρφώσει στο λαιμό αυτού που της επιτίθεται (γιατί κάνοντας αυτό υποτίθεται ότι θα συνέβαλε σε ένα κύκλο της βίας και θα ενθάρρυνε μελλοντικούς βιασμούς). Ο πασιφισμός απλά δεν συντονίζεται με την καθημερινή πραγματικότητα των ανθρώπων, εκτός κι αν αυτοί ζουν σε κάποια τεράστια φούσκα ηρεμίας από την οποία όλες οι μορφές πανδημικής αντιδραστικής βίας του πολιτισμού έχουν εκδιωχθεί, από τη συστημική και λιγότερο ορατή βία της αστυνομίας και των στρατιωτικών δυνάμεων.

Από μια άλλη γωνία η μη-βία φαίνεται να βολεύεται καλά με την πατριαρχία. Στο κάτω κάτω η κατάργηση της πατριαρχίας ειδικά, απαιτεί μορφές αντίστασης που δίνουν έμφαση στη θεραπεία και τη συμφιλίωση.³ Η Δυτική αντίληψη της Δικαιοσύνης που βασίζεται στο νόμο και την τιμωρία είναι πατριαρχική πέρα για πέρα. Οι πρώιμοι νομικοί κώδικες όριζαν τις γυναίκες ως ιδιοκτησία και γράφονταν νόμοι για τους αρσενικούς ιδιοκτήτες, οι οποίοι είχαν κοινωνικοποιηθεί έτσι ώστε να μην ασχολούνται με συναισθήματα. Τα λάθη αντιμετωπιζόνταν μέσω της τιμωρίας μάλλον παρά μέσω της συμφιλίωσης. Επιπλέον η πατριαρχία δεν υποστηρίζονταν από μια ισχυρή ελίτ η οποία πρέπει να ηττηθεί εξαναγκαστικά, αλλά από όλους.

Επειδή η κατανομή της εξουσίας μέσα στην πατριαρχία είναι πολύ περισσότερο διάχυτη απ' ό,τι μέσα στο καπιταλιστικό κράτος (για παράδειγμα, ένας αρσενικός στρατηγός οποίος βρίσκεται στο συμβουλευτικό επιτελείο μιας μεγάλης εταιρείας διατηρεί σημαντική εξουσία μέσα στο κράτος και τον καπιταλισμό, αλλά δεν αντλεί πολύ περισσότερη εξουσία, ειδικά από την πατριαρχία, από οποιοδήποτε άλλο αρσενικό, εκτός ίσως από ένα πρότυπο ρόλο ανδρισμού) το να μάχεσαι ενάντια σε αυτούς που διατηρούν εξουσία ή σ' εκείνους που είναι πιο υπεύθυνοι, παίζει ένα πολύ μικρότερο ρόλο. Αντίθετα οι άνθρωποι πρέπει να δημιουργήσουν μια κουλτούρα που να επιτρέπει στον καθένα να αυτοπροσδιορίζεται με όρους φύλου και να μας υποστηρίζει καθώς χτίζουμε υγιείς σχέσεις και θεραπευόμαστε από γενιές βίας και τραυμάτων. Αυτό είναι εντελώς συμβατό με την εκπαίδευση στην αυτοάμυνα εκ μέρους των γυναικών και των διεμφυλικών και επιτίθεται στους οικονομικούς πολιτισμικούς και πολιτικούς θεσμούς που παραδειγματίζουν την πατριαρχία ή είναι υπεύθυνοι για μια ειδικά βίαιη μορφή της. Το να σκοτώσεις έναν μπάτσο που βιάζει άστεγους διεμφυλικούς και πόρνες, το να κάψεις τα γραφεία ενός περιοδικού που συνειδητά εμπορεύεται ένα πρότυπο ομορφιάς που οδηγεί στην ανορεξία και τη βουλιμία, το να απαγάγεις τον πρόεδρο μιας εταιρείας που κάνει διακίνηση (trafficking) γυναικών, καμία από αυτές τις πράξεις δεν εμποδίζει τη δημιουργία μιας υγιούς κουλτούρας.

Μάλλον μερικοί ισχυροί άνθρωποι οι οποίοι συνειδητά κερδίζουν από την πατριαρχία εμποδίζουν ενεργά την ανατολή μιας υγιούς κουλτούρας. Το να αποδίδεις αξία σε αυτές τις σχέσεις, συμπληρώνεται από το να αντιτίθεται μαχητικά στους θεσμούς που προπαγανδίζουν εκμεταλλευτικές και βίαιες σχέσεις και το να χτυπάς τα πιο σκληρά και πιθανόν αδιόρθωτα παραδείγματα της πατριαρχίας είναι ένας τρόπος να εκπαιδεύσεις τους άλ-

λους, γύρω από την ανάγκη μιας εναλλακτικής λύσης. Η περισσότερη εργασία που χρειάζεται για το ξεπέραςμα της πατριαρχίας θα είναι πιθανόν ειρηνική, επικεντρωμένη στη θεραπεία και τη δημιουργία εναλλακτικών. Αλλά μια πασιφιστική πρακτική που απαγορεύει τη χρήση κάθε άλλης τακτικής δεν αφήνει καμία επιλογή στον κόσμο, ο οποίος έχει ανάγκη να προστατευθεί από τη βία εδώ και τώρα.

Στην περίπτωση του βιασμού και άλλων μορφών βίας ενάντια σε γυναίκες, η μη-βία υπονοεί τα ίδια μαθήματα που έχει διδάξει η πατριαρχία για χιλιετίες. Δοξάζει την παθητικότητα, «το να γυρνάς και το άλλο μάγουλο» και τον «αξιοπρεπή πόνο» ανάμεσα στους καταπιεσμένους. Σε ένα από τα πιο σαφή κείμενα που ορίζουν την διατήρηση και την επιβολή της πατριαρχίας –την Παλαιά Διαθήκη– οι γυναίκες συμβουλευονται να υποφέρουν την αδικία υπομονετικά και να προσεύχονται να παρέμβει η θεϊκή εξουσία. (Αυτή η περιγραφή είναι αξιοσημείωτα παρόμοια με την πίστη των πασιφιστών στα εταιρικά ΜΜΕ, για να διασπείρουν εικόνες αξιοπρεπούς πόνου και να κινητοποιήσουν την «εκτελεστική εξουσία» να επιβάλλει το δίκαιο). Επειδή η πατριαρχία σαφώς υπαγορεύει μια μονόπλευρη αρσενική βία, οι γυναίκες θα διαλύσουν αυτή την εξουσιαστική δυναμική, όχι ενισχύοντας την, αλλά ξαναμαθαίνοντας την ικανότητα τους για βία.⁴ Για να επαναλάβουμε, το να επαναδικακούν οι γυναίκες την ικανότητα και το δικαίωμα να χρησιμοποιούν ισχύ, δε θα σταματήσει από μόνο του την πατριαρχία, αλλά είναι μια απαραίτητη συνθήκη για την απελευθέρωση του φύλου, όπως επίσης και μια χρήσιμη μορφή ενίσχυσης και προστασίας βραχυπρόθεσμα.

Οι πασιφιστές και οι ρεφορμιστές φεμινιστές έχουν συχνά κατηγορήσει τους μαχητικούς ακτιβιστές ότι αυτοί είναι σεξιστές. Σε πολλές περιπτώσεις η κατηγορία ήταν έγκυρη. Αλλά η κριτική συχνά διευρύνεται και προτείνει ότι η καθαυτή χρήση του βίαιου ακτιβισμού είναι σεξιστική, αρσενική ή αλλιώς προνομιούχα.⁵ Όπως εξηγεί η Λάινα Τάνγκλουντ: «Μερικές πρόσφατες «φεμινιστικές» κριτικές του αναρχισμού έχουν καταδικάσει τη μαχητικότητα ως σεξιστική και μη-συμπεριλιπτική για τις γυναίκες.... Αυτή η ιδέα είναι η πραγματικά σεξιστική».⁶ Ένας άλλος αναρχικός τονίζει: «Στην πραγματικότητα η αρσενικοποίηση της βίας με τα υπόρρητα σεξιστικά συμφραζόμενα, τη θηλυκοποίηση της παθητικότητας, πραγματικά χρωστά περισσότερα στις υποθέσεις εκείνων των οποίων η αντίληψη για την αλλαγή δε συμπεριλαμβάνει την επανάσταση ή την εξαφάνιση του Κράτους.»⁷

Κατά τον ίδιο τρόπο, ποιού η αντίληψη δεν συμπεριλαμβάνει το ότι οι γυναίκες είναι ικανές να υπερασπίσουν τους εαυτούς τους; Απαντώντας στην υπόθεση ότι οι γυναίκες μπορούν να προστατευτούν μόνο από μεγαλύτερες κοινωνικές δομές, η ακτιβίστρια Σου Ντάνιελς μας υπενθυμίζει: «Μια γυναίκα μπορεί να αντιμετωπίσει ένα επιτιθέμενο αρσενικό μόνη της.... Δεν τίθεται με κανένα τρόπο ζήτημα του ποιος είναι σωματικά δυνατότερος – είναι ζήτημα εξάσκησης».⁸ Η «Θέληση για Νίκη! Γυναίκες και Αυτοάμυνα», μια μπροσούρα με ανώνυμο συγγραφέα προσθέτει τα ακόλουθα: «Είναι γελοίο να υπάρχουν τόσες πολλές συμβουλευτικές και υποστηρικτικές οργανώσεις για τις γυναίκες οι οποίες

έχουν πέσει θύματα βιασμού, θύματα επίθεσης κι εκμετάλλευσης, αλλά σχεδόν καμία που να εργάζεται για να προετοιμάσει και να εμποδίσει αυτά τα πράγματα να συμβούν. Πρέπει να αρνηθούμε να είμαστε θύματα και ν' απορρίψουμε την ιδέα ότι θα πρέπει να υποταχτούμε σε αυτούς που μας προσβάλλουν για να αποφύγουμε περισσότερη βία. Στην πραγματικότητα η υποταγή σ' αυτούς συμβάλλει μόνο στην άσκηση μελλοντικής βίας ενάντια σε άλλες».⁹

Ολόκληρη η ιδέα ότι η βία είναι αρσενική ή ότι ο επαναστατικός ακτιβισμός αναγκαστικά αποκλείει τις γυναίκες, τους queer και τους trans είναι, όπως και άλλες προτάσεις της μη-βίας, βασισμένη σε μια ιστορική διαστρέβλωση. Αγνοούνται οι γυναίκες της Νιγηρίας που καταλαμβάνουν και σαμποτάρουν πετρελαϊκές εγκαταστάσεις, οι γυναίκες μάρτυρες της Παλαιστινιακής Ιντιφάντα, οι queer και trans μαχήτριες της εξέγερσης του Στόουνγουολ, οι αμέτρητες χιλιάδες γυναίκες που πολέμησαν στις τάξεις των Βιετκόνγκ, οι γυναίκες ηγέτιδες της ιθαγενικής αντίστασης στην Ευρωπαϊκή και ΗΠΑτζίδικη γενοκτονία, οι Mujeres Creando (Δημιουργικές Γυναίκες) μια ομάδα αναρχοφεμινιστριών στη Βολιβία και οι Βρετανίδες σουφραζέτες που ξεκίνησαν ταραχές και συγκρούστηκαν με τους μπάτσους. Ξεχνιούνται οι γυναίκες από τις κατώτερες τάξεις μέχρι τα ανώτερα κλιμάκια των Μαύρων Πανθήρων, των Ζαπατίστας, των Weather Underground και άλλων μαχητικών ομάδων. Η ιδέα ότι το να ανταποδίδεις τα χτυπήματα με κάποιο τρόπο αποκλείει τις γυναίκες είναι παράλογη. Ούτε ακόμα κι η ιστορία του ειρηνοποιημένου λευκού «πρώτου κόσμου» δεν υποστηρίζει κάτι τέτοιο, γιατί ακόμα και η πιο αποτελεσματική πατριαρχία που μπορούμε να φανταστούμε, δε θα μπορούσε ποτέ να εμποδίσει όλους τους διεμφυλικούς και όλες τις γυναίκες από το να αγωνιστούν μαχητικά ενάντια στην καταπίεση.

Οι υποστηρικτές της μη-βίας που κάνουν μια περιορισμένη εξαίρεση για την αυτοάμυνα, διότι αναγνωρίζουν πόσο λάθος είναι να λέγεται ότι οι καταπιεσμένοι δε μπορούν ή δεν πρέπει να προστατεύουν τους εαυτούς τους, δεν έχουν καμία βιώσιμη στρατηγική για να αντιμετωπίσουν τη συστημική βία. Είναι αυτοάμυνα να αντιπαλεύεις έναν καταπιεστικό/καταχραστή σύζυγο, αλλά όχι να ανατινάξεις ένα εργοστάσιο που εκπέμπει διοξίνες και κάνει το γάλα από τα στήθη σου τοξικό; Τι γίνεται με μια πιο συνολική καμπάνια για την καταστροφή της εταιρίας στην οποία ανήκει το εργοστάσιο και είναι υπεύθυνη για την εκπομπή των ρύπων; Είναι αυτοάμυνα να σκοτώσεις το στρατηγό που στέλνει στρατιώτες, οι οποίοι βιάζουν γυναίκες σε μια εμπόλεμη ζώνη; Ή πρέπει οι πασιφιστές να παραμείνουν στην άμυνα, απαντώντας σε ατομικές επιθέσεις και υποτασσομένοι στο αναπόφευκτο τέτοιων επιθέσεων μέχρι μη-βίαιες τακτικές με κάποιο τρόπο να μεταπείσουν το στρατηγό ή να κλείσουν το εργοστάσιο σε κάποιο αβέβαιο σημείο στο μέλλον;

Εκτός από το ότι προστατεύει την πατριαρχία από τη μαχητική αντιπαράθεση, η μη-βία βοηθά επίσης να διατηρηθούν οι πατριαρχικές δυναμικές μέσα στο κίνημα. Μια από τις κύριες προκείμενες του σύγχρονου αντί-καταπιεστικού ακτιβισμού (που γεννήθηκε από την κοινή

επιθυμία να προωθήσει υγιέστερα, πιο δυνατά κινήματα και ν' αποφύγει τις εσωτερικές έριδες οι οποίες πήγαζαν σε μεγάλο βαθμό από παραμελημένες καταπιεστικές δυναμικές που χαντάκωσαν τους απελευθερωτικούς αγώνες της προηγούμενης γενιάς), είναι ότι οι καταπιεστικές κοινωνικές ιεραρχίες υπάρχουν και αναπαράγονται στη συμπεριφορά όλων των υποκειμένων και πρέπει να ξεπεραστούν εσωτερικά όπως επίσης κι εξωτερικά. Αλλά ο πασιφισμός τρέφεται από την αποφυγή της αυτοκριτικής.¹⁰

Πολλοί είναι εξοικειωμένοι με το, εν μέρει δικαιολογημένο, στερεότυπο των αυτό-συγχειρόμενων, αυτό-πανηγυρικών μη-βίαιων ακτιβιστών που «ενσαρκώνουν την αλλαγή που (αυτοί) επιθυμούν να δουν στον κόσμο»¹¹ σε τέτοιο βαθμό που στα μυαλά τους ενσαρκώνουν τα πάντα σωστά και όμορφα. Ένας οπαδός μιας πασιφιστικής οργάνωσης κραύγασε, απαντώντας σε κριτικές για προνόμια, ότι ο λευκός αρσενικός ηγέτης της ομάδας δε θα μπορούσε πιθανόν να έχει λευκά προνόμια και αρσενικά προνόμια, γιατί ήταν ένα τόσο καλό άτομο, λες και η λευκή ανωτερότητα και πατριαρχία είναι εντελώς εθελοντικές ενώσεις.¹² Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, πόσο εύκολα θα μπορούσε μια κυρίαρχα αρσενική ηγεσία που γίνεται αντιληπτή σαν να ενσαρκώνει το μη-βίαιο ιδανικό ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της σε έναν εντυπωσιακό αριθμό απεργιών πείνας και καθιστικών διαμαρτυριών, να εγκαλεστεί για καταπιεστική συμπεριφορά, τρανσφοβία ή σεξουαλική εκμετάλλευση;

Η πασιφιστική αποφυγή της αυτοκριτικής είναι λειτουργική κι όχι απλά τυπική. Όταν η νίκη της στρατηγικής σου έρχεται ως αποτέλεσμα «της κατάκτησης και διατήρησης της ηθικής ανωτερότητας»¹³ είναι απαραίτητο να απεικονίζεις τον εαυτό σου ως ηθικό και τον εχθρό σου ως ανήθικο. Η αποκάλυψη μισαλλοδοξίας και καταπιεστικών δυναμικών ανάμεσα στους ηγέτες των ομάδων και τα μέλη είναι απλά αντιπαραγωγική για την επιλεγμένη στρατηγική σου. Πόσοι πολλοί άνθρωποι γνωρίζουν ότι ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ Τζούνιор αντιμετώπιζε την Έλλα Μπέηκερ (η οποία είναι σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνη για το ότι έβαλε τα θεμέλια της SCLC ενώ ο Κινγκ ήταν ακόμα άπειρος ως οργανωτής) σαν γραμματέα του; Ότι γέλασε στα μούτρα μερικών γυναικών της οργάνωσης, όταν πρότειναν η εξουσία και η ηγεσία να μοιραστούν εξίσου, ότι είπε ότι ο φυσικός ρόλος της γυναίκας είναι η μητρότητα και ότι δυστυχώς είχαν «εισβάλλει» στις θέσεις του «δασκάλου» και του «ηγέτη»¹⁴ και ότι έδιωξε τον Μπάγιαρντ Ράστιν από την οργάνωση του, γιατί ο Ράστιν ήταν γκέι;¹⁵ Αλλά πάλι, γιατί να γίνουν ευρέως γνωστά αυτά τα γεγονότα την ίδια στιγμή που κατασκευάζουν μια εικόνα του Κινγκ που καλύπτει τέτοια σφάλματα και τον απεικονίζουν ως άγιο; Για τους επαναστάτες ακτιβιστές ωστόσο, η νίκη έρχεται από το χτίσιμο της εξουσίας και την ανωτερότητα απέναντι στη στρατηγική του κράτους. Ένα τέτοιο μονοπάτι απαιτεί συνεχή αξιολόγηση και αυτοκριτική.¹⁶

Είναι οι συχνά προϋπάρχουσες σεξιστικές υποθέσεις που απεικονίζουν τις μαχητικές ομάδες ως πιο σεξιστικές απ' ότι πραγματικά είναι. Για παράδειγμα, οι γυναίκες αποκλείστηκαν αποτελεσματικά από ηγετικές θέσεις στην SCLC του Κινγκ¹⁷, εκεί όπου γυναίκες (πχ, η Ελέην Μπράουν)

κατά καιρούς βρίσκονταν στις ηγετικές θέσεις του Κόμματος των Μαύρων Πανθήρων (BPP). Κι όμως είναι το BPP κι όχι το SCLC που θεωρείται το πρότυπο επίδειξης ανδρισμού (machismo). Η Καθλίν Κλήβερ αντικρούει: «*Το 1970 το BPP πήρε επίσημη θέση πάνω στην απελευθέρωση των γυναικών. Μήπως το κογκρέσο των ΗΠΑ έκανε ποτέ καμιά δήλωση για την απελευθέρωση των γυναικών;*».¹⁸ Η Φράνκι Μαλίκα Άνταμς, μια άλλη Πάνθηρας, είπε: «*Οι γυναίκες διευθύνουν το BPP σε μεγάλο βαθμό. Δεν καταλαβαίνω, γιατί πρέπει να είναι ένα κόμμα αντρών ή να νομίζουν ότι είναι τέτοιο.*».¹⁹ Αναβιώνοντας μια αληθέστερη ιστορία του BPP, ο Μουμία Αμπού Τζαμάλ τεκμηριώνει αυτό που, κατά κάποιο τρόπο, ήταν ένα «κόμμα της γυναίκας».²⁰

Παρ' όλα αυτά ο σεξισμός παρέμεινε ανάμεσα στους Πάνθηρες, όπως παραμένει μέσα σε κάθε επαναστατικό περιβάλλον και κάθε άλλο τμήμα μιας πατριαρχικής κοινωνίας σήμερα. Η πατριαρχία δε γίνεται να καταστραφεί μέσα σε μια νύχτα, αλλά μπορεί να ξεπεραστεί από ομάδες οι οποίες παλεύουν για να την καταστρέψουν. Οι ακτιβιστές πρέπει να αναγνωρίσουν την πατριαρχία ως έναν πρωταρχικό εχθρό και να απελευθερώσουν χώρο μέσα στα επαναστατικά κινήματα για τις γυναίκες, τους ομοφυλόφιλους και τους διεμφυλικούς, έτσι ώστε να είναι δημιουργικές δυνάμεις στο να κατευθύνουν, να αποτιμούν και να ανασχηματίζουν τον αγώνα (ενώ ταυτόχρονα να υποστηρίζουν τις προσπάθειες των ανδρών να κατανοήσουν και να αντιμετωπίσουν την ίδια μας την κοινωνικοποίηση). Μια ειλικρινής αξιολόγηση δείχνει ότι πέρα από τις προθέσεις μας, χρειάζεται να γίνει περισσότερη δουλειά, για να απελευθερώσουμε τον έλεγχο του κινήματος από τους άντρες και να βρούμε υγιείς, επανορθωτικούς τρόπους να αντιμετωπίσουμε τις καταχρηστικές μορφές στις σχέσεις, κοινωνικές ή ρομαντικές, ανάμεσα στα μέλη του κινήματος.

Άσχετα αν ήταν μαχητική ή πασιφιστική, σχεδόν κάθε συζήτηση πάνω στην τακτική ή τη στρατηγική στην οποία έχω συμμετάσχει, παρακολουθούνταν και κυριαρχούνταν συντριπτικά από άντρες. Αντί να ισχυριστούμε ότι οι γυναίκες και οι διεμφυλικοί είναι κάπως ανίκανοι να συμμετάσχουν σε ένα ευρύ φάσμα τακτικών επιλογών (ή ακόμα και να συζητήσουν γι αυτές) καλά θα κάναμε να θυμηθούμε τις φωνές εκείνων οι οποίες πολέμησαν -βίαια, αποφασιστικά, αποτελεσματικά- ως επαναστάτριες.

Οι *Mujeres Creando* είναι μια άναρχο φεμινιστική ομάδα στη Βολιβία. Τα μέλη της έχουν εμπλακεί σε εκστρατείες γκράφιτι και εκστρατείες ενάντια στη φτώχεια. Προστατεύουν τους διαδηλωτές από την αστυνομική βία στις διαδηλώσεις. Στην πιο δραματική τους πράξη οπλίστηκαν με κοκτέιλ μολότοφ και μασούρια δυναμίτη και βοήθησαν μια ομάδα αυτοχθόνων αγροτών να καταλάβει μια τράπεζα και να απαιτήσει διαγραφή των χρεών που οδηγούσαν στην εξαθλίωση τους αγρότες και τις οικογένειές τους. Σε μια συνέντευξη η Τζουλιέτα Παρέδες ένα ιδρυτικό μέλος εξηγεί την καταγωγή της ομάδας.

«*Οι Mujeres Creando είναι μια «τρέλα» η οποία ξεκίνησε από τρεις*

γυναίκες (την Τζουλιέτα Παρέδες, την Μαρία Γκαλίντο και την Μόνικα Μεντόζα) από την αλαζονική, ομοφοβική και ολοκληρωτική αριστερά της Βολιβίας της δεκαετίας του ογδόντα... Η διαφορά ανάμεσα σε μας και σε εκείνους οι οποίοι μιλούσαν για την ανατροπή του καπιταλισμού είναι, ότι όλες οι προτάσεις τους για μια νέα κοινωνία προέρχονταν από την πατριαρχία της αριστεράς. Ως φεμινίστριες στη *Mujeres Creando* θέλουμε επανάσταση, μια πραγματική αλλαγή του συστήματος ... Έχω πει και θα το ξαναπώ πάλι ότι δεν γίναμε αναρχικοί από τον Μπακούνιν ή την CNT αλλά μάλλον από τις γιαγιάδες μας και αυτό είναι ένα υπέροχο σχολείο του αναρχισμού.»²¹

Η Σίλβια Ριβέρα μια Πορτορικανή ντραγκ κούν (drag queen) μίλησε για τη συμμετοχή της στην εξέγερση του Στόουνγολ το 1969 που ξέσπασε, αφότου η Αστυνομία επέδραμε στο μπαρ Στόουνγολ, στο Γκρίνουιτς Βίλατζ της Νέας Υόρκης, για να παρενοχλήσει τους ομοφυλόφιλους και τους τρανσέξουαλ πελάτες.

«Δεν ανεχόμασταν πλέον αυτά τα σκατά. Είχαμε κάνει τόσα πολλά για άλλα κινήματα . Ήταν καιρός. Ήταν γκέι του δρόμου από τα περίχωρα του Βίλατζ -άστεγοι οι οποίοι ζούσαν στο πάρκο της πλατείας Σέρινταν έξω από το μπαρ και μετά οι ντραγκ κούν πίσω τους και όλοι πίσω από μας... Χαίρομαι που ήμουν στις ταραχές του Στόουνγουολ. Θυμάμαι όταν κάποιος πέταξε ένα κοκτέιλ μολότοφ, σκέφτηκα: «Θεέ μου η επανάσταση είναι εδώ. Η επανάσταση τελικά είναι εδώ!» Πάντα πίστευα ότι θα ανταποδίδαμε. Απλά το ήξερα ότι θα ανταποδίδαμε. Απλά δεν ήξερα ότι θα ήταν αυτή η νύχτα. Είμαι περήφανη για τον εαυτό μου που ήμουν εκεί εκείνη τη νύχτα. Αν είχα χάσει εκείνη τη στιγμή θα ήμουν κάπως πληγωμένη, γιατί ήταν τότε που είδα τον κόσμο να αλλάζει για μένα και τους ανθρώπους μου. Φυσικά έχουμε ακόμη μακρύ δρόμο μπροστά μας.»²²

Η Ανν Χάνσεν είναι μια Καναδή επαναστάτρια, η οποία πέρασε επτά χρόνια στη φυλακή για την ανάμιξή της, τη δεκαετία του ογδόντα, στις παράνομες ομάδες Direct Action και Wimmin's Fire Brigade, οι οποίες (ανάμεσα σε άλλες δράσεις) έβαλαν βόμβα στο εργοστάσιο της Liton Systems (ενός κατασκευαστή ανταλλακτικών πυραύλων Κρούζ) και πυρπόλησαν μια αλυσίδα καταστημάτων πορνογραφίας που πουλούσε βίντεο τα οποία έδειχναν βιασμούς (σ.τ.μ: στα ελληνικά έχει κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Δαίμων του Τυπογραφείου, το βιβλίο της Ανν Χάνσεν με τίτλο: *Οπλισμένες Επιθυμίες, αναρχικοί αντάρτες πόλης στον Καναδά των '80s*). Σύμφωνα με την Χάνσεν :

«Υπάρχουν πολλές διαφορετικές μορφές άμεσης δράσης μερικές περισσότερο αποτελεσματικές από άλλες σε διαφορετικά σημεία στην ιστορία, αλλά σε συνδυασμό με άλλες μορφές διαμαρτυρίας η άμεση δράση μπορεί να κάνει το κίνημα αλλαγής πιο αποτελεσματικό ανοίγοντας δρόμους αντίστασης που δεν ενσωματώνονται ή δεν ελέγχονται εύκολα από το κράτος. Δυστυχώς οι άνθρωποι μέσα στο κίνημα αποδυναμώνουν τις ίδιες τους τις δράσεις αποτυγχάνοντας να κατανοήσουν και να υποστηρίξουν τις διαφορετικές τακτικές που είναι διαθέσιμες Έχουμε ειρηνοποιηθεί.»²³

Η γεννημένη στη Ρωσία Έμμα Γκόλντμαν η πιο διάσημη αναρχική της Αμερικής, συμμετέχουσα στην απόπειρα δολοφονίας του αφεντικού του

χάλυβα Χένρι Κλέη Φρικ το 1892, υποστηρίκτρια της ρωσικής επανάστασης και μια από τις πρώτους επικριτές της λενινιστικής κυβέρνησης γράφει για τη χειραφέτηση των γυναικών:

«Η ιστορία μας λέει ότι κάθε καταπιεσμένη τάξη κέρδισε την πραγματική απελευθέρωση από τους αφέντες της μέσω των δικών της προσπαθειών. Είναι απαραίτητο οι γυναίκες να μάθουν αυτό το μάθημα, να συνειδητοποιήσουν ότι η ελευθερία τους θα φτάσει τόσο μακριά όσο μακριά θα φτάσει και η δύναμη τους για να πετύχουν αυτή την ελευθερία»²⁴

Η Μόλι Στάιμερ ήταν άλλη μια Αμερικανό-Ρωσίδα, μετανάστρια αναρχική. Από νεαρή ηλικία η Στάιμερ δούλεψε στην Frayhayt, μια αναρχική εφημερίδα της Νέας Υόρκης στη γλώσσα Γίντις. Ο υπέρτιτλος της έγγραφε : **«Ο μοναδικός δίκαιος πόλεμος είναι η κοινωνική επανάσταση»**. Από το 1918 και μετά η Στάιμερ συνελήφθη και φυλακίστηκε επανειλημμένως, επειδή έβγαζε λόγους ενάντια στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο ή προς υποστήριξη της ρωσικής επανάστασης, η οποία εκείνη την εποχή πριν την λενινιστική σταθεροποίηση και τις εκκαθαρίσεις, είχε ένα σημαντικό αναρχικό στοιχείο. Σε μια δίκη δήλωσε: *«Για την εκπλήρωση αυτού του ιδανικού (του αναρχισμού) θα αφιερώσω όλη την ενέργειά μου και αν είναι απαραίτητο θα δώσω τη ζωή μου γι αυτό.»²⁵* Η Στάιμερ απελάθηκε στη Ρωσία κι έπειτα φυλακίστηκε από τους Σοβιετικούς, επειδή υποστήριζε αναρχικούς κρατούμενους εκεί.

Η Άννα Μέη Πίκτου Ακουάς ήταν μια γυναίκα Μικμακ και ακτιβίστρια του Αμερικανικού Ινδιάνικου Κινήματος (AIM). Αφού δίδαξε, συμβούλεψε τους αυτόχθονες νεολαίους και «εργάστηκε με τις Αφροαμερικανικές και Αυτόχθονες Αμερικανικές κοινότητες της Βοστώνης»²⁶, μπήκε στο Αμερικανικό Ινδιάνικο Κίνημα και ενεπλάκη στην εβδομήντα μια ημερών κατάληψη του Γούντιντ Νί στη ρεζέρβα του Πάιν Ρίτζ το 1973. Το 1975 στο αποκορύφωμα μιας περιόδου κτηνώδους κρατικής καταστολής, κατά τη διάρκεια της οποίας τουλάχιστον εξήντα μέλη του AIM και υποστηρικτές δολοφονήθηκαν από παραστρατιωτικούς που εξοπλίστηκαν από το FBI, η Πίκτου Ακουάς ήταν παρών σε μια ανταλλαγή πυροβολισμών στην οποία δύο πράκτορες του FBI σκοτώθηκαν. Το Νοέμβριο του 1975 κηρύχθηκε φυγές, επειδή απέφυγε να εμφανιστεί στο δικαστήριο με κατηγορίες για εκρηκτικά. Τον Φεβρουάριο του 1976 βρέθηκε νεκρή, πυροβολημένη στο πίσω μέρος του κεφαλιού της. Ο κρατικός ανακριτής ταξινόμησε την αιτία θανάτου ως «κακουχίες». Μετά το θάνατό της έγινε γνωστό ότι το FBI είχε απειλήσει τη ζωή της, γιατί δεν κάρφωνε άλλους ακτιβιστές του AIM. Κατά τη διάρκεια της ζωής της η Πίκτου Ακουάς ήταν μια ειλικρινής ακτιβίστρια και επαναστάτρια.

«Αυτοί οι λευκοί άνθρωποι νομίζουν ότι αυτή η χώρα τους ανήκει, δεν συνειδητοποιούν ότι απλά είναι επικεφαλής τώρα, γιατί υπάρχουν περισσότεροι απ' αυτούς παρά από μας. Ολόκληρη η χώρα άλλαξε με μόνο μια χούφτα ρακένδυτους προσκυνητές που ήρθαν εδώ πέρα το 1500. Μπορεί να χρειαστεί μια χούφτα ρακένδυτων Ινδιάνων για να κάνουν το ίδιο και σκοπεύω να είναι μία από εκείνους τους ρακένδυτους Ινδιάνους.»²⁷

Οι Rote Zora (RZ) ήταν μια γερμανική ομάδα αντάρτικου πόλης που

αποτελούνταν από αντιιμπεριαλιστριες φεμινίστριες. Μαζί με τους Επαναστατικούς Πυρήνες έκαναν πάνω από διακόσιες επιθέσεις, κυρίως βομβιστικές, κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του εβδομήντα και του ογδόντα. Στόχευαν πορνογράφους, εταιρείες που χρησιμοποιούσαν sweatshops, κυβερνητικά κτίρια, εταιρείες που εμπορευόνταν γυναίκες ως συζύγους, σεξουαλικούς σκλάβους και οικιακούς εργάτες, εταιρείες φαρμάκων και άλλες. Σε μια ανώνυμη συνέντευξη τα μέλη της Rote Zora (RZ) εξήγησαν ότι:

«Οι γυναίκες της (RZ) ξεκίνησαν το 1974 με τη βομβιστική επίθεση στο ανώτατο δικαστήριο της Καρλσρούης, γιατί όλες θέλαμε την πλήρη κατάργηση του “218” (Τον νόμο για τις εκτρώσεις).»²⁸

Ερωτώμενα για το κατά πόσο μια βία τέτοια, σαν τις βομβιστικές επιθέσεις τους, βλάπτει το κίνημα τα μέλη απάντησαν:

zora1: *Να βλάπτει το κίνημα;- μιλάς για την καταστολή. Οι δράσεις δεν βλάπτουν το κίνημα! Το αντίθετο μάλιστα, θα έπρεπε, και μπορούν, να υποστηρίζουν το κίνημα άμεσα. Η επίθεση μας στους εμπόρους γυναικών για παράδειγμα, βοήθησε στο να φέρουμε τις μπίζνες τους στο φως της δημοσιότητας, στο να τους απειλήσουμε και ξέρουν τώρα ότι πρέπει να περιμένουν την αντίσταση των γυναικών αν συνεχίσουν τις μπίζνες τους. Αυτοί οι κύριοι ξέρουν ότι πρέπει να περιμένουν αντίσταση. Αυτό το αποκαλούμε ενδυνάμωση του κινήματός μας.*

zora2: *Για ένα μεγάλο διάστημα η στρατηγική της αντεπανάστασης είχε αρχίσει να διαχωρίζει τη ριζοσπαστική πτέρυγα από το υπόλοιπο του κινήματος με όλα τα μέσα και να την απομονώνει για να αποδυναμώσει ολόκληρο το κίνημα. Τη δεκαετία του εβδομήντα γνωρίσαμε την εμπειρία του τι συμβαίνει όταν τμήματα της Αριστεράς υιοθετούν την προπαγάνδα του κράτους, όταν αρχίζουν να παρουσιάζουν εκείνους που αγωνίζονται ασυμβίβαστα, ως υπεύθυνους για την κρατική καταστολή, για τις διώξεις και τις καταστροφές. Όχι μόνο μπερδεύουν το αίτιο με το αποτέλεσμα, αλλά επίσης δικαιολογούν αναμφίβολα την κρατική τρομοκρατία. Συρρικνώνουν το πλαίσιο της διαμαρτυρίας τους και της αντίστασης τους...*

Η συνέντευξη συνεχίστηκε με την ακόλουθη ερώτηση : *«Πως μπορούν οι μη αυτόνομες, μη ριζοσπάστριες γυναίκες να κατανοήσουν τι θέλετε; Οι ένοπλες δράσεις έχουν ένα «scare away” αποτέλεσμα.» (σ.τ.μ: εννοεί να διώχνουν τον κόσμο λόγω φόβου)*

zora2: *«Ίσως είναι τρομακτικό το ότι η καθημερινή πραγματικότητα αμφισβητείται. Γυναίκες που τους έχουν γεμίσει τα κεφάλια από τον καιρό που ήταν μικρά κορίτσια με την ιδέα ότι είναι θύματα, γίνονται ανασφαλείς αν έρθουν μπροστά στο γεγονός ότι οι γυναίκες δεν είναι ούτε θύματα ούτε ειρηνικές. Αυτή είναι προβοκάτσια. Εκείνες οι γυναίκες που βιώνουν την αδυναμία τους με οργή, μπορούν να ταυτιστούν με τις δράσεις μας. Όπως κάθε πράξη βίας ενάντια σε μια γυναίκα δημιουργεί μια ατμόσφαιρα απειλής ενάντια σε όλες τις γυναίκες, οι δράσεις μας συμβάλλουν- ακόμα κι αν στοχεύουν μόνο εναντίον στο άτομο που είναι υπεύθυνο- στην ανάπτυξη μιας ατμόσφαιρας του «η αντίσταση είναι δυνατή!»²⁹*

Υπάρχει όμως μεγάλη ποσότητα φεμινιστικής φιλολογίας που αρνείται τα ενδυναμωτικά (και ιστορικά σημαντικά) αποτελέσματα του μαχητικού αγώνα στο γυναικείο και τα άλλα κινήματα, προσφέροντας αντίθετα έναν πασιφιστικό φεμινισμό. Οι πασιφίστριες φεμινίστριες εστιάζουν στον σεξισμό και το αντρικό μερικών μαχητικών απελευθερωτικών οργανώσεων, τον οποίο θα έπρεπε όλοι να παραδεχτούμε και να αντιμετωπίσουμε. Το να επιχειρηματολογούμε ενάντια στην μη-βία και υπέρ μιας πολυμορφίας των τακτικών δεν θα έπρεπε καθόλου να υπονοεί μια ικανοποίηση με τις στρατηγικές ή τις κουλτούρες των μαχητικών ομάδων του παρελθόντος(για παράδειγμα τη μάτσο συμπεριφορά των Weather Underground ή τον αντιφεμινισμό των Ερυθρών Ταξιαρχιών).³⁰ Αλλά το να πάρουμε αυτές τις κριτικές στα σοβαρά, δε θα έπρεπε να μας εμποδίσει από το να καταδείξουμε την υποκρισία των φεμινιστριών, οι οποίες με χαρά επικρίνουν τη σεξιστική συμπεριφορά των μαχητικών, αλλά τη συγκαλύπτουν όταν διαπράττεται από πασιφιστές - για παράδειγμα απολαμβάνοντας το μύθο ότι ο Γκάντι έμαθε την μη-βία από τη γυναίκα του, χωρίς να αναφέρουν τις ενοχλητικά πατριαρχικές όψεις της σχέσης τους.³¹

Μερικές φεμινίστριες πάνε παρακάτω από τις συγκεκριμένες κριτικές και προσπαθούν να σφυρηλατήσουν ένα μεταφυσικό δεσμό ανάμεσα στο φεμινισμό και τη Μη-βία: Αυτή είναι η «θηλυκοποίηση της παθητικότητας» που αναφέρθηκε πρωτύτερα. Σε ένα άρθρο που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Peace Power του Μπέρκλεϋ, η Κάρολ Φλίντερς παραθέτει μια μελέτη των επιστημόνων του UCLA που ισχυρίζονται ότι οι γυναίκες είναι ορμονικά προγραμματισμένες να ανταποκρίνονται στον κίνδυνο, όχι με το μηχανισμό «πάλεψε ή πέταξε»(fight or flight), ο οποίος αποδίδεται στους άντρες, αλλά με ένα μηχανισμό «φροντίδας ή συμφιλίωσης»(tend or befriend). Όταν απειλούνται σύμφωνα με αυτούς τους επιστήμονες οι γυναίκες, θα «καθησυχάσουν τα παιδιά, θα ταΐσουν τους πάντες, θα διαλύσουν την ένταση και θα ενωθούν με άλλα θηλυκά.»³² Αυτό το είδος ποπ επιστήμης έχει από καιρό υπάρξει ένα αγαπημένο εργαλείο για την επανασύσταση της πατριαρχίας, αποδεικνύοντας υποθετικά την ύπαρξη φυσικών διαφορών ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες και οι άνθρωποι είναι όλοι πολύ πρόθυμοι να ξεχάσουν βασικές μαθηματικές αρχές, με σκοπό να παραδοθούν σε έναν τόσο καλά διατεταγμένο κόσμο. Δηλαδή το να διαιρείς αυθαίρετα την ανθρωπότητα σε δύο ομάδες (αρσενικό και θηλυκό) βασισμένος σε έναν πολύ περιορισμένο αριθμό χαρακτηριστικών, θα παράγει σταθερά διαφορετικούς μέσους όρους για κάθε ομάδα. Οι άνθρωποι που δεν γνωρίζουν ότι ένας μέσος όρος δεν εκφράζει, αλλά αποκρύπτει τη διαφορετικότητα μέσα σε μια ομάδα με χαρά δηλώνουν ότι αυτές οι δύο ομάδες είναι φυσικές κατηγορίες και συνεχίζουν να κάνουν τους ανθρώπους να νιώθουν σαν να είναι αφύσικοι και ανώμαλοι αν δεν προσεγγίζουν το μέσο όρο της ομάδας τους (Θεός φυλάξει αν προσεγγίσουν το μέσο όρο της άλλης ομάδας. Ας σταματήσουμε μια στιγμή για να κάνουμε μια πρόποση στην αμεροληψία της Επιστήμης!)

Αλλά η Φλίντερς δεν σταματά εκεί στην εν δυνάμει τρανσφοβική και φύλο-ουσιακρατική μελέτη του UCLA. Συνεχίζει για να καταλήξει «στο

μακρινό μας προ-ανθρώπινο παρελθόν ανάμεσα στους χιμπατζήδες τους πιο στενούς μας συγγενείς, τ' αρσενικά περιπολούν στην περιοχή μέσα στην οποία τρέφονται τα θηλυκά και τα μικρά τους... Τα θηλυκά σπάνια είναι έξω σε εκείνες τις γραμμές μετώπου, εμπλέκονται χαρακτηριστικά περισσότερο στην άμεση φροντίδα των απογόνων τους». Η Φλίντερς ισχυρίζεται ότι αυτό δείχνει ότι «ποτέ οι γυναίκες δεν προσαρμόστηκαν ιδιαίτερα στην άμεση μάχη» και ότι «οι γυναίκες τείνουν να καταλήγουν στη μη-βία από μια κάπως διαφορετική κατεύθυνση και ακόμα και να τη βιώνουν μάλλον διαφορετικά».³⁴

Η Φλίντερς διαπράττει άλλη μια επιστημονική γκάφα και έχει αποκτήσει έναν αξιοσημείωτα σεξιστικό τόνο. Κατ αρχήν ο εξελικτικός ντετερμινισμός που χρησιμοποιεί, δεν είναι ούτε ακριβολόγος ούτε αποδεδειγμένος- η δημοτικότητα του προέρχεται από τη χρησιμότητά του ως άλλοθι για τις καταπιεστικές ιστορικές κοινωνικές δομές. Ακόμα και μέσα σε αυτό το αμφίβολο πλαίσιο η Φλίντερς χάνεται μέσα στις υποθέσεις της. Οι άνθρωποι δεν εξελίχθηκαν από τους χιμπατζήδες, μάλλον και τα δύο είδη εξελίχθησαν από τον ίδιο πρόγονο. Οι χιμπατζήδες είναι τόσο σύγχρονοι όσο και οι άνθρωποι και τα δύο είδη είχαν την ευκαιρία να εξελίξουν συμπεριφοριστικές προσαρμογές που αποκλίνουν από τον κοινό πρόγονο. Δεν περιορίζονται στις γενετικές διαφοροποιήσεις των χιμπατζήδων περισσότερο απ' ό,τι περιορίζονται στην κλίση μας να αναπτύξουμε αχανή λεξιλόγια για να παρατηρήσουμε την αλήθεια του κόσμου μας περιβάλλει. Κατά δεύτερο λόγο από το ίδιο μονοπάτι που οδηγήθηκε να υποθέσει μια θηλυκή τάση προς τη μη-βία, η Φλίντερς οδηγήθηκε στον ισχυρισμό ότι ο φυσικός ρόλος των γυναικών είναι να φροντίζουν τα παιδιά και να τρέφουν τους πάντες- μακριά από τις γραμμές του μετώπου. Η Φλίντερς έντονα, αν και εκ παραδρομής, δηλώνει ότι το ίδιο σύστημα πίστης που λέει ότι οι γυναίκες είναι ειρηνικές, λέει επίσης ότι ο ρόλος της γυναίκας είναι να μαγειρεύει και να μεγαλώνει παιδιά. Το όνομα αυτής της πίστης είναι πατριαρχία.

Ένα άλλο άρθρο από μια φεμινίστρια, ακαδημαϊκό γίνεται ουσιακρατικό αμέσως. Στη δεύτερη παράγραφο του: «Φεμινισμός και μη-βία: ένα συσχετιστικό μοντέλο» η Πατρίσια Λόνγκο γράφει:

«...Χρόνια έρευνας... προτείνουν ότι παρά τα ενδεχόμενα προβλήματα που εμφανίζονται, οι γυναίκες με συνέπεια συμμετέχουν σε μη-βίαιη δράση. όμως οι γυναίκες επιλέγουν τη μη-βία, όχι επειδή επιθυμούν να βελτιωθούν μέσω των επιπλέον βασάνων, αλλά επειδή η στρατηγική ταιριάζει στις αξίες και την επινοητικότητα τους»³⁵

Με το να περιορίζουν τις γυναίκες στη μη-βία φαίνεται ότι οι πασιφίστριες φεμινίστριες πρέπει επίσης να περιορίσουν τον ορισμό μας για τις «αξίες και την επινοητικότητα» των γυναικών, καθορίζοντας έτσι ποια γνωρίσματα τους είναι ουσιαστικά θηλυκά, κλειδώνοντας τις γυναίκες σε ένα ρόλο που ψευδώς αποκαλείται φυσικός και που αποκλείει τους ανθρώπους που δεν ταιριάζουν σε αυτό το ρόλο.

Είναι δύσκολο να πούμε πόσες φεμινίστριες αποδέχονται τις αξιώσεις της ουσιακρατίας σήμερα, αλλά φαίνεται ότι ένας μεγάλος αριθμός

στρατευμένων φεμινιστριών δεν αποδέχεται την ιδέα ότι ο φεμινισμός και η μη-βία συνδέονται ή πρέπει να συνδεθούν κληρονομικά. Σε μια συζήτηση δεκάδες φεμινίστριες απάντησαν στο ερώτημα αν υπάρχει ένα δεσμός ανάμεσα στη μη-βία και το φεμινισμό. Η πλειονότητα αυτών που απάντησαν, άλλες πασιφίστριες άλλες όχι, εξέφρασαν την άποψη ότι οι φεμινίστριες δεν χρειάζεται να υποστηρίξουν την μη-βία. Ένα μήνυμα τη συνόψισε:

«Υπάρχει ακόμα μια ουσιοκρατική ροπή στο φεμινισμό που συνδέει τις γυναίκες με τη μη-βία, αλλά υπάρχουν επίσης ένα σωρό φεμινιστές εκεί έξω του εαυτού μου συμπεριλαμβανομένου, που δεν θέλουμε να βλέπουμε τους εαυτούς μας να συνδέονται αυτόματα με μια στάση δηλαδή τη μη-βία, μόνο και μόνο λόγω των γεννητικών μας οργάνων ή του φεμινισμού μας»³⁶

5. Η ΜΗ-ΒΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑΚΤΙΚΑ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΚΑΤΩΤΕΡΗ

Οι μη-βίαιοι ακτιβιστές προσπαθώντας να εμφανιστούν στρατηγικοί, συχνά αποφεύγουν κάθε πραγματικό σχεδιασμό στρατηγικής με ατρόμητες απλοποιήσεις όπως: *«Η βία είναι η υπεροχή της κυβέρνησης. Πρέπει ν' ακολουθήσουμε το μονοπάτι της ελάχιστης αντίστασης και να τους χτυπήσουμε εκεί όπου είναι αδύναμοι»*.¹ Είναι καιρός να κάνουμε τη διάκριση ανάμεσα στη στρατηγικοποίηση και τη σλογκανοποίηση και να γίνουμε λίγο περισσότερο σύνθετοι.

Πρώτα, ας αρχίσουμε με μερικούς ορισμούς. (Οι χρήσεις που θα δώσω για τους ακόλουθους ορισμούς δεν είναι καθολικές, αλλά στο βαθμό που τους χρησιμοποιούμε με συνέπεια θα είναι κάτι περισσότερο από επαρκείς για τους σκοπούς μας). Μια στρατηγική δεν είναι στόχος, σλόγκαν ή δράση. Η βία δεν είναι στρατηγική και το ίδιο ισχύει για τη μη-βία.

Αυτοί οι δύο όροι (βία και μη-βία) φαινομενικά είναι όρια που τίθενται γύρω από κατηγορίες τακτικών. Μια περιορισμένη ομάδα τακτικών θα περιορίσει τις διαθέσιμες επιλογές για στρατηγικές, αλλά οι τακτικές θα έπρεπε πάντα να απορρέουν από τη στρατηγική και η στρατηγική από το στόχο. Δυστυχώς σήμερα, οι άνθρωποι συχνά φαίνεται να κάνουν το αντίστροφο, ενεργοποιώντας τακτικές ως συνήθη απάντηση ή παρατάσσοντας τακτικές απέναντι σε μια στρατηγική, χωρίς κάτι περισσότερο από μια αμυδρή εκτίμηση του στόχου.

Ο στόχος είναι ο προορισμός. Είναι η συνθήκη που σημαίνει τη νίκη. Φυσικά υπάρχουν εγγείς και απώτατοι στόχοι. Ίσως είναι πιο ρεαλιστικό να αποφύγουμε μια γραμμική προσέγγιση και να απεικονίσουμε τον απώτατο στόχο ως ορίζοντα, τον πιο μακρινό προορισμό που μπορούμε να φανταστούμε, ο οποίος θα αλλάξει με τον καιρό, καθώς τα κάποτε μακρινά μονοπάτια γίνονται σαφή, προκύπτουν νέοι στόχοι και μια στατική ή ουτοπική κατάσταση δε φτάνεται ποτέ. Για τους αναρχικούς, οι οποίοι επιθυμούν έναν κόσμο χωρίς καταπιεστικές ιεραρχίες, ο απώτατος στόχος σήμερα, φαίνεται να είναι η κατάργηση μιας αλληλοσυνδεδεμένης ομάδας συστημάτων που συμπεριλαμβάνουν το κράτος, τον καπιταλισμό, την πατριαρχία, τη λευκή ανωτερότητα και τις οίκο-φονικές μορφές πολιτισμού. Αυτός ο απώτατος στόχος είναι πολύ μακριά- τόσο μακριά που πολλοί από μας αποφεύγουν να τον σκεφτούν, γιατί μπορεί ν' ανακαλύψουν ότι δεν πιστεύουν ότι είναι δυνατός. Το να εστιάζουμε στις άμεσες πραγματικότητες είναι ζωτικό, αλλά το να αγνοούμε τον προορισμό εξασφαλίζει ότι δε θα φτάσουμε ποτέ εκεί.

Η στρατηγική είναι το μονοπάτι, το πλάνο του παιχνιδιού για την επίτευξη του στόχου. Είναι η συντονισμένη συμφωνία κινήσεων που οδηγεί στο ματ (στο σκάκι). Αυτοί που θέλουν να είναι επαναστάτες στις ΗΠΑ και πιθανόν αλλού, είναι πολύ αμελείς όσον αφορά τις στρατηγικές. Έχουν μια χοντροκομμένη ιδέα του στόχου κι ασχολούνται έντονα με τις τακτικές, αλλά συχνά παραβλέπουν εντελώς τη δημιουργία και υλοποίηση μιας βιώσιμης στρατηγικής. Από μια άποψη, οι μη-βίαιοι ακτιβιστές τυπικά

είναι σε καλύτερη θέση από τους επαναστάτες ακτιβιστές, καθώς συχνά έχουν καλά ανεπτυγμένες στρατηγικές στην επιδίωξη βραχυπρόθεσμων στόχων. Το αντάλλαγμα τείνει να είναι μια απόλυτη αποφυγή των μέσο-μακροπρόθεσμων στόχων, πιθανόν λόγω του ότι οι βραχυπρόθεσμοι στόχοι και στρατηγικές των πασιφιστών, τους εγκλωβίζουν σε αδιέξοδα που θα ήταν εξαιρετικά αποθαρρυντικά αν τα συνειδητοποιούσαν.

Τέλος έχουμε τακτικές, οι οποίες είναι οι δράσεις ή τύποι δράσεων που παράγουν αποτελέσματα. Ιδανικά αυτά τα αποτελέσματα έχουν ένα σύνθετο αποτέλεσμα, δημιουργώντας ρεύμα ή συγκεντρώνοντας δύναμη στις γραμμές που καθορίζει η στρατηγική. Το να γράφεις είναι μια τακτική. Το να πετάξεις μια πέτρα σε μια τζαμαρία είναι επίσης μια τακτική. Είναι απογοητευτικό που κάθε αντιπαράθεση πάνω στη «βία» και τη «μη-βία» είναι απλά λογομαχία πάνω στις τακτικές, όταν οι άνθρωποι στο μεγαλύτερο μέρος τους, δεν έχουν ούτε καν εξακριβώσει κατά πόσο οι στόχοι μας είναι συμβατοί και κατά πόσο οι στρατηγικές μας είναι συμπληρωματικές ή αντιπαραγωγικές. Μπροστά στη γενοκτονία, την εξολόθρευση, την φυλάκιση και μια κληρονομιά χιλιετιών κυριαρχίας και αθλιότητας, μαχαιρώνουμε πισώπλατα συμμάχους ή αρνούμαστε τη συμμετοχή στον αγώνα για ασήμαντα ζητήματα, όπως το κατέβασμα μιας βιτρίνας ή το να οπλιζόμαστε; Σε βγάζει απ' τα ρούχα σου!

Για να επιστρέψουμε στην ήρεμη κι εμπειρισταωμένη ανάλυση αυτών των ζητημάτων, αξίζει να επισημάνουμε ότι οι στόχοι, οι στρατηγικές και οι τακτικές συσχετίζονται σε ένα κοινό επίπεδο, αλλά το ίδιο πράγμα μπορεί να ειπωθεί ως στόχος, στρατηγική ή τακτική ανάλογα με την οπτική γωνία της παρατήρησης. Υπάρχουν πολλαπλά επίπεδα σπουδαιότητας και η σχέση ανάμεσα στα στοιχεία μιας συγκεκριμένης αλυσίδας στόχων-στρατηγικής-τακτικών, υπάρχει σε κάθε επίπεδο. Ένας βραχυπρόθεσμος στόχος μπορεί να είναι μια μακροπρόθεσμη τακτική. Ας υποθέσουμε ότι τον επόμενο χρόνο θέλουμε να στήσουμε μια ελεύθερη κλινική. Αυτός είναι ο στόχος μας. Αποφασίζουμε μια ιλεγκαλιστική στρατηγική (βασισμένη στην επιβολή εισφοράς, στο ότι μπορούμε να αναγκάσουμε τις τοπικές εξουσίες να παραχωρήσουν κάποια αυτονομία ή στο ότι μπορούμε να κινηθούμε κάτω από τα ραντάρ τους και να καταλάβουμε προϋπάρχοντες χώρους αυτονομίας) και οι τακτικές που επιλέγουμε μπορεί να συμπεριλαμβάνουν την κατάληψη ενός κτιρίου, την ανεπίσημη χρηματοδότηση και την ατομική μας εκπαίδευση στη δημόσια (μη-επαγγελματική) υγιεινή.

Τώρα ας υποθέσουμε ότι στη ζωή μας θέλουμε να καταστρέψουμε το κράτος. Το σχέδιο επίθεσης μας μπορεί να είναι η δημιουργία ενός μαχητικού λαϊκού κινήματος που αποτελείται από αυτόνομους θεσμούς, που οι άνθρωποι ταυτίζονται με αυτούς κι αγωνίζονται να τους προστατέψουν από την αναπόφευκτη κυβερνητική καταστολή. Σε αυτό το επίπεδο, η δημιουργία ελεύθερων κλινικών είναι άλλη μια τακτική, μια από τις πολλές δράσεις που δημιουργούν εξουσία σε γραμμές που καθορίζονται από τη στρατηγική, η οποία αναλαμβάνει να σχεδιάσει την πορεία για την επίτευξη του στόχου της απελευθέρωσης από το κράτος.

Έχοντας ήδη κριτικάρει την τάση των πασιφιστών να ενώνονται στη βάση των κοινών τακτικών μάλλον, παρά των αμοιβαίων στόχων, θ' αφήσω κατά μέρος τους φιλελεύθερους πασιφιστές που στηρίζουν το κατεστημένο και φιλανθρωπικά θα υποθέσω μια μεγάλη ομοιότητα στόχων ανάμεσα στους μη-βίαιους και τους επαναστάτες ακτιβιστές. Ας υποκριθούμε ότι όλοι θέλουμε πλήρη απελευθέρωση. Αυτό αφήνει μια διαφορά στρατηγικών και τακτικών. Σαφώς, το συνολικό απόθεμα τακτικών που είναι διαθέσιμο στους μη-βίαιους ακτιβιστές είναι κατώτερο, καθώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν σχεδόν μόνο τις μισές από τις επιλογές που είναι διαθέσιμες στους επαναστάτες ακτιβιστές. Με όρους τακτικής, η μη-βία δεν είναι τίποτα άλλο, παρά ένας αυστηρός περιορισμός των συνολικών επιλογών. Για τη μη-βία, προκειμένου να είναι περισσότερο αποτελεσματική από τον επαναστατικό ακτιβισμό, η διαφορά θα πρέπει να βρίσκεται στις στρατηγικές, σε μια συγκεκριμένη διεύθυνση των τακτικών, η οποία επιτυγχάνει μια ασυναγώνιστη ισχύ, ενώ αποφεύγει όλες τις τακτικές που μπορούν να χαρακτηριστούν «βίαιες».

Οι τέσσερις κύριοι τύποι της πασιφιστικής στρατηγικής είναι η ηθικοπλαστική, η προσέγγιση μέσω λόμπι, η δημιουργία εναλλακτικών και η γενικευμένη ανυπακοή. Οι διακρίσεις είναι αυθαίρετες και σε συγκεκριμένα παραδείγματα, οι πασιφιστικές στρατηγικές φέρουν στοιχεία δύο ή περισσότερων από αυτούς τους τύπους. Θα δείξω ότι καμία από αυτές τις στρατηγικές δεν αποφέρει κανένα πλεονέκτημα στους μη-βίαιους ακτιβιστές. Στην πραγματικότητα, όλες τους είναι αδύναμες και κοντόφθαλμες.

Η ηθικοπλαστική, προσπαθεί να δημιουργήσει αλλαγή με το να δουλεύει πάνω στις γνώμες των ανθρώπων. Ως τέτοια, αυτή η στρατηγική χάνει εντελώς την ουσία. Ανάλογα με την συγκεκριμένη παραλλαγή -εκπαίδευση ή κατάκτηση της ηθικής ανωτερότητας- οι διάφορες τακτικές αποδεικνύονται χρήσιμες, αν και όπως θα δούμε, δεν οδηγούν πουθενά.

Μια εφαρμογή αυτής της στρατηγικής είναι να εκπαιδεύσει τους ανθρώπους και να κερδίσει την υποστήριξη τους σε μια καμπάνια. Αυτό θα μπορούσε να σημαίνει ότι εκπαιδεύεις τους ανθρώπους γύρω από τη φτώχεια, για να τους επηρεάσεις έτσι, ώστε να αντισταθούν στο κλείσιμο μιας εστίας αστέγων ή θα μπορούσε να σημαίνει ότι εκπαιδεύεις τους ανθρώπους για την καταπίεση της κυβέρνησης για να τους επηρεάσεις έτσι, ώστε να υποστηρίξουν την αναρχία. (Είναι σημαντικό να παρατηρήσουμε τι εννοείται με τη λέξη «υποστήριξη» σε αυτά τα δύο παραδείγματα: λεκτική και πνευματική υποστήριξη. Η εκπαίδευση μπορεί να επηρεάσει τους ανθρώπους, ώστε να δωρίσουν χρήματα ή να συμμετάσχουν σε μια διαμαρτυρία, αλλά σπάνια ενθαρρύνει να αλλάξουν τις προτεραιότητες της ζωής τους ή να αναλάβουν ουσιαστικά ρίσκα).

Οι τακτικές που θα χρησιμοποιηθούν γι' αυτή την εκπαιδευτική στρατηγική συμπεριλαμβάνουν εκφώνηση λόγων και συγκρότηση φόρουμ, διανομή φυλλαδίων και άλλων πληροφοριακών κειμένων, χρησιμοποίηση εναλλακτικών και εταιρικών μίντια για να εσιτιάσουν και να διαδώσουν τις πληροφορίες γύρω από το ζήτημα, συγκρότηση πορειών διαμαρτυρίας

για να τραβήξουν την προσοχή των ανθρώπων και να ανοίξουν χώρο για συζήτηση πάνω στο ζήτημα. Οι περισσότεροι από μας είναι εξοικειωμένοι μ' αυτές τις τακτικές, καθώς αυτή είναι μια κοινή στρατηγική για την επίτευξη της αλλαγής. Διδασκόμαστε ότι η πληροφορία είναι η βάση της δημοκρατίας και χωρίς να εξετάσουμε το πραγματικό νόημα αυτής της δήλωσης, πιστεύουμε ότι σημαίνει ότι μπορούμε να προκαλέσουμε την αλλαγή, κυκλοφορώντας ιδέες που υποστηρίζονται από γεγονότα. Η στρατηγική μπορεί να είναι ελαφρώς αποτελεσματική στην επίτευξη πολύ μικρών και προσωρινών νικών, αλλά συναντά μερικά μοιραία εμπόδια που εμποδίζουν τη σοβαρή πρόοδο στην επιδίωξη κάποιων μακροπρόθεσμων στόχων.

Το πρώτο εμπόδιο είναι ο έλεγχος από μέρους των ελίτ, ενός υψηλά ανεπτυγμένου προπαγανδιστικού συστήματος που μπορεί να αποδεκατίσει κάθε ανταγωνιστικό προπαγανδιστικό σύστημα, που μπορεί να δημιουργήσουν οι μη-βίαιοι ακτιβιστές. Ο πασιφισμός δε μπορεί ούτε καν να συγκρατηθεί από το να απορροφηθεί και να μετριαστεί - πως περιμένουν οι πασιφιστές να επεκταθούν και να «στρατολογήσουν» κόσμο; Η μη-βία εστιάζει στην αλλαγή συναισθημάτων και μυαλών, αλλά υποτιμά την πολιτιστική βιομηχανία και τον έλεγχο της σκέψης από τα μίντια.

*«Η συνειδητή κι έξυπνη χειραγώγηση των οργανωμένων συνηθειών και γνώμών των μαζών είναι ένα σημαντικό στοιχείο στη δημοκρατική κοινωνία. Εκείνοι οι οποίοι χειραγωγούν αυτόν τον αόρατο μηχανισμό της κοινωνίας, συνιστούν μια αόρατη κυβέρνηση η οποία είναι η κυρίαρχη εξουσία της χώρας μας».*²

Το παραπάνω απόσπασμα, γραμμένο το 1928, είναι από το σημαντικό βιβλίο του Έντουαρντ Μπέρνεϊς με τον τίτλο «Propaganda». Ο Μπέρνεϊς δεν ήταν κανένας περιθωριακός συνωμοσιολόγος θεωρητικός. Στην πραγματικότητα ήταν σε μεγάλο βαθμό κομμάτι αυτής της αόρατης κυβέρνησης που περιγράφει.

*«Στους πελάτες του συμπεριλαμβάνονταν η GM, η United Fruit, ο Thomas Edison, ο Henry Ford, το U.S Department of State, Health and Commerce, ο Samuel Goldwyn, η Eleanor Roosevelt, η American Tobacco Company και η Procter & Gamble. Διεύθυνε προγράμματα δημοσίων σχέσεων για κάθε πρόεδρο των Η.Π.Α, από τον Κάλβιν Κούλιτζ το 1925 μέχρι τον Ντουάιτ Άϊζενχauer στα τέλη της δεκαετίας του '50.»*³

Από τότε η βιομηχανία δημοσίων σχέσεων την οποία ο Μπέρνεϊς βοήθησε να σχηματιστεί έχει μόνο αναπτυχθεί. Άσχετα με το αν πρόκειται για μια τοπική καμπάνια ή για τον ευρύτερο αγώνα για επανάσταση, η προπαγανδιστική μηχανή μπορεί να κινητοποιηθεί για να αντιμετωπίσει, απαξιώσει, διασπάσει ή φιμώσει κάθε ιδεολογική απειλή. Σκεφτείτε την πρόσφατη εισβολή των Η.Π.Α στο Ιράκ. Θα έπρεπε να αποτελεί μοντέλο για την επιτυχία αυτής της στρατηγικής. Η πληροφόρηση υπήρχε. Τα γεγονότα που αποκάλυπταν τα ψέματα περί όπλων μαζικής καταστροφής και τη σύνδεση ανάμεσα στο Σαντάμ Χουσεϊν και την Αλ-Κάιντα, ήταν διαθέσιμα στο κοινό, μήνες πριν αρχίσει η εισβολή. Ο κόσμος ήταν εκεί.

Οι διαμαρτυρίες πριν την εισβολή ήταν τεράστιες, αν και η ανάμιξη των συμμετεχόντων στις διαμαρτυρίες σπανίως ξεπέρασε το λεκτικό και συμβολικό επίπεδο, όπως θα περιμέναμε από μια εκπαιδευτική στρατηγική. Τα εναλλακτικά μίντια ήταν εκεί. Λόγω του διαδικτύου, έφτασε σε έναν εξαιρετικά μεγάλο αριθμό Αμερικανών. Κι όμως η πλειονότητα της κοινής γνώμης στις Η.Π.Α (η οποία είναι αυτό που η εκπαιδευτική στρατηγική προσπαθεί να κερδίσει) δε στράφηκε ενάντια στον πόλεμο μέχρι που τα εταιρικά μίντια άρχισαν να αποκαλύπτουν αυτή την πληροφόρηση, μέχρι που σημαντικά τμήματα της ελίτ άρχισαν να αντιτίθενται στον πόλεμο – όχι γιατί ήταν λάθος ο πόλεμος ή γιατί εκπαιδεύτηκαν και διαφωτίστηκαν, αλλά γιατί συνειδητοποίησαν ότι γίνονταν αντιπαραγωγικός για τα συμφέροντα των Η.Π.Α και την εξουσία τους.⁴ Ακόμα και σε τέτοιες ιδανικές συνθήκες, οι μη-βίαιοι ακτιβιστές που χρησιμοποιούν μια εκπαιδευτική στρατηγική δε μπόρεσαν να ξεπεράσουν τα εταιρικά μίντια.

Σε αυτό που μπορεί καλύτερα να περιγραφεί ως ένα αποβλακωμένο κοινωνικό περιβάλλον η ατέλειωτη επανάληψη και ο σχεδόν ολοκληρωτικός έλεγχος της πληροφορίας από τα εταιρικά μίντια, είναι πολύ περισσότερο δραστικά απ' ότι τα ισχυρά, καλά τεκμηριωμένα επιχειρήματα που υποστηρίζονται και απ' τα γεγονότα. Ελπίζω όλοι οι πασιφιστές να καταλάβουν ότι τα εταιρικά μίντια είναι στον ίδιο βαθμό παράγοντες της εξουσίας όσο η αστυνομία και ο στρατός.

Αντιμέτωποι μ' αυτό το γεγονός πολλοί ακτιβιστές στρέφονται στα εναλλακτικά μέσα. Ενώ η εξάπλωση και η περαιτέρω ριζοσπαστικοποίηση των εναλλακτικών μέσων είναι μια σημαντική δουλειά, δεν μπορεί να είναι η ραχοκοκαλιά μιας στρατηγικής. Είναι εύκολα φανερό, ότι ενώ τα εναλλακτικά μέσα μπορεί να είναι αποτελεσματικό εργαλείο σε μερικές περιστάσεις, δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τα εταιρικά μίντια, κυρίως γιατί υπάρχουν τεράστιες ανισότητες κλίμακας. Τα εναλλακτικά μίντια κρατούνται υπό έλεγχο, μέσω ενός αριθμού καταπιεστικών παραγόντων της αγοράς και του νόμου. Το να πληροφορήσεις εκατομμύρια ανθρώπων είναι ακριβό και σπόνσορες δεν υπάρχουν που θα χρηματοδοτήσουν μαζικά τον επαναστατικό τύπο. Ο φαύλος κύκλος είναι ότι δεν θα υπάρξει αναγνωστικό κοινό για να συνδράμει και να χρηματοδοτήσει ένα πραγματικά μοναδικό ριζοσπαστικό μέσο, για όσο καιρό ο γενικός πληθυσμός κατηχείται πολιτικά, μακριά από τα ριζοσπαστικά νέα και εξημερώνεται από μια κουλτούρα αδιαφορίας. Πέρα από τις πιέσεις της αγοράς υπάρχει το πρόβλημα της κυβερνητικής ρύθμισης και παρέμβασης. Οι ραδιοσυχνότητες ανήκουν στο κράτος το οποίο μπορεί να κλείσει ή να υπονομεύσει τους ριζοσπαστικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς που καταφέρνουν να βρουν χρηματοδότηση.⁵ Οι κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο, καθοδηγούμενες φυσικά από τις Ηνωμένες Πολιτείες, έχουν επίσης τη συνήθεια να καταστέλλουν τους ιστότοπους είτε φυλακίζοντας το διαχειριστή με κατηγορίες είτε κατάσχοντας τον εξοπλισμό και κλείνοντας τους σέρβερ με το πρόσχημα κάποιας έρευνας για τρομοκρατία.⁶

Το δεύτερο εμπόδιο στο δρόμο για την εκπαίδευση των ανθρώπων προς την επανάσταση είναι μια δομικά ενισχυμένη ανισότητα στην

πρόσβαση του κόσμου στην εκπαίδευση. Ο περισσότερος κόσμος δεν είναι σήμερα ικανός να αναλύσει και να συνθέσει τις πληροφορίες που γεννούν τις εσωτερικές μυθολογίες, πάνω στις οποίες βασίζονται οι ταυτότητές τους και η κοσμοθεώρηση τους. Αυτό ισχύει πάνω σε ταξικές γραμμές. Οι άνθρωποι με φτωχό υπόβαθρο είναι πιο πιθανόν να είναι υπό-εκπαιδευμένοι και να διατηρούνται σε ένα πνευματικό περιβάλλον που αποθαρρύνει την ανάπτυξη του λεξιλογίου τους και των αναλυτικών ικανοτήτων τους. Η υπέρ-εκπαίδευση των ανθρώπων με πλούσιο υπόβαθρο τους μετατρέπει σε εκπαιδευμένες μαϊμούδες. Εκπαιδεύονται εντατικά να χρησιμοποιούν την ανάλυση μόνο για να υπερασπίσουν ή να βελτιώσουν το υπάρχον σύστημα, ενώ είναι αθεράπευτα σκεπτικιστές και χλευαστικοί προς τις επαναστατικές ιδέες ή τις προτάσεις πως το παρόν σύστημα είναι σαπισμένο μέχρι το κόκαλο.

Άσχετα με την οικονομική τάξη οι περισσότεροι άνθρωποι στις ΗΠΑ θα ανταποκριθούν στη ριζοσπαστική πληροφόρηση και ανάλυση με σκεπτικισμό, ηθικισμό και πολεμική. Θα είναι πιο επιδεκτικοί σε αυθεντίες που υποστηρίζουν βολικές σοφίες και οικεία συνθήματα, παρά σε ανθρώπους που παρουσιάζουν ενδιαφέροντα γεγονότα και ανάλυση. Λόγω αυτού, οι ακτιβιστές που υιοθετούν μια εκπαιδευτική προσέγγιση, τείνουν να στρογγυλεύουν το μήνυμα, έτσι ώστε και αυτοί επίσης να μπορούν να εκμεταλλευτούν την εξουσία των κλισέ και τον κοινοτοπιών. Τα παραδείγματα συμπεριλαμβάνουν αντιπολεμικούς ακτιβιστές, οι οποίοι δηλώνουν ότι «η ειρήνη είναι πατριωτική», γιατί θα ήταν υπερβολικά δύσκολο να εξηγήσουν το πρόβλημα του πατριωτισμού στο παρόν σημειολογικό πεδίο (δεν ασχολούνται με το να δυναμιτίσουν το πεδίο) και culturejammers (σ.τ.μ: για περισσότερα δες: http://en.wikipedia.org/wiki/Culture_jamming) που προσπαθούν να βρουν ριζοσπαστικούς «μίμους».⁷

Ένα τρίτο εμπόδιο είναι μια λανθασμένη υπόθεση σχετικά με τη δυναμικότητα των ιδεών. Η εκπαιδευτική προσέγγιση φαίνεται να υποθέτει ότι ο επαναστατικός αγώνας είναι ένας διαγωνισμός ιδεών, όπου υπάρχει κάτι ισχυρό σε μια ιδέα της οποίας η ώρα έχει έρθει. Στη βάση της είναι ηθικολογική και αγνοεί το γεγονός ότι ήδη στις Ηνωμένες Πολιτείες πάρα πολλοί άνθρωποι από την πλευρά της εξουσίας, γνωρίζουν πολύ καλά τι κάνουν. Λόγω της υποκρισίας των καιρών μας οι άνθρωποι οι οποίοι ωφελούνται από την πατριαρχία, το λευκό ρατσισμό, τον καπιταλισμό ή τον ιμπεριαλισμό (σχεδόν ολόκληρος ο πληθυσμός του Παγκοσμίου Βορρά) αρέσκονται να δικαιολογούν την συνενοχή τους με τα συστήματα κυριαρχίας και καταπίεσης με έναν μεγάλο αριθμό αλτρουϊστικών ψευδολογιών. Αλλά ένας ικανός συζητητής θα διαπιστώσει ότι η πλειονότητα αυτών των ανθρώπων όταν στριμωχτεί, δε θα έχει επίπεδο -θα επιτεθεί φραστικά υπερασπίζοντας πρωταρχικά τα κακά που την καθιστούν προνομιούχα. Χαρακτηριστικά οι λευκοί θα διεκδικήσουν τα εύσημα για τα θαύματα του πολιτισμού και θα επιμείνουν ότι η ευφυΐα τους, τους δίνει το δικαίωμα πάνω στα οφέλη των κληρονομιών της σκλαβιάς και της γενοκτονίας. Οι πλούσιοι θα ισχυριστούν ότι έχουν μεγαλύτερο δικαίωμα να κατέχουν ένα εργοστάσιο κι εκατό εκτάρια γης, απ' ότι έχει ένας φτωχός άνθρωπος στο φαγητό και τη στέγη. Οι άνδρες θα

αστειευτούν για το ότι είναι το ισχυρότερο φίλο και ότι έχουν ένα ιστορικά εγγυημένο δικαίωμα στο βιασμό. Οι πολίτες των Ηνωμένων Πολιτειών θα διαβεβαιώσουν με επιθετικότητα ότι έχουν δικαίωμα στο πετρέλαιο των άλλων ανθρώπων, στις μπανάνες τους ή στην εργασία τους, ακόμα και αφού δεν μπορούν πλέον να συσκοτίσουν τη φύση των παγκοσμίων οικονομικών σχέσεων.

Ξεχνάμε ότι για να διατηρηθεί η παρούσα εξουσιαστική δομή ένας ικανός αριθμός τεχνικών, είτε ακαδημαϊκοί είτε εταιρικοί σύμβουλοι είτε κυβερνητικοί σχεδιαστές, πρέπει συνεχώς να σκέφτονται στρατηγικές, έτσι ώστε να συνεχίσουν να αυξάνουν την εξουσία τους και την αποτελεσματικότητά τους. Οι δημοκρατικές ψευδαισθήσεις μπορούν μόνο να πάνε τόσο βαθιά και στο τέλος η εκπαίδευση θα κάνει σχετικά λίγους προνομιούχους ανθρώπους να υποστηρίζουν αληθινά την επανάσταση. Σε συγκεκριμένα επίπεδα οι προνομιούχοι άνθρωποι ξέρουν ήδη τι κάνουν και ποια είναι τα συμφέροντά τους. Οι εσωτερικές αντιφάσεις θα εμφανιστούν καθώς ο αγώνας έρχεται πιο κοντά στην πατρίδα, αμφισβητώντας τα προνόμια πάνω στα οποία βασίζονται η κοσμοθεώρηση τους και οι εμπειρίες της ζωής τους και απειλώντας τη δυνατότητα μιας βολικής και φωτισμένης επανάστασης. Οι άνθρωποι χρειάζονται κάτι παραπάνω από εκπαίδευση με σκοπό να δεσμευτούν σε έναν επίπονο και εξαντλητικό αγώνα που θα καταστρέψει τις εξουσιαστικές δομές, οι οποίες έχουν εισχωρήσει στις ίδιες τις ατομικές τους ταυτότητες.

Η εκπαίδευση δεν θα κάνει απαραίτητα τους ανθρώπους να υποστηρίζουν την επανάσταση και ακόμα και αν το κάνει δεν θα δημιουργήσει ποτέ εξουσία. Αντίθετα απ' ότι ισχυρίζεται το ρητό της εποχής της πληροφορίας, η πληροφορία δεν είναι δύναμη. Θυμηθείτε ότι το «SCIENTIA EST POTENTIA» (η γνώση είναι δύναμη) είναι η φράση κλειδί, εκείνων που είναι ήδη στο πηδάλιο του κράτους. Η πληροφορία καθαυτή είναι αδρανής, αλλά καθοδηγεί την αποτελεσματική χρήση της δύναμης. Έχει αυτό που αυτοί που χαράσσουν στρατηγική αποκαλούν «δυναμό-πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα». Αν έχουμε ένα κοινωνικό κίνημα με μηδενική δύναμη, μπορούμε να πολλαπλασιάσουμε αυτή τη δύναμη όσες φορές επιθυμούμε και πάλι θα έχουμε ένα μεγάλο, τεράστιο μηδενικό. Η καλή εκπαίδευση μπορεί να καθοδηγήσει τις προσπάθειες ενός ενδυναμωμένου κοινωνικού κινήματος, όπως επίσης και η χρήσιμη πληροφορία καθοδηγεί τις στρατηγικές των κυβερνήσεων, αλλά η ίδια η πληροφορία δεν θα αλλάξει τίποτα. Η άσκοπα διακινούμενη ανατρεπτική πληροφορία στο παρόν πλαίσιο, δίνει απλά περισσότερες ευκαιρίες στην κυβέρνηση να συντονίσει τέλεια την προπαγάνδα της και τις κυρίαρχες στρατηγικές της. Οι άνθρωποι που προσπαθούν να εκπαιδεύσουν στον δρόμο τους για την επανάσταση, ρίχνουν λάδι στη φωτιά περιμένοντας αυτό να σταματήσει τη φωτιά από το να τους κάψει.

(Από την άλλη μεριά η εκπαίδευση μπορεί να είναι εκρηκτικά αποτελεσματική, όταν ενσωματώνεται σε άλλες στρατηγικές. Στην πραγματικότητα πολλές μορφές εκπαίδευσης είναι απαραίτητες για τη δημιουργία ενός μαχητικού κινήματος και για την αλλαγή των ιεραρχικών κοινωνικών αξι-

ών, που προς το παρόν μπαίνουν εμπόδιο σε έναν ελεύθερο συνεργατικό κόσμο. Τα μαχητικά κινήματα θα πρέπει να εκπαιδευτούν πάρα πολύ για να εξηγήσουν, γιατί προσπαθούν δυναμικά για την επανάσταση και γιατί έχουν παρατήσει όλα τα νόμιμα μέσα. Αλλά οι μαχητικές τακτικές ανοίγουν δυνατότητες για εκπαίδευση που η μη-βία δεν μπορεί ποτέ να ανοίξει. Λόγω των εσωτερικών τους αρχών τα εταιρικά μίντια, δεν μπορούν να αγνοήσουν μια έκρηξη βόμβας τόσο εύκολα, όσο μπορούν να αγνοήσουν μια ειρηνική διαμαρτυρία.⁸ Και παρ' όλο που τα μίντια θα συκοφαντήσουν τέτοιες δράσεις, όσο περισσότερο λαμβάνει ο κόσμος τέτοιες εικόνες, δυναμικής αντίστασης μέσω των μίντια, τόσο περισσότερο η ναρκωτική ψευδαίσθηση της κοινωνικής ειρήνης διαλύεται. Οι άνθρωποι θα αρχίσουν να βλέπουν ότι το σύστημα είναι ασταθές και η αλλαγή είναι πραγματικά δυνατή κι έτσι θα ξεπεράσουν το μεγαλύτερο εμπόδιο για την αλλαγή, που δημιουργήθηκε από τις καπιταλιστικές, καθοδηγούμενες από τα μίντια, δημοκρατίες. Οι ταραχές και οι εξεγέρσεις είναι ακόμη περισσότερο πετυχημένες στο να δημιουργούν ρωγμές σε αυτή την κυρίαρχη αφήγηση της ηρεμίας.

Φυσικά χρειάζονται πολύ περισσότερα απ αυτό για να εκπαιδευτεί ο κόσμος. Στο τέλος πρέπει να καταστρέψουμε τα εταιρικά μίντια και να τα αντικαταστήσουμε με μίντια που να ανήκουν ολοκληρωτικά στη βάση. Οι άνθρωποι οι οποίοι χρησιμοποιούν μια πολυμορφία τακτικών, μπορούν να είναι πολύ περισσότερο αποτελεσματικοί σε αυτό, εφαρμόζοντας έναν αριθμό καινοτόμων μέσων για να σαμποτάρουν τις εταιρικές εφημερίδες και τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς. Καταλαμβάνοντας τις εγκαταστάσεις των εταιρικών μίντια και βγάζοντας αντικαπιταλιστικά διαγγέλματα, υπερασπίζοντας τις εγκαταστάσεις των μίντια της βάσης και τιμωρώντας τις υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για την καταστολή τους ή απαλλοτριώνοντας χρήματα για να χρηματοδοτήσουν και να αυξήσουν σε μεγάλο βαθμό τις δυνατότητες των μίντια της βάσης.⁹)

Η διατήρηση της ηθικής ανωτερότητας, η οποία είναι μια πιο ανοιχτά, ηθικιστική μορφή αυτού του τύπου στρατηγικής, έχει ένα ελαφρά διαφορετικό σετ αδυναμιών, αλλά καταλήγει στα ίδια αδιέξοδα. Βραχυπρόθεσμα το να κατακτήσεις την ηθική ανωτερότητα μπορεί να είναι αποτελεσματικό και είναι εύκολο να γίνει αυτό, όταν οι αντίπαλοί σου είναι λευκοί ρατσιστές, σωβινιστές, καπιταλιστές πολιτικοί. Οι ακτιβιστές μπορούν να χρησιμοποιήσουν διαμαρτυρίες, ολονυχτίες και διάφορες μορφές αυταπάρνησης και αυτοθυσίας για να εκθέσουν την ανηθικότητά της κυβέρνησης, είτε συγκεκριμένα είτε γενικά, και να θέσουν τους εαυτούς τους ως μια δίκαιη εναλλακτική επιλογή. Οι plowshares ακτιβιστές (σ.τ.μ: Το κίνημα των plowshares ιδρύθηκε από μέλη της Καθολικής αριστεράς οι οποίοι εμπλέκονταν σε δραματικές τακτικές όπως το λούσιμο με αίμα των στρατολογικών φακέλων, το κάψιμο χαρτιών στρατολόγησης και η χρήση σφυριών για την καταστροφή πυρηνικών όπλων) χρησιμοποιούν συχνά αυτή την προσέγγιση.

Ως ένας τύπος στρατηγικής για την κοινωνική αλλαγή η κατάληψη της ηθικής ανωτερότητας, υπονομεύεται από το κρίσιμο πρόβλημα

της συσκότισης, το οποίο είναι δύσκολο να ξεπεραστεί με δεδομένο το εμπόδιο των εταιρικών μίντια που συζητήσαμε παραπάνω. Και στις καθοδηγούμενες από τα μίντια δημοκρατίες, οι οποίες μετατρέπουν το μεγαλύτερο μέρος της πολιτικής σε διαγωνισμούς δημοσιότητας, οι άνθρωποι είναι απίθανο να διακρίνουν μια μικροσκοπική, ασαφής ομάδα είτε ως ηθική είτε ως μιμίσμη. Παρ' όλα αυτά η προσέγγιση της ηθικής ανωτερότητας παρακάμπτει την πρόκληση της εκπαίδευσης ενός κακό-εκπαιδευμένου πληθυσμού, βασιζόμενη σε υπάρχουσες ηθικές αξίες και υποβιβάζοντας τον επαναστατικό αγώνα, στο επίπεδο μιας γεμάτης ζήλο, επιδίωξης κάποιων αρχών.

Μια ομάδα που εστιάζει στην κατάληψη της ηθικής ανωτερότητας, προσελκύει επίσης εν δυνάμει μέλη, με κάτι το οποίο τα εταιρικά μίντια δεν μπορούν να προσφέρουν. Μια υπαρξιακή σαφήνεια και μια αίσθηση του ανήκειν. Οι plowshares πασιφιστές και οι απεργοί πείνας ενάντια στον πόλεμο είναι συχνά ισόβια μέλη. Όμως τα εταιρικά μίντια δεν είναι ο μοναδικός θεσμός για την κατασκευή του κοινωνικού κομπορμιισμού. Οι εκκλησίες, οι κληρονομητοί σύλλογοι και οι πρόσκοποι, όλα αυτά έχουν επίσης αυτή τη λειτουργία και δεδομένης της έμφασης που οι ηθικά υποκινούμενες ομάδες δίνουν στην υποταγή, στην κουλτούρα και στις αξίες της ομάδας, θα υπάρχει μικρή κριτική συζήτηση ή αξιολόγηση των ηθικών που συμπεριλαμβάνονται.

Έτσι το να έχεις μια ηθικότητα, η οποία είναι πιο ρεαλιστική ή δίκαιη, θα αποδώσει πολύ λίγα πρακτικά πλεονεκτήματα. Αυτό που έχει περισσότερη σημασία, είναι η προαγωγή ενός συγκεκριμένου επιπέδου ανωτερότητας κι αυτοί οι κυρίαρχοι ηθικοί θεσμοί είναι πολύ δυνατότεροι από τις πασιφιστικές ομάδες, με όρους πρόσβασης σε πόρους -με άλλα λόγια βρίσκονται πιο ψηλά και είναι πιο ορατοί στην κοινωνία κι έτσι θα κερδίσουν συντριπτικά στο ανταγωνισμό για προσέλκυση νέων μελών. Χάρη στην ατομικοποίηση και την αλλοτριώση της σύγχρονης ζωής, υπάρχουν πολλά κενά που μένουν ακάλυπτα από αυτούς τους ηθικούς θεσμούς και πολλοί μοναχικοί κάτοικοι των προαστίων ακόμα αγωνιούν για μια αίσθηση του ανήκειν, αλλά οι ριζοσπαστικοί πασιφιστές δε θα μπορέσουν ποτέ να κερδίσουν κάτι παραπάνω από μια μειονότητα τους.

Αυτοί τους οποίους θα κερδίσουν, θα είναι πιο δυνατοί από τα μέλη ενός κινήματος που σκοπεύει απλά στο να εκπαιδεύσει. Οι άνθρωποι φτάνουν σε μεγάλα ύψη για να παλέψουν για μια υπόθεση στην οποία πιστεύουν, για ν' αγωνιστούν για έναν ηθικό ηγέτη ή ιδανικό. Αλλά ένα ηθικιστικό κίνημα έχει μεγαλύτερη δυναμική από ένα κίνημα που βασίζεται στην εκπαίδευση, στο να δυναμώσει τον εαυτό του και να γίνει επικίνδυνο (δηλαδή τελικά να εγκαταλείψει τον πασιφισμό του). Αλίμονο στους συμμάχους του όμως. Ένα τέτοιο κίνημα θα παρουσιάσει έναν μαζικό αυταρχισμό και ορθοδοξία και θα είναι εξαιρετικά επιρρεπές στο φραξιονισμό. Θα είναι επίσης, εύκολα χειραγωγήσιμο. Δεν υπάρχει πιθανόν καλύτερο παράδειγμα από τον χριστιανισμό, ο οποίος εξελίχθηκε από ένα αντιστασιακό κίνημα σε ένα δυνατό όπλο της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, από μια πασιφιστική λατρεία στην πιο παθολογικά βίαιη και εξουσιαστική

θρησκεία που έχει ποτέ συλλάβει η ανθρωπότητα.

Και στις δύο παραλλαγές της ηθικοπλαστικής προσέγγισης της πασιφιστικής στρατηγικής, ο σκοπός είναι να ωθηθεί η πλειονότητα μιας κοινωνίας να συμμετάσχει σε ή να υποστηρίξει ένα κίνημα. (Μπορούμε να αφήσουμε κατά μέρος τις γελοίες αξιώσεις της διαφώτισης ή του ντροπιάσματος των αρχών έτσι ώστε, να υποστηρίξουν την επανάσταση). Και οι δύο παραλλαγές αντιμετωπίζουν ανυπερβλήτες δυσκολίες στην επιδίωξη αυτής της πλειονότητας, λόγω των αποτελεσματικών δομικών ελέγχων πάνω στην κουλτούρα μέσα στις σύγχρονες κοινωνίες. Στην απίθανη περίπτωση που ξεπεραστούν αυτές οι δυσκολίες, καμία παραλλαγή δε θα είναι ικανή να πάρει με το μέρος της κάτι περισσότερο από μια πλειοψηφία. Ακόμα κι αν η εκπαίδευση γίνονταν ένα πιο αποτελεσματικό εργαλείο για τους προνομιούχους ανθρώπους, δε θα δούλευε ενάντια στην ελίτ και την καταπιεστική τάξη, οι οποίες έχουν ισχυρά κίνητρα και είναι πολιτιστικά δεμένες με το σύστημα και η κατάκτηση της ηθικής ανωτερότητας απαραίτητα υπονοεί τη δημιουργία ενός «κατώτερου» άλλου, στο οποίο αντιτίθεται.

Στην καλύτερη περίπτωση, οι στρατηγικές αυτού του τύπου θα οδηγήσουν σε μια αντιπολιτευτική αλλά παθητική πλειονότητα, για την οποία η ιστορία έχει δείξει ότι είναι εύκολο να ελεγχθεί από μια ένοπλη μειονότητα (η αποικιοκρατία, για παράδειγμα). Μια τέτοια πλειονότητα μπορεί πάντα να στραφεί σε κάποιο άλλο είδος στρατηγικής που περιλαμβάνει τη μάχη και τη νίκη, αλλά χωρίς καμία εμπειρία ή ακόμα και διανοητική/ηθική οικειότητα με την πραγματική αντίσταση, η μετάβαση θα είναι δύσκολη. Εν τω μεταξύ η κυβέρνηση θα προσέφευγε σε εύκολα εκμεταλλεύσιμα ελαττώματα που είναι ριζωμένα στη στρατηγική της ηθικοπλασσίας και ένα φαινομενικά επαναστατικό κίνημα θα περιόριζε τον εαυτό του σε μια τρομερά κακοταίριασμένη μάχη, προσπαθώντας να κερδίσει καρδιές και μυαλά χωρίς να καταστρέψει τις δομές που έχουν δηλητηριάσει αυτές τις καρδιές και τα μυαλά.

Η εκπαίδευση και η δημιουργία ενός απελευθερωτικού ήθους είναι απαραίτητα για να ξεριζωθούν πλήρως οι ιεραρχικές κοινωνικές σχέσεις, αλλά υπάρχουν συμπαγείς θεσμοί όπως τα δικαστήρια, τα δημόσια σχολεία, τα στρατόπεδα εκπαίδευσης και οι εταιρείες δημοσίων σχέσεων, οι οποίοι είναι δομικά απρόσβλητοι από τις «αλλαγές στην καρδιά» και που αυτόματα παρεμβαίνουν στην κοινωνία, για να κατηχήσουν τους ανθρώπους στα ήθη που υποστηρίζουν τις ιεραρχικές κοινωνικές σχέσεις και την καπιταλιστική παραγωγή και κατανάλωση. Το να αρνούμαστε στους εαυτούς μας μη πασιφιστικά μέσα για να δυναμώσουμε το κίνημα και να αδυνατίσουμε ή να σαμποτάρουμε αυτές τις δομές, μας αφήνει σε μια βάρκα που βυθίζεται, με έναν μικρό κουβά για να βγάλουμε έξω τα νερά που εισβάλλουν από μια τεράστια τρύπα, υποκρινόμενοι ότι σύντομα θα αδειάσουμε όλα τα νερά για να βάλουμε πλώρη για το στόχο μας. Αυτό είναι σα να περιμένουμε λαγούς με πετραχήλια και πραγματικά δε θα έπρεπε να περιγράφεται ως στρατηγική. Σε μια βραχυπρόθεσμη μάχη για να εμποδίσουμε ένα καινούριο ανθρακωρυχείο ή έναν κλίβανο αποτέφρωσης αποβλήτων να

εγκατασταθούν στη γειτονιά μας, είναι πιθανό να εμφανιστούμε με μια λογική επικοινωνιακή στρατηγική μέσα στα πασιφιστικά όρια (ειδικά αν η εκπαιδευτική σου καμπάνια συμπεριλαμβάνει πληροφόρηση γύρω από το πώς το ορυχείο θα βλάψει τους προνομιούχους ανθρώπους στην περιοχή). Αλλά στην επιδίωξη κάποιων αλλαγών με διάρκεια, οι στρατηγικές αυτού του τύπου, συνήθως δεν μπορούν ούτε καν να οδηγήσουν επιτυχημένα στο αδιέξοδο που αναπόφευκτα δημιουργούν.

Οι επίδοξοι επαναστάτες παραδειγματίζουν την αναποτελεσματικότητα της μη-βίας στο χτίσιμο εξουσίας, όταν προσεγγίζουν τον αγώνα τους ως ηθικοπλαστικό δράμα κι επίσης όταν υιοθετούν την λομπίστικη προσέγγιση. Τα λόμπι ενσωματώθηκαν στην πολιτική διαδικασία από θεσμούς που ήδη είχαν σημαντική εξουσία (πχ. οι εταιρείες). Οι ακτιβιστές μπορούν να χτίσουν εξουσία προβαίνοντας σε διαμαρτυρίες και διαδηλώνοντας την ύπαρξη μιας ομάδας υποστηρικτών πάνω στην οποία βασίζονται, αλλά αυτή η μέθοδος συγκέντρωσης ισχύος στα λόμπι είναι πολύ πιο αδύναμη από τα ψυχρά μετρητά των εταιριών. Γι' αυτό τα «επαναστατικά» λόμπι είναι στείρα σε σχέση με τα καθεστωτικά λόμπι. Το λόμπινγκ οδηγεί επίσης σε ένα ιεραρχικό και αποδυναμωμένο κίνημα. Η συντριπτική πλειοψηφία είναι απλά πρόβατα που υπογράφει αιτήματα, συγκεντρώνει πόρους ή κρατά πλακάτ, ενώ μια εκπαιδευμένη, καλοντυμένη μειονότητα η οποία ζητά ακρόαση από τους πολιτικούς και τις άλλες ελίτ, έχει όλη τη δύναμη.

Οι λομπίστες τελικά θα ταυτιστούν περισσότερο με τις αρχές παρά με τους υποστηρικτές τους. Φλερτάροντας με την εξουσία, την ερωτεύονται και η προδοσία γίνεται πιθανή. Αν οι πολιτικοί βρεθούν αντιμέτωποι με έναν ηθικά ακέραιο, ασυμβίβαστο λομπίστα, απλά θα του αρνηθούν την ακρόαση και θα τραβήξουν το χαλί κάτω από τα πόδια της οργάνωσης του. Τα λόμπι των ακτιβιστών είναι πιο αποτελεσματικά όταν είναι πρόθυμα να συμβιβάζουν τους υποστηρικτές τους (οι αντιπροσωπευτικές πολιτικές σε μια δημοκρατία είναι η τέχνη του να ξεπουλάς τους υποστηρικτές σου την ίδια στιγμή που διατηρείς την πίστη τους). Μερικές ομάδες που προσπαθούν να πιέσουν τις αρχές δεν διορίζουν κάποιους ειδικευμένους λομπίστες κι έτσι αποφεύγουν να δημιουργήσουν μια ηγετική ελίτ που θα αφομοιωθεί από το σύστημα. Όμως ακόμα βάζουν τους εαυτούς τους στη θέση να ασκήσουν πίεση για να αναγκάσουν το σύστημα να αλλάξει τον εαυτό του.

Οι μη-βίαιοι ακτιβιστές που χρησιμοποιούν τη στρατηγική των λόμπι, προσπαθούν να ασκήσουν μια *realpolitik* για να ασκήσουν πίεση. Αλλά ο μόνος τρόπος να χρησιμοποιήσεις πίεση ενάντια στο κράτος στην επιδίωξη συμφερόντων, διαμετρικά αντίθετων από εκείνα του κράτους, είναι να απειλήσεις την ίδια την ύπαρξη του. Μόνο μια τέτοια απειλή μπορεί να αναγκάσει το κράτος να ξανασκεφτεί, τ' άλλα συμφέροντα του, γιατί το πρωταρχικό συμφέρον του κράτους είναι η αυτό-διαίωνιση του. Στη διερμηνευτική ιστορία του για την Μεξικάνικη επανάσταση και την αναδιανομή της γης, ο Τζον Τουτίνο τονίζει: *«Αλλά μόνο οι πιο επίμονοι και συχνά βίαιοι αντάρτες, όπως οι Ζαπατίστας, έλαβαν γη από τους νέους ηγέτες του Μεξικό. Το μάθημα ήταν σαφές: μόνο εκείνοι που απείλησαν*

το καθεστώς πήραν γη, γι' αυτό όσοι θέλουν γη πρέπει να απειλήσουν το καθεστώς». ¹⁰ Αυτό, από μια κυβέρνηση που υποτίθεται ήταν σύμμαχος με τους αγρότες επαναστάτες του Μεξικό. Τι πιστεύουν οι πασιφιστές ότι θα πάρουν από κυβερνήσεις των οποίων οι αγαπημένοι υποστηρικτές είναι ομολογουμένως οι εταιρικές ολιγαρχίες; Ο Φραντς Φάνον εξέφρασε την ίδια γνώμη με παρόμοιο τρόπο όσον αφορά την Αλγερία:

«Όταν το 1956... το Μέτωπο Εθνικής Απελευθέρωσης, σε ένα διάσημο φυλλάδιο, δήλωσε ότι η αποικιοκρατία απλά χαλαρώνει τα δεσμά της όταν το μαχαίρι είναι στο λαιμό της, κανένας Αλγερινός δε βρήκε αυτούς τους όρους πολύ βίαιους. Το φυλλάδιο απλά εξέφρασε ότι ένιωθε στην καρδιά του κάθε Αλγερινός: η αποικιοκρατία δεν είναι μια σκεπτόμενη μηχανή, ούτε ένα σώμα προικισμένο με ικανότητες συλλογισμού. Είναι βία στη φυσική της κατάσταση, και θα υποχωρήσει μόνο όταν συγκρουστεί με μεγαλύτερη βία». ¹¹

Τα μαθήματα της Αλγερίας και της Μεξικανικής επανάστασης βρίσκουν εφαρμογή σε όλη την ιστορία. Ο αγώνας ενάντια στην εξουσία θα είναι βίαιος, γιατί η ίδια η εξουσία είναι βίαιη και η αναπόφευκτη καταστολή είναι μια κλιμάκωση αυτής της βίας. Ακόμα και η «καλή κυβέρνηση» δε θα αναδιανείμει την εξουσία προς τα κάτω, αν δεν απειληθεί με την απώλεια όλης της εξουσίας της. Το λόμπινγκ για την κοινωνική αλλαγή είναι σπατάλη πολύτιμων πόρων για τα ριζοσπαστικά κινήματα. Φανταστείτε αν όλα τα εκατομμύρια δολάρια και οι εκατοντάδες χιλιάδες ώρες εθελοντικής εργασίας από προοδευτικούς ή ακόμα και από ριζοσπάστες που σπαταλήθηκαν σε λόμπινγκ για ένα κομμάτι νομοθεσίας ή για τη ματαίωση της επανεκλογής κάποιων πολιτικών, πήγαιναν στη χρηματοδότηση ακτιβιστικών κοινωνικών κέντρων, ελεύθερων κλινικών, ομάδων υποστήριξης φυλακισμένων, κοινοτικών κέντρων αγώνα και ανάλυσης και ελεύθερων σχολείων. Θα μπορούσαμε πραγματικά να βάλουμε τα θεμέλια ενός σοβαρού επαναστατικού κινήματος. Αντίθετα ένα τεράστιο ποσό προσπάθειας σπαταλιέται.

Επιπλέον, οι ακτιβιστές που χρησιμοποιούν την προσέγγιση των λόμπι αποτυγχάνουν να δουν ότι το να υποβάλλεις αιτήματα στην εξουσία είναι μια κακή στρατηγική. Οι μη-βίαιοι ακτιβιστές βάζουν όλη τους την ενέργεια στο να αναγκάσουν τις αρχές να ακούσουν τα αιτήματα τους, όταν θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν αυτή την ενέργεια για να χτίσουν εξουσία, να δημιουργήσουν μια βάση από την οποία θα διεξάγουν πόλεμο. Αν πετύχουν τι θα έχουν εκπληρώσει; Στην καλύτερη, η κυβέρνηση θα μουρμουρίσει μια συγγνώμη, θα ρίξει τα μούτρα της και θα ικανοποιήσει το αίτημα στα χαρτιά (αν και στην πραγματικότητα, θα προκαλέσει σύγχυση για να συγκαλύψει το πρόβλημα). Μετά απ' αυτό, οι ακτιβιστές θα χάσουν την ορμή και την πρωτοβουλία τους. Θα πρέπει να περάσουν στην άμυνα, να αλλάξουν κατευθύνσεις και να επαναπροσδιορίσουν την εκστρατεία τους, για να δείξουν ότι η μεταρρύθμιση είναι απατηλή. Τα πλανημένα μέλη της οργάνωσης τους θα παραιτηθούν και το ευρύτερο κοινό θα θεωρήσει την οργάνωση κλαψουριστική και αδύνατο να ικανοποιήσει. (Δεν προκαλεί έκπληξη που τόσες πολλές ακτιβιστικές

οργανώσεις προσανατολισμένες στο λομπισμό διεκδικούν νίκη στους πιο απατηλούς συμβιβασμούς!)

Σκεφτείτε για παράδειγμα, το School of the Americas Watch (SOAW). Για περισσότερο από δώδεκα χρόνια, η οργάνωση χρησιμοποίησε ετήσιες παθητικές διαμαρτυρίες κι εκπαιδευτικές καμπάνιες για να δημιουργήσει λόμπι και ν' αποκτήσει δύναμη, έτσι ώστε να πείσει πολιτικούς για να υποστηρίξουν ένα νόμο για να κλείσει το School of Americas (SOA), ένα στρατιωτικό σχολείο που εκπαίδευσε δεκάδες χιλιάδες Λατινοαμερικανούς αξιωματικούς και στρατιώτες, οι οποίοι ήταν συνένοχοι στις χειρότερες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αγριότητες στις σεβαστές χώρες τους. Μέχρι το 2001, το SOAW είχε αρκετή υποστήριξη από το κογκρέσο, έτσι ώστε να περάσει ένας νόμος για να κλείσει το SOA. Αισθανόμενο τον κίνδυνο, το Πεντάγωνο απλά εισήγαγε έναν άλλο νόμο, ο οποίος «έκλεισε» το SOA την ίδια στιγμή που το άνοιγε κάτω από διαφορετικό όνομα. Οι πολιτικοί διάλεξαν την εύκολη διέξοδο και ενέκριναν το νόμο του Πενταγώνου.

Για χρόνια μετά, το SOAW δε μπορούσε να ξανακερδίσει την υποστήριξη πολλών από τους πολιτικούς, οι οποίοι υποστήριξαν ότι ήθελαν να περιμένουν και να δουν αν το «νέο» σχολείο είχε βελτιώσει την κατάσταση. Αν η SOAW κάποτε πετύχει να κλείσει το σχολείο υπό οποιοδήποτε όνομα κι αν αυτό υπάρχει, οι στρατιωτικοί μπορούν απλά να εξαπλώσουν τις επιχειρήσεις εκπαίδευσης-βασανιστών σε άλλες στρατιωτικές βάσεις και προγράμματα σε όλη τη χώρα ή να αναθέσουν αυτή τη δουλειά σε στρατιωτικούς συμβούλους στο εξωτερικό. Αν αυτό συμβεί το SOAW θα βρεθεί χωρίς μια βιώσιμη στρατηγική, χωρίς να έχει καν αγγίξει τον αμερικανικό μιλιταρισμό.¹² Πότε η κυβέρνηση των Η.Π.Α άφησε ένα νόμο ή μια συνθήκη να τη σταματήσει από το να κάνει αυτό που ήθελε να κάνει;

Αντιθέτως, αν οι ριζοσπάστες άλλαζαν την προσέγγιση τους για να πολεμήσουν άμεσα τον μιλιταρισμό των Η.Π.Α και αν μπορούσαν να αποτελέσουν μια πραγματική απειλή χωρίς καν να προσεγγίσουν το τραπέζι των διαπραγματεύσεων, οι φοβισμένοι κυβερνητικοί αξιωματούχοι θα άρχιζαν να κάνουν συμβιβασμούς και να νομοθετούν μεταρρυθμίσεις, σε μια προσπάθεια να εμποδίσουν την επανάσταση. Η από-αποικιοποίηση, η νομοθεσία των πολιτικών δικαιωμάτων και σχεδόν κάθε άλλη μεγάλη μεταρρύθμιση κερδήθηκε με αυτό τον τρόπο. Οι ριζοσπάστες δε χρειάζεται ποτέ να εγκλωβίζονται ή να εξασφαλίζουν την προδοσία, με το να βρίσκονται σε λόμπι ή να κάθονται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Αρνούμενοι να ειρηνεύσουν, οι επαναστάτες διεξάγουν καλύτερο παζάρι από εκείνους, των οποίων ο στόχος είναι να παζαρέψουν.

Ακόμα κι όταν χάνουν τα μαχητικά κινήματα τείνουν να προκαλούν μεταρρυθμίσεις. Οι Ερυθρές Ταξιαρχίες στην Ιταλία ήταν εξαιρετικά αποτυχημένες, αλλά αποτέλεσαν μια τόσο μεγάλη απειλή που το Ιταλικό κράτος πήρε έναν αριθμό μεγαλεπήβολων κοινωνικών και πολιτιστικά προοδευτικών μέτρων (για παράδειγμα, η δημόσια εκπαίδευση και οι κοινωνικές παροχές, η αποκέντρωση μερικών κυβερνητικών λειτουργιών,

η είσοδος του Κομμουνιστικού Κόμματος στην κυβέρνηση και η νομιμοποίηση του έλεγχου των γεννήσεων και της έκτρωσης) σε μια προσπάθεια να αντλήσει υποστήριξη από τη βάση των μαχητών, μέσω των μεταρρυθμίσεων.¹³

Η προσέγγιση της δημιουργίας εναλλακτικών έχει ένα σημαντικό χαρακτηριστικό μιας επαναστατικής στρατηγικής, αλλά υποτιμά όλα τα συμπληρωματικά συστατικά που είναι απαραίτητα για την επιτυχία. Η ιδέα είναι πως δημιουργώντας εναλλακτικούς θεσμούς, μπορούμε να προετοιμαστούμε για μια αυτόνομη κοινωνία και να δηλώσουμε ότι ο καπιταλισμός και το κράτος είναι ανεπιθύμητα.¹⁴ Στην πραγματικότητα, ενώ το να δημιουργούμε αυτές τις εναλλακτικές είναι υψίστης σημασίας για τη δημιουργία και τη διατήρηση ενός επαναστατικού κινήματος και τη δημιουργία της βάσης για τις απελευθερωμένες κοινωνίες που θα έρθουν μετά την επανάσταση, είναι απόλυτα παράλογο να νομίζουμε ότι η κυβέρνηση θα επαναπαυθεί και θα μας αφήσει να δημιουργήσουμε επιστημονικά επιτυχημένα πειράματα που θα αποδείξουν τη αχρηστία τους.

Τα γεγονότα στην Αργεντινή μετά την οικονομική κατάρρευση του 2001 (για παράδειγμα οι καταλήψεις εργοστασίων) ενέπνευσαν σημαντικά τους αντιεξουσιαστές. Οι μη-βίαιοι αναρχικοί (πολλοί από τους οποίους είναι ακαδημαϊκοί) οι οποίοι υποστηρίζουν τη στρατηγική της ειρηνικής δημιουργίας εναλλακτικών θεσμών, χρησιμοποιούν μια μετριασμένη ερμηνεία των γεγονότων της Αργεντινής για να δώσουν λίγη ζωή, στη διαφορετικά αδύναμη στρατηγική τους. Αλλά τα κατειλημμένα εργοστάσια της Αργεντινής επιβίωσαν με ένα από τα δύο μέσα: είτε με το να αναγνωριστούν νομικά και να ενσωματωθούν στην καπιταλιστική οικονομία, απλά μια πιο συμμετοχική μορφή εταιρείας, είτε περνώντας τον καιρό τους στα οδοφράγματα - αποκρούοντας τις προσπάθειες της αστυνομίας να τα εκκενώσουν- με λοστάρια και σφεντόνες και χτίζοντας συμμαχίες με τις μαχητικές συνελύσεις γειτονιάς, έτσι ώστε οι αρχές να φοβούνται μια επέκταση της σύγκρουσης αν κλιμακώσουν τις τακτικές τους. Και το εργοστασιακό κίνημα είναι στην άμυνα. Η πρακτική και η θεωρία του βρίσκονται σε αντίφαση, γιατί γενικά δεν προσανατολίζεται προς το στόχο της αντικατάστασης του καπιταλισμού εξαπλώνοντας τις εργατικά ελεγχόμενες εναλλακτικές. Η κύρια αδυναμία των ριζοσπαστών εργατών υπήρξε η αδυναμία να επεκτείνουν το κίνημα τους με την απαλλοτρίωση εργοστασίων όπου οι διευθυντές είναι ακόμα επικεφαλείς¹⁵. Μια τέτοια διαδρομή θα τους έβαζε σε ακόμα μεγαλύτερη σύγκρουση με το κράτος, από αυτή για την οποία είναι ήδη έτοιμοι. Σίγουρα, προσφέρουν ένα σημαντικό και εμπνευσμένο παράδειγμα, αλλά μόνο για όσο είναι ικανοί να αναλαμβάνουν εργοστάσια τα οποία έχουν ήδη εγκαταλειφθεί, δεν έχουν δημιουργήσει ένα μοντέλο για πραγματική αντικατάσταση του καπιταλισμού.

Στο Βορειοαμερικανικό Αναρχικό Συνέδριο του 2004, ο βασικός ομιλητής Χάουαρντ Έρλιχ συμβούλεψε τους σύγχρονους αναρχικούς να δρουν, σαν η επανάσταση να είναι ήδη εδώ και να δημιουργήσουν τον

κόσμο που θέλουμε να δούμε. Αφήνοντας κατά μέρος ότι αυτή η συμβουλή δεν έχει νόημα για τους ανθρώπους που βρίσκονται στη φυλακή, τους ιθαγενείς που απειλούνται με γενοκτονία, τους Ιρακινούς που προσπαθούν να επιβιώσουν υπό κατοχή, τους Αφρικανούς που πεθαίνουν από διάρροια απλά, γιατί στερούνται το καθαρό νερό και την πλειοψηφία του υπόλοιπου κόσμου, η δήλωση του με κάνει να αναρωτιέμαι πως ο Έρλιχ ξεχνά την μακρά ιστορία της κυβερνητικής καταστολής απέναντι στους αυτόνομους χώρους που υπηρετούν επαναστατικά κινήματα.

Στο Χάρισονμπεργκ της Βιρτζίνια, ιδρύσαμε ένα αναρχικό κοινοτικό κέντρο, που επέτρεπε στους άστεγους να κοιμούνται εκεί το χειμώνα και προμηθεύαμε δωρεάν φαγητό και ρούχα. Μέσα σε έξι μήνες οι μπάτσοι μας έκλεισαν, χρησιμοποιώντας μια δημιουργική ερμηνεία πολεοδομικών νόμων¹⁶. Στη δεκαετία του 1960, η αστυνομία ενδιαφέρθηκε ενεργά να σαμποτάρει το πρόγραμμα των Μαύρων Πανθήρων που προμήθευε δωρεάν πρωινό στα παιδιά.

Πως ακριβώς μπορούμε να δημιουργήσουμε εναλλακτικές δομές, αν είμαστε αδύναμοι να τις προστατέψουμε από την καταστολή; Πως θα βρούμε γη πάνω στην οποία να χτίσουμε εναλλακτικές δομές, όταν όλα σε αυτή την κοινωνία έχουν έναν ιδιοκτήτη; Και πως μπορούμε να ξεχάσουμε ότι ο καπιταλισμός δεν είναι άχρονος, ότι κάποτε όλα ήταν μια «εναλλακτική» και ότι το σύγχρονο παράδειγμα αναπτύχθηκε και επεκτάθηκε ακριβώς λόγω της ικανότητας του να κατακτά και να καταστρέφει αυτές τις εναλλακτικές;

Ο Έρλιχ έχει δίκιο όταν λέει ότι πρέπει να αρχίσουμε να δημιουργούμε εναλλακτικούς θεσμούς τώρα, αλλά κάνει λάθος να μη δίνει έμφαση στη σημαντική δουλειά της καταστροφής των υπαρχόντων θεσμών και της υπεράσπισης των εαυτών μας και των αυτόνομων χώρων μας κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας. Ακόμα και όταν αναμιγνύεται με πιο επιθετικές μη-βίαιες μεθόδους, μια στρατηγική που βασίζεται στη δημιουργία εναλλακτικών, που περιορίζει τον εαυτό της στον πασιφισμό, δε θα είναι ποτέ αρκετά ισχυρή για να αντισταθεί στη γεμάτη ζήλο βία που οι καπιταλιστικές κοινωνίες ασκούν όταν κατακτούν και απορροφούν αυτόνομες κοινωνίες.

Τέλος, έχουμε τη μη-βίαη στρατηγική προσέγγιση της γενικευμένης ανυπακοής. Αυτή τείνει να είναι η πιο ανεκτική από τις μη-βίαιες στρατηγικές, συγχωρώντας συχνά την καταστροφή ιδιοκτησίας και τη συμβολική σωματική αντίσταση, αν και οι πειθαρχημένες μη-βίαιες εκστρατείες της μη-βίας και της ανυπακοής, επίσης emπίπτουν σ' αυτό τον τύπο. Η πρόσφατη ταινία «Ο 4ος Παγκόσμιος Πόλεμος» βρίσκεται στο μαχητικό άκρο αυτής της αντίληψης της επανάστασης, τονίζοντας τους αγώνες αντίστασης από την Παλαιστίνη μέχρι την Τσιιάπας, ενώ βολικά κρύβει τα σημαντικά τμήματα αυτών των κινήματων που εμπλέκονται σε ένοπλους αγώνες, πιθανόν για να νιώθει άνετα το κοινό των Η.Π.Α. Οι στρατηγικές της ανυπακοής προσπαθούν να σταματήσουν τη λειτουργία του συστήματος μέσω απεργιών, μπλόκων, μποϊκοτάζ και άλλων μορφών ανυπακοής και άρνησης. Ενώ πολλές από αυτές τις τακτικές είναι

εξαιρετικά χρήσιμες για το χτίσιμο μιας πραγματικής επαναστατικής πρακτικής, η ίδια η στρατηγική έχει έναν αριθμό κενών.

Αυτός ο τύπος στρατηγικής μπορεί μόνο να δημιουργήσει πίεση και δραστικότητα, δε μπορεί ποτέ να πετύχει να καταστρέψει την εξουσία ή να αποδώσει τον έλεγχο της κοινωνίας στους ανθρώπους. Όταν ένας πληθυσμός εμπλέκεται σε γενικευμένη ανυπακοή, οι ισχυροί αντιμετωπίζουν μια κρίση. Η ψευδαίσθηση της δημοκρατίας δε λειτουργεί, αυτό είναι μια κρίση. Οι αυτοκινητόδρομοι μπλοκάρονται και οι επιχειρήσεις έχουν αποτύχει, αυτό είναι μια κρίση. Αλλά οι άνθρωποι που βρίσκονται στην εξουσία ελέγχουν ακόμα ένα μεγάλο απόθεμα, δεν κινδυνεύουν να πεθάνουν από την πείνα από την απεργία. Ελέγχουν όλο το κεφάλαιο της χώρας, αν και κάποιο μέρος από αυτό έχει εξουδετερωθεί από τις καταλήψεις και τα μπλόκα.

Πιο σημαντικό ακόμα είναι το ότι ελέγχουν το στρατό και την αστυνομία (οι ελίτ έχουν μάθει πολύ περισσότερα για τη διατήρηση της πίστης του στρατού από την εποχή της Ρωσικής Επανάστασης και τις τελευταίες δεκαετίες, οι μοναδικές σημαντικές στρατιωτικές αποστασίες έχουν συμβεί όταν ο στρατός αντιμετώπισε βίαιη αντίσταση και η κυβέρνηση έμοιαζε ετοιμοθάνατη. Η αστυνομία από την άλλη υπήρξε πάντα πιστός λακός). Πίσω από κλειστές πόρτες, οι εταιρικοί, κυβερνητικοί και στρατιωτικοί ηγέτες συνεδριάζουν. Ίσως δεν έχουν καλέσει μερικά ντροπαλά μέλη της ελίτ. Ίσως μερικές φράξιες συνωμοτούν για να βγουν από την κρίση ενισχυμένες. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν το στρατό για να διασπάσουν κάποιο μη-βίαιο οδόφραγμα, να ανακαταλάβουν κάποιο κατειλημένο εργοστάσιο και να κατάσχουν το προϊόν της εργασίας των στασιαστών, αν αυτοί προσπαθήσουν να συστήσουν μια αυτόνομη οικονομία. Εν τέλει, οι ισχυροί μπορούν να συλλάβουν, βασανίσουν και σκοτώσουν όλους τους οργανωτές, να οδηγήσουν το κίνημα στην παρανομία και να επαναφέρουν την τάξη στους δρόμους. Ένας στασιαστικός πληθυσμός ο οποίος κάνει καθιστικές διαμαρτυρίες ή πετάει πέτρες δεν μπορεί να αντιμετωπίσει έναν στρατό στον οποίο έχει δοθεί το ελεύθερο να χρησιμοποιήσει όλα τα όπλα που έχει στο οπλοστάσιο του.

Αλλά πίσω από κλειστές πόρτες, οι ηγέτες της χώρας συμφωνούν ότι τέτοιες μέθοδοι δεν είναι προτιμώμενες, είναι το τελευταίο καταφύγιο. Το να τις χρησιμοποιήσουν θα κατέστρεφε την ψευδαίσθηση της δημοκρατίας για χρόνια, θα τρώμαζε τους επενδυτές και θα έβλαπτε την οικονομία. Έτσι νικούν αφήνοντας τους στασιαστές να δηλώνουν νικητές: κάτω από την πίεση των εταιρειών και των στρατιωτικών ηγετών ο πρόεδρος και μερικοί άλλοι εκλεγμένοι πολιτικοί παραιτούνται (ή ακόμα καλύτερο φεύγουν με ελικόπτερο) τα εταιρικά μίντια το αποκαλούν επανάσταση και αρχίζουν να διαλαλούν τα λαϊκά διαπιστευτήρια του επόμενου προέδρου (ο οποίος έχει επιλεγεί από τους επιχειρηματικούς και στρατιωτικούς ηγέτες) και οι ακτιβιστές στο λαϊκό κίνημα, αν περιορίζονται στη μη-βία, αντί να προετοιμάζονται για την αναπόφευκτη κλιμάκωση των τακτικών, χάνουν ακριβώς όταν βρίσκονται στο κατώφλι της επανάστασης.

Στη μακρά του ιστορία, αυτός ο τύπος στρατηγικής δεν έχει καταφέρει

να κάνει την τάξη των ιδιοκτητών, των διευθυντών και καταπιεστών να αποσκιρτήσουν και να γίνουν ανυπάκουοι, γιατί τα συμφέροντα τους αντιτίθενται θεμελιωδώς στα συμφέροντα εκείνων που συμμετέχουν στην ανυπακοή. Αυτό που οι στρατηγικές ανυπακοής έχουν καταφέρει να κάνουν, ξανά και ξανά, είναι να εκδιώξουν συγκεκριμένα κυβερνητικά καθεστώτα, αν και αυτά πάντοτε αντικαθίστανται πάντα από άλλα καθεστώτα που απαρτίζονται από μέλη των ελίτ (μερικές φορές από μετριοπαθείς ρεφορμιστές και μερικές φορές από την ίδια την ηγεσία του αντιπολιτευτικού κινήματος). Αυτό συνέβη στην Ινδία την εποχή της αποαποικιοποίησης και στην Αργεντινή το 2001, με τον Μάρκος στις Φιλιππίνες και με τον Μιλόσεβιτς στη Σερβία (αυτό το τελευταίο παράδειγμα και παρόμοιες «επαναστάσεις» στη Γεωργία, την Ουκρανία και το Λίβανο, δείχνουν την αναποτελεσματικότητα της γενικευμένης ανυπακοής στο να δώσει πραγματικά της κοινωνική εξουσία στο λαό.

Όλα αυτά τα λαϊκά πραξικοπήματα στην πραγματικότητα ενορχηστρώθηκαν και χρηματοδοτήθηκαν από τις Η.Π.Α για να εγκαθιδρύνουν πολιτικούς πιο φιλικούς στην ελεύθερη αγορά και τις Η.Π.Α).¹⁸ Δεν είναι καν σωστό να λέμε ότι τα παλιά καθεστώτα εκδιώχθηκαν. Αντιμέτωπα με την αυξανόμενη ανυπακοή και την απειλή πραγματικής επανάστασης, επιλέγουν να μεταβιβάσουν την εξουσία σε νέα καθεστώτα που τα εμπιστεύονται πως τιμούν το βασικό πλαίσιο του καπιταλισμού και του κράτους. Όταν δεν έχουν την επιλογή μεταβίβασης της εξουσίας σηκώνουν το γάντι και προσπαθούν να φερθούν βάνουσα και να κυριαρχήσουν πάνω στο κίνημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και να επιζήσει χωρίς να κλιμακώσει τις τακτικές του. Αυτό συνέβη στο αντιεξουσιαστικό εργατικό κίνημα στη δεκαετία του 1920.

Οι στρατηγικές γενικευμένης ανυπακοής προσπαθούν να σταματήσουν τη λειτουργία του συστήματος και ακόμα και σε αυτή την προσπάθεια είναι λιγότερο αποτελεσματικές από τις μαχητικές στρατηγικές. Μέσα στο ίδιο πλαίσιο που απαιτείται για γενικευμένη ανυπακοή— ένα ευρύ και καλά οργανωμένο στασιαστικό κίνημα- αν δεν περιορίσουμε το κίνημα στη μη-βία, αλλά υποστηρίξουμε μια πολυμορφία τακτικών, αυτό θα είναι τρομακτικά πιο αποτελεσματικό. Με όρους σταματήματος της λειτουργίας του συστήματος δε μπορεί να γίνει καμία σύγκριση ανάμεσα στο ειρηνικό μπλοκάρισμα μιας γέφυρας ή γραμμής τραίνου και στην ανατίναξη της. Το δεύτερο προκαλεί μια μεγαλύτερη σε χρονική διάρκεια παρεμπόδιση, κοστίζει περισσότερο να καθαριστεί, απαιτεί μια πιο δραματική απάντηση από τις αρχές, προσφέρει περισσότερα στην καταστροφή του ηθικού και της δημόσιας εικόνας των αρχών κι επιτρέπει στους δράστες να διαφύγουν και να αγωνιστούν για άλλη μια μέρα.

Το να ανατινάξεις μια σιδηροδρομική γραμμή (ή να χρησιμοποιήσεις μια λιγότερο δραματική και λιγότερο απειλητική μορφή σαμποτάζ, αν η κοινωνική κατάσταση δείχνει ότι αυτό θα είναι πιο αποτελεσματικό) θα τρομάξει και θα θυμώσει τους ανθρώπους που αντιτίθενται στο απελευθερωτικό κίνημα, περισσότερο από ότι θα το έκανες ένα ειρηνικό μπλοκάρισμα. Αλλά θα τους ωθήσει επίσης να πάρουν το κίνημα πιο

σοβαρά μάλλον, από το να το αντιμετωπίζουν ως μελά. (Φυσικά, αυτοί που εφαρμόζουν μια πολυμορφία τακτικών έχουν την επιλογή να κάνουν ένα ειρηνικό μπλοκάρισμα ή μια δράση σαμποτάζ, ανάλογα με την εκτίμηση τους για το ποια θα είναι η δημόσια αντιμετώπιση).

Ενώ είναι κάπως χρήσιμη για τους εργάτες, μια στρατηγική γενικευμένης ανυπακοής δεν έχει καμία σημασία για τους ήδη περιθωριοποιημένους, πλεονάζοντες πληθυσμούς, όπως τα πολλά αυτόχθονα έθνη που προορίζονται για εξορία ή εξόντωση, επειδή η συμμετοχή τους δεν είναι ζωτικής σημασίας για το επιτιθέμενο κράτος. Οι Aché του Αμαζονίου δεν πληρώνουν φόρους για να τους παρακρατήσουν και δεν δουλεύουν σε δουλειές για να τις παρατήσουν. Η γενοκτονική εκστρατεία ενάντια τους δεν εξαρτάται από την συνεργασία ή μη συνεργασία τους. Οι άνθρωποι τους οποίους οι αρχές θα ήθελαν πολύ να δουν να σβήνουν απ' το χάρτη, δε μπορούν να ασκήσουν καμία πίεση μέσω της ανυπακοής.

Όπως έχουμε δει, όλοι οι κύριοι τύποι μη-βίαιων στρατηγικών αντιμετωπίζουν ανυπέρβλητα αδιέξοδα μακροπρόθεσμα. Οι ηθικοπλαστικές στρατηγικές παρανοούν τον τρόπο με τον οποίο το κράτος διατηρεί τον έλεγχο, γι' αυτό είναι τυφλές στα εμπόδια που βάζουν τα μίντια και οι πολιτιστικοί θεσμοί και δε δίνουν βάση στην ικανότητα των ένοπλων μειοψηφιών να ελέγχουν τις άοπλες πλειοψηφίες. Η προσέγγιση των λόμπι σπαταλά πολύτιμους πόρους, προσπαθώντας να πιέσει την κυβέρνηση να δράσει σε αντίθεση με τα συμφέροντα της. Οι στρατηγικές που επικεντρώνουν στη δημιουργία εναλλακτικών αγνοούν την ικανότητα του κράτους να καταστέλλει τα ριζοσπαστικά σχέδια και το ταλέντο του καπιταλισμού να αφομοιώνει και να διαφθείρει τις αυτόνομες κοινωνίες. Οι στρατηγικές γενικευμένης ανυπακοής ανοίγουν την πόρτα στην επανάσταση, αλλά αρνούνται στα λαϊκά κινήματα τις τακτικές που είναι απαραίτητες για να απαλλοτριώσουν τον άμεσο έλεγχο της οικονομίας, να αναδιανείμουν τον πλούτο και να καταστρέψουν το καταπιεστικό καθεστώς του κράτους.

Η μακροπρόθεσμη όψη που δείχνει την αναποτελεσματικότητα αυτών των μη-βίαιων στρατηγικών, κάνει επίσης να φαίνονται αποθαρρυντικές οι πιθανότητες κάποιας μαχητικής στρατηγικής, βλέποντας πως οι περισσότερες αναρχικές κοινότητες στις Η.Π.Α σήμερα είναι εντελώς απροετοίμαστες να υπερασπιστούν τον εαυτό τους ενάντια στο κράτος. Αλλά είναι στην καθημερινή μας οργάνωση που οι αντιεξουσιαστές μπορούμε να ξεπεράσουμε την παθητικότητα και να υποδαυλίσουμε τη μαχητικότητα κι έτσι να αλλάξουμε τις προοπτικές για μελλοντικούς αγώνες. Οι μη-βίαιες στρατηγικές εμποδίζουν αυτό το έργο. Επίσης μας βάζουν σε μειονεκτική θέση σε σχέση με την αστυνομία και τα μίντια, δύο παραδείγματα στα οποία αξίζει να εμβαθύνουμε.

Η μη-βία παίζει με όρους κοινοτικής αστυνόμευσης και με στρατηγικές ελέγχου πλήθους. Οι τακτικές του πασιφισμού, όπως πολλές από τις τακτικές της σύγχρονης πολιτικής ελέγχου πλήθους είναι σχεδιασμένες για να αποκλιμακώσουν εν δυνάμει εξεγερτικές καταστάσεις. Στο πρόσφατο βιβλίο του με τίτλο , «Οι εχθροί μας στα μπλε», ο Κρίστιαν

Ουίλιαμς τεκμηριώνει πως η κρίση της δεκαετίας του '60 και του '70 έδειξε στην αστυνομία, ότι οι μέθοδοι της για την αντιμετώπιση λαϊκής εξέγερσης (όπως οι αστικές ταραχές και οι μαχητικές διαμαρτυρίες), απλά ενθάρρυναν περισσότερη αντίσταση και περισσότερη βία εκ μέρους των αντιστεκομένων.¹⁹ Η αντίσταση δυνάμων, η αστυνομία έχανε τον έλεγχο και η κυβέρνηση έπρεπε να στείλει το στρατό (διαλύοντας περαιτέρω την ψευδαίσθηση της δημοκρατίας και ανοίγοντας τη δυνατότητα για πραγματική εξέγερση).

Στα χρόνια που ακολούθησαν, η αστυνομία ανέπτυξε στρατηγικές κοινοτικής αστυνόμευσης— για να βελτιώσει την εικόνα της και να ελέγξει μια ενδυνάμει ανατρεπτική οργάνωση της κοινότητας— και τακτικές ελέγχου πλήθους δίνοντας έμφαση στην αποκλιμάκωση. Οι περιγραφές αυτών των τακτικών αντικαθρεφτίζουν ακριβώς τις συστάσεις των πασιφιστών, για το πώς πρέπει να διεξάγονται οι διαμαρτυρίες. Η αστυνομία επιτρέπει μικρές μορφές ανυπακοής, ενώ διατηρεί επικοινωνία με τους ηγέτες των διαδηλωτών, τους οποίους πιέζει με σκοπό να κάνουν την πορεία να αστυνομεύσει τον εαυτό της. Οι «αστυνόμοι της ειρήνης» (peace marshals), οι αστυνομικοί σύνδεσμοι και οι άδειες πορείας είναι όλα όψεις αυτής της αστυνομικής στρατηγικής, η οποία με κάνει να αναρωτιέμαι αν οι πασιφιστές σκέφτηκαν αυτές τις ιδέες ανεξάρτητα, ως λειτουργία της αναμφισβότως κρατιστικής νοοτροπίας τους ή αν ήταν τόσο έντονα παθιασμένοι με το «αγάπα τον εχθρό σου» που κατάπιαν όλες τις προτάσεις αυτού του εχθρού σχετικά με το πώς να διεξάγουν την αντίσταση. Όπως και να 'χει, για όσο καιρό συνεχίζουμε να ανεχόμαστε τη μη-βίαη ηγεσία, η αστυνομία θα μας έχει εκεί ακριβώς που μας θέλει. Αλλά αν αρνηθούμε την αποκλιμάκωση και τη συνεργασία με την αστυνομία, μπορούμε να οργανώσουμε δυναμικές διαμαρτυρίες όταν χρειάζονται και να αγωνιστούμε για τα συμφέροντα της κοινότητας μας ή της υπόθεσης μας, χωρίς συμβιβασμό.

Η μη-βία οδηγεί επίσης σε κακές μιντιακές στρατηγικές. Οι μη-βίαοι κώδικες συμπεριφοράς για πράξεις διαμαρτυρίας έρχονται σε αντίθεση με τον νόμο ένα κανόνα των μιντιακών σχέσεων: επικέντρωσε πάντα στο μήνυμα. Οι μη-βίαοι ακτιβιστές δεν χρειάζεται να εφαρμόζουν τους κώδικες της μη-βίας για να παραμείνουν ειρηνικοί. Το κάνουν για να επιβάλλουν ιδεολογική υπακοή και για να επιβεβαιώσουν την ηγεσία τους πάνω στο υπόλοιπο πλήθος. Το κάνουν επίσης ως ασφάλεια, έτσι ώστε αν τίποτα ανεξέλεγκτα στοιχεία δράσουν βίαια κατά τη διάρκεια μιας διαμαρτυρίας, να μπορούν να προστατέψουν την οργάνωση τους από το να δαιμονοποιηθεί από τα μίντια. Επιδεικνύουν τον μη-βίαο κώδικα, ως απόδειξη ότι δεν ήταν υπεύθυνοι για τη βία και πέφτουν στα γόνατα μπροστά στη κυρίαρχη τάξη πραγμάτων. Σε αυτό το σημείο έχουν ήδη χάσει τον πόλεμο των μίντια. Ο χαρακτηριστικός διάλογος πάει κάπως έτσι:

Ρεπόρτερ: *Τι έχετε να πείτε για τα παράθυρα που σπάστηκαν κατά τη διάρκεια της σημερινής διαμαρτυρίας;*

Διαδηλωτής: *Η οργάνωσή μας είναι δημόσια δεσμευμένη απέναντι στη*

μη-βία. Καταδικάζουμε τις δράσεις εξτρεμιστών που καταστρέφουν αυτή τη διαμαρτυρία των καλοπροαίρετων ανθρώπων οι οποίοι ενδιαφέρονται να σώσουν τα δάση/να σταματήσουν τον πόλεμο/να σταματήσουν αυτές τις εξώσεις.

Οι ακτιβιστές σπανίως καταλαμβάνουν περισσότερες από δύο γραμμές στις εφημερίδες ή δέκα δεύτερα στα εταιρικά μίντια. Οι μη-βίαιοι ακτιβιστές που σατιρίζονται παραπάνω, σπαταλούν την προσωρινή τους δημοσιότητα περνώντας στην άμυνα, βάζοντας το δικό τους ζήτημα σε υποδεέστερη θέση από τα συμφέροντα της ελίτ (καταστροφή ιδιοκτησίας από διαδηλωτές), φαινομενικά παραδεχόμενοι αδυναμία, αποτυχία και αποδιοργάνωση στο κοινό (αναλαμβάνοντας ευθύνη για άλλους διαδηλωτές ενώ ταυτόχρονα δυσανασχετούν για την αποτυχία να τους ελέγξουν) και τελευταίο άλλα όχι λιγότερο σημαντικό, μαχαιρώνοντας πίσώπλατα συμμάχους, δημόσια και διχάζοντας το κίνημα.²⁰ Αυτός ο διάλογος θα έπρεπε να μοιάζει κάπως έτσι:

Ρεπόρτερ: *Τι έχετε να πείτε για τα παράθυρα που σπάστηκαν κατά τη διάρκεια της σημερινής διαμαρτυρίας;*

Διαδηλωτής: *Ωχριά σε σύγκριση με τη βία της αποψίλωσης/του πολέμου/των εξώσεων. (βάλτε οποιοδήποτε γεγονός στη θέση αυτών)*

Αν πιεστούν ή ερωτηθούν από εκπροσώπους του Νόμου οι ακτιβιστές μπορούν να επιμείνουν ότι δεν ήταν προσωπικά υπεύθυνοι για την καταστροφή ιδιοκτησίας και δε μπορούν να σχολιάσουν πάνω στα κίνητρα εκείνων που το έκαναν. (Αλλά είναι καλύτερο να μη μιλάμε με μέλη των εταιρικών μίντια σαν να ήταν ανθρώπινα όντα, γιατί σπάνια συμπεριφέρονται με αυτό τον τρόπο. Οι ακτιβιστές θα έπρεπε να απαντούν μόνο με λιτές δηλώσεις και με διακριτικότητα για το ζήτημα, αλλιώς οι εκδότες μπορούν να παραθέσουν ανόητα αποσπάσματα και να λογοκρίνουν πληροφοριακά ή προκλητικά αποσπάσματα). Αν οι ακτιβιστές καταφέρουν να κρατήσουν την κουβέντα πάνω στο πραγματικό ζήτημα, μπορούν να βρουν διαδοχικές ευκαιρίες να καθαρίσουν το όνομα τους, ενώ θα καταστήσουν απόλυτα σαφές το εν λόγω ζήτημα. (με τακτικές όπως η συγγραφή επιστολών στον εκδότη ή η διαμαρτυρία στις λιβελογραφικές κατηγορίες ενός μιντιακού δημοσιεύματος). Αλλά αν οι ακτιβιστές ενδιαφέρονται πρωτίστως να καθαρίσουν το όνομα τους, παρά να μιλήσουν για το ζήτημα, είναι καταδικασμένοι εξ' αρχής.

Με μια πρώτη ματιά, μια μαχητική αντίληψη της επανάστασης φαίνεται λιγότερο πρακτική από μια μη-βίαη αντίληψη, αλλά αυτό συμβαίνει, γιατί είναι ρεαλιστική. Οι άνθρωποι χρειάζεται να καταλάβουν ότι ο καπιταλισμός, το κράτος, η λευκή ανωτερότητα, ο ιμπεριαλισμός και η πατριαρχία, όλα συνιστούν έναν πόλεμο ενάντια στους ανθρώπους αυτού του πλανήτη. Και η επανάσταση είναι μια εντατικοποίηση αυτού του πολέμου. Δε μπορούμε να απελευθερώσουμε τους εαυτούς μας και να δημιουργήσουμε τους κόσμους στους οποίους θέλουμε να ζήσουμε, αν αντιλαμβανόμαστε την θεμελιώδη κοινωνική αλλαγή ως φως που λάμπει μέσα στο σκοτάδι, ως κατάκτηση των καρδιών και των μυαλών, ως το να λέμε την αλήθεια στην εξουσία, ως προσωπική μαρτυρία, ως

τράβηγμα της προσοχής των ανθρώπων ή ως οποιαδήποτε άλλη παθητική μασκαράτα. Εκατομμύρια άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο σε αυτό τον πλανήτη όχι για κανέναν καλύτερο λόγο πέραν από την έλλειψη καθαρού πόσιμου νερού. Επειδή οι κυβερνήσεις και οι εταιρείες που έχουν σφετεριστεί τον έλεγχο των κοινωνικών αγαθών, δεν έχουν βρει έναν τρόπο να κερδίσουν από τις ζωές αυτών των ανθρώπων, τους αφήνουν να πεθάνουν. Εκατομμύρια άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο, γιατί λίγες εταιρείες και οι συμμαχικές τους κυβερνήσεις δεν θέλουν να επιτρέψουν την παραγωγή, μη προστατευμένων από πατέντα φαρμάκων για το AIDS και άλλες αρρώστιες.

Νομίζετε ότι οι θεσμοί και οι ελίτ οι οποίοι έχουν εξουσία ζωής και θανάτου πάνω σε εκατομμύρια ανθρώπους, δίνουν δεκάρα για τις διαμαρτυρίες μας; Μας έχουν κηρύξει τον πόλεμο και χρειάζεται να τα πάρουμε πίσω. Όχι, γιατί είμαστε θυμωμένοι (και πρέπει να είμαστε), όχι για να πάρουμε εκδίκηση και όχι γιατί ενεργούμε αυθόρμητα, αλλά επειδή έχουμε ζυγίσει την δυνατότητα της ελευθερίας ενάντια στην σιγουριά της ντροπής να ζούμε κάτω από οποιαδήποτε μορφή κυριαρχίας, όπου και να ζει ο καθένας από μας, επειδή συνειδητοποιούμε ότι μερικοί άνθρωποι ήδη αγωνίζονται, συχνά μόνοι τους για την απελευθέρωση τους και έχουν αυτό το δικαίωμα και πρέπει να τους υποστηρίξουμε και, επειδή καταλαβαίνουμε ότι οι φυλακές που ενταφιάζουν τον κόσμο μας έχουν μέχρι τώρα κατασκευαστεί τόσο έξυπνα, που ο μοναδικός τρόπος να απελευθερωθούμε είναι να παλέψουμε και να καταστρέψουμε αυτές τις φυλακές και να νικήσουμε τους δεσμοφύλακες με οποιαδήποτε μέσα είναι απαραίτητο.

Το να συνειδητοποιήσουμε ότι αυτό είναι ένας πόλεμος, μπορεί να μας βοηθήσει στο να αποφασίσουμε τι χρειάζεται να κάνουμε και στο να δημιουργήσουμε αποτελεσματικές στρατηγικές μακροπρόθεσμα. Όσοι από μας ζούμε στη Βόρεια Αμερική, την Ευρώπη και μερικά άλλα μέρη του κόσμου ζούμε κάτω από την ψευδαισθηση της δημοκρατίας. Η κυβέρνηση ευγενικά προσποιείται ότι ποτέ δε θα μας σκοτώσει αν αμφισβητήσουμε την εξουσία της, αλλά αυτό είναι για τα μάτια του κόσμου. Στον ετήσιο λόγο του στο Κογκρέσο, στις 3 Δεκεμβρίου 1901, ο πρόεδρος Τεοντόρ Ρούζβελτ, μιλώντας για τον εχθρό της εποχής, δήλωσε: *«Πρέπει να πολεμήσουμε με αμείλικτη αποτελεσματικότητα όχι μόνο ενάντια στους αναρχικούς, αλλά ενάντια σε όλους τους ενεργούς και παθητικούς συμπαθούντες των αναρχικών»*²¹. Εκατό χρόνια αργότερα, το Σεπτέμβριο του 2001, ο πρόεδρος Τζορτζ Μπους ανακοίνωσε: *«Όποιος δεν είναι μαζί μας είναι με τους τρομοκράτες»*²²

Πέρα από το να δείξει πόσο λίγο έχει αλλάξει η μικρή μας κυβέρνηση μέσα σε έναν αιώνα, αυτή η παράθεση θέτει ένα ενδιαφέρον ερώτημα. Φυσικά μπορούμε να απορρίψουμε την απαίτηση του Μπους ότι αν δε θέλουμε να συνταχθούμε με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, τότε πρέπει να δηλώσουμε σύμμαχοι του Λευκού Οίκου. Αλλά αν επιμένουμε στην απιστία, τότε άσχετα από τους προσωπικούς μας δεσμούς ο Μπους μας έχει κρίνει ως τρομοκράτες και το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει δηλώσει

ότι μπορεί να μας διώξει ως τέτοιους στην εκστρατεία του ενάντια στους ριζοσπάστες περιβαλλοντικούς ακτιβιστές που έχει ονομάσει «οικοτρομοκράτες».²³ Βάζοντας την Joint Terrorism Task Force να κατασκοπεύει τους διαφωνούντες, να τους παρενοχλεί, να τους καταστέλλει και να απελαύνει Μουσουλμάνους και μετανάστες οι οποίοι αποτελούν την κύρια εσωτερική δραστηριότητα «ασφαλείας» της κυβέρνησης από τις 11 Σεπτεμβρίου και μετά. Μπορούμε περήφανα να αναγνωρίσουμε ότι «τρομοκράτης» είναι η ταμπέλα της κυβέρνησης για τους μαχητές της ελευθερίας εδώ και δεκαετίες και σίγουρα αυτή η τιμή δόθηκε πρόωρα από το κράτος στο κίνημα μας. Αλλά η ειρηνοποιημένη αντίσταση στις Η.Π.Α δεν νιώθει άνετα με το ρόλο του μαχητή της ελευθερίας. Αντί να αναγνωρίσουμε τον πόλεμο που ήδη υπάρχει, έχουμε μετακινηθεί με υπεκφυγές προς την ασφαλή μεριά της διχοτομίας του Μπους, είτε το παραδεχόμαστε είτε όχι και η μη-βία είναι η δικαιολογία μας.

Ο στρατηγός Φρανκ Κίτσον, ένας σημαντικός Βρετανός θεωρητικός του στρατιωτικού, αστυνομικού και κοινωνικού ελέγχου, του οποίου οι στρατηγικές έχουν υιοθετηθεί από τους σχεδιαστές κρατικής πολιτικής και τις αστυνομικές υπηρεσίες στις Η.Π.Α, χωρίζει τις κοινωνικές ταραχές σε τρία στάδια: την προετοιμασία, τη μη-βία και την εξέγερση.²⁴ Η αστυνομία το καταλαβαίνει αυτό και κάνει ότι μπορεί για να κρατήσει τους διαφωνούντες και τις αποξενωμένες μάζες στα δύο πρώτα στάδια. Πολλοί από αυτούς τους διαφωνούντες και τις αποξενωμένες μάζες δεν το καταλαβαίνουν αυτό. Δεν καταλαβαίνουν τι συνεπάγεται η αναδιανομή της εξουσίας στην κοινωνία μας κι εμποδίζουν τους εαυτούς τους και τους συμμάχους τους, από το να πάνε μέχρι το τέλος.

Καταφανώς, το κράτος φοβάται περισσότερο τις μαχητικές ομάδες παρά τις μη-βίαιες και το έχω χρησιμοποιήσει αυτό ως στοιχείο, ότι οι μαχητικές ομάδες είναι πιο αποτελεσματικές. Το κράτος κατανοεί ότι πρέπει να αντιδράσει πιο δυναμικά και ενεργητικά για να εξουδετερώσει τα μαχητικά επαναστατικά κινήματα. Έχω ακούσει πολύ λίγους μη-βίαιους ακτιβιστές να αναποδογυρίζουν αυτό το γεγονός και να ισχυρίζονται ότι οι μη-βίαιες προσπάθειες για επανάσταση είναι πιο αποτελεσματικές, επειδή οι μαχητικές προσπάθειες θα κατασταλούν άγρια (και σε άλλα κεφάλαια έχω παραθέσει αυτούς τους ακτιβιστές για να δείξω ότι πρωταρχικό τους ενδιαφέρον είναι η ασφάλεια τους). Αλήθεια το μονοπάτι για την επανάσταση που οραματίζονται οι μαχητικοί ακτιβιστές είναι πολύ περισσότερο δύσκολο κι επικίνδυνο από αυτό που οραματίζονται οι πασιφιστές, αλλά έχει επίσης το πλεονέκτημα ότι είναι ρεαλιστικό αντίθετα από την πασιφιστική φαντασία. Αλλά αυτό τον λογικό ακροβατισμό αξίζει να τον εξετάσουμε.

Οι πασιφιστές ισχυρίζονται ότι είναι πιο αποτελεσματικοί, γιατί είναι πιο πιθανό να επιβιώσουν από την καταστολή. Η αιτιολογία είναι πως οι μαχητικοί δίνουν στο κράτος μια δικαιολογία για να τους εξολοθρεύσει (με τη δικαιολογία ότι είναι αυτοάμυνα ενάντια σε έναν βίαιο εχθρό), εκεί που τα κράτη είναι ανίκανα να χρησιμοποιήσουν υπερβολική βία ενάντια στους πασιφιστές, γιατί δε μπορεί να υπάρξει δικαιολόγηση. Η

μωρόπιστη υπόθεση πάνω στην οποία βασίζεται αυτή η υπόθεση είναι, ότι οι κυβερνήσεις κυριαρχούνται από την κοινή γνώμη, αντί για το αντίθετο. Προσπερνώντας τη σοφιστεία της μη-βίας μπορούμε εύκολα να αποδείξουμε τον παράγοντα που καθορίζει κατά πόσο η κυβερνητική καταστολή θα είναι ένα λαοφιλές μέτρο, για το την κοινή γνώμη.

Ο παράγοντας αυτός είναι η λαϊκή νομιμοποίηση, την οποία απολαμβάνει το κίνημα –δεν έχει σε τίποτα να κάνει με τη βία ή τη μη-βία. Αν οι άνθρωποι δε βλέπουν ένα αντιστασιακό κίνημα ως νόμιμο ή σημαντικό, θα πανηγυρίζουν ακόμα και όταν η κυβέρνηση διαπράττει σφαγές. Αλλά αν οι άνθρωποι συμπαθούν το αντιστασιακό κίνημα, τότε η κυβερνητική καταστολή θα υποδαυλίσει μεγαλύτερη αντίσταση. Η σφαγή μιας ειρηνικής ομάδας Σεγιέν και Αραπάχο στο Σαντ Κρηκ, απλά προκάλεσε το χειροκρότημα των λευκών πολιτών της ένωσης, παρόμοια ήταν και η εθνική ανταπόκριση στην καταστολή άκακων «κομμουνιστών» τη δεκαετία του '50. Αλλά σε στιγμές μικρής δημοφιλίας, οι Βρετανικές προσπάθειες να καταστείλει τον Ιρλανδικό Ρεπουμπλικανικό Στρατό (IRA) απλά έφερε μεγαλύτερη υποστήριξη στον IRA και μεγαλύτερη ντροπή στους Βρετανούς και μέσα στην Ιρλανδία και διεθνώς. Την τελευταία δεκαετία, οι Σερβικές προσπάθειες να συντριβεί το Απελευθερωτικό Μέτωπο του Κοσσόβου είχαν το ίδιο αποτέλεσμα.

Η κυβέρνηση είναι ικανή να καταστείλει και τις μη-βίαιες και τις μαχητικές ομάδες, χωρίς να προκαλέσει μια βίαιη ξαφνική αντίδραση για όσο διατηρεί τον έλεγχο στο ιδεολογικό πεδίο. Οι μη-βίαιες ομάδες μπορούν να λειτουργήσουν με λιγότερη πολιτιστική ανεξαρτησία και λαϊκή υποστήριξη, επειδή τείνουν να στοχεύουν χαμηλότερα και να αποτελούν μικρότερη απειλή, εκεί που μια μαχητική ομάδα, από την ίδια της την ύπαρξη, είναι μια άμεση αμφισβήτηση του κρατικού μονοπωλίου της βίας. Οι μαχητικές ομάδες καταλαβαίνουν ότι πρέπει να ξεπεράσουν το κράτος και μέχρι να δημιουργήσουν μια ευρεία κουλτούρα αντίστασης (ή εκτός κι αν προκύπτουν από μια τέτοια κουλτούρα), θα απομονωθούν και θα καταδιωχθούν. Οι πασιφιστές από την άλλη, έχουν την επιλογή να αρνούνται την σύγκρουση με την κρατική εξουσία και να υποκρίνονται ότι εμπλέκονται σε κάποια διαδικασία μαγικού μετασχηματισμού του κράτους, διαμέσω της «δύναμης της αγάπης» ή της «μη-βίαιης μαρτυρίας» τους ή της επίδειξης φωτογραφιών στα μίντια ή κάποιου άλλου τρόπου. Η κυριαρχία ή μη του πασιφισμού είναι ένα καλό βαρόμετρο για την αδυναμία του κινήματος. Η ισχυρή λαϊκή υποστήριξη επιτρέπει σε ένα ριζοσπαστικό κίνημα να επιβιώσει της καταστολής. Αν ένα κίνημα έχει αποκτήσει ισχυρή υποστήριξη για μαχητικό αγώνα ενάντια στο κράτος, είναι πολύ πιο κοντά στη νίκη.

Ένα κράτος αποφασίζει να καταστείλει τους ακτιβιστές και τα κοινωνικά κινήματα, όταν αντιλαμβάνεται τους στόχους των διαφωνούντων ως απειλητικούς και επιτευξίμους. Αν ο στόχος είναι να κατακτήθει ή να καταστραφεί η κρατική εξουσία και οι πράκτορες του κράτους πιστεύουν ότι υπάρχει πιθανότητα να προσεγγιστεί αυτός ο στόχος, θα καταστείλουν ή θα καταστρέψουν το κίνημα, άσχετα από τις τακτικές που υιοθετεί.

Μήπως η βία ενθαρρύνει την καταστολή; Όχι απαραίτητα. Ας σκεφτούμε μερικές περιπτώσεις και ας συγκρίνουμε την καταστολή των Γουόμπλις (Wobblies) με εκείνη των μεταναστών Ιταλών αναρχικών ή των Απαλαχιανών μεταλλωρύχων. Και οι τρεις περιπτώσεις λαμβάνουν χώρα την ίδια χρονική περίοδο, ανάμεσα στον 1ο παγκόσμιο πόλεμο και τη δεκαετία του 20 στις Η.Π.Α.

Οι Βιομηχανικοί Εργάτες του Κόσμου (IWW) –τα μέλη τους ήταν γνωστά ως «Γουόμπλις»– ήταν ένα αναρχικό εργατικό συνδικάτο που αγωνίζονταν για την κατάργηση της μισθωτής εργασίας. Στην ακμή του το 1923, οι IWW είχαν σχεδόν μισό εκατομμύριο μέλη κι ενεργούς υποστηρικτές. Στις αρχές, το συνδικάτο ήταν μαχητικό: μερικοί από τους ηγέτες του ενθάρρυναν το σαμποτάζ. Όμως, το συνδικάτο ποτέ δεν είχε απορρίψει πλήρως τη μη-βία και οι κύριες τακτικές του ήταν η εκπαίδευση, η διαμαρτυρία, «οι μάχες του ελεύθερου λόγου» και η πολιτική ανυπακοή. Η φανερή οργάνωση και η συγκεντρωτική δομή των IWW τους έκαναν εύκολο στόχο για την κρατική καταστολή. Λόγω της κρατικής πίεσης, η οργάνωση δεν πήρε καν θέση ενάντια στον 1ο παγκόσμιο πόλεμο. *«Στο τέλος η ηγεσία αποφάσισε ενάντια στην ρητή ενθάρρυνση των μελών να παραβιάζουν το νόμο (αντιτιθέμενα στη στρατολογία). Με δεδομένο τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίστηκαν επακόλουθα από τους ομοσπονδιακούς και κρατικούς αξιωματούχους, όμως, θα μπορούσε και να είχε αποφασίσει υπέρ.»*²⁵

Οι Γουόμπλις εξυπηρέτησαν επίσης τις κρατικές απαιτήσεις για παθητικότητα, παρεμποδίζοντας μια μπροσούρα με ένα λόγο που έδωσε η Ελίζαμπεθ Γκάρλεϋ Φλίν το 1913 στον οποίο ενθάρρυνε το σαμποτάζ. Οι IWW απέσυραν παρόμοια βιβλία και μπροσούρες από την κυκλοφορία κι *«επίσημα αποκήρυξαν τη χρήση σαμποτάζ από όλα τα μέλη τους»*.²⁶ Φυσικά, καμία από αυτές τις πράξεις δεν έσωσε το συνδικάτο από την καταστολή, γιατί η κυβέρνηση το είχε ήδη αναγνωρίσει ως μια απειλή που πρέπει να εξουδετερωθεί. Ο στόχος των IWW (κατάργηση της μισθωτής εργασίας μέσω της σταδιακής μείωσης της εργάσιμης εβδομάδας) ήταν μια απειλή για την καπιταλιστική τάξη πραγμάτων και το μέγεθος του συνδικάτου, του έδωσε την εξουσία να κυκλοφορεί αυτές τις επικίνδυνες ιδέες και να διεξάγει σημαντικές απεργίες. Εκατό Γουόμπλις του Σικάγο δικάστηκαν το 1918, πέραν των οργανωτών των IWW του Σακραμέντο και της Γουιτσιτά. Η κυβέρνηση τους κατηγορήσε για ανταρσία, για υιοθέτηση βίας και εγκληματικό συνδικαλισμό. Όλοι καταδικάστηκαν.

Μετά την φυλάκιση και περαιτέρω καταστολή (συμπεριλαμβανομένων λυντσαρισμάτων μερικών οργανωτών των IWW σε μερικές πόλεις) *«η δυναμική ισχύς του συνδικάτου χάθηκε. Ποτέ δεν ξαναπόκτησε τη δύναμη του στο Αμερικανικό εργατικό κίνημα»*²⁷. Οι Γουόμπλις διευκόλυναν την κρατική εξουσία και ειρηνοποιήθηκαν, αποκηρύττοντας τις βίαιες τακτικές. Αυτό ήταν ένα βήμα στο δρόμο για την καταστολή τους. Φυλακίστηκαν, δάρθηκαν, λυντσαρίστηκαν. Η κυβέρνηση τους κατέστειλε λόγω του ριζοσπαστισμού και της λαοφιλίας του οράματός τους. Η αποκήρυξη της βίας, τους εμπόδισε να υπερασπιστούν αυτό το όραμα.

Οι μετανάστες Ιταλοί αναρχικοί μαχητές που ζούσαν στη Νέα Αγγλία επιβίωσαν της κυβερνητικής καταστολής τουλάχιστον τόσο καλά όσο οι Γουόμπλις, αν και οι τάξεις τους ήταν πολύ μικρότερες και οι τακτικές τους πιο θεαματικές. Βομβάρδισαν τα σπίτια και τα γραφεία μερικών κυβερνητικών αξιωματούχων και σχεδόν σκότωσαν τον Υπουργό Δικαιοσύνης των Η.Π.Α, Α. Μίτσελ Πάλμερ.²⁸ Οι πιο μαχητικοί από τους Ιταλούς αναρχικούς ήταν οι Γκαλεανιστές²⁹ οι οποίοι ρίχτηκαν στον ταξικό πόλεμο. Αντίθετα από τους Γουόμπλις, δια ζώσης και ανοιχτά οργανώθηκαν ενάντια στον 1ο παγκόσμιο πόλεμο, κάνοντας πορείες διαμαρτυρίας, βγάζοντας λόγους και δημοσιεύοντας μερικές από τις πιο ασυμβίβαστες μπροσούρες σε εφημερίδες, όπως η Cronaca Sovversiva (την οποία το Υπουργείο Δικαιοσύνης χαρακτήρισε ως «την πιο επικίνδυνη εφημερίδα που δημοσιεύτηκε ποτέ σε αυτή την χώρα»³⁰). Στην πραγματικότητα μερικοί από αυτούς δολοφονήθηκαν από την αστυνομία σε αντιπολεμικές διαδηλώσεις. Οι Γκαλεανιστές υποστήριζαν ενεργητικά την εργατική οργάνωση στα εργοστάσια της Νέας Αγγλίας και ήταν βασικοί υποστηρικτές μερικών μεγάλων απεργιών. Βρήκαν χρόνο επίσης για να οργανωθούν απέναντι στο ογκούμενο κύμα φασισμού στις Η.Π.Α. Αλλά οι Γκαλεανιστές άφησαν το βαθύτερο τους σημάδι με την άρνηση τους να αποδεχτούν την καταστολή της κυβέρνησης.

Έκαναν πολλές βομβιστικές επιθέσεις στις πόλεις της Νέας Αγγλίας και στο Μιλγουόκι, τη Νέα Υόρκη, το Πίτσμπουργκ, τη Φιλαδέλφεια, την Ουάσιγκτον και αλλού, κυρίως ως απάντηση σε συλλήψεις ή δολοφονίες συντρόφων από τις κρατικές δυνάμεις. Μερικές από αυτές τις επιθέσεις ήταν καλά συντονισμένες εκστρατείες, που συμπεριλάμβαναν πολλαπλές ταυτόχρονες επιθέσεις. Η μεγαλύτερη ήταν η βομβιστική επίθεση στη Γουόλ Στρητ το 1920 ως απάντηση στην εκπαράθρωση των Σάκκο και Βαντσέτι (οι οποίοι δεν είχαν εμπλακεί στη ληστεία στο Μπρέντρι για την οποία εκτελέστηκαν, αλλά πιθανόν έπαιζαν υποστηρικτικούς ρόλους σε μερικές από τις βομβιστικές επιθέσεις των Γκαλεανιστών). Η πράξη σκότωσε 33 ανθρώπους, προκάλεσε ζημιές 2 εκατομμυρίων δολαρίων και κατέστρεψε ανάμεσα σε άλλα τον Οίκο του Μόργκαν, το Καπιτώλιο της αμερικανικής οικονομίας του J.P Morgan. Οι ομοσπονδιακοί οργάνωσαν μια μαζική έρευνα και ανθρωποκυνηγητό, αλλά ποτέ δεν έπιασαν κανέναν. Ο Πωλ Άβριτς απέδειξε ότι η επίθεση ήταν έργο ενός μόνο Γκαλεανιστή, του Μάρι Μπούντα, ο οποίος διέφυγε στην Ιταλία και συνέχισε το έργο του μέχρι που συνελήφθη από το καθεστώς Μουσολίνι.³¹

Η κυβέρνηση κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες να καταστείλει τους Ιταλούς αναρχικούς και πέτυχε μόνο εν μέρει. Οι κυβερνητικές δυνάμεις σκότωσαν μερικούς στη δράση ή με δικαστική εκτέλεση και φυλάκισαν περισσότερους από μια ντουζίνα, αλλά αντίθετα από τους Γουόμπλις, οι Γκαλεανιστές απέφυγαν τις μαζικές συλλήψεις. Αυτό οφείλονταν εν μέρει στις αποκεντρωμένες, ασφαλείς μορφές οργάνωσης που είχαν υιοθετήσει, λόγω της επιρροής της αντίληψης για την μαχητική επανάσταση που είχαν οι Ιταλοί. Και πρέπει να τονιστεί ότι οι Γκαλεανιστές διέτρεχαν επιπλέον κίνδυνο κυβερνητικής καταστολής, γιατί αντίθετα από πολλούς Γουόμπλις, μπορούσαν να γίνουν στόχος ξενοφοβίας και να απειληθούν

με απέλαση. (Στην πραγματικότητα, περίπου 80 από αυτούς απελάθηκαν, κι όμως οι άλλοι ήταν ικανοί να παραμείνουν εξαιρετικά ενεργοί³²). Η αδιάλλακτη αντίδραση των Γκαλεανιστών στην κρατική καταστολή είχε τουλάχιστον μερικά μετρήσιμα αποτελέσματα στην αποθάρρυνση της καταστολής (πέρα από το ότι έκαναν και τα αφεντικά των εργοστασίων και την κυβέρνηση να φοβούνται να κάνουν οτιδήποτε που θα προκαλούσε περαιτέρω τους εργάτες, από φόβο μήπως ακολουθήσουν τους αναρχικούς βομβιστές). Μέσω της απειλής των επιστολών βομβών, έκαναν τον άσωτο ντετέκτιβ του Γραφείου Ερευνών ο οποίος είχε επιφορτιστεί με τον εντοπισμό και τη σύλληψη μερικών συντρόφων τους το 1918 να κρυφτεί κι έπειτα να φύγει εντελώς από το γραφείο το 1919³³. Οι μοναδικές συνέπειες με τις οποίες βρέθηκαν αντιμετώπι οι κυβερνητικοί πράκτορες που ήταν υπεύθυνοι για την καταστολή των Γουόμπλις, ήταν οι προαγωγές.

Από το 1919 μέχρι το 1920, ο Κόκκινος Τρόμος επιβλήθηκε στους Ιταλούς αναρχικούς, αν και παρέμειναν ενεργοί και ασυμβίβαστοι και δεν κατέρρευσαν τόσο γρήγορα όσο οι Γουόμπλις. Τον Οκτώβρη του 1920, η *Cronaca Rovversiva*, η εφημερίδα που υπηρέτησε ως κομβικό σημείο για πολλούς από τους Γκαλεανιστές, απαγορεύτηκε τελικά από τις αρχές και το επίκεντρο της αναρχικής δραστηριότητας των Ιταλών μεταναστών επέστρεψε στην Ιταλία, στην οποία πολλοί από τους ακτιβιστές διέφυγαν ή απελάθηκαν. Το τέλος του κινήματος τους στις Η.Π.Α όμως, δεν ήταν και το τέλος όλου του κινήματος τους και για μερικά χρόνια αυτοί οι αναρχικοί ήταν βασικοί αντίπαλοι του Μουσολίνι, ο οποίος όπως κι οι Αμερικανοί σύντροφοι του, τους φοβήθηκε και έδωσε προτεραιότητα στην καταστολή τους. (Στην πραγματικότητα, ο νέος διευθυντής του Γραφείου Ερευνών, Τζέη Έντγκαρ Χούβερ, έδωσε στους φασίστες σημαντικές πληροφορίες με συγκεκριμένο στόχο την καταστροφή των Ιταλών αναρχικών). Και μερικοί από τους εξόριστους Ιταλούς αναρχικούς συμμετείχαν στον Ισπανικό εμφύλιο πόλεμο το 1936. Αν και ο Ιταλικός αναρχισμός στις Η.Π.Α «δεν συνήλθε ποτέ» μετά το 1920, «*οι αναρχικοί με κανέναν τρόπο δεν εξαφανίστηκαν από τη σκηνή*». ³⁵ Με μια διεθνιστική εστίαση, οργάνωσαν αντίσταση ενάντια στις ανερχόμενες κομμουνιστικές και φασιστικές δικτατορίες (βρίσκονταν στην «πρώτη γραμμή του αντιφασιστικού αγώνα» στις Μικρές Ιταλίες σε όλες τις Η.Π.Α)³⁶ κι επίσης έκαναν παγκόσμια υπόθεση την εκστρατεία υποστήριξης των Σάκκο και Βαντσέτι.

Μακριά από το να είναι παγκόσμια απομονωμένες φιγούρες, οι Σάκκο και Βαντσέτι, κέρδισαν την υποστήριξη των κοινοτήτων τους –των Ιταλών και των WASP- και την υποστήριξη δημόσιων προσώπων στις Η.Π.Α και την Ευρώπη, κι αυτό παρά το γεγονός ότι ήταν φυλακισμένοι και συνέχιζαν να καλούν για βίαιη επανάσταση και βομβιστικές εκστρατείες ενάντια στις αρχές. Οι υποστηρικτές τους στο εξωτερικό δεν τους απογοήτευσαν. Από το 1926 μέχρι το 1932, οι αναρχικοί έκαναν αρκετές βομβιστικές επιθέσεις, στοχεύοντας τον δικαστή, τον κυβερνήτη, τον εκτελεστή και το άτομο του οποίου το τηλεφώνημα στην αστυνομία προκάλεσε τη σύλληψη τους. Κανένας από τους βομβιστές δεν πιάστηκε ποτέ. Οι Ιταλοί αναρχικοί συνέχισαν επίσης την αγκιτάσια και τη διάδοση των ιδεών τους. Ο

διάδοχος της Cronaca Sovversiva, η L' Aduntata dei Refrattari, συνέχισε να εκδίδεται για άλλα σαράντα χρόνια μέχρι τη δεκαετία του '60.

Ο Πόλεμος των Ορυχείων στη Δυτική Βιρτζίνια το 1921 προσφέρει άλλο ένα παράδειγμα κυβερνητικών απαντήσεων σε μαχητικές τακτικές. Όταν οι ιδιοκτήτες των ορυχείων κατέστειλαν τις προσπάθειες των ανθρακωρύχων να σχηματίσουν εργατικές ενώσεις, απολύοντας τα μέλη των σωματείων και φέρνοντας απεργοσπάστες, οι Απαλλάχιοι εξεγερμένοι απάντησαν βίαια. Άνοιξαν πυρ στους απεργοσπάστες, σκότωσαν μερικούς φονιάδες των εταιριών άνθρακα και στάλθηκαν αστυνόμοι να τους καταστείλουν. Με τον καιρό αναπτύχθηκε μια αντάρτικη σύγκρουση και έπειτα ξέσπασε κανονικός πόλεμος. Σε μερικές περιπτώσεις, η αστυνομία και οι φονιάδες των εταιριών άνοιξαν πυρ στις κατασκηνώσεις των ανθρακωρύχων, στοχεύοντας γυναίκες και παιδιά. Στην πιο διάσημη σφαγή, σκότωσαν τον Σίντ Χάτφιλντ, ο οποίος, με την ικανότητα του ως σερίφη, πολέμησε πραγματικά ενάντια στην καταστολή που επιχειρούσαν οι φονιάδες της εταιρίας. Χιλιάδες ένοπλοι ανθρακωρύχοι σχημάτισαν έναν στρατό και προέλασαν στο Λόγκαν της Δυτικής Βιρτζίνια για να διώξουν (και να κρεμάσουν) τον σερίφη εκεί, ο οποίος ήταν εξαιρετικά ενεργός στην καταστολή των ανθρακωρύχων του σωματείου. Ο στρατός των Η.Π.Α απάντησε με χιλιάδες στρατιώτες, πολυβόλα και ακόμα και βομβαρδισμό από αεροπλάνα σε αυτό που έγινε γνωστό ως η Μάχη του Μπλερ Μάουντεν. Μετά τη μάχη, οι ανθρακωρύχοι του σωματείου αποσύρθηκαν. Αλλά παρά το ότι συμμετείχαν σε μια από τις μεγαλύτερες ένοπλες ανταρσίες του αιώνα, πολύ λίγοι απ' αυτούς έλαβαν σοβαρές ποινές φυλάκισης- οι περισσότεροι εξεγερμένοι δεν υπέστησαν καμία τιμωρία και η κυβέρνηση χαλάρωσε κάπως κι επέτρεψε το συνδικαλισμό των ανθρακωρύχων (το συνδικάτο τους υπάρχει ακόμα σήμερα)³⁷

Πιο πρόσφατα, οι σχεδιαστές στρατηγικής της αστυνομίας που γράφουν για το αναρχικό κίνημα έχουν παρατηρήσει, *«η συλλογή πληροφοριών ανάμεσα στις πιο ριζοσπαστικές –και συχνά πιο βίαιες- φράξιες είναι εξαιρετικά δύσκολη... Η ίδια η φύση της καχυποψίας του κινήματος και τα λειτουργικά μέτρα ασφαλείας κάνουν την διείσδυση δύσκολη και χρονοβόρα.»*³⁸ Γι' αυτό οι ισχυρισμοί ότι οι μη-βίαιες ομάδες είναι πιο πιθανόν να επιβιώσουν της καταστολής, δεν αντέχουν σε σοβαρή εξέταση. Αποκλείοντας την τάση των πασιφιστών να πέφτουν εκ των προτέρων ανάσκελα, έτσι ώστε ποτέ να μην αποτελέσουν απειλή για να αλλάξει οτιδήποτε, φαίνεται ότι στην πραγματικότητα το αντίθετο είναι αλήθεια.

Σκεφτείτε λίγα επίκαιρα σημεία που αφορούν την αποκαλούμενη μη-βίαη αντίσταση στην κατοχή του Ιράκ από τις Η.Π.Α, ένα από τα πιο πιεστικά ζητήματα σήμερα. Ο πασιφισμός βλέπει τη νίκη ως αποφυγή ή μείωση της βίας, έτσι φυσικά οι πασιφιστές δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τη βία άμεσα. Κάθε πραγματική αντίσταση στη στρατιωτική κατοχή θα οδηγούσε σε μια αύξηση της βίας (καθώς οι κατοχικοί προσπαθούν να σπάσουν την αντίσταση) πριν την απελευθέρωση και τη δυνατότητα πραγματικής ειρήνης. Πρέπει να χειροτερέψει πριν καλυτερέψει. Αν η Ιρακινή αντίσταση καταβληθεί, η κατάσταση θα φαίνεται πιο ειρηνική, αλλά

στην πραγματικότητα, η θεαματική βία του πολέμου θα έχει μετατραπεί σε απειλητική, αόρατη και εγκόσμια βία της πετυχημένης κατοχής και ο Ιρακινός λαός θα είναι πολύ μακρύτερα από την απελευθέρωση. Κι όμως οι μη-βίαιοι ακτιβιστές έχουν προδιάθεση να εξηγούν λαθεμένα αυτή την φαινομενική ειρήνη ως μια νίκη, ακριβώς όπως εξήγησαν την απόσυρση των στρατευμάτων των Η.Π.Α από το Βιετνάμ ως νίκη, ακόμα και αν οι βομβαρδισμοί εντατικοποιήθηκαν και ένα υποστηριζόμενο από τις Η.Π.Α καθεστώς συνέχιζε να κατέχει το Νότιο Βιετνάμ.

Αυτό που οι μη-βίαιοι αντιπολεμικοί ακτιβιστές είναι ανίκανοι να συνειδητοποιήσουν είναι ότι η πιο σημαντική αντίσταση, πιθανόν η μόνη σημαντική αντίσταση, στην κατοχή του Ιράκ είναι η αντίσταση που διεξάγεται από τους ίδιους τους Ιρακινούς. Στο σύνολο τους οι Ιρακινοί έχουν επιλέξει τον ένοπλο αγώνα.³⁹ Οι Αμερικάνοι που το καταδικάζουν αυτό, τη στιγμή που δεν έχουν καμία προσωπική γνώση για το πώς είναι να οργανώνεις την αντίσταση στο Ιράκ, απλά επιδεικνύουν την άγνοια τους. Οι άνθρωποι στις Η.Π.Α που ισχυρίζονται ότι είναι ενάντια στον πόλεμο χρησιμοποιούν τη μη-βία ως δικαιολογία για να αποφύγουν την ευθύνη τους να υποστηρίξουν την Ιρακινή αντίσταση. Επίσης παπαγαλίζουν την προπαγάνδα των εταιρικών μίντια και προσποιούνται ότι όλες οι Ιρακινές αντιστασιακές ομάδες αποτελούνται από εξουσιαστές, πατριαρχικούς φονταμενταλιστές, ενώ είναι ένα προσβάσιμο γεγονός, για οποιονδήποτε νοιάζεται να μάθει, ότι η Ιρακινή αντίσταση περιλαμβάνει μια μεγάλη ποικιλία ομάδων και ιδεολογιών. Η μη-βία σε αυτή την περίπτωση είναι ένα μεγαλύτερο εμπόδιο από το φόβο της κυβερνητικής καταστολής για τη δημιουργία σχέσεων αλληλεγγύης και τη συμμαχία με τις πιο απελευθερωτικές από τις αντιστασιακές ομάδες. Το να τις καταδικάζουμε όλες εξασφαλίζει ότι οι μοναδικές ομάδες που λαμβάνουν υποστήριξη από το εξωτερικό είναι οι εξουσιαστικές, πατριαρχικές, φονταμενταλιστικές. Η προσέγγιση του αντιπολεμικού κινήματος των Η.Π.Α σε σχέση με την Ιρακινή αντίσταση δεν κατατάσσεται απλά ως μια κακή στρατηγική: αποκαλύπτει την παντελή έλλειψη στρατηγικής και είναι κάτι που χρειάζεται να διορθώσουμε.

Οι στρατηγικές της μη-βίας δεν μπορούν να νικήσουν το κράτος– τείνουν να αντανakλούν μια έλλειψη κατανόησης της ίδιας της φύσης του κράτους. Η εξουσία του κράτους είναι αυτό-διαϊωνιστική, θα νικήσει τα απελευθερωτικά κινήματα με κάθε μέσο που έχει στη διάθεση της. Αν οι προσπάθειες να ανατραπεί μια τέτοια εξουσιαστική δομή επιζήσουν από τα πρώτα στάδια της καταστολής, η ελίτ θα μετατρέψει τη σύγκρουση σε στρατιωτική και οι άνθρωποι που χρησιμοποιούν μη-βίαιες μεθόδους δε μπορούν να νικήσουν ένα στρατό. Ο πασιφισμός δε μπορεί να υπερασπιστεί τον εαυτό του ενάντια στην αδιάλλακτη εξολόθρευση. Όπως εξηγείται σε μια μελέτη της επανάστασης στις σύγχρονες κοινωνίες:

Κατά τη διάρκεια του 2ου παγκοσμίου πολέμου οι Γερμανοί δεν ήταν εξοικειωμένοι με την παθητική αντίσταση (όταν συνέβαινε), αλλά οι σύγχρονες ένοπλες δυνάμεις είναι πολύ καλύτερα προετοιμασμένες να αντιμετωπίσουν επιτυχώς τη μη-βία και τεχνικά και ψυχολογικά. Οι

υποστηρικτές της μη-βίας, μας υπενθυμίζει ένας Βρετανός στρατιωτικός ειδικός, «τείνουν να παραβλέπουν το γεγονός ότι οι κύριες επιτυχίες τους έχουν επιτευχθεί ενάντια σε αντιπάλους των οποίων ο κώδικας ηθικής ήταν θεμελιωδώς όμοιος και των οποίων η αγριότητα περιοριζονταν γι' αυτό το λόγο.... Η μοναδική εντύπωση που φαίνεται ότι έκανε στον Χίτλερ ήταν να αναστατώσει την παρόρμηση του να ποδοπατήσει αυτό που στο μυαλό του ήταν μια αξιοθρήνητη αδυναμία...» Αν αποδεχτούμε την πρόταση των μαύρων επαναστατών σε αυτή τη χώρα, δηλαδή ότι ζούμε σε μια ρατσιστική κοινωνία, δύσκολα μπορούμε να περιμένουμε λιγότερη απονία....

Μπορεί να είναι ενδιαφέρον να προσπαθήσουμε να απεικονίσουμε την πορεία μιας μη-βίαιης εξέγερσης... Στην πραγματικότητα, τα «εξομοιωτικά» πειράματα «πολιτικής άμυνας» έχουν ήδη λάβει χώρα. Σε ένα πείραμα διάρκειας 31 ωρών στο νησί Γκρίντστόουν στην επαρχία Οντάριο του Καναδά τον Αύγουστο του 1965, τριανταένα μη-βίαιοι «αμυνόμενοι» έπρεπε να τα βάλουν με έξι «ένοπλους» άντρες που αντιπροσώπευαν μια υποστηριζόμενη από τις Η.Π.Α «δεξιά Καναδική κυβέρνηση η οποία είχε καταλάβει τρία μεγάλα τμήματα της Καναδικής ενδοχώρας...» Στο τέλος του πειράματος, δεκατρείς από τους αμυνόμενους ήταν «νεκροί», οι συμμετέχοντες «συμπέραναν ότι το πείραμα ήταν μια ήττα για τη μη-βία».⁴⁰

Η ιστορία της πρακτικής της με οδηγεί στο ίδιο συμπέρασμα: η μη-βία δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό της ενάντια στο κράτος, πολύ λιγότερο να το ανατρέψει. Η διακηρυγμένη δύναμη της μη-βίας είναι μια ψευδαίσθηση που δίνει σε αυτούς που την ασκούν την ασφάλεια και το ηθικό κεφάλαιο για να μασκαρέψουν την ανικανότητα να νικήσουν.

6. Η ΜΗ-ΒΙΑ ΑΥΤΑΠΑΤΑΤΑΙ

Ο Γουόρντ Τσόρτσιλ έχει υποστηρίξει ότι ο πασιφισμός είναι παθολογικός. Θα έλεγα ότι τουλάχιστον η προαγωγή της μη-βίας ως επαναστατικής πρακτικής στο παρόν πλαίσιο, στηρίζεται σε έναν αριθμό από πλάνες. Από πού να αρχίσουμε;

Συχνά, αφού έδειξα ότι οι νίκες της μη-βίας δεν ήταν καν νίκες παρά μόνο για το κράτος, έχω αντιμετωπίσει το απλουστευτικό αντεπιχείρημα, επειδή κάποιος συγκεκριμένος αγώνας ή δράση βίας ήταν αποτυχημένη, ότι η «βία» είναι εξίσου αναποτελεσματική. Δε μπορώ να θυμηθώ κάποιον συγκεκριμένα, να είπε ποτέ ότι η χρήση βίας εξασφαλίζει τη νίκη. Ελπίζω πως ο καθένας μπορεί να διακρίνει τη διαφορά ανάμεσα στο να δείχνεις τις αποτυχίες των πασιφιστικών νικών και να δείχνεις τις αποτυχίες των μαχητικών αγώνων, που ποτέ κανένας δεν διεκδίκησε ως νίκες. Δεν είναι αντιφατικό να ισχυριζόμαστε ότι τα μαχητικά κινήματα έχουν πετύχει να αλλάξουν την κοινωνία ή ακόμα και να γίνουν η κυρίαρχη δύναμη στην κοινωνία. Το ξαναδηλώνω: όλοι πρέπει να παραδεχτούν ότι οι αγώνες που χρησιμοποιούν μια πολυμορφία τακτικών (συμπεριλαμβανομένου του ένοπλου αγώνα) μπορούν να πετύχουν. Η ιστορία είναι γεμάτη παραδείγματα: οι επαναστάσεις στη Βόρεια και Νότια Αμερική, τη Γαλλία, την Ιρλανδία, την Κίνα, την Κούβα, την Αλγερία, το Βιετνάμ και ούτω καθεξής.

Επίσης, δεν είναι τρομερά αντιφατικό να ισχυριζόμαστε ότι αντιεξουσιαστικά μαχητικά κινήματα έχουν πετύχει για κάποιο χρονικό διάστημα να απελευθερώσουν περιοχές και να δημιουργήσουν θετικές κοινωνικές αλλαγές σε εκείνες τις περιοχές. Τέτοιες περιπτώσεις συμπεριλαμβάνουν τις κολεκτιβοποιήσεις στον Ισπανικό εμφύλιο πόλεμο και στην Μαχνοβίτικη Ουκρανία, την αυτόνομη ζώνη στην περιοχή Σίν Μιν που δημιουργήθηκε από την Κορεατική Αναρχική Κομμουνιστική Ομοσπονδία, και τον προσωρινό χώρο ανασύνταξης που κερδήθηκε από τους Λακότα με το Τρελό Άλογο και τους πολεμιστές του. Αυτό που είναι συζητήσιμο για κάποιους, είναι το κατά πόσο τα μαχητικά κινήματα μπορούν να νικήσουν και να επιβιώσουν μακροπρόθεσμα και να παραμείνουν αντιεξουσιαστικά. Για να απαντήσουν πειστικά ενάντια σε αυτή την πιθανότητα οι πασιφιστές, θα πρέπει να δείξουν ότι το να χρησιμοποιείς βία ενάντια σε μια εξουσία, νομοτελειακά σε κάνει να παίρνεις εξουσιαστικά χαρακτηριστικά. Αυτό είναι κάτι που οι πασιφιστές δεν έχουν κάνει και δε μπορούν να κάνουν.

Συχνά, οι πασιφιστές προτιμούν να χαρακτηρίζουν τους εαυτούς τους ως δίκαιους, παρά να υπερασπίζονται με λογικά επιχειρήματα τη θέση τους. Οι περισσότεροι άνθρωποι που έχουν ακούσει τους ισχυρισμούς της μη-βίας έχουν γίνει μάρτυρες της διατύπωσης ή υπόθεσης ότι η μη-βία είναι το μονοπάτι των αφοσιωμένων και πειθαρχημένων και ότι η βία είναι «ο εύκολος δρόμος», μια υποχώρηση σε χαμερπή συναισθήματα.¹ Αυτό είναι πατενταρισμένα παράλογο. Η μη-βία είναι ο εύκολος δρόμος. Οι

άνθρωποι που επιλέγουν να δεσμεύσουν τους εαυτούς τους στη μη-βία αντιμετωπίζουν ένα πολύ πιο βολικό μέλλον, από εκείνους που επιλέγουν να δεσμεύσουν τους εαυτούς τους στην επανάσταση.

Ένας κρατούμενος του μαύρου απελευθερωτικού μετώπου, μου είπε σε αλληλογραφία, ότι όταν μπήκε στον αγώνα (ως έφηβος), ήξερε ότι θα κατέλγη ή νεκρός ή στη φυλακή. Πολλοί από τους συντρόφους του είναι νεκροί. Επειδή συνέχισε τον αγώνα μέσα στους τοίχους των φυλακών, τέθηκε στην απομόνωση για μεγαλύτερο διάστημα από όσο εγώ ζω. Συγκρίνετε αυτό τώρα με τους πρόσφατους άνετους, μνημονευόμενους θανάτους των Ντέιβιντ Ντέλινγκερ και Φιλ Μπέρικαν. Οι μη-βίαιοι ακτιβιστές μπορεί να δώσουν τις ζωές τους για την υπόθεση και κάποιοι λίγοι το έχουν κάνει, αλλά αντίθετα από τους μαχητικούς ακτιβιστές, δεν έρχονται αντιμέτωποι με ένα σημείο χωρίς επιστροφή, μετά από το οποίο δεν υπάρχει γυρισμός σε μια άνετη ζωή. Μπορούν πάντα να σώσουν τους εαυτούς τους συμβιβάζοντας την απόλυτη εναντίωση τους και οι περισσότεροι το κάνουν.

Εκτός του ότι αντανακλά μια άγνοια της πραγματικότητας των διαφορετικών συνεπειών συγκεκριμένων πολιτικών πράξεων, η πίστη ότι ο μη πασιφιστικός αγώνας είναι ο εύκολος δρόμος συχνά χρωματίζεται με ρατσισμό. Οι συγγραφείς του κειμένου «Γιατί μη-βία;» βάζουν τα δυνατά τους σε ολόκληρο το κείμενο, να αποφύγουν την αναφορά στη ράτσα, αλλά στο τμήμα των ερωταπαντήσεων δίνουν μια ασαφή απάντηση στις κριτικές ότι ο πασιφισμός είναι ρατσιστικός, ζωγραφίζοντας τους «καταπιεσμένους ανθρώπους» (τους μαύρους) ως θυμωμένους και κινούμενους παρορμητικά. «*Q: Το να απαιτείς μη βίαιη συμπεριφορά από τους καταπιεσμένους προς τους καταπιεστές τους είναι παράλογο και άδικο! Χρειάζεται να πραγματοποιήσουν το θυμό τους!*»²

Η «απάντηση» των συγγραφέων σε αυτή την αριστοτεχνική κριτική της μη-βίας, περιλαμβάνει πολλά από τα χαρακτηριστικά, απατηλά σφάλματα που ήδη συζητήσαμε: οι συγγραφείς συμβουλεύουν ανθρώπους που είναι πολύ περισσότερο καταπιεσμένοι απ' ότι είναι αυτοί, να κάνουν υπομονή σε συνθήκες που πιθανότατα δε μπορούν να κατανοήσουν. Οι συγγραφείς συμβουλεύουν τους έγχρωμους να δρουν με έναν τρόπο που να είναι «ευγενικοί και πραγματιστές». Οι συγγραφείς προλαβαίνουν τις κριτικές για ρατσισμό αναφέροντας το όνομα ενός συμβολικού έγχρωμου προσώπου και οι συγγραφείς συμπεραίνουν απειλώντας υπόρρητα ότι ο μαχητικός ακτιβισμός εκ μέρους των έγχρωμων θα καταλήξει στην εγκατάλειψη και την προδοσία των ισχυρών λευκών «συμμάχων» τους. Για του λόγου το αληθές:

«Όσο για την αδικία, αν οι καταπιεσμένοι μπορούσαν να την εξαλείψουν με ευχές, δε θα ήταν πλέον καταπιεσμένοι. Δεν υπάρχει μη επίπονος δρόμος για την απελευθέρωση. Δεδομένου του αναπόφευκτου του πόνου είναι και εξευγενιστικό και πραγματιστικό να δείξουμε μη βίαιη πειθαρχία και πόνο (όπως ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, τζούνιορ) όπως επιβάλλεται. Το να «πραγματοποιήσεις το θυμό σου» με έναν τρόπο που σου κοστίζει μια ομάδα συμμάχων είναι μια πολυτέλεια που τα σοβαρά κινήματα δε μπορούν

να αντέξουν»³.

Οι πασιφιστές κοροϊδεύουν τους εαυτούς τους, σκεφτόμενοι πως ο επαναστατικός ακτιβισμός είναι παρορμητικός, παράλογος και πως πηγάζει απλά από το «θυμό». Στην πραγματικότητα ο επαναστατικός ακτιβισμός σε μερικές από τις εκδηλώσεις του, έχει μια έντονα πνευματική όψη. Μετά τις ταραχές του Ντιτρόιτ το 1967, μια κυβερνητική επιτροπή βρήκε ότι ο χαρακτηριστικός ταραξίας (πέρα του ότι ήταν περήφανος για τη φυλή του/της κι εχθρικός στους λευκούς και τους μαύρους της μεσαίας τάξης) «είναι σημαντικά καλύτερα ενημερωμένος για την πολιτική από τους Νέγρους που δεν ενεπλάκησαν στις ταραχές»⁴ Ο Τζορτζ Τζάκσον μορφώθηκε στη φυλακή και τόνισε στα γραπτά του την ανάγκη, οι μαχητές μαύροι να μελετήσουν την ιστορική σχέση με τους καταπιεστές τους και να μάθουν τις «επιστημονικές αρχές» του αστικού ανταρτοπόλεμου.⁵ Οι Πάνθηρες διάβασαν Μάο, Κουαμέ Νκρουμά και Φράντς Φάνον και απαιτούσαν από τα νέα μέλη να εκπαιδεύσουν τους εαυτούς τους στις πολιτικές θεωρίες πίσω από την επανάσταση τους.⁶ Όταν τελικά αιχμαλωτίστηκε και δικάστηκε, ο επαναστάτης, νέο-Αφρικανός, αναρχικός Κουγουάσι Μπαλαγκούν απέρριψε τη νομιμότητα του δικαστηρίου και διακήρυξε το δικαίωμα των μαύρων να απελευθερώσουν τους εαυτούς τους με μια δήλωση, από την οποία πολλοί πασιφιστές θα είχαν να μάθουν πολλά:

«Πριν γίνω ένας παράνομος επαναστάτης, ήμουν ένας οργανωτής ενοικιαστών και συνελήφθηκα, επειδή απείλησα με μια ματσέτα έναν αποικιακό επιστάτη κτιρίων, ο οποίος σταμάτησε με τη βία τον εφοδιασμό με πετρέλαιο ενός κτιρίου στο οποίο δε ζούσα μεν, αλλά είχα βοηθήσει να οργανωθεί. Όταν οργανωτής για το Κοινοτικό Συμβούλιο Στέγασης συμμετείχα, όχι μόνο στην οργάνωση απεργιών ενοικίου, αλλά πίεσα τους σπιτονοικοκύρηδες με τα υψηλά ενοίκια να κάνουν επισκευές και να προμηθεύσουν θέρμανση και ζεστό νερό, σκότωσα ποντίκια, εκπροσώπησα ενοικιαστές στα δικαστήρια, σταμάτησα παράνομες εξώσεις, αντιμετώπισα τους σερίφηδες, βοήθησα να διατεθούν τα ενοίκια σε επισκευές και συλλογική ιδιοκτησία των ενοικιαστών και διαδήλωσα, όποτε οι ανάγκες των ενοικιαστών βρίσκονταν σε κίνδυνο... Τότε άρχισα να συνειδητοποιώ ότι παρ' όλες αυτές τις προσπάθειες δεν μπορούσαμε να λύσουμε το πρόβλημα...

Τα νομικά τελετουργικά δεν έχουν κανένα αποτέλεσμα στην ιστορική διαδικασία του ένοπλου αγώνα των καταπιεσμένων εθνών. Ο πόλεμος θα συνεχιστεί και θα εντατικοποιηθεί και όσο για μένα, θα προτιμούσα να είμαι στη φυλακή ή στον τάφο από το να κάνω οτιδήποτε άλλο πέρα από το να πολεμώ τον καταπιεστή του λαού μου. Το Νέο Αφρικανικό Έθνος, όπως επίσης και τα Ιθαγενή Αμερικανικά Έθνη, όπως το Πορτορικανικό και Μεξικανικό έθνος, είναι αποικιοποιημένα μέσα στα σημερινά σύνορα των Η.Π.Α. Είναι αποικιοποιημένα, τόσο μέσα όσο κι έξω από τα σημερινά σύνορα των Η.Π.Α. Έχουμε δικαίωμα να αντισταθούμε, να απαλλοτριώσουμε χρήματα και όπλα, να σκοτώσουμε τον εχθρό του λαού μας, να βάλουμε βόμβες και να κάνουμε οτιδήποτε άλλο μας βοηθάει στο να νικήσουμε, και θα νικήσουμε».⁷

Συγκριτικά, η στρατηγική και τακτική ανάλυση του μη-βίαιου ακτιβισμού είναι μάλλον απλουστευτική και σπάνια υπερβαίνει το αναμάσημα χιλιοειπωμένων κλισέ και ηθικολογικών αυταπόδεικτων αληθειών. Η ποσότητα, αφιερωμένων στη μελέτη προετοιμασιών που απαιτούνται για να έρθουν εις πέρας μαχητικές δράσεις με επιτυχία, συγκρινόμενη με αυτή που απαιτείται για τις μη-βίαιες δράσεις, έρχεται σε αντίθεση με την αντίληψη ότι ο επαναστατικός ακτιβισμός είναι παρορμητικός.

Οι άνθρωποι που είναι πρόθυμοι να αναγνωρίσουν τη βία της επανάστασης – είναι παραπλανητικό να μιλάμε ότι διαλέγουμε τη βία, γιατί η βία είναι εγγενής στην κοινωνική επανάσταση και στο καταπιεστικό καθεστώς που την γεννά, είτε χρησιμοποιούμε βίαια μέσα είτε όχι- είναι πιο πιθανόν να κατανοήσουν τις θυσίες που απαιτούνται. Κάθε γνώση για το τι είναι προετοιμασμένοι οι επαναστάτες να κάνουν και να περάσουν, καταδεικνύει την σκληρή, αδαή γελοιοότητα της πασιφιστικής αναγγελίας, ότι η επαναστατική βία είναι παρορμητική. Όπως ήδη αναφέρθηκε, τα γραπτά του Φράντς Φάνον ήταν ανάμεσα σε αυτά με τη μεγαλύτερη επιρροή στους μαύρους επαναστάτες στις Η.Π.Α κατά τη διάρκεια του κινημάτων απελευθέρωσης των μαύρων. Το τελευταίο κεφάλαιο του βιβλίου του «Της γης οι κολασμένοι» ασχολείται αποκλειστικά με τον «αποικιακό πόλεμο και τις πνευματικές διαταραχές», με το ψυχολογικό τραύμα που συνέβη ως αναμενόμενο γεγονός από την αποικιοκρατία και τον «ολοκληρωτικό πόλεμο» που διεξήχθη από τους Γάλλους ενάντια στους Αλγερινούς μαχητές της ελευθερίας⁸ (έναν πόλεμο, πρέπει να τονίσω, που αποτελεί μεγάλο μέρος του εγχειριδίου που χρησιμοποιούν οι Η.Π.Α στις αντιεξεγερτικές πολεμικές επιχειρήσεις και τους πολέμους κατοχής μέχρι και σήμερα). Οι άνθρωποι που πολεμούν για την επανάσταση ξέρουν σε τι μπλέκονται, στο βαθμό που ο τρόμος αυτών των πραγμάτων μπορεί να γίνει γνωστός. Αλλά οι πασιφιστές ξέρουν;

Μια ακόμα αυταπάτη (που εκφράζεται από τους πασιφιστές που θέλουν να εμφανιστούν μαχητικοί και δυνατοί) είναι ότι οι πασιφιστές ανταποδίδουν τα χτυπήματα, μόνο μη-βίαια. Αυτά είναι αηδίες. Το να κάθεται κάτω και να κρατιέσαι αλυσίδα δεν είναι ανταπόδοση, είναι μια δύστροπη συνθηκολόγηση.⁹ Σε μια κατάσταση που περιλαμβάνει έναν θρασύδειλο ή έναν συγκεντρωτικό εξουσιαστικό μηχανισμό, η σωματική ανταπόδοση αποθαρρύνει τις μελλοντικές επιθέσεις, επειδή μεγαλώνει το κόστος της καταπίεσης που προκαλεί ο καταπιεστής. Η υποχωρητική αντίσταση της μη-βίας, απλά διευκολύνει τις επιθέσεις να συνεχίσουν. Στην επόμενη διαμαρτυρία για παράδειγμα, δείτε πόσο απρόθυμη είναι η αστυνομία να φράξει τις μαχητικές ομάδες όπως το μπλακ μπλοκ και να τους υποβάλλει σε μαζική σύλληψη.¹⁰ Οι μπάτσοι ξέρουν ότι θα χρειαστούν έναν ή δύο μπάτσους για κάθε διαδηλωτή και ότι μερικοί απ' αυτούς πρόκειται να χτυπήσουν άσχημα. Ο ειρηνικός, απ' την άλλη μπορεί να εμποδιστεί από έναν σχετικά μικρό αριθμό μπάτσων, οι οποίοι μπορούν να διεισδύσουν στο πλήθος με την άνεση τους και να πάρουν τους χαλαρούς διαδηλωτές, έναν-έναν.

Η Παλαιστίνη είναι ένα άλλο παράδειγμα. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι Παλαιστίνιοι είναι μια ενόχληση για το Ισραηλινό κράτος και ότι το Ισραηλινό κράτος δεν ενδιαφέρεται για την ευμάρεια των Παλαιστίνιων. Αν οι Παλαιστίνιοι δεν είχαν κάνει την Ισραηλινή κατοχή και κάθε επακόλουθη επιθετικότητα τόσο δαπανηρή, όλη η Παλαιστινιακή γη θα είχε καταληφθεί, εκτός από λίγες ρεζέρβες, όπου θα διατηρούνταν ο απαραίτητος αριθμός εφεδρικών εργατών για να συμπληρωθεί η Ισραηλινή οικονομία και οι Παλαιστίνιοι θα ήταν μια μακρινή ανάμνηση σε μια μακρά γραμμή αφανισμένων λαών. Η Παλαιστινιακή αντίσταση, συμπεριλαμβανομένων των επιθέσεων αυτοκτονίας έχει βοηθήσει στο να εξασφαλιστεί η Παλαιστινιακή επιβίωση ενάντια σε έναν πιο ισχυρό εχθρό.

Η μη-βία εξαπατά τον εαυτό της και τους προσήλυτους της, με την αυταπόδεικτη αλήθεια ότι *«η κοινωνία πάντα ήταν βίαη. Είναι η μη-βία που είναι επαναστατική»*¹¹. Στην πράξη η κοινωνία μας, τιμά και εορτάζει τη μνήμη και της κρατικής βίας και του σεβαστού, διαφωνούντα πασιφισμού. Ο ίδιος ακτιβιστής που ισχυρίζεται ότι η κοινωνία μας είναι ήδη υπέρ της βίας, μπορεί να βάλει το όνομα του Λεόν Κσολγκός (ο αναρχικός που εκτέλεσε τον Πρόεδρο ΜακΚίνλεϊ) στην πρώτη σελίδα της τοπικής εταιρικής εφημερίδας και να ξέρει ότι το μεγαλύτερο κομμάτι του κοινού θα αντιδράσει καταδικάζοντας αυτή τη βίαη προσωπικότητα. Εν τω μεταξύ, ο ίδιος ακτιβιστής αναφέρει πασιφιστές όπως ο Κινγκ και ο Γκάντι για να δώσει στις απόψεις του μια αύρα σεβασμού στα μάτια του ίδιου κοινού.¹² Αν η κοινωνία είναι ήδη υπέρ της βίας και ο πασιφισμός είναι αρκετά επαναστατικός για να αμφισβητήσει εκ θεμελίων την κοινωνία μας και τις εδραιωμένες βαθιά καταπιέσεις της, γιατί ο Κσολγκός προκαλεί μίσος και ο Γκάντι συμπάθεια;

Οι πασιφιστές επίσης, δίνουν καταφύγιο σε πλάνες γύρω από την αξιοπρέπεια του κράτους και υποσυνείδητα, γύρω από το ποσό προστασίας που θα τους προσφέρουν τα προνόμια τους. Οι φοιτητές που ηγούνταν της κατάληψης της πλατείας Τιενανμέν στο «Αυτόνομο Πεκίνο» νόμισαν ότι η επαναστατική τους «κυβέρνηση» δε θα άνοιγε πυρ εναντίον τους, αν παρέμεναν μια ειρηνική, νομοταγής αντιπολίτευση. *«Η σχεδόν ολοκληρωτική παρεξήγηση από μέρους των φοιτητών, της φύσης της νομιμότητας κάτω από γραφειοκρατική εξουσία και η ψευδαίσθηση ότι θα μπορούσαν να διαπραγματευτούν με το Κόμμα, τους άφησε ανυπεράσπιστους και με όρους θεωρητικών μέσω περιγραφής του εγχειρήματος τους και όσον αφορά την στενή πρακτική της πολιτικής ανυπακοής που οδηγήθηκαν να υιοθετήσουν»*¹³. Έτσι, όταν οι φοιτητές που είχαν μπει επικεφαλής του κινήματος αρνήθηκαν να εξοπλιστούν (αντίθετα από ότι έκαναν πολλά προάστια της εργατικής τάξης, η οποία ήταν λιγότερο μορφωμένη και περισσότερο έξυπνη), ολόκληρο το κίνημα ήταν ευπρόσβλητο και το Αυτόνομο Πεκίνο συντρίφτηκε από τα τανκ του Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού. Οι φοιτητές στο Κεντ Στέητ σοκαρίστηκαν με τον ίδιο τρόπο, όταν η ίδια κυβέρνηση που σκότωσε έναν ασήμαντο αριθμό απ' αυτούς σφάγιαζε εκατομμύρια ανθρώπους στην Ινδοκίνα χωρίς συνέπειες ή δισταγμό.

Τέλος, η μη-βία έχει όλο το διανοητικό βάθος ενός σύντομου τηλεοπτικού σχόλιου. Ο πασιφισμός απαιτεί ένας πολύ ασαφής, ευρύς, φορτισμένος και μη-αναλυτικός όρος – η βία- να αποκτήσει επιστημονική ακρίβεια. Στο κάτω-κάτω, όχι ο ρατσισμός, όχι ο σεξισμός, όχι η ομοφοβία, όχι ο αυταρχισμός, αλλά η βία, πρέπει να είναι ο βασικός άξονας των πράξεων μας. *Γιατί να ζητάμε εχέγγυα αντιρατσισμού πριν μια πορεία ή να κάνουμε τη συμμετοχή σε ένα κίνημα συνώνυμο του σεβασμού προς τις γυναίκες, τους queer και τους trans, όταν μπορούμε να απαιτούμε λιγότερο διασπαστικά εχέγγυα, μη-βίας;* Η πιθανότητα οι περισσότεροι υποστηρικτές του κώδικα της μη-βίας να μην έχουν καν κάνει αυτή την ερώτηση ποτέ, μας βοηθά να δείξουμε τους περιορισμούς της πασιφιστικής σκέψης.

Έτσι οι πασιφιστές αγνοούν πραγματικές διακρίσεις, όπως τα λευκά προνόμια και αντίθετα κάνουν αβάσιμες και εν δυνάμει ρατσιστικές/ταξικές διακρίσεις ανάμεσα, στο σπάσιμο ενός λουκέτου κατά τη διάρκεια μια προαναγγελλμένης διαδήλωσης, έτσι ώστε οι διαδηλωτές να μπορούν να διεξάγουν μια διαμαρτυρία όπου παριστάνουν τους νεκρούς σε μια στρατιωτική βάση και στο σπάσιμο ενός παράθυρου υπό την κάλυψη μιας σύγκρουσης, έτσι ώστε η κάτοικος του γκέτο να μπορέσει να βρει φαγητό και χρήματα για να φροντίσει την οικογένεια της. Έχει σημασία το ότι οι πασιφιστές δεν κάνουν την κρίσιμη διάκριση ανάμεσα στη δομική, θεσμική και συστημικά επιτρεπόμενη βία του κράτους (με το κράτος να γίνεται αντιληπτό με την ευρεία έννοια έτσι, ώστε να συμπεριλαμβάνει τις λειτουργίες της οικονομίας και της πατριαρχίας) και την ατομικοποιημένη κοινωνική βία «εγκληματικού» τύπου ή τη συλλογική κοινωνική βία «επαναστατικού» τύπου, που στοχεύουν να καταστρέψουν την πολύ μεγαλύτερη βία του κράτους. Το να υποκρίνονται ότι κάθε είδους βία είναι το ίδιο, είναι πολύ βολικό για τους υποτιθέμενους αντί-βίαιους προνομιούχους, οι οποίοι ωφελούνται από τη βία του κράτους και έχουν πολλά να χάσουν από τη βία της επανάστασης.

Το να τρυπώνεις σε μια στρατιωτική βάση, το να χύσεις αίμα πάνω σε πράγματα και το να σφυροκοπάς πυραύλους, μας λένε είναι μη-βίαιο, αλλά το να ανατινάξεις τις εγκαταστάσεις της Litton Systems (όπου κατασκευάζονται εξαρτήματα για πυραύλους Κρουζ) είναι βίαιο ακόμα και όταν κανείς δεν τραυματίζεται. Γιατί; Η συνήθης απάντηση είναι ότι, είτε μια βόμβα απειλεί ανθρώπους, ενώ οι λευκές γριές καλόγριες με σφυριά δεν το κάνουν ή ότι όταν οι ακτιβιστές χρησιμοποιούν μια βόμβα, δε μπορούν να εξασφαλίσουν ότι δε θα χτυπήσουν άνθρωποι. Ο πρώτος ισχυρισμός αγνοεί δύο πράγματα: το τι θεωρείται απειλητικό καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από προϋπάρχουσες προκαταλήψεις ενάντια σε συγκεκριμένες φυλές και τάξεις και για την πλειοψηφία του παγκόσμιου πληθυσμού έξω από τη Βόρεια Αμερική, ένας μη λειτουργικός πύραυλος είναι λιγότερο απειλητικός από έναν πύραυλο που λειτουργεί, άσχετα με το πόσες βόμβες έπρεπε να σκάσουν στον Παγκόσμιο Βορρά για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος. Σίγουρα δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι οι βόμβες μπορούν να καταστρέψουν τους πυραύλους καλύτερα από τα σφυριά. Ο δεύτερος ισχυρισμός, όπως έχω τονίσει, αγνοεί την πιθανότητα θυμάτων εκτός Βόρειας Αμερικής. Μια βόμβα εξασφαλίζει ότι ένα εργοστάσιο δε

θα είναι ικανό να παράγει πυραύλους, πολύ καλύτερα από ένα σφυρί και οι πύραυλοι στην κατοχή των ιμπεριαλιστικών κρατών σκοτώνουν πολύ περισσότερους ανθρώπους, απ' ό,τι οι βόμβες (ή τα σφυριά) στην κατοχή των ομάδων αντάρτικου πόλεων. Αλλά αυτή η σκέψη είναι τόσο μακριά από τα μυαλά των πασιφιστών που οι καλόγριες τις οποίες υπαινίσσομαι, βασίζουν την υπερασπιστική τους γραμμή στο δικαστήριο στην διαπίστωση ότι δεν προκάλεσαν καμία πραγματική ζημιά, παρά μόνο συμβολική ζημιά, στις εγκαταστάσεις πυραύλων στις οποίες παρεισέφρησαν.¹⁴ Μπορούν πραγματικά να θεωρηθούν μη-βίαιες, αφού έχασαν μια αποφασιστική ευκαιρία να παροπλίσουν ένα βασικό όργανο του πολέμου;

Σε ένα εργαστήριο που μίλησα για τα ελαττώματα της μη-βίας, διεξήγαγα μια μικρή άσκηση για να καταδείξω πόσο ασαφής είναι στην πραγματικότητα αυτή η ιδέα της μη-βίας. Ζήτησα από τους συμμετέχοντες, οι οποίοι αποτελούνταν από υποστηρικτές της μη-βίας, αλλά και από υποστηρικτές της πολυμορφίας τακτικών, να σηκωθούν όρθιοι και καθώς εγώ θα διαβάζω αργά μια λίστα με διάφορες πράξεις, αυτοί θα μετακινούνται σε ένα σημείο αν θεωρούν την πράξη βίαιη και σε ένα άλλο αν τη θεωρούν μη-βίαιη. Οι πράξεις συμπεριλάμβαναν πράγματα όπως η αγορά ρούχων, η κατανάλωση κρέατος, ένας λύκος που σκοτώνει ένα ελάφι, η θανάτωση κάποιου ο οποίος είναι έτοιμος να πυροδοτήσει μια βόμβα μέσα σε πλήθος κ.τ.λ. Σχεδόν ποτέ δεν υπήρχε ολοκληρωτική συμφωνία ανάμεσα στους συμμετέχοντες και μερικές από τις πράξεις που θεωρούνταν βίαιες θεωρούνταν και ηθικές, ενώ κάποιες που ήταν μη-βίαιες θεωρούνταν ανήθικες. Το τελικό συμπέρασμα της άσκησης: Έχει πραγματικά νόημα να βασίζουμε τόσο πολύ τη στρατηγική μας, τις συμμαχίες μας και την εμπλοκή μας με τον ακτιβισμό σε μια αντίληψη που είναι τόσο συσκοτιστική που ούτε καν δύο άνθρωποι δεν μπορούν πραγματικά να συμφωνήσουν για το τι σημαίνει;

Οι προσπάθειες να οριστεί η βία οδηγεί σε δύο αποτελέσματα. Είτε η βία ορίζεται κυριολεκτικά ως κάτι που προκαλεί πόνο ή φόβο και δε μπορεί να θεωρηθεί ανήθικο πράγμα, γιατί συμπεριλαμβάνει φυσικές δραστηριότητες, όπως το να γεννάς ή να τρως άλλα ζωντανά όντα για να μείνεις ζωντανός, είτε η βία ορίζεται με ένα ηθικό ενδιαφέρον για τα αποτελέσματα, στην οποία περίπτωση η αδράνεια ή η αναποτελεσματικότητα μπροστά σε μια μεγαλύτερη βία μπορεί επίσης να θεωρηθεί βία.¹⁵ Είτε ο ορισμός αποκλείει τη μη-βία – πρώτα-πρώτα, γιατί η βία είναι αναπόφευκτη και φυσική και κατά δεύτερον, γιατί η μη-βία πρέπει να θεωρηθεί βία αν αποτυγχάνει να τερματίσει ένα σύστημα βίας κι επίσης, επειδή όλοι οι προνομιούχοι πρέπει να θεωρούνται συνένοχοι στη βία άσχετα με το αν θεωρούν τους εαυτούς τους πασιφιστές ή όχι. Αλλά οι πασιφιστές αυταπατώνται επίσης πιστεύοντας, ότι η βία είναι ικανοποιητικά ορισμένη, ώστε να μπορούμε να υποκρινόμαστε ότι η χρήση βίας έχει συγκεκριμένες, αναπόφευκτες ψυχολογικές συνέπειες.

Ο Τόντ Άλιν Μόρμαν γράφοντας στο *Social Anarchism*, προσφεύγει στον Έριχ Φρόμ για να κάνει μια διάκριση ανάμεσα στη «λογική εξουσία» και την «παράλογη εξουσία». Ο Μόρμαν διαβεβαιώνει ότι «ο αναρχισμός

είναι ενάντια σε όλες τις μορφές παράλογης εξουσίας και υποστηρίζει τη λογική εξουσία στη θέση τους».¹⁶ Η παράλογη εξουσία βασίζεται στο να ασκεί εξουσία πάνω στους ανθρώπους, ενώ η λογική εξουσία ορίζεται ως επιρροή οικειοθελώς αποδεκτή στη βάση της εμπειρίας και της ικανότητας. «Είναι αδύνατο να χρησιμοποιήσουμε βία για να προωθήσουμε μια υψηλότερη αναρχική τάξη, γιατί η βία απαραίτητα αναπαράγει ψυχολογικές συμπεριφορές που είναι αντιθετικές στους σκοπούς της αναρχικής επανάστασης». Αρκετά χαρακτηριστικά, υποστηρίζει ότι θα έπρεπε να κάνουμε την επανάσταση ειρηνικά, γιατί αν δε το κάνουμε, απλά «θα ανασυστήσουμε το κράτος... σε μια νέα μορφή».

Αλλά, γιατί είναι δυνατό να σταματήσουμε να είμαστε βίαιοι τώρα, αλλά όχι μετά; Γιατί μας λένε ότι αναπόφευκτα θα γίνουμε εξουσιαστές μετά από μια βίαιη επανάσταση την ώρα που ενθαρρυνόμαστε να σπάσουμε τα ψυχολογικά πρότυπα της βίαιης κοινωνίας μας και να αρνηθούμε ενόρκως τον μαχητικό αγώνα; Ο Μόρμαν δεν απαντά πως μπορεί να βλέπει τους ανθρώπους ντετερμινιστικά στο τέλος μιας πρότασης την ίδια στιγμή που θεωρεί τους ανθρώπους ελεύθερους παράγοντες στην αρχή της ίδιας πρότασης. Υποψιάζομαι ότι συμβαίνει, επειδή ακαδημαϊκοί σαν τον Μόρμαν φοβούνται για το τι θα τους συμβεί αν δεν αποκηρύξουν τη μαχητική επανάσταση (το οποίο σημαίνει να αποκηρύξουν την επανάσταση ως σύνολο). Αντίθετα προτιμούν να επιβεβαιώνουν τη «λογική εξουσία» τους και να υποκρίνονται ότι συμβάλλουν σε μια διαδικασία, η οποία θα καταστήσει με κάποιο τρόπο το κράτος άχρηστο. Φυσικά η κύρια θεωρητική μας συνεισφορά ως αναρχικοί είναι, ότι το κράτος είναι άχρηστο από τις απαρχές του, αλλά διατηρεί και αυξάνει την εξουσία του παρ'όλα αυτά. Ο συλλογισμός του Φρόμ ή τουλάχιστον η ερμηνεία που δίνει ο Μόρμαν σ' αυτόν, χάνει την ουσία η οποία είναι, ότι για μια «παράλογη εξουσία» η «λογική εξουσία» είναι άσχετη, χωρίς νόημα και ανίσχυρη.

Μου φαίνεται ότι θα ήταν πολύ πιο εύκολο να καταστρέψουμε τα ψυχολογικά πρότυπα της βίας και της κυριαρχίας αφού πρώτα θα έχουμε καταστρέψει τους κοινωνικούς θεσμούς, τα πολιτικά σώματα και τις οικονομικές δομές που έχουν εγκαθιδρυθεί για να διαιωνίσουν την καταπιεστική κυριαρχία. Αλλά οι συνήγοροι της μη-βίας άφοβα σαλπίζουν το κάλεσμα της υποχώρησης, δηλώνοντας ότι θα έπρεπε να αντιμετωπίσουμε τα συμπτώματα, την ώρα που η αρρώστια είναι ελεύθερη να εξαπλώνεται, να υπερασπίζει τον εαυτό της και να ψηφίζει για τον εαυτό της μισθολογικές αυξήσεις. Ο Μόρμαν λέει, «*Η βία είναι ικανή μόνο να επιτεθεί στις υλικές εκδηλώσεις των κοινωνικών σχέσεων που διαιωνίζουν το κράτος. Κάποιος δε μπορεί να σκοτώσει αυτές τις κοινωνικές σχέσεις με μια υλική επίθεση.*»¹⁷ Αφήνοντας κατά μέρος το γεγονός ότι αυτό το σημείο είναι καταφανώς λάθος σε σχέση με τον αγώνα των ιθαγενικών πολιτισμών ενάντια στον ιμπεριαλισμό και την εισβολή των ξένων (περιπτώσεις στις οποίες, το να σκοτώσεις ή να διώξεις των αποικιοκράτη σημαίνει πράγματι να σκοτώνεις την αποικιοκρατία, αν αυτό μπορεί να γίνει πριν λάβει χώρα η Δυτικοποίηση), ας αποδεχτούμε τον στενό Ευρωκεντρισμό του Μόρμαν κι ας επικεντρώσουμε σε κοινωνίες στις οποίες ο καταπιεστής και ο καταπιεσμένος ανήκουν στο ίδιο έθνος ή

πολιτισμό. Έχει ήδη αποδείξει ότι η βία μπορεί να καταστρέψει τις υλικές, αλλά όχι τις ψυχολογικές εκδηλώσεις της καταπίεσης.

Κάθε λογικό άτομο θα προχωρούσε προτείνοντας έναν επαναστατικό αγώνα που περιέχει και καταστροφικές και δημιουργικές δραστηριότητες – βία ενάντια στους καταπιεστές και το μηχανισμό τους, συνοδευόμενη από ταυτόχρονη φροντίδα και θεραπεία της κοινότητας του. Αντιθέτως ο Μόρμαν και οι χιλιάδες πασιφιστές που σκέφτονται σαν κι αυτόν, δηλώνουν ότι θα πρέπει να εστιάσουμε στην ψυχολογική απελευθέρωση και να αποφύγουμε τον υλικό αγώνα. Το πως αποτυγχάνουν να δουν το επακόλουθο του ισχυρισμού τους, δηλαδή το ότι οι ψυχολογικές δράσεις δε μπορούν να καταστρέψουν τις υλικές εκδηλώσεις του κράτους, είναι παράξενο. Ίσως πιστεύουν ότι οι κοινωνικές σχέσεις καταπίεσης είναι ανεξάρτητες και δημιουργούν τις υλικές δομές της καταπίεσης χωρίς βάση, αλλά αυτό είναι απλουστευτικό. Οι κοινωνικές σχέσεις και οι υλικές δομές δε μπορούν να διαχωριστούν πλήρως (στην πραγματικότητα παρά στη φιλοσοφία, γιατί αυτοί οι όροι είναι απλά αναλυτικά εργαλεία που καθιστούν ευκολότερο να μιλάμε για διαφορετικές όψεις του ίδιου πράγματος), και σαφώς εξελίσσονται σε αραστή συνεργασία. Οι υλικές δομές και οι κοινωνικές σχέσεις είναι αμοιβαία εξαρτώμενες και αμοιβαία ενισχυόμενες.

Ο Μόρμαν επίσης μένει προσκολλημένος σε μια ολοκληρωτική ιδέα της επανάστασης. *«Ο επαναστάτης προωθεί μια ομάδα κοινωνικών σχέσεων και καταστρέφει τις παλιές, όχι με τη διδασκαλία, το παράδειγμα ή το καλά τεκμηριωμένο επιχείρημα, αλλά με την εξουσία, το φόβο και την τρομοκράτηση: τα στηρίγματα της παράλογης εξουσίας»*¹⁸. Αυτός ο ισχυρισμός υπονοεί ότι μια μη πασιφιστική επανάσταση πρέπει να διεξαχθεί, ενάντια σε ανθρώπους που είναι φιλοσοφικά αποκλίνοντες ή πολιτικά μη ορθοί – ανθρώπους που πιστεύουν σε λάθος πράγματα (αυτό είναι το πώς ένα κόμμα βλέπει την επανάσταση). Αλλά υπάρχουν περισσότεροι από έναν άξονες για τον απελευθερωτικό αγώνα. Μπορεί να είναι πολιτισμικός, να αγωνίζεσαι για την έξωση ενός ξένου αποικιοκράτη και των αστικών πολιτικών κομμάτων που έχουν πάρει τα χαρακτηριστικά αυτού του αποικιοκράτη (όπως περιγράφεται από τον Φάνον) ή μπορεί να είναι δομικός, να καταστρέψει τις συγκεντρωτικές εξουσιαστικές δομές και τους ιεραρχικούς θεσμούς χωρίς να στοχεύει κανέναν άλλο άνθρωπο, πέρα από εκείνους που επιλέγουν να αγωνιστούν με το μέρος της εξουσίας.

Μετά από μια επανάσταση που καταστρέφει όλες τις δομές του καπιταλισμού – καταλαμβάνει όλα τα εργοστάσια, αναδιανέμει όλη τη γη, καίει όλα τα χρήματα- οι άνθρωποι που είναι φιλοσοφικά καπιταλιστές δε χρειάζεται να καταδιωχθούν ή να τρομοκρατηθούν με παράλογη εξουσία. Χωρίς ένα στρατιωτικό μηχανισμό που να υλοποιεί ή έναν αστυνομικό μηχανισμό που να τους προστατεύει αυτοί – ως άνθρωποι- είναι αρκετά αβλαβείς και είτε θα μάθουν να κάνουν κάτι δημιουργικό με τις ζωές τους ή θα πεθάνουν από την πείνα χωρίς να συνειδητοποιούν, ότι δε μπορούν πλέον να πληρώνουν κάποιον για να τον έχουν δούλο. Η τυπική πασιφιστική-αναρχική κατασκευή του Μόρμαν βασίζεται

σε ένα Ευρωκεντρικό, πολιτικό όραμα της Επανάστασης, στο οποίο ένα επαναστατικό κόμμα καταλαμβάνει την εξουσία και επιβάλλει το όραμα του για την ελευθερία πάνω σε όλη την υπόλοιπη κοινωνία μέσω μερικών συγκεντρωτικών μηχανισμών. Στην πραγματικότητα, είναι η ίδια η κοινωνία – όπως είναι σήμερα, μια τεχνητή συγκέντρωση ανθρώπων χωρίς καθόλου μη καταπιεστικά κοινά συμφέροντα για να δουλέψουν μαζί – που χρειάζεται να καταστραφεί. Ένα μαχητικό επαναστατικό κίνημα μπορεί να καταστρέψει την κεντρική βαρύτητα της κυβέρνησης που κρατά ενωμένους μαζικούς πολιτικούς οργανισμούς σε ένα μόνο έθνος-κράτος. Μετά από αυτό το σημείο, δε θα έχουμε ανάγκη κάποια λογική, «καλά τεκμηριωμένη» ιδεολογία για να κρατήσουμε ενωμένους τους πάντες, γιατί οι κοινωνίες θα διαιρεθούν σε μικρότερες οργανικές μονάδες. Οι επαναστάτες δε θα χρειαστεί να ασκήσουν βία για να πείσουν τους πάντες να συμπεριφερθούν με έναν συγκεκριμένο τρόπο, γιατί δε θα υπάρχει ανάγκη για συμφωνία σε μια ολόκληρη χώρα.

Η αιτιολόγηση του Μόρμαν βασίζεται επίσης σε Δυτικές πολιτισμικές υποθέσεις που αποτυγχάνουν να εκτιμήσουν κάποιο λόγο άσκησης βίας, που να μην είναι στην υπηρεσία της κυριαρχίας. Αυτές οι υποθέσεις έχουν πολλά να κάνουν με τον εγγενή ολοκληρωτισμό της Δυτικής κουλτούρας (ο οποίος είναι επίσης φανερός στις κρατιστικές τάσεις του πασιφισμού, που αποδέχεται την κρατική βία, ενώ εξοστρακίζει τη βία της εξέγερσης). Η ιδέα ότι η χρήση «βίας» αυτόματα συνιστά μια παράλογη εξουσία δεν έχει νόημα από την άποψη των πολιτισμικών αξιών, που δεν απεικονίζουν απαραίτητως τη βία ως εργαλείο στην υπηρεσία της κυριαρχίας. Σύμφωνα με τον Μάντε, ο Μάνγκαλα ο δημιουργός, σκότωσε το Φάροου ως *θυσία*, με σκοπό να σώσει ότι απέμεινε από τη δημιουργία. Αντίθετα στην ελληνική μυθολογία, ο Κρόνος προσπάθησε να σκοτώσει το γιό του και αργότερα ο Δίας καταβρόχθισε την ερωμένη του, Μήτις, για να *διατηρήσουν την εξουσία τους*. Αυτή η δυναμική είναι πρότυπο σε όλες τις Δυτικές μυθολογίες. Η χρήση βίας είναι είτε υπολογισμένη για να κερδίσει εξουσία και καταπιεστικό έλεγχο ή παθιασμένη, στην οποία περίπτωση το κίνητρο είναι σχεδόν πάντα, η ζήλεια που δημιουργείται από την επιθυμία να κατέχεις ένα άλλο πλάσμα. Αυτά τα πρότυπα δεν είναι κοινά για όλες τις κουλτούρες παγκόσμια.

Επίσης δεν είναι κοινά σε όλες τις καταστάσεις. Η συλλογική, συντονισμένη βία για την εγκαθίδρυση κι επιβολή μιας καινούριας ομάδας κοινωνικών σχέσεων που πρέπει να διατηρηθούν μέσω της βίας ή η επανάσταση μέσω της κατάληξης των συγκεντρωτικών θεσμών, πράγματι συνιστά τη δημιουργία ή διατήρηση μιας καταπιεστικής εξουσίας. Αλλά αυτές δεν είναι οι δύο μοναδικές επιλογές για την κοινωνική αλλαγή. Έχουμε ήδη δει τον Φραντς Φάνον να περιγράφει τη βία ως μια «καθαριστική δύναμη» όταν χρησιμοποιείται από ανθρώπους υποδουλωμένους και αποκτηνωμένους από την αποικιοποίηση, για να απελευθερώσουν τους εαυτούς τους. (Και οι δυναμικές της αποικιοκρατίας εφαρμόζονται σήμερα στους ιθαγενικούς πληθυσμούς, σε ολόκληρες αποικίες από τη Χαβάη μέχρι τη Σαμόα και σε κατεχόμενες περιοχές από το Κουρδιστάν μέχρι το Ιράκ, ενώ παρόμοιες δυναμικές εφαρμόζονται στους πληθυσμούς των

νεοαποικιών της Αφρικής, της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής και στις «εσωτερικές αποικίες» που κατάγονται από σκλαβωμένους πληθυσμούς στις Η.Π.Α. Εν συντομία, αυτές οι δυναμικές ακόμα εφαρμόζονται σε εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπων και δεν είναι καθόλου απαρχαιωμένες.) Ο Φάνον βοήθησε το FLN (Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο) στην Αλγερία κι εργάστηκε σε ψυχιατρικό νοσοκομείο, ειδικευόμενος στην ψυχολογία των αποικιοποιημένων ανθρώπων και τα ψυχολογικά αποτελέσματα των απελευθερωτικών αγώνων τους. Με άλλα λόγια, είναι κάπως σε καλύτερη θέση από τον Έριχ Φρομ να αξιολογήσει την ψυχολογία της βίας που επιδιώκει απελευθέρωση, από την προοπτική της πλειοψηφίας του παγκόσμιου πληθυσμού –όχι υπέρ ενός πολιτικού κόμματος μορφωμένων που επιδιώκει να ξαναφτιάξει τον κόσμο καθ' ομοίωσιν του, αλλά υπέρ των ανθρώπων που είναι υποδουλωμένοι σε ένα σύστημα τόσο βίαιο που μπορούν είτε να το αντιπαλέψουν βίαια ή να εκτονώσουν αυτή τη βία κοινωνικοπαθητικά ο ένας ενάντια στον άλλο. Μιλώντας για την αποικιοποίηση και την αντίσταση σε αυτή, ο Φάνον γράφει, *«Είναι κοινοτοπία ότι οι μεγάλες κοινωνικές αναταραχές ελαττώνουν τη συχνότητα της εγκληματικότητας και των πνευματικών διαταραχών.»*¹⁹

Επιπροσθέτως η μη-βία πλανάται όταν επαναλαμβάνει, ότι τα μέσα καθορίζουν τους σκοπούς, λες και δεν έχει ποτέ πριν συμβεί ένας μετασχηματισμός, στον οποίο οι τελικές συνθήκες ήταν θεμελιωδώς διαφορετικές από τα μέσα που τις προκάλεσαν. Μετά τον πόλεμο του Κόκκινου Σύννεφου το 1866, για παράδειγμα, οι Λακότα δεν βυθίστηκαν σε ένα όργιο βίας, επειδή είχαν διαπράξει μερικές ηθικές/ψυχολογικές παραβάσεις σκοτώνοντας λευκούς στρατιώτες. Αντιθέτως, απόλαυσαν σχεδόν μια δεκαετία σχετικής ειρήνης μέχρι που ο Κάστερ επέδραμε στο Μπλακ Χιλς για να βρει χρυσό.²⁰ Αλλά αντί να προσαρμόσουμε τα μέσα (τις τακτικές μας) στην κατάσταση που αντιμετωπίζουμε, υποτίθεται ότι πρέπει να παίρνουμε τις αποφάσεις μας βασισμένες σε συνθήκες που δεν είναι καν παρούσες, ενεργώντας σαν η επανάσταση να έχει ήδη λάβει χώρα και ζούμε σε έναν καλύτερο κόσμο.²¹ Όλη αυτή η απάρνηση της στρατηγικής ξεχνά, ότι καμία από τις εγκωμιασμένες φιγούρες της μη-βίας, ούτε ο Γκάντι ούτε ο Κινγκ, πίστευαν ότι ο πασιφισμός ήταν μια παγκοσμίως εφαρμόσιμη πανάκεια. Ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ Τζούνιορ είχε επίγνωση ότι *«εκείνοι που κάνουν την ειρηνική επανάσταση αδύνατη, απλά κάνουν τη βίαιη επανάσταση αναπόφευκτη»*.²² Δεδομένης της αύξουσας σταθεροποίησης των μίντια (του υποτιθέμενου συμμάχου και ηθικοποιητικού εργαλείου του μη-βίαιου ακτιβιστή²³) και των αυξανόμενων κατασταλτικών δυνάμεων της κυβέρνησης, μπορούμε πραγματικά να πιστέψουμε ότι ένα πασιφιστικό κίνημα θα μπορούσε να ξεπεράσει την κυβέρνηση σε ένα θέμα, όπου ο συμβιβασμός είναι μη αποδεκτός από τα κυρίαρχα συμφέροντα;

Στο τέλος της λίστας των συνηθισμένων πλανών είναι ο πάρα πολύ συχνός ισχυρισμός, ότι η βία αποξενώνει τους ανθρώπους. Αυτό είναι πρόστυχα λάθος. Τα βίαια βιντεοπαιχνίδια και οι βίαιες ταινίες είναι τα πιο δημοφιλή. Ακόμα και καταφανώς λανθασμένοι πόλεμοι κερδίζουν την

υποστήριξη τουλάχιστον του μισού πληθυσμού, συχνά με το σχόλιο ότι ο Αμερικανικός στρατός είναι πολύ ανθρωπίνος και συγκρατημένος με τους εχθρούς του. Από την άλλη, οι φαρισαϊκές ολονυχτίες με κεριά είναι αποξενωτικές για την πλειοψηφία των ανθρώπων που δεν συμμετέχουν, οι οποίοι περνάνε από δίπλα βιαστικά και χαζογελάνε μόνοι τους. Η ψήφος είναι αποξενωτική για τα εκατομμύρια ανθρώπων που είναι αρκετά έξυπνοι, ώστε να μη συμμετέχουν και για μερικούς από τους πολλούς ανθρώπους που συμμετέχουν λόγω έλλειψης καλύτερων εναλλακτικών. Το να δείχνεις μια υποτιθέμενη «αγάπη» για τον «εχθρό σου» είναι αποξενωτικό για τους ανθρώπους που γνωρίζουν ότι η αγάπη είναι κάτι βαθύτερο, πιο ενδόμυχο από ένα υπερφίαλο χαμογελαστό πρόσωπο που προσφέρεται ταυτόχρονα σε έξι δισεκατομμύρια ξένους.²⁴ Ο πασιφισμός είναι επίσης αποξενωτικός για τα εκατομμύρια Αμερικανών της κατώτερης τάξης, οι οποίοι σιωπηρά ζητωκραυγάζουν κάθε φορά που ένας μπάτσος ή (ειδικά) ένας ομοσπονδιακός πράκτορας σκοτώνεται.²⁵ Το πραγματικό ζήτημα είναι ποιος αποξενώνεται από τη βία και από ποιο είδος βίας; Ένας αναρχικός γράφει:

«Ακόμα και αν ήταν, ποιος νοιάζεται αν οι μεσαιές και ανώτερες τάξεις είναι αλλοτριωμένες από τη βία; Έχουν ήδη κάνει τη βίαιη επανάσταση τους και ζούμε μέσα σ' αυτή, εδώ και τώρα. Επιπλέον, όλη η ιδέα ότι οι μεσαιές και οι ανώτερες τάξεις αποξενώνονται από τη βία είναι εντελώς λανθασμένη... υποστηρίζουν τη βία όλη την ώρα, είτε μέσω απεργοσπασιών, αστυνομικής κτηνωδίας, φυλακών, πολέμων, κυρώσεων ή της εσχάτης των ποινών. Αυτό στο οποίο πραγματικά αντιτίθενται, είναι η βία που στοχεύει στον εκτοπισμό των ίδιων και των προνομίων τους.»²⁶

Η αδιάφορη βία που υποβάλλει τους ανθρώπους σε αχρείαστα ρίσκα χωρίς καν να προσπαθήσει να είναι αποτελεσματική ή επιτυχημένη είναι πιο πιθανό να αποξενώσει τον κόσμο –ειδικά εκείνους οι οποίοι ήδη πρέπει να επιβιώσουν κάτω από τη βία της καταπίεσης-, αλλά ο αγώνας για επιβίωση και ελευθερία πολύ συχνά κερδίζει τη συμπάθεια. Υπήρξα πρόσφατα πολύ τυχερός να αλληλογραφήσω με τον κρατούμενο του Μαύρου Απελευθερωτικού Στρατού, Τζόζεφ Μπούουεν, ο οποίος κατέληξε στη φυλακή αφού ο μπάτσος που προσπάθησε να τον σκοτώσει κατέληξε νεκρός. Ο «Joe-Joe» κέρδισε το σεβασμό των άλλων κρατουμένων, αφού αυτός και ένας άλλος κρατούμενος δολοφόνησαν τον διευθυντή της φυλακής και τον βοηθό του και τραυμάτισαν τον αρχιφύλακα της φυλακής Χόλμσμπουργκ, της Φιλαδέλφειας το 1973, σε απάντηση της έντονης καταστολής και των θρησκευτικών διώξεων. Το 1981 όταν μια απόπειρα μαζικής απόδρασης την οποία βοήθησε να οργανωθεί στη φυλακή Γκράτεφορντ απέτυχε και μετατράπηκε σε μια κατάσταση ομηρίας, τα Μ.Μ.Ε έστρεψαν σε υπερθετικό βαθμό την προσοχή τους στις τρομερές συνθήκες κράτησης που επικρατούσαν στις φυλακές της Πενσυλβανία.

Κατά τη διάρκεια της πενθήμερης αναταραχής, δεκάδες άρθρα εμφανίστηκαν στην εφημερίδα Philadelphia Inquirer και στον εθνικό τύπο, ρίχνοντας φως στα παράπονα των κρατουμένων και υπογραμμίζοντας το γεγονός, ότι αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι δεν είχαν τίποτα να χάσουν

θα συνέχιζαν να αγωνίζονται ενάντια στην καταστολή και τις άσχημες συνθήκες. Μερικά άρθρα εταιρικών μίντια έβγαζαν ακόμα και συμπάθεια για τον Joe-Joe,²⁷ και στο τέλος η κυβέρνηση συμφώνησε να μεταφέρει μια ντουζίνα στασιαστών σε μια άλλη φυλακή, αντί να εισβάλλει πυροβολώντας – που είναι και η τακτική που προτιμά. Στην πραγματικότητα, μετά την πολιορκία, ο Μπόουεν είχε τόσο αναστατώσει τα κλιμάκια της πολιτικής εξουσίας, που οι πολιτικοί βρίσκονταν σε άμυνα κι έπρεπε να ζητήσουν έρευνα σε σχέση με τις συνθήκες στη φυλακή Γκράτερφοντ. Σε αυτό και πολλά άλλα παραδείγματα, συμπεριλαμβανομένων των Ζαπατίστας το 1994 και των Απαλαχιανών μεταλλωρύχων το 1921, οι άνθρωποι εξανθρωπίζουν τους εαυτούς τους, ακριβώς όταν παίρνουν τα όπλα για να παλέψουν ενάντια στην καταπίεση.

Από τότε που βγήκε η πρώτη έκδοση αυτού του βιβλίου με έχουν πλησιάσει πολλοί άνθρωποι που δεν ήταν ακτιβιστές, οι οποίοι μου είπαν πόσο εκτιμούσαν τις απόψεις που εκφράζονται εδώ μέσα. Ενώ οι ακτιβιστές μπορεί να νομίζουν ότι αυτοί οι άνθρωποι είναι απαθείς σε σχέση με τα σημερινά κοινωνικά κινήματα, γιατί δεν έχουν ποτέ συμμετάσχει, μου είπαν επανειλημμένα πως ήθελαν να συμμετάσχουν, αλλά δεν ήξεραν πως, γιατί οι μόνες οργανωτικές προσπάθειες που είδαν, περιστρέφονταν γύρω από ειρηνικές διαμαρτυρίες για τις οποίες αισθάνονταν ότι δεν τους συμπεριλάμβαναν και προφανώς δε θα κατάφεραν τίποτα. Ένας άνδρας της εργατικής τάξης μου είπε πως με την έναρξη της Αμερικανικής εισβολής στο Ιράκ, πήρε το αυτοκίνητο και οδήγησε δύο ώρες μέχρι την Ουάσιγκτον για να συμμετάσχει στη διαμαρτυρία, μη γνωρίζοντας κανέναν άλλο από τους συμμετέχοντες. Όταν έφτασε και είδε ένα ειρηνικό πλήθος να είναι περικυκλωμένο σαν τα πρόβατα στο μαντρί από την αστυνομία, έκανε μεταβολή και γύρισε πίσω στο σπίτι του.

Ο συχνός ρόλος των μη-βίαιων ακτιβιστών στον έλεγχο και το σαμποτάζ των επαναστατικών κινήματων και η αποτυχία τους να προστατέψουν τους επαναστάτες ακτιβιστές από την κρατική καταστολή, όπως επίσης και ο κατευνασμός τους με τις πιο κούφιες «νίκες», συνιστούν ένα υστερόβουλο κίνητρο για τον μη-βίαιο ακτιβισμό. Μου φαίνεται ότι το πιο κοινό κίνητρο για τους πασιφιστές είναι να ωφεληθούν από το ηθικό πλεονέκτημα και να ανακουφίσουν την υπαρκτή ενοχή που προκαλείται από το γεγονός ότι αναγνωρίζουν τα πολλά συστήματα καταπίεσης με τα οποία είναι συνδεδεμένοι, αλλά αποτυγχάνουν να τα αντιμετωπίσουν με έναν τρόπο που να βγάζει νόημα. Ο Γουόρντ Τσώρτσιλ λέει ότι οι λευκοί πασιφιστές επιθυμούν να προστατέψουν τους εαυτούς τους από την καταστολή περιορίζοντας τον ακτιβισμό τους στην απεικόνιση και σχηματοποίηση της κοινωνικής οργάνωσης ενός μετεπαναστατικού κόσμου, ενώ οι έγχρωμοι υποφέρουν όλες τις απώλειες παλεύοντας γι' αυτόν τον κόσμο.²⁸ Αυτό απέχει πολύ από τον αλληλέγγυο ρόλο που οι λευκοί πασιφιστές φαντάζονται ότι παίζουν.

Ο μη-βίαιος ακτιβισμός που στοχεύει το SOA μας προσφέρει ένα καλό παράδειγμα. Η οργάνωση ενάντια στο SOA περιλαμβάνει μια από τις πιο μεγάλες εκστρατείες πολιτικής ανυπακοής της πρόσφατης

ιστορίας και έχει προκαλέσει τη συμμετοχή και την υποστήριξη ενός αριθμού πασιφιστών ηγετών. Κατά τη διάρκεια της ανάμιξης μου με τον αντί-SOA ακτιβισμό, εξέλαβα την πολιτική ανυπακοή και την ποινή φυλάκισης ως ένα μέσο κατάδειξης της φενακιστικής κι εξουσιαστικής φύσης της δημοκρατικής διαδικασίας και υποδαύλισης της κλιμάκωσης προς ένα πραγματικά επαναστατικό κίνημα που στοχεύει όλες τις όψεις του καπιταλισμού και του ιμπεριαλισμού και όχι μόνο του SOA. Πόσο γελοίο θα ήταν να κάνεις εκστρατεία για το κλείσιμο ενός μόνο στρατιωτικού σχολείου, όταν πολυάριθμοι άλλοι θεσμοί και πράγματι ολόκληρη η κρατική δομή, εργάζεται για τους ίδιους σκοπούς; Αλλά μετά την δικαστική απόφαση για την ποινή φυλάκισης μου, είδα ότι για την πασιφιστική πλειοψηφία μέσα στο αντί-SOA «κίνημα», η πολιτική ανυπακοή είναι σκοπός η ίδια, που χρησιμοποιούνταν ως μοχλός για την άσκηση πίεσης μέσω λόμπι στο Κογκρέσο και την στρατολόγηση νέων συμμετεχόντων και για να αγγίξει την ηθική εντιμότητα και να ανακουφίσει την ενοχή που νιώθουν λόγω των προνομίων τους, αυτοί που έχουν τα φράγκα, για να το πούμε λιανά. Τους κατέστησε ικανούς να ισχυρίζονται ότι βγάζοντας μια σχετικά εύκολη ποινή φυλάκισης έξι μηνών ή λιγότερο, «γίνονταν μάρτυρες» και «στέκονταν αλληλέγγυοι με τους καταπιεσμένους» της Λατινικής Αμερικής.²⁹

Παρ' όλο τον φαναρισμό της, η μη-βία είναι ετοιμόρροπη. Η μη-βίαση θεωρία βασίζεται σε έναν αριθμό παραπονήσεων, νοθειών και αυταπατών. Η μη-βίαση πρακτική είναι αναποτελεσματική και συμφεροντολόγα. Με μια επαναστατική έννοια, η μη-βία όχι μόνο δεν έχει λειτουργήσει ποτέ, αλλά δεν έχει καν υπάρξει ποτέ. Το να οδηγείς ένα αυτοκίνητο, το να τρως κρέας, το να τρως τόφου, το να πληρώνεις ενοίκιο, το να πληρώνεις φόρους, το να είσαι καλός με έναν μπάτσο – όλα αυτά είναι βίαιες δραστηριότητες.³⁰ Το παγκόσμιο σύστημα και όλοι μέσα σε αυτό είναι βυθισμένοι στη βία. Είναι επιβεβλημένο, εξαναγκαστικό, μη εθελοντικό. Γι' αυτούς που υποφέρουν κάτω από τη βία της αποικιοκρατίας, της στρατιωτικής κατοχής ή της ρατσιστικής καταπίεσης, η μη-βία δεν αποτελεί πάντα επιλογή – οι άνθρωποι πρέπει είτε να αντιπαλέψουν βίαια τον καταπιεστή τους ή να ξεσπάσουν αυτή τη βία ως αντικοινωνική βία ο ένας ενάντια στον άλλο. Ο Φραντς Φάνον γράφει:

*«Εδώ στο επίπεδο των κοινοτικών οργανώσεων σαφώς διακρίνουμε τα πολύ γνωστά πρότυπα συμπεριφοράς της αποφυγής. Είναι σαν το να βυθίζονται σε ένα αδερφικό λουτρό αίματος, να τους επιτρέπει να αγνοούν το εμπόδιο και να αναβάλλουν για αργότερα την επιλογή, η οποία ωστόσο είναι αναπόφευκτη, η οποία ανοίγει το ζήτημα της ένοπλης αντίστασης στην αποικιοκρατία. Έτσι η συλλογική αυτοκαταστροφή με μια πολύ συμπαγή μορφή είναι ένας από τους τρόπους με τους οποίους η μυϊκή ένταση των αυτοχθόνων απελευθερώνεται».*³¹

Η ειρήνη δεν είναι επιλογή μέχρι να καταστραφεί η κεντρικά οργανωμένη βία του κράτους. Η αποκλειστική πίστη στη δημιουργία εναλλακτικών -για να μας δυναμώσουν, να καταστήσουν το κράτος απαρχαιωμένο, να μας θεραπεύσουν από αυτή τη βία και να εμποδίσουν

την «αυτοκαταστροφή»- δεν είναι επίσης μια επιλογή, γιατί το κράτος μπορεί να συντρίψει τις εναλλακτικές που δε μπορούν να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους. Αν μας επιτρέπονταν να ζήσουμε την αλλαγή την οποία θέλουμε να δούμε στον κόσμο, δε θα υπήρχε μεγάλη ανάγκη για επανάσταση. Οι επιλογές μας περιορίζονται βίαια στα ακόλουθα: στο να υποστηρίξουμε ενεργά τη βία του συστήματος, να υποστηρίξουμε σιωπηρά αυτή τη βία αποτυγχάνοντας να την αμφισβητήσουμε, να υποστηρίξουμε μερικές από τις υπάρχουσες δυναμικές προσπάθειες να καταστραφεί το σύστημα της βίας ή να επιδιώξουμε να βρούμε νέους γνήσιους τρόπους να *αγωνιστούμε ενάντια και να καταστρέψουμε* αυτό το σύστημα. Οι προνομιούχοι ακτιβιστές χρειάζεται να καταλάβουν αυτό που όλος ο υπόλοιπος κόσμος γνωρίζει πολύ καλά: είμαστε στη μέση ενός πολέμου και η ουδετερότητα δεν είναι δυνατή.³² Δεν υπάρχει τίποτα σε αυτό τον κόσμο προς το παρόν που να αξίζει το όνομα ειρήνη. Μάλλον είναι ζήτημα τίνος η βία μας φοβίζει περισσότερο και με τίνος το μέρος θα σταθούμε.

7. Ο ΑΛΛΟΣ ΔΡΟΜΟΣ: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΑΚΤΙΒΙΣΜΟ

Παρέθεσα έναν αριθμό ισχυρών, ακόμα και καυστικών επιχειρημάτων, ενάντια στον μη-βίαιο ακτιβισμό και νομίζω ότι έχω αποδυναμώσει τα επιχειρήματα του. Στόχος μου ήταν να δώσω έμφαση σε κριτικές που πολύ συχνά αποσιωπούνται, με σκοπό να εκπαραθυρώσω τη δύναμη περιορισμού της έκφρασης που έχει ο πασιφισμός πάνω στο κίνημα- μια δύναμη που ασκεί τέτοιο μονοπώλιο πάνω στην θεωρούμενη ηθική και στη στρατηγική/τακτική ανάλυση σε πολλούς κύκλους, ώστε να αποκλείει ακόμα και την παραδοχή ενός εφικτού εναλλακτικού τρόπου. Οι επίδοξοι επαναστάτες πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι ο πασιφισμός είναι τόσο ανούσιος και αντιπαραγωγικός που ένας εναλλακτικός τρόπος είναι επιτακτικός. Μόνο τότε μπορούμε να ζυγίσουμε τα διάφορα μονοπάτια αγώνα δίκαια -κι ελπίζω με έναν πιο πλουραλιστικό, αποκεντρωμένο τρόπο επίσης- αντί να προσπαθούμε να επιβάλλουμε μια κομματική γραμμή ή το μοναδικό σωστό επαναστατικό πρόγραμμα.

Δεν ισχυρίζομαι ότι όλοι οι πασιφιστές είναι απολογητές του συστήματος ή ξεπουλημένοι που δεν αξίζουν ή δεν έχουν θέση σε ένα επαναστατικό κίνημα. Πολλοί πασιφιστές είναι με την καλή έννοια επίδοξοι επαναστάτες, οι οποίοι απλά ήταν ανίκανοι να ξεπεράσουν την πολιτισμική τους κατάσταση, που τους προγραμματίζει ενστικτωδώς να αντιδρούν στις επιθέσεις ενάντια στο Θεϊκό κράτος λες και είναι το μεγαλύτερο έγκλημα και η μεγαλύτερη προδοσία. Μια χούφτα πασιφιστές έχουν δείξει τέτοια ενθαρρυντική αφοσίωση στην επανάσταση κι έχουν υποστεί τόσους κινδύνους και θυσίες, που είναι υπεράνω της κριτικής που αξίζουν τυπικά οι πασιφιστές κι επιπλέον αποτελούν πρόκληση για τη λειτουργία του status quo, ειδικά όταν τα ήθη τους δεν τους εμποδίζουν από το να εργάζονται μαζί με τους μη πασιφιστές επαναστάτες.¹ Το ζήτημα είναι ότι ο πασιφισμός ως ιδεολογία με αξιώσεις πέρα από μια προσωπική πρακτική, υπηρετεί τα κρατικά συμφέροντα και απελπισμένα περιβάλλεται ψυχολογικά με το σχήμα ελέγχου της πατριαρχίας και της λευκής ανωτερότητας.

Τώρα που έχω δείξει την ανάγκη να αντικαταστήσουμε μια μη-βίαιη επαναστατική πρακτική, θέλω να εργαστώ πάνω στο με τι μπορούμε να την αντικαταστήσουμε, καθώς πολυάριθμες μη πασιφιστικές μορφές επαναστατικού αγώνα εμπεριέχουν τα δικά τους ελαττώματα. Σε συζητήσεις οι πασιφιστές χαρακτηριστικά γενικεύουν μερικά μεγάλα ελαττώματα κάποιων χαρακτηριστικών ιστορικών επαναστάσεων, αποφεύγουν κάθε λεπτομερή ανάλυση και «they rest their case» (σ.τ.μ: κατά τον ίδιο τρόπο που το κάνει η Σώτη Τριανταφύλλου στην εφημερίδα Athens Voice. Τυχαίο;). Αλλά αντί να λενε, για παράδειγμα, «κοιτάξτε, η βίαιη Ρωσική Επανάσταση οδήγησε σε μια άλλη βίαιη και εξουσιαστική κυβέρνηση, γι' αυτό η βία είναι μολυσματική»² θα βοηθούσε να δείξουν ότι αυτό που απλά ήθελαν οι Λενινιστές, ήταν ένα αυταρχικό, καπιταλιστικό κράτος, βαμμένο με κόκκινα χρώματα με αυτούς επικεφαλής του και με

τους δικούς τους όρους ήταν αρκετά επιτυχημένο.³

Θα μπορούσαμε επίσης να μιλήσουμε για τους σύγχρονους τους, αναρχικούς επαναστάτες στη Νότια Ουκρανία, οι οποίοι με επιμονή αρνήθηκαν την εξουσία και για χρόνια, απελευθέρωσαν τεράστιες περιοχές από τους Γερμανούς, τους αντισημίτες εθνικιστές και τους Κόκκινους, αλλά δεν επέβαλλαν τη βούληση τους πάνω σε εκείνους που απελευθέρωσαν και τους οποίους ενθάρρυναν να αυτοοργανωθούν.⁴ Επιπλέον αφήνοντας κατά μέρος τη συγχυσμένη γενικόλογη ανάλυση του πασιφισμού, θα ήταν καλό να λερώσουμε τα χέρια μας με τις ιστορικές λεπτομέρειες και να αναλύσουμε βαθμούς βίας, ίσως δείχνοντας, ότι με όρους δομικής εξαχρείωσης και κρατικής καταστολής, η Κούβα του Κάστρο είναι πολύ λιγότερο βίαιη από την Κούβα του Μπατίστα. Όμως, υπάρχουν ήδη αρκετοί απολογητές του Κάστρο πράγμα που με αποτρέπει από το να σπαταλήσω την ενέργεια μου με αυτό τον τρόπο.

Το κοινό στοιχείο όλων αυτών των εξουσιαστικών επαναστάσεων, είναι η ιεραρχική μορφή οργάνωσης τους. Ο αυταρχισμός της Ε.Σ.Σ.Δ ή της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας δεν ήταν ένα μυστηριώδες επακόλουθο της βίας που χρησιμοποιήσαν, αλλά μια άμεση λειτουργία των ιεραρχιών με τις οποίες πάντα συνδέονταν. Είναι αόριστο, χωρίς νόημα και εντελώς ψέμα να λέγεται, ότι η βία πάντα παράγει συγκεκριμένα ψυχολογικά πρότυπα και κοινωνικές σχέσεις. Η ιεραρχία ωστόσο, είναι αδιαχώριστη από τα ψυχολογικά πρότυπα και τις κοινωνικές σχέσεις της κυριαρχίας. Στην πραγματικότητα, η περισσότερη βία στην κοινωνία, η οποία είναι αναμφισβήτητα λάθος, φαίνεται να πηγάζει από τις καταπιεστικές ιεραρχίες. Με άλλα λόγια, η έννοια της ιεραρχίας έχει την αναλυτική και ηθική ακρίβεια που λείπει από την έννοια της βίας. Γι' αυτό, για να πετύχει πραγματικά, ένας απελευθερωτικός αγώνας, πρέπει να χρησιμοποιεί όλα τα απαραίτητα μέσα που είναι συνεπή με τη δημιουργία ενός κόσμου ελεύθερου από καταπιεστικές ιεραρχίες.

Αυτός ο αντιεξουσιασμός πρέπει να αντανακλάται και στην οργάνωση και στο ήθος ενός απελευθερωτικού κινήματος. Οργανωτικά η εξουσία πρέπει να είναι αποκεντρωμένη – αυτό σημαίνει, όχι πολιτικά κόμματα ή γραφειοκρατικούς θεσμούς. Η εξουσία πρέπει να βρίσκεται, όσο το δυνατόν περισσότερο, στις τοπικές μικρές κοινωνίες- στα άτομα και στις ομάδες που εργάζονται μέσα σε μια κοινότητα. Επειδή αυτές είναι περιορισμένες από τις πραγματικές συνθήκες κι έχουν συνεχή επαφή με ανθρώπους έξω από το κίνημα, η ιδεολογία τείνει να ρέει προς τα πάνω, συγκεντρωμένη σε «εθνικές επιτροπές» και άλλα συγκεντρωτικά επίπεδα οργάνωσης (τα οποία συνενώνουν ανθρώπους βουτηγμένους στην αφαίρεση και στερημένους από την επαφή με τις πραγματικότητες όλων των άλλων ανθρώπων).

Λίγα πράγματα έχουν περισσότερο δυναμικό αυταρχισμού από μια ισχυρή ιδεολογία. Γι' αυτό πρέπει να μείνει όσο το δυνατόν περισσότερη αυτονομία και εξουσία λήψης αποφάσεων στις τοπικές κοινωνίες. Όταν οι τοπικές ομάδες χρειάζεται να ομοσπονδοποιηθούν ή αλλιώς να συντονιστούν σε μια ευρύτερη γεωγραφική περιοχή -και η δυσκολία αυτού του αγώνα θα

απαιτήσει συντονισμό, πειθαρχία, αποθέματα πόρων και κοινή στρατηγική – ότι οργάνωση και να υιοθετηθεί, πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι τοπικές ομάδες δε χάνουν την αυτονομία τους και ότι όποια υψηλότερα επίπεδα οργάνωσης δημιουργηθούν (όπως οι επαρχιακές ή εθνικές επιτροπές μιας ομοσπονδίας), θα είναι αδύναμα, προσωρινά, θα αντικαθίστανται συχνά, θα είναι ανακλητά και θα εξαρτώνται πάντα από την επικύρωση των τοπικών ομάδων. Αλλιώς, εκείνοι οι οποίοι στελεχώνουν τα υψηλότερα επίπεδα οργάνωσης, είναι πιθανόν να αναπτύξουν ένα γραφειοκρατικό τρόπο σκέψης και η οργάνωση είναι πιθανόν να αναπτύξει δικά της συμφέροντα, τα οποία σύντομα θα αποκλίνουν από τα συμφέροντα του κινήματος.

Επιπλέον, καμία οργάνωση δε θα πρέπει να μονοπωλεί το κίνημα. Οι οργανώσεις δεν πρέπει να είναι αυτοκρατορίες, πρέπει να είναι προσωρινά εργαλεία που έχουν κοινά χαρακτηριστικά, εξαπλώνονται και πεθαίνουν όταν δε χρειάζονται πλέον. Ένα κίνημα θα είναι υγιέστερο και πιο δύσκολο να το σφετεριστούν, αν υπάρχει μια ποικιλία ομάδων που συμπληρώνουν διαφορετικές θέσεις κι επιδιώκουν παρόμοιους σκοπούς⁵ κι αυτές οι ομάδες θα είναι λιγότερο επιρρεπείς στις εσωτερικές έριδες, αν οι άνθρωποι στο εσωτερικό του κινήματος τείνουν να ανήκουν σε πολλαπλές ομάδες, παρά προσφέροντας την πίστη τους σε μια μόνο ομάδα.

Η κουλτούρα ή το ήθος του κινήματος απελευθέρωσης είναι επίσης ζωτικής σημασίας. Οι μη καταπιεστικές δομές υπονομεύονται εύκολα, αν η κουλτούρα και οι επιθυμίες των ανθρώπων που λειτουργούν αυτές τις δομές, τους κατευθύνουν προς άλλους σκοπούς. Για αρχή, μια κουλτούρα απελευθέρωσης πρέπει να ευνοεί τον πλουραλισμό σε σχέση με το μονοπώλιο. Με όρους αγώνα αυτό σημαίνει, ότι πρέπει να εγκαταλείψουμε την ιδέα ότι υπάρχει μόνο ένας σωστός τρόπος, ότι πρέπει να τους κάνουμε όλους να υπογράψουν την ίδια πλατφόρμα ή να μπουκ στην ίδια οργάνωση. Αντιθέτως ο αγώνας θα ωφεληθεί από μια πολλαπλότητα στρατηγικών που να επιτίθενται στο κράτος από διαφορετικές γωνίες. Αυτό δε σημαίνει ότι ο καθένας θα έπρεπε να δουλεύει μόνος ή για αντίθετους σκοπούς. Χρειάζεται να συντονιστούμε και να ενοποιηθούμε όσο το δυνατόν περισσότερο για να αυξήσουμε τη συλλογική μας δύναμη, αλλά θα έπρεπε επίσης να ξανασκεφτούμε πόση ομοιομορφία είναι στην πραγματικότητα δυνατή. Είναι αδύνατο να κάνεις τους πάντες να συμφωνήσουν ότι μια στρατηγική αγώνα είναι η καλύτερη και πράγματι αυτός ο καυγάς είναι πιθανόν λάθος. Στο κάτω-κάτω διαφορετικοί άνθρωποι έχουν διαφορετικές δυνάμεις κι εμπειρίες κι αντιμετωπίζουν διαφορετικές όψεις της καταπίεσης.

Το μόνο που έχει νόημα είναι να υπάρχουν διαφορετικά μονοπάτια αγώνα πάνω στα οποία, αγωνιζόμαστε ταυτοχρόνως για την απελευθέρωση. Ο εξουσιαστικός μονοθεϊσμός που είναι εγγενής στον δυτικό πολιτισμό, θα μας οδηγήσει να δούμε αυτά τα άλλα μονοπάτια ως βλακώδεις λοξοδρομήσεις, ως ανταγωνισμό – μπορεί ακόμα και να προσπαθήσουμε μέχρι και να καταστείλουμε τις άλλες τάσεις μέσα στο κίνημα. Ο αντεξουσιασμός απαιτεί να εγκαταλείψουμε αυτό τον τρόπο σκέψης, να αναγνωρίσουμε το αναπόφευκτο των διαφορών και να θεωρούμε τους

ανθρώπους που αποκλίνουν από μας ως σύμμαχους. Στο κάτω-κάτω, δεν προσπαθούμε να επιβάλλουμε μια καινούρια, ουτοπική κοινωνία πάνω σε όλους τους άλλους, μετά την επανάσταση. Ο στόχος είναι να καταστρέψουμε τις συγκεντρωτικές εξουσιαστικές δομές, έτσι ώστε κάθε κοινότητα να έχει την αυτονομία να οργανωθεί από μόνη της με τον τρόπο που όλα τα μέλη της συλλογικά θα αποφασίσουν και ο οποίος θα τους καταστήσει ικανούς να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους, την ίδια στιγμή που συμμετέχουν ή φεύγουν από ελεύθερες ενώσεις αμοιβαίας βοήθειας με τις κοινότητες γύρω τους.⁶ Ο καθένας έχει ένα έμφυτο δυναμικό για ελευθερία και αυτοοργάνωση, γι' αυτό, αν αναγνωρίζουμε τους εαυτούς μας ως αναρχικούς, η δουλειά μας είναι όχι να προσηλυτίσουμε όλους τους άλλους στον αναρχισμό, αλλά να χρησιμοποιούμε τις προοπτικές μας και τις κοινές συλλογικές μας εμπειρίες για να επαγρυπνούμε ενάντια στις αφομοιωτικές προσπάθειες της θεσμικής αριστεράς και να προμηθεύσουμε μοντέλα για αυτόνομες κοινωνικές σχέσεις σε κουλτούρες στις οποίες προς το παρόν δεν υπάρχουν τέτοια.

Υπάρχει επίσης το ζήτημα της ηγεσίας σε ένα αντιεξουσιαστικό αγώνα. Η παραδοσιακή ιδέα της ηγεσίας, ως ένας θεσμοποιημένος ή καταπιεστικός ρόλος, ως εξουσία πάνω στους ανθρώπους, είναι ιεραρχική και απαγορευτική για την ανάπτυξη του κόσμου. Αλλά είναι επίσης αλήθεια, ότι οι άνθρωποι δεν είναι ίσοι με όρους ικανοτήτων, ότι αυτή η επανάσταση θα απαιτήσει ένα τεράστιο ποσό γνώσης και ότι οι έξυπνοι, μη εγωπαθείς άνθρωποι, εθελοντικά θα βάλουν κάποιον περισσότερο ειδικό από τους υπόλοιπους, σε μια θέση μη καταπιεστικής και προσωρινής ηγεσίας. Η προσέγγιση του αντιεξουσιαστικού ήθους σε σχέση με την ηγεσία είναι, ότι η εξουσία χρειάζεται να αναδιανέμεται συνεχώς προς τα έξω. Είναι ευθύνη των ανθρώπων που βρίσκονται σε θέσεις ηγεσίας να δανείσουν τα ταλέντα τους στο κίνημα, ενώ διασκορπίζουν την ηγεσία, διδάσκοντας άλλους ανθρώπους, αντί να γαντζώνονται από την γνώση τους ως μια μορφή εξουσίας.

Επιπροσθέτως, ένα αντιεξουσιαστικό ήθος υποστηρίζει την ασυμβίβαστη πάλη ενάντια στην καταπίεση, αλλά αντιτίθεται στη συντριβή εκείνων που ηττήθηκαν. Υποστηρίζει τη συμφιλίωση αντί για την τιμωρία.

Μ' αυτές τις δομές και την κουλτούρα, ένα απελευθερωτικό κίνημα έχει μεγαλύτερη δυνατότητα να πετύχει χωρίς να δημιουργήσει ένα καινούριο εξουσιαστικό σύστημα. Πάντα θα υπάρχει μια ένταση ανάμεσα στο να είσαι αποτελεσματικός και το να είσαι απελευθερωτικός και στην πολυπλοκότητα του αγώνα υπάρχουν αρκετές γκρίζες περιοχές, αλλά βοηθάει το να βλέπουμε να καλλιεργείται μια αντιεξουσιαστική πρακτική, ως μια συνεχή μάχη ανάμεσα σε αυτές τις δύο απαιτήσεις (την αποτελεσματικότητα και την ελευθερία) που συγκρούονται, αλλά δεν αλληλοαποκλείονται. Το πασιφιστικό όραμα αγώνα που βασίζεται σε μια κεντρική διχοτομία ανάμεσα στη βία και τη μη-βία είναι μη ρεαλιστικό και αυτοαναιρούμενο.

Πιο χειροπιαστά, είναι δύσκολο να γενικεύσουμε πως θα διεξάγει ένα απελευθερωτικό κίνημα τον αγώνα του, χρησιμοποιώντας μια πολυμορφία

τακτικών. Οι συγκεκριμένες ομάδες πρέπει να το αποφασίσουν αυτό από μόνες τους, βασισμένες στις συνθήκες που αντιμετωπίζουν – όχι βασισμένες στις συνταγές κάποιας ιδεολογίας. Κατά πάσα πιθανότητα όμως, ένα αντιεξουσιαστικό απελευθερωτικό κίνημα θα πρέπει να δώσει έμφαση στη δημιουργία μιας αυτόνομης κουλτούρας που να μπορεί να αντισταθεί στον έλεγχο της σκέψης από τα εταιρικά Μ.Μ.Ε και στην ίδρυση κοινωνικών κέντρων, ελεύθερων σχολείων, ελεύθερων κλινικών, κοινοτικής γεωργίας και άλλων δομών που να μπορούν να βοηθήσουν τις κοινότητες που αντιστέκονται. Οι δυτικοποιημένοι άνθρωποι χρειάζεται επίσης να αναπτύξουν συλλογικές κοινωνικές σχέσεις. Γι' αυτούς που μεγαλώνουν στον παγκόσμιο βορρά, το να είναι αναρχικοί δεν τους εξαιρεί από το γεγονός, ότι διαποτίζονται από μορφές κοινωνικής αλληλεπίδρασης που βασίζονται στον ατομικισμό, την τιμωρία και το προνόμιο. Χρειάζεται να εφαρμόσουμε λειτουργικά μοντέλα επανορθωτικής ή μετασχηματιστικής δικαιοσύνης, έτσι ώστε πραγματικά, να μη χρειάζομαστε αστυνομία ή φυλακές. Όσο εξαρτόμαστε από το κράτος, ποτέ δε θα το ανατρέψουμε.

Οι αναγνώστες ίσως προσέξουν ότι μερικές από τις βασικές απαιτήσεις ενός απελευθερωτικού κινήματος δε συμπεριλαμβάνουν «βίαιες» δράσεις. Ελπίζω ότι τώρα, μπορούμε να εγκαταλείψουμε τη διχοτομία ανάμεσα στη βία και τη μη βία. Η χρήση βίας δεν είναι ένα στάδιο του αγώνα για το οποίο, πρέπει να εργαστούμε και το οποίο, πρέπει να περάσουμε για να νικήσουμε. Δε βοηθάει το να απομονώνουμε τη βία. Αντίθετα, θα πρέπει να έχουμε επίγνωση των διαφόρων τύπων καταστολής που πιθανόν θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε και μερικών τακτικών που πιθανόν θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε. Σε κάθε στάδιο του αγώνα θα πρέπει να καλλιεργούμε ένα μαχητικό πνεύμα. Τα κοινωνικά μας κέντρα θα πρέπει να σέβονται τους μαχητικούς ακτιβιστές που είναι στη φυλακή ή εκείνους που σκοτώνονται από το κράτος, τα ελεύθερα σχολεία μας θα έπρεπε να διδάσκουν αυτοάμυνα και την ιστορία του αγώνα. Αν περιμένουμε να δείξουμε μαχητικότητα όταν το κράτος αυξήσει την καταστολή, σε επίπεδο που να είναι καθαρά φανερό ότι μας έχει κηρύξει τον πόλεμο, θα είναι πολύ αργά. Η καλλιέργεια της μαχητικότητας θα πρέπει να πηγαίνει χέρι-χέρι με την προετοιμασία και το ξεπέρασμα.

Είναι επικίνδυνο να αποκοπούμε εντελώς από την κυρίαρχη πραγματικότητα, υιοθετώντας τακτικές που κανείς άλλος δεν καταλαβαίνει και πολύ λιγότερο υποστηρίζει. Αυτοί που δρουν πρόωρα και αποκόπτονται από την λαϊκή υποστήριξη αναχαιτίζονται εύκολα από την κυβέρνηση.⁷ Αυτό όμως δε σημαίνει, ότι πρέπει να αφήσουμε να καθορίζονται οι δράσεις μας από το τι είναι κυρίαρχα αποδεκτό. Οι γνώμες του κυρίαρχου καθορίζονται από το κράτος. Το να καθορίζεται από την κυρίαρχη άποψη, σημαίνει να καθορίζεται από το κράτος. Αντίθετα, πρέπει να εργαστούμε για να κλιμακώσουμε τη μαχητικότητα, να εκπαιδεύσουμε μέσω παραδειγματικών δράσεων και να αυξήσουμε το επίπεδο αποδεκτής μαχητικότητας (τουλάχιστον για τμήματα του πληθυσμού που έχουμε αναγνωρίσει ως εν δυνάμει υποστηρικτές). Οι ριζοσπάστες με ένα προνομιούχο υπόβαθρο έχουν την περισσότερη δουλειά να κάνουν, όσον αφορά αυτό το θέμα, γιατί αυτές οι κοινότητες έχουν τις πιο συντηρητικές

αντιδράσεις στις μαχητικές τακτικές. Οι προνομιούχοι ριζοσπάστες φαίνεται να είναι πιο πιθανόν να ρωτήσουν «τι θα πει η κοινωνία;», ως δικαιολογία για την παθητικότητα τους.

Το να αυξήσεις την αποδοχή των μαχητικών τακτικών, δεν είναι μια εύκολη δουλειά, πρέπει σταδιακά να κάνουμε τους ανθρώπους να αποδεχτούν πιο μαχητικές μορφές αγώνα. Αν η μόνη επιλογή που μπορούμε να προσφέρουμε είναι ανάμεσα στις βόμβες και την ψήφο, σχεδόν όλοι οι εν δυνάμει σύμμαχοι μας θα διαλέξουν την ψήφο. Και αν και πρέπει να ξεπεραστούν περισσότερες πολιτισμικές συνθήκες, πριν οι άνθρωποι μπορέσουν να αποδεχτούν και να ασκήσουν πιο επικίνδυνες, θανατηφόρες τακτικές, τέτοιες τακτικές δε μπορούν να τοποθετηθούν στην κορυφή κάποιας ιεραρχίας. Ο φετιχισμός της βίας ούτε βελτιώνει την αποτελεσματικότητα ενός κινήματος, ούτε διατηρεί τις αντιεξουσιαστικές του ιδιότητες.

Λόγω της φύσης του κράτους, κάθε αγώνας απελευθέρωσης πιθανόν τελικά θα γίνει ένοπλος αγώνας. Στην πραγματικότητα, πολλοί άνθρωποι αυτή τη στιγμή εμπλέκονται σε ένοπλο αγώνα για να απελευθερωθούν, συμπεριλαμβανομένων των Ιρακινών, των Παλαιστινίων, των Ijaw στη Νιγηρία, μερικών αυτόχθονων εθνών στη Νότια Αμερική και την Παπούα Νέα Γουινέα και σε ένα μικρότερο βαθμό, αντιεξουσιαστικές ομάδες στην Ελλάδα, την Ιταλία και αλλού. Την ώρα που γράφω αυτή την πρόταση, αυτόχθονες ακτιβιστές, αναρχικοί και συνδικαλιστές, οπλισμένοι μόνο με τούβλα και λοστάρια κρατάνε τα οδοφράγματα στη Οαχάκα ενάντια σε μια επικείμενη στρατιωτική επίθεση. Μερικοί από αυτούς έχουν ήδη σκοτωθεί και καθώς ο στρατός χτυπά ξανά και ξανά, πρέπει να αποφασίσουν κατά πόσο θα κλιμακώσουν τις τακτικές τους για να βελτιώσουν την ικανότητα τους για αυτοάμυνα με τον κίνδυνο πιο θανάσιμων συνεπειών.

Δε θα πω ότι ο ένοπλος αγώνας είναι μια ιδεολογική αναγκαιότητα, αλλά για πολλούς ανθρώπους σε πολλά μέρη υπάρχει μια ανάγκη να ανατρέψουν ή τουλάχιστον να αμυνθούν απέναντι στο κράτος. Θα ήταν υπέροχο, αν οι περισσότεροι άνθρωποι δεν έπρεπε να διεξάγουν έναν ένοπλο αγώνα για να απελευθερωθούν και δεδομένου του βαθμού στον οποίο είναι ενωμένες παγκόσμια οι οικονομίες και οι κυβερνήσεις σήμερα, πολλές κυβερνήσεις μπορούν εύκολα να καταρρεύσουν αν είναι ήδη αποδυναμωμένες από διαχεόμενα κύματα παγκόσμιας εξέγερσης. Αλλά κάποιοι άνθρωποι θα πρέπει να βιώσουν τον ένοπλο αγώνα, μερικοί πρέπει ακόμα και τώρα και είναι ασυγχώρητο αν η στρατηγική μας για την επανάσταση βασίζεται στη βεβαιότητα ότι κάποιοι άλλοι θα πεθάνουν σε αιματηρές συγκρούσεις, ενώ εμείς θα παραμείνουμε ασφαλείς.

Πρέπει ρεαλιστικά να αποδεχτούμε ότι η επανάσταση είναι ένας κοινωνικός πόλεμος, όχι επειδή μας αρέσει ο πόλεμος, αλλά γιατί αναγνωρίζουμε ότι το status quo είναι ένας πόλεμος χαμηλής έντασης και το να αμφισβητείς το κράτος καταλήγει σε μια εντατικοποίηση των πολεμικών επιχειρήσεων. Πρέπει επίσης να αποδεχτούμε ότι η επανάσταση προϋποθέτει την διαπροσωπική σύγκρουση, γιατί μερικές τάξεις ανθρώπων χρησιμοποιούνται για να υπερασπιστούν τους

συγκεντρωτικούς θεσμούς που πρέπει να καταστρέψουμε. Οι άνθρωποι που συνεχίζουν να αποκτηνώνονται ως πράκτορες του νόμου και της τάξης, πρέπει να ηττηθούν, με όποιο μέσο είναι απαραίτητο μέχρι να μη μπορούν να εμποδίζουν την αυτόνομη ικανοποίηση των αναγκών του κόσμου.

Ελπίζω κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας να μπορέσουμε να χτίσουμε μια κουλτούρα σεβασμού για τους εχθρούς μας (ένας αριθμός μη-Δυτικών κουλτουρών έχουν δείξει ότι είναι πράγματι δυνατόν να σέβεται ένα άτομο ή ζώο που πρέπει να σκοτώσεις), η οποία θα βοηθήσει να εμποδιστούν εκκαθαρίσεις ή μια νέα εξουσία, όταν το σημερινό κράτος θα έχει ηττηθεί. Για παράδειγμα, μπορεί να θεωρηθεί αποδεκτό να σκοτώσεις έναν πιο ισχυρό εχθρό (για παράδειγμα, κάποιον ο οποίος πρέπει να γίνει στόχος μυστικά, λόγω του φόβου των αντιποίνων του κράτους), δυσάρεστο να σκοτώσεις κάποιον ο οποίος είναι εξίσου δυνατός (πχ κάτι που φαίνεται δικαιολογημένο σε συνθήκες μάχης σώμα με σώμα ή αυτοάμυνας) και φανερά ανήτικο και περιφρονητικό να σκοτώσεις κάποιον πιο αδύναμο (για παράδειγμα κάποιον που έχει ήδη ηττηθεί).

Μπορούμε να πετύχουμε σε έναν επιθυμητό επαναστατικό ακτιβισμό αγωνιζόμενοι προς αδιάλυτους, μακροπρόθεσμους στόχους, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε τις βραχυπρόθεσμες νίκες. Εν τω μεταξύ, οι άνθρωποι χρειάζεται να επιβιώσουν και να τραφούν. Και πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι ο βίαιος αγώνας ενάντια σε έναν εξαιρετικά ισχυρό εχθρό, στον οποίο η μακροπρόθεσμη νίκη ίσως μοιάζει αδύνατη μπορεί να οδηγήσει σε βραχυπρόθεσμες νίκες. Το να χάνεις μάχες μπορεί να είναι καλύτερο από το να μην αγωνίζεσαι καθόλου. Ο αγώνας ενδυναμώνει τους ανθρώπους και μας διδάσκει ότι μπορούμε να αγωνιστούμε. Αναφερόμενος στην ήττα στη Μάχη του Μπλερ Μάουντεν κατά τη διάρκεια του Πολέμου των Ορυχείων το 1921 στη Δυτική Βιρτζίνια, ο κινηματογραφιστής Τζων Σέηλς γράφει, *«η ψυχολογική νίκη εκείνων των βίαιων ημερών μπορεί να είναι πιο σημαντική. Όταν αποικιοποιημένοι άνθρωποι μαθαίνουν ότι όλοι μαζί μπορούν να ανταποδώσουν τα χτυπήματα, η ζωή δε μπορεί ποτέ να είναι η ίδια για τους εκμεταλλευτές τους.»*⁸

Με αρκετά τολμηρή, ενδυναμωτική αντίσταση μπορούμε να πάμε πέρα από τις μικρές νίκες. για να επιτύχουμε μια διαρκή νίκη ενάντια στο κράτος, την πατριαρχία, τον καπιταλισμό και τη λευκή ανωτερότητα. Η επανάσταση είναι επιτακτική και η επανάσταση προϋποθέτει αγώνα. Υπάρχουν πολλές αποτελεσματικές μορφές αγώνα και μερικές από αυτές μπορούν να οδηγήσουν στους κόσμους που ονειρευόμαστε. Για να βρούμε ένα από τα σωστά μονοπάτια, πρέπει να παρατηρήσουμε, να αποτιμήσουμε, να κριτικάρουμε, να επικοινωνήσουμε και πάνω απ' όλα να μάθουμε κάνοντας.

Σημειώσεις

Εισαγωγή

1. Μερικά περιοδικά που απευθύνονται στο αυστηρά αναρχικό περιβάλλον, όπως το *Anarchy: A journal of desired armed*, δεν είναι καθόλου πασιφιστικά. Ωστόσο η επιρροή τους και η επιρροή του αναγνωστικού κοινού τους, μπορεί σαφώς να ειπωθεί ως περιθωριακή σε περιοχές, όπου διαφορετικά οι αναρχικοί έχουν μια μεγάλη επίδραση. Σε μαζικές κινητοποιήσεις του αντιπολεμικού και του κινήματος κατά της αντιπαγκοσμιοποίησης, στα οποία οι αναρχικοί είναι βασικοί οργανωτές, οι κριτικές του πασιφισμού, δε φιλοξενούνται καν. Στην καλύτερη, μερικοί συμμετέχοντες μπορούν επιτυχημένα να υποστηρίξουν, ότι αποδυναμωμένες μορφές άμεσης δράσης, πραγματικά μπορούν να χαρακτηριστούν μη-βίαιες. Τα μίντια που είναι ευρέως διαθέσιμα στους αναρχικούς κύκλους, με τον τρόπο που τα προοδευτικά μίντια είναι κάπως διαθέσιμα στο ευρύ κοινό, είναι σχεδόν αποκλειστικά πασιφιστικά, ακόμα και όταν πολλοί από τους εθελοντές που τα συντηρούν είναι αντιεξουσιαστές οι οποίοι υποστηρίζουν μια πολυμορφία τακτικών.

2. Επειδή μπορεί να είναι αλαζονικό να αναφέρομαι σε κάποιον ο οποίος δεν εμπλέκεται σε ανοιχτή σύγκρουση με το κράτος ως επαναστάτη, ορίζω τον επαναστάτη ακτιβιστή ως κάποιον ο οποίος τουλάχιστον, αγωνίζεται για το φτάσιμο του σημείου που μια τέτοια σύγκρουση είναι εφικτή. Μερικοί άνθρωποι παθαίνουν ναυτία με τον όρο ακτιβιστής ή τον συνδέουν με ρεφορμιστικούς τύπους ακτιβισμού. Για να αποφύγω να γίνω υπερβολικά λεπτολόγος με τους όρους και την ορολογία, θα ζητήσω από τους αναγνώστες απλά να τον εκλάβουν με την καλύτερη δυνατή έννοια.

Κεφάλαιο 1 – Η μη-βία είναι αναποτελεσματική

1. Αυτή η συγκεκριμένη λίστα προέρχεται από ένα άρθρο που γράφτηκε από τον Spruce Houser (Spruce Houser, “Domestic Anarchist Movement Increasingly Espouses Violence”, Athens News, 12 Αυγούστου 2004, http://athensnews.com/index.php?action=viewarticle&story_id=17497), έναν ειρηνικό ακτιβιστή της ειρήνης και αυτοαποκαλούμενο αναρχικό. Έχω δει αυτές τις ίδιες θεωρούμενες νίκες να δηλώνονται από άλλους ακτιβιστές, ξανά και ξανά.
2. Hello NYC, 2/15: The Day the World Said No to War (Oakland, CA: AK Press, 2003). Αυτό το βιβλίο μας δίνει μια εικόνα, για τον τρόπο που οι ειρηνικοί ακτιβιστές γιορτάζουν αυτές τις διαμαρτυρίες.
3. Για παράδειγμα, μόλις ένας ειρηνιστής συμμετέχων στο αναρχικό συνέδριο που ανέφερα στην εισαγωγή, αναγκάστηκε να παραδεχτεί ότι ο αγώνας των πολιτικών δικαιωμάτων δεν τελείωσε νικηφόρα, άλλαξε αμέσως κατεύθυνση στην κουβέντα κι έριξε το φταίξιμο για την αποτυχία του αγώνα στα μαχητικά απελευθερωτικά κινήματα, λέγοντας ότι καθώς το κίνημα έγινε βίαιο άρχισε να χάνει έδαφος. Αυτός ο ισχυρισμός αγνοεί το γεγονός, ότι η αντίσταση ενάντια στη σκλαβιά και τη φυλετική καταπίεση ήταν μαχητική πολύ πριν τα τέλη του 1960 κι επίσης δεν παραθέτει καμία συγκεκριμένη ανάλυση που μπορεί, ας πούμε, να αντιστοιχούσε μια αυξανόμενη μαχητικότητα με μια μειούμενη βάση. Τέτοιοι συσχετισμοί είναι πραγματικά ανύπαρκτοι.
4. O Chandrasekhar Azad, ο οποίος σκοτώθηκε σε ανταλλαγή πυροβολισμών με τους Βρετανούς, είναι ένα εστιακό σημείο στην πρόσφατη ταινία, *The Last Revolutionary*, του Ινδού σκηνοθέτη Priyadarshan.
5. Reeta Sharma, «What if Bhagat Singh Had Lived?» *The Tribune of India*, 21

Μαρτίου,2001; <http://www.tribuneindia.com/2001/20010321/edit.htm#6>. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι άνθρωποι σε όλη την Ινδία εκλιπαρούσαν τον Γκάντι να ζητήσει τη μετατροπή της θανατικής ποινής του Bhagat Singh, ο οποίος είχε καταδικαστεί για τη δολοφονία ενός Βρετανού αξιωματούχου, αλλά ο Γκάντι στρατηγικά επέλεξε να μη μιλήσει ενάντια στην κρατική εκτέλεση, την οποία πολλοί πιστεύουν ότι θα μπορούσε να σταματήσει. Έτσι ένας εφάμιλλος επαναστάτης εξαφανίζονταν από το πολιτικό τοπίο.

6. Ο Bose παρατήθηκε μετά από μια σύγκρουση με άλλους Ινδούς πολιτικούς ηγέτες, η οποία προκλήθηκε από την αντίθεση του Γκάντι στον Bose, επειδή ο τελευταίος δεν υποστήριζε τη μη-βία. Για περισσότερα πάνω στους απελευθερωτικούς αγώνες της Ινδίας, διάβασε το Sumit Sankar, *Modern India: 1885-1947* (New York: St. Martin's Press, 1989).
7. E-mail του καθηγητή Gopal K στο συγγραφέα το Σεπτέμβριο του 2004. Ο Gopal επίσης γράφει «έχω φίλους στην Ινδία που ακόμα δεν έχουν συγχωρήσει τον Γκάντι γι' αυτό».
8. Αν και ο συντηρητισμός που είναι έμφυτος σε κάθε πολιτικό καθεστώς εμπόδισε πολλά Ευρώ/Αμερικάνικα κράτη να το δούνε αυτό για κάμποσο καιρό, η νεοαποικιακή διοίκηση είναι πολύ περισσότερο αποτελεσματική για τον πλουτισμό του αποικιοκράτη, απ' ότι η άμεση αποικιακή διοίκηση και πιο αποτελεσματική στη διατήρηση της εξουσίας, μόλις η άμεση αποικιοκρατία έχει διαμορφώσει με επιτυχία την απαραίτητη πολιτική και οικονομική αναδιοργάνωση μέσα στις αποικίες. Οι Φιλελεύθεροι μέσα στα ιμπεριαλιστικά κράτη, που άδικα χαρακτηρίστηκαν άπιστοι ή αφιλοπάτριδες το είχαν μυριστεί αυτό, όταν υποστήριζαν την ανεξαρτησία των αποικιών. Ο George Orwell, ο Ho Chi Minh και άλλοι έχουν γράψει για την δημοσιονομική αναποτελεσματικότητα της αποικιοκρατίας. Δες το Ho Chi Minh, "The Failure of French Colonization," στο Ho Chi Minh on Revolution, ed. Bernard Fall (New York: Signet Books, 1967).
9. Το νεοαποικιακό καθεστώς της Ινδίας έχει ευρέως τεκμηριωθεί ως κομμάτι του επεκτεινομένου σώματος της αντι- και εναλλακτικό- παγκοσμιοποιητικής φιλολογίας. Δες Arundhati Roy, *Power Politics* (Cambridge: South End Press, 2002) και Vandana Shiva, *Stolen Harvest* (Cambridge: South End Press, 2000).
10. Η ομάδα Direct Action στον Καναδά και ο Ελβετός αντάρτης Μάρκο Κάμενιτς είναι δύο παραδείγματα.
11. Δες Robert Williams, "Negroes with Guns" (Chicago: Third World Press, 1962), Kathleen Cleaver and George Katsiaficas "Liberation, Imagination, and the Black Panther Party" (New York: Routledge, 2001) και Charles Hamilton and Kwame Ture, "Black Power: The Politics of Liberation in America" (New York: Random House, 1967).
12. "Historical context of the Gouning of the Party", (<http://blackpanther.org/legacynew.htm>). Το 1994, ο Δρ. Κένεθ Κλαρκ, ο ψυχολόγος του οποίου η κατάθεση ήταν βασική στο να κερδηθεί στο ανώτατο δικαστήριο η υπόθεση Brown vs. Board of Education, δήλωσε ότι ο φυλετικός διαχωρισμός ήταν χειρότερος από ότι ήταν 40 χρόνια πριν. Επίσης δες Suzzane Goldberg, "US wealth gap grows for ethnic minorities," *The Guardian* (UK) Δεκέμβρης 19,2004, ανατυπωμένο στο Asheville Global Report, no. 302 (2004) <http://www.agnews.org/issues/302/nationalnews.html>. Το Pew Hispanic Center αναλύοντας τα στατιστικά δεδομένα των Η.Π.Α, βρήκε πρόσφατα ότι η μέση λευκή οικογένεια έχει ένα εισόδημα που αξίζει 11 φορές περισσότερο εκείνου μιας μέσης οικογένειας Λατίνο και 14 φορές μεγαλύτερο από εκείνο μιας μέσης μαύρης οικογένειας και

- ότι η ανισότητα μεγαλώνει.
13. Mick Dumke, «Running on Race,» *ColorLines*, Fall 2004, 17-19. Αυτό το άρθρο γράφτηκε πριν από την εκλογή του Ομπάμα γι' αυτό το έχω ενημερώσει.
 14. «(το κίνημα πολιτικών δικαιωμάτων και το μαύρο απελευθερωτικό/αντιαποικιακό κίνημα) εξελίχθηκαν γρήγορα προς τον ένοπλο αγώνα με την αυτοάμυνα να οδηγεί σε ένοπλες οργανώσεις. Η αντικυβερνητική βία είχε μαζική έγκριση και συμμετοχή». E.Tani and Kae Sera, “False Nationalism, False Internationalism” (Chicago: A Seeds Beneath the Snow Publication, 1985), 94. Δες επίσης το Mumia Abu-Jamal, “We Want Freedom” (Cambridge: South End Press, 2004), 32, 65.
 15. Flores Alexander Forbes, «Point Number 7: We Want an Immediate End to Police Brutality and the Murder of Black People; Why I Joined the Black Panther Party,» in *Police Brutality: An Anthology*, ed. Jill Nelson (New York: W.W. Norton and Company, 2000), 237.
 16. Abu-Jamal, *We Want Freedom*, 31.
 17. «αν τα καταπιεσμένα συναισθήματα ενός καταπιεσμένου λαού δεν απελευθερωθούν μη-βίαια, θα απελευθερωθούν βίαια. Γι' αυτό αφήστε το Νέγρο να κάνει πορείες... Γιατί αν οι απογοητεύσεις του και η απελπισία του επιτραπεί να συνεχίζονται να συσσωρεύονται, εκατομμύρια Νέγροι θα ψάξουν παρηγοριά και ασφάλεια στις εθνικιστικές ιδεολογίες των Μαύρων.» Μάρτιν Λούθερ Κινγκ Τζούνιορ παρατίθεται στο Tani and Sera, *False Nationalism*, 107. Ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ Τζούνιορ τόνιζε την απειλή της επαναστατικής βίας των μαύρων ως το πιθανό αποτέλεσμα αν το κράτος δεν ικανοποιούσε τις ρεφορμιστικές του απαιτήσεις και οι οργανωτές του συχνά κεφαλαιοποιούσαν τις ταραχές που προκαλούσαν οι μαχητικοί μαύροι ακτιβιστές για να δουν τους πασιφιστές μαύρους γγέτες με πιο θετικό μάτι. Δες ειδικά το Ward Churchill, “Pacifism as Pathology” (Winnipeg: Arbeiter Ring, 1998), 43.
 18. Tani and Sera, *False Nationalism*, 96-104. Όπως είπε και ο ίδιος ο Κινγκ «ο ήχος της έκρηξης στο Μπέρμιγχαμ έφτασε μέχρι την Ουάσιγκτον»
 19. Ward Churchill, *Pacifism as Pathology*. Επίσης για παράδειγμα, Tani and Sera, *False Nationalism*, chapter 6.
 20. Ένας πασιφιστής πανελίστας στο Βορειοαμερικάνικο Αναρχικό Συνέδριο απορρίπτοντας την ιδέα ότι η Βιετναμέζικη αντίσταση και όχι το κίνημα ειρήνης νίκησε τις Η.Π.Α, προσωρινά μπέρδεψε την ηθική/τακτική θέση του με μια ρατσιστική τονίζοντας ότι ήταν τα στρατεύματα των Η.Π.Α που δολοφονούσαν τους αξιωματικούς τους που επίσης οδήγησαν στον τερματισμό του πολέμου.
 21. Tani and Sera, *False Nationalism*, 124-125. Το “Project 100,000” άρχισε το 1966 μετά από πρόταση του συμβούλου του Λευκού Οίκου, Daniel Patrick Moynihan, ο οποίος συμπτωματικά υπέθεσε ότι οι άνεργοι άνδρες που προορίζονταν για στρατιωτική υπηρεσία ήταν «απροσάρμοστοι», λόγω «αποδιοργανωμένης και μητριαρχικής οικογενειακής ζωής» ενώ το Βιετνάμ αντιπροσώπευε «έναν κόσμο μακριά από γυναίκες». (Κατά παράξενο τρόπο, η δαιμονοποίηση των δυνατών μαύρων γυναικών τελικά εισχώρησε και μέσα στο ίδιο το κίνημα της Μαύρης Δύναμης). Ο συνταγματάρχης Ουίλιαμ Κόουλ, διοικητής μιας περιοχής στρατολόγησης είπε, «Ο πρόεδρος Τζόνσον ήθελε αυτούς τους τύπους μακριά από τους δρόμους».
 22. Tani and Sera, *False Nationalism*, 127.
 23. Matthew Rinaldi, *Olive-Drab Rebels: Subversion of the US Armed Forces in the Vietnam War*, rev. ed. (London: Antagonism Press, 2003), 17.

24. Στο ίδιο., 11-13
25. Tani and Sera, False Nationalism, 117-118.
26. Είναι εκπαιδευτικό να δούμε, πως οι ίδιες οι ελίτ εξέλαβαν το αντιπολεμικό κίνημα. Ένας πλούσιος απολογισμός έρχεται από τον Γραμματέα Άμυνας Ρόμπερτ ΜακΝαμάρα στο ντοκιμαντέρ Fog of War: Eleven Lessons from the Life of Robert S. McNamara, directed by Errol Morris, 2003. Ο Μακ Ναμάρα σαφώς εξέφρασε ότι προβληματιζόνταν για τις διαμαρτυρίες που λάμβαναν χώρα έξω από το χώρο δουλειάς του, αλλά με την τυπική αλαζονεία ενός γραφειοκράτη που υπέθετε ότι το κοινό δεν ήξερε αρκετά για να κάνει πολιτικές προτάσεις. Πίστευε ότι κι αυτός επίσης ήθελε ειρήνη και πως ως ένας κυβερνητικός ειδικός εργαζόνταν για τα συμφέροντα των αντιπολεμικών διαδηλωτών.
27. «Millions Give Dramatic Rebuff to US War Plans,» News, .United for Peace and Justice, <http://www.unitedforpeace.org/article.php?id=1070> (accessed October 5, 2006). Originally published by Agence FrancePresse, February 16, 2003.
28. Εξαιρουμένου του Αλ Σάρπτον στον οποίο συμπεριφέρονταν (όπως πάντα) ως παρία.
29. Sinikka Tarvainen, «Spain's Aznar Risks All for a War in Iraq,» Deutsche Presse-Agentur, 11 Μάρτη 2003.
30. Όχι μόνο οι σχολιαστές σχεδόν ομόφωνα απέδωσαν τη μετατόπιση της εξουσίας άμεσα στις βομβιστικές επιθέσεις, αλλά και η ίδια η Ισπανική κυβέρνηση είχε επίγνωση της επίδρασης των βομβιστικών επιθέσεων προσπαθώντας να συγκαλύψει την ανάμειξη της Αλ-Κάιντα, κατηγορώντας για τις επιθέσεις τους Βάσκους αυτονομιστές της ETA. Μέλη της κυβέρνησης γνώριζαν ότι αν οι επιθέσεις συνδέονταν στα μάτια της κοινής γνώμης με τη συμμετοχή της Ισπανίας στην κατοχή του Ιράκ, θα έχαναν στις εκλογές, όπως κι έγινε.
31. Ο Γουόρντ Τσώρτσιλ, χρησιμοποιώντας το παράδειγμα του Ολοκαυτώματος για να δείξει την παθολογία του πασιφισμού απέναντι στην καταπίεση, παραθέτει τα Raul Hilberg, The Destruction of the European Jews, (Chicago: Quadrangle, 1961) και Isaiah Trunk, Judenrat: The Jewish Councils in Eastern Europe Under Nazi Occupation (New York: Macmillan, 1972). Οι επισημάνσεις του Churchill για το ζήτημα, τις οποίες χρησιμοποιώ εγώ μπορούν να βρεθούν στο Churchill, "Pacifism as Pathology, 31-37". Συστήνει επίσης το Bruno Bettelheim's Foreword to Miklos Nyiszli, Auschwitz (New York: Fawcett Books, 1960).
32. Το παράδειγμα του Ντένης κατά τη διάρκεια του Ολοκαυτώματος χρησιμοποιήθηκε από τον πασιφιστή αναρχικό Colman McCarthy στο εργαστήριο του «πασιφισμός και αναρχισμός» στο Εθνικό Συνέδριο Οργανωμένης Αντίστασης, στο Αμερικανικό Πανεπιστήμιο (Ουάσιγκτον) 4Φλεβάρη 2006
33. Yehuda Bauer, They Chose Life: Jewish Resistance in the Holocaust (New York: The American Jewish Committee, 1973) 32, 33.
34. Στο ίδιο, σελ.21
35. Στο ίδιο, σελ.36
36. Για παράδειγμα σε μια λίστα ηλεκτρονικών διευθύνσεων πρώην «κρατουμένων συνείδησης» του School of Americas Watch (SOAW), μιας ομάδας η οποία διεξήγαγε μια από τις πιο μακροχρόνιες εκστρατείες μη-βίαιης πολιτικής ανυπακοής ενάντια στην εξωτερική πολιτική των Η.Π.Α, ένας βετεράνος πασιφιστής πρότεινε, ότι αν ο στρατός έβαζε περισσότερους περιορισμούς στις διαμαρτυρίες έξω από μια στρατιωτική βάση η οποία είχε γίνει στόχος διαδηλωτών, κάναμε κάτι λάθος και θα έπρεπε να κάνουμε ένα βήμα πίσω. Το ίδιο άτομο, αντιπρο-

σωπευτικό μιας μεγάλης τάσης μέσα στον πασιφισμό των Η.Π.Α, αντιτάχθηκε επίσης στο να αποκαλούμε μια διαμαρτυρία «πορεία» αντί για βόλτα (αν και υποστήριζε ότι ακολουθούσε την κληρονομιά του Κινγκ και του Γκάντι).

37. Bauer, *They Chose Life*, 45.
38. Στο ίδιο, σελ. 39-40
39. Στο ίδιο, σελ. 41 (όσον αφορά τη Γαλλία)
40. Στο ίδιο, σελ. 47-48
41. Στο ίδιο, σελ. 50
42. Στο ίδιο, σελ. 52-53
43. Στο ίδιο, σελ. 53-54
44. Ένα παράδειγμα του γεγονότος ότι και μόνο η απλή απειλή της λαϊκής βίας μπορεί να προκαλέσει αλλαγή, προέρχεται από το Αμερικανικό Ινδιάνικο Κίνημα (AIM) στο Γκόρντον της Νεμπράσκα το 1972. Ένας άνδρας της φυλής Oglala, ο Ρέιμοντ Γιέλουου Θάντερ δολοφονήθηκε από λευκούς τους οποίους η αστυνομία αρνήθηκε να συλλάβει (αυτό ήταν συχνό φαινόμενο). Οι συγγενείς του μπούχτισαν με την κυβερνητική απάθεια και κάλεσαν το AIM. 1300 θυμωμένοι Ινδιάνοι κατέλαβαν την πόλη του Γκόρντον για τρεις μέρες και απειλώντας: «Ήρθαμε εδώ στο Γκόρντον σήμερα για να εξασφαλίσουμε δικαιοσύνη για τους Αμερικανούς Ινδιάνους και για να βάλουμε το Γκόρντον στο χάρτη... και αν η δικαιοσύνη δεν αποδοθεί άμεσα, θα επιστρέψουμε για να σβήσουμε το Γκόρντον απ' το χάρτη». [Ward Churchill and Jim Vander Wall, *Agents of Repression: The FBI's Secret Wars Against the Black Panther Party and the American Indian Movement* (Cambridge: South End Press, 1990), 122.] Σύντομα, οι δύο δολοφόνοι συνελήφθησαν, ένας μπάτσος παύθηκε και οι τοπικές αρχές έκαναν μερικές προσπάθειες να σταματήσουν οι διακρίσεις ενάντια στους Ινδιάνους.

Κεφάλαιο 2 – Η μη-βία είναι ρατσιστική

1. Δες για παράδειγμα, Malcolm, X, «Twenty Million Black People in a Political, Economic, and Mental Prison,» in *Malcolm X: The Last Speeches*, ed. Bruce Perry (New York: Pathfinder, 1989), 23-54.
2. Σε μια συζήτηση που είχα με έναν πασιφιστή ο Μαντέλα παρουσιάστηκε ως υπόδειγμα έγχρωμου ατόμου και εγκαταλείφθηκε το ίδιο γρήγορα όταν ανέφερα ότι ο Μαντέλα είχε δεχτεί τον ένοπλο αγώνα. (Λεπτομερώς στην αυτοβιογραφία του: *Nelson Mandela, Long Walk to Freedom: The Autobiography of Nelson Mandela* (Boston: Little, Brown, 1995)].
3. Jack Gilroy, e-mail, 23 Ιανουαρίου 2006. Αυτό το συγκεκριμένο e-mail ήταν το μεσουράνημα μια μάλλον άθλιας συζήτησης στη λίστα μιας λευκής πασιφιστικής ομάδας κατά τη διάρκεια της οποίας οι συμμετέχοντες συζητήσαν για μια πορεία στο στυλ της πορείας για τα πολιτικά δικαιώματα στην καρδιά του μαύρου Νότου. Ένα άτομο πρότεινε να την αποκαλέσουμε «βόλτα» αντί για «πορεία», γιατί η «πορεία» συνιστά «βίαιη έκφραση». Ο Gilroy διαβεβαίωσε, «Φυσικά, διεκδικούμε το μανδύα του Δρ. Κινγκ!». Αυτό το τελευταίο ήταν απάντηση σε μια κριτική που έκανε ένα μαύρος ακτιβιστής, ο οποίος είπε ότι κάνοντας μια τέτοια πορεία, (υποτίθεται ότι θα άρχιζε από το Μπέριμιγγαμ ή μια άλλη πόλη ίδιου συμβολισμού) σφετερίζονταν την κληρονομιά του Κινγκ και πιθανόν να προσέβαλαν και να αποξένωναν τους μαύρους (δεδομένου ότι η οργάνωση αποτελούνταν σε μεγάλο βαθμό από λευκούς, είχε χαμηλούς τόνους όσον αφορά το φυλετικό στην ανάλυση της και εστίαζε στην καταπίεση που συμβαίνει στο εξωτερικό, ενώ παραλείπει, για παράδειγμα, το γεγονός ότι το

κίνημα των πολιτικών δικαιωμάτων συνεχίζεται ακόμα στις Η.Π.Α). Ο λευκός βετεράνος ακτιβιστής απάντησε με έναν αλαζονικό και προσβλητικό τρόπο στην κριτική, αποκαλώντας ακόμα και τον μαύρο ακτιβιστή «αγόρι μου» και υποστηρίζοντας ότι το πασιφιστικό κίνημα ήταν τόσο λευκό, γιατί οι έγχρωμοι «δεν έχουν ακούσει, δεν έχουν διδαχθεί απ' ότι έχουν μάθει, δεν έχουν κηρύξει από τον άμβωνα τους... δεν έχουν υπάρξει ικανοί να συνδεθούν με το κίνημα μας για να φέρουμε δικαιοσύνη σε όλους τους λαούς της Λατινικής Αμερικής – η οποία συμπεριλαμβάνει εκατομμύρια έγχρωμους». Τελείωσε το ίδιο e-mail επιμένοντας ότι ο αγώνας ενάντια στην αδικία «δεν έχει χρώμα».

4. Rev. Dr. Martin Luther King Jr., interview by Alex Haley, Playboy, January 1965. <http://www.playboy.com/arts-entertainment/features/mlk/index.htm>!
5. Malcolm X, quoted in Abu-Jamal, *We Want Freedom*, 41. For more of Malcolm X's then-crucial analysis, see George Breitman, ed., *Malcolm X Speaks* (New York: Grove Press, 1965).
6. Tani and Sera, *FaLse Nationalism*, 106.
7. Abu-Jamal, *We Want Freedom*, 262.
8. Οι ισχυρισμοί περί κυβερνητικής εμπλοκής στη δολοφονία του Malcolm X παρουσιάστηκαν πειστικά στο George Breitman, Herman Porter, and Baxter Smith in *The Assassination of Malcolm X* (New York: Pathfinder Press, 1976).
9. Ward Churchill and Jim Vander Wall, *The COINTELPRO Papers: Documents from the FBI's Secret Wars Against Dissent in the United States* (Cambridge: South End Press, 1990).
10. Ξέρω ότι προσωπικά παρά το ότι ενδιαφερόμουν για την ιστορία και παρακολούθησα προωθημένα μαθήματα Αμερικάνικης ιστορίας όλα μου τα χρόνια σε μερικά από τα καλύτερα δημόσια σχολεία του έθνους, αποφοίτησα από το λύκειο γνωρίζοντας λίγα για τον Malcolm X πέρα από το ότι ήταν ένας «εξτρεμιστής» μαύρος μουσουλμάνος. Ωστόσο ήδη από το δημοτικό ήξερα αρκετά για τον Martin Luther King Jr. Για να είμαι δίκαιος, ο Malcolm X είναι εξίσου σημαντικός με τον Κινγκ, για να μην πω σημαντικότερος, για το κίνημα των πολιτικών δικαιωμάτων και το κίνημα απελευθέρωσης των μαύρων. Στα χρόνια που ακολούθησαν, η πολιτική μου εκπαίδευση στους προοδευτικούς λευκούς κύκλους απέτυχε να κατορθώσει να αποβάλει τη λευκή εικόνα του Malcolm X. είτε την παραπλανητική αιογραφία του Κινγκ. Ήταν μόνο αφού διάβασα στα γραπτά μαύρων ακτιβιστών για τη σημασία του Malcolm X που έκανα την απαραίτητη έρευνα.
11. Darren Parker, e-mail, 10 Ιουλίου 2004.
12. Αναλογιστείτε τη δημοφιλία, για παράδειγμα, της ακόλουθης φράσης: «Αυτό που αυτοί οι λευκοί άνθρωποι δε συνειδητοποιούν είναι ότι οι Νέγροι που συμμετέχουν στις ταραχές έχουν πάψει να ελπίζουν στην Αμερική. Όταν δε γίνεται τίποτα για να ανακουφίσει την κακή τους κατάσταση, αυτό απλά επιβεβαιώνει την πεποίθηση των Νέγρων ότι η Αμερική είναι μια απελπιστικά παρακμάζουσα κοινωνία». Martin Luther King Jr., «A Testament of Hope» in James Melvin Washington, ed., *A Testament of Hope: The Essential Writings of Martin Luther King, Jr.* (San Francisco: Harper & Row, 1986), 324.
13. Αυτό το αίσθημα, αν και εκφράστηκε από πολλούς διαφορετικούς ανθρώπους, εγώ το είδα πιο άμεσα στο Roger White, *Post Colonial Anarchism* (Oakland: Jailbreak Press, 2004). Ο White τονίζει κυρίως την συχνή τάση των λευκών αναρχικών να αποφεύγουν τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα, γιατί δε συμμορφώνονται σε μια συγκεκριμένη αναρχική ιδεολογία. Η δυναμική είναι

παρόμοια με αυτή που δημιούργησε ο πασιφισμός, τον οποίο περιγράφω και που και τα δύο είναι περισσότερο λειτουργίες της λευκότητας τους παρά κάποιας συγκεκριμένης ιδεολογίας. Ο πασιφισμός έχει υπάρξει πρόσκομμα που έχει επιτρέψει στους λευκούς ριζοσπάστες να ελέγξουν ή να σαμποτάρουν τα απελευθερωτικά κινήματα, αλλά δεν είναι με κανένα μέσο το μοναδικό. Το βιβλίο του White αξίζει να διαβαστεί, επειδή οι μαχητικοί λευκοί αναρχικοί αντιμετωπίζουν πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και οι λευκοί πασιφιστές.

14. Tani and Sera, FaLse Nationalism, 134-137.
15. Στο ίδιο, σελ.137-161
16. Abu-Jamal, We Want Freedom, 7.
17. Προσωπικό e-mail στον συγγραφέα, Δεκέμβριος 2003
18. David Cortright, «The Power of Non violence,» The Nation, February 18, 2002, <http://www.thenation.com/doc/20020218/cortright>. Αυτό το άρθρο αφιερώνει λίγες λέξεις στον Cezar Chavez, αλλά αφήνεται στους λευκούς πασιφιστές να εξηγήσουν το νόημα και την υλοποίηση των μη βίαιων στρατηγικών.
19. Bob Irwin and Gordon Faison, «Why Nonviolence? Introduction to Theory and Strategy,» Vernal Project, 1978, <http://www.vernalproject.org/OPapers/WhyNV/WhyNonviolence1.htm!>
20. Staughton Lynd and Alice Lynd, Nonviolence in America: A Documentary History (Maryknoll, New York: Orbis Books, 1995).
21. Παραθέματα από λευκούς οργανωτές της εποχής στο, Ward Churchill, Pacifism as Pathology. 60-62.
22. Art Gish,»Violence/Nonviolence»(panel discussion, North American Anarchist Conference, Athens, OH, August 13, 2004).
23. Tani and Sera, FaLse Nationalism, 101-102.
24. Belinda Robnett, How Long! How Long! African-American Women in the Struggle far Civil Rights (Oxford: Oxford University Press, 1997), 184-186.
25. Kristian Williams, Our Enemies in Blue (Brooklyn: Soft Skull Press,2004), 87.
26. Στο ίδιο, σελ.266
27. Keith McHenry, e-mail, international Food Not Bombs listserv, April 20, 2006.
28. Frantz Fanon, The Wretched of the Earth (New York: Grove Press, 1963), 86.
29. Στο ίδιο, σελ.94
30. Darren Parker, e-mail, July 10, 2004.
31. Churchill and Vander Wall, Agents of Repression, 188.
32. Μερικοί από τους πιο αφοσιωμένους μη-βίαιους ακτιβιστές στις Η.Π.Α έχουν υποστεί βασανιστήρια και δολοφονηθεί κατά τη διάρκεια εργασίας αλληλεγγύης στη Λατινική Αμερική. Αλλά αυτό δεν είναι και πολύ το ίδιο με αυτό που αντιμετωπίζουν οι έγχρωμοι ακτιβιστές στις Η.Π.Α, δεδομένου ότι αυτοί οι λευκοί ακτιβιστές αντιμετώπισαν τη βία σε μια κατάσταση την οποία αναζητήσαν οι ίδιοι και όχι σε μια που έχει επιβληθεί σε αυτούς, την οικογένεια τους και την κοινότητα τους.. Είναι στο κάτω κάτω πιο εύκολο να έχει κανείς το σύμπλεγμα του μάρτυρα για τον εαυτό του παρά για την οικογένεια κάποιου (το οποίο δε σημαίνει ότι όλοι αυτοί οι ακτιβιστές ωθούνταν από ένα τέτοιο κόμπλεξ, αν και σίγουρα έχω γνωρίσει κάποιους που επενδύουν σε αυτό το ρίσκο, για να ισχυριστούν ότι έχουν βιώσει καταπίεση εφάμιλλη αυτής που βιώνουν οι έγχρωμοι).

33. Churchill, *Pacifism as Pathology*, 60-61.
34. David Gilbert, *No Surrender: Writings from an Anti-Imperialist Political Prisoner* (Montreal: Abraham Guillen Press, 2004), 22-23.
35. Alice Woldt, quoted in Chris McGann, «Peace Movement Could Find Itself Fighting Over Tactics,» *Seattle Post-Intelligencer*, February 21, 2003, http://seattlepi.nwsource.com/locaV109590_peacemovement21.shtml.
36. E-mail στον συγγραφέα, Οκτώβριος 2004. Αυτός ο ίδιος ακτιβιστής πατερναλιστικά ξαναέγραψε την ιστορία της απελευθέρωσης των μαύρων, για να δηλώσει ότι οι Μαύροι Πάνθηρες δεν υιοθέτησαν τη βία. Στο ίδιο e-mail, παρέθεσε αποσπάσματα από το βιβλίο του Σουν Ζου, «Η τέχνη του πολέμου», για να υποστηρίξει την υπόθεση του και να βελτιώσει τις τακτικές του υπεκφυγές. Το κατά πόσο ο Σουν Ζου θα συμφωνούσε οι θεωρίες του να χρησιμοποιούνται σε ένα επιχείρημα για την αποτελεσματικότητα της μη-βίας είναι αμφισβητήσιμο.
37. E-mail στο συγγραφέα, Οκτώβριος 2004
38. David Dellinger, «The Black Rebellions,» in *Revolutionary Nonviolence: Essays by David Dellinger* (New York: Anchor, 1971), 207. Στο ίδιο κείμενο ο Ντέλλινγκερ παραδέχεται ότι «υπάρχουν φορές όπου εκείνοι οι οποίοι δρουν μη βίαια πρέπει να γίνουν απρόθυμοι σύμμαχοι ή κριτικοί υποστηρικτές εκείνων οι οποίοι καταφεύγουν στη βία».
39. Gilbert, *No Surrender*, 23.
40. Abu-Jamal, *We Want Freedom*, 76.
41. Η Μπελίντα Ρόμπντ δείχνει ότι γινόμενες πιο μαχητικές και υιοθετώντας μια ιδεολογία σαν των Μαύρων Πανθήρων, οι προηγούμενα μη-βίαιες ομάδες όπως η SNCC «οδήγησαν τους φιλελεύθερους οικονομικούς υποστηρικτές (πιθανώς κυρίως λευκούς) να σταματήσουν να συνεισφέρουν». Αυτή η απώλεια βασικής χρηματοδότησης οδήγησε εν μέρει στην κατάρρευση της οργάνωσης (Robnett, *How Long?* 184-186). Η Ρόμπντ ωστόσο εξισώνει την εγκατάλειψη της μη-βίας με τον «ανδρισμό» (machismo). Αντανακλώντας την ακαδημαϊκή της θέση (ως καθηγήτρια κοινωνιολογίας στο σύστημα του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια) θολώνει τη γραμμή ανάμεσα στους προβοκάτορες του FBI που πληρώνονταν για να προωθήσουν το σεξισμό μέσα στο κίνημα (πχ, ο Ron Karenga) και στους πραγματικούς ακτιβιστές που υιοθέτησαν αυξανόμενη μαχητικότητα ή πραγματικούς ακτιβιστές οι οποίοι, πράγματι, μπέρδεψαν τη μαχητικότητα με τον «ανδρισμό». Αναφέρει επίσης ότι η Αντζελα Ντέηβις παραπονέθηκε ότι δεχόταν κριτική από μαύρους εθνικιστές μαχητές ότι «κάνει δουλειά των ανδρών» (Robnett, *How Long?* 183), αλλά αμελεί να αναφέρει ότι η Ντέηβις είχε μεγάλη επιρροή στην υιοθέτηση του μαχητικού αγώνα. Η Ρόμπντ επίσης φαίνεται να αμελεί να αναφέρει πόσο προβληματικό είναι, όταν ομάδες με τόσο ριζοσπαστικό πρόγραμμα όπως η φυλετική ισότητα δεν αυτοαναιρούνται όταν βασίζονται στην υποστήριξη της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και των λευκών δωρητών.

Κεφάλαιο 3- Η μη βία είναι κρατιστική

1. Την 9η Φεβρουαρίου 2006, ένα μέλος της μη-βίαιης ομάδας SOAW (η οποία δέχεται υποστήριξη από μια ποικιλία ομάδων που ξεκινά από προοδευτικούς και φτάνει μέχρι αναρχικούς) πρότεινε σε ένα e-mail, ότι επειδή η αστυνομία αντιμετώπιζε την ετήσια διαδήλωση έξω από το Φορτ Μπένινγκ πιο επιθετικά τα τελευταία χρόνια, η ομάδα θα έπρεπε να μεταφέρει τη διαδήλωση σε κάποιο δημόσιο χώρο μακριά από τη στρατιωτική βάση για να αποφύγει τη σύγκρουση. Έγραψε, «κόποτε τα πράγματα πολώνονται, είναι καιρός, κατά τη γνώμη μου, η

ειρηνευτική εκστρατεία να επαναξιολογήσει τις τακτικές της. Οι σχέσεις είναι στον πυρήνα της ειρήνευσης. Το «Εμείς» και «αυτοί» μπορεί να οδηγήσει τελικά στον πόλεμο. Το «όλοι μας» προσφέρει μια καλύτερη ευκαιρία για την επίτευξη διαπραγματεύσιμων (μη-βίαιων) λύσεων και μπορεί να οδηγήσει τελικά σε μια κουλτούρα ειρήνης.»

2. Σε ένα πρόσφατο παράδειγμα, μοιράστηκαν κατά χιλιάδες φλάφερ στις διαμαρτυρίες ενάντια στο Εθνικό Συνέδριο των Ρεπουμπλικανών, που έλεγαν ότι οποιοςδήποτε υιοθετούσε βία ήταν πιθανόν πράκτορας των αστυνομικών.
3. Churchill and Vander Wall, *Agents of Repression*, 94-99, 64-77. Στην περίπτωση του Jonathan Jackson φαίνεται ότι το FBI και η αστυνομία σχεδίασαν όλη τη συνωμοσία σε μια προσπάθεια να δολοφονήσουν τους πιο μαχητικούς Μαύρους Πάνθηρες της Καλιφόρνια. Ενθάρρυναν το να πάρουν ομήρους στο δικαστήριο της Marin County, αλλά μόνο γιατί ήταν προετοιμασμένοι με μια μεγάλη ομάδα ελεύθερων σκοπευτών έτοιμων να εξουδετερώσουν τους μαχητές. Όμως, το ότι δε «τσίμπησαν το δόλωμα» (αυτή η φράση χρησιμοποιείται σαν να είναι όλοι οι υποστηρικτές της μαχητικότητας, προβοκάτορες – μια επικίνδυνη και εν δυνάμει βίαιη κατηγορία η οποία έχει κατευθυνθεί ενάντια σε πολλούς) δε θα κρατήσει κανέναν ασφαλή. Ο πληροφοριοδότης του FBI, Ουίλιαμ Ο' Νηλ, ενθάρρυνε τους Πάνθηρες του Ιλινόις, στους οποίους είχε παρεισφρήσει, να συμμετέχουν σε τέτοιες παράξενες συνωμοσίες όπως, να προμηθευτούν αέριο νεύρων ή να βομβαρδίσουν με αεροπλάνο το δημαρχείο της πόλης. Όταν δε το έκαναν το FBI προχώρησε και δολοφόνησε τον ηγέτη Πάνθηρα, Φρεντ Χάμπτον.
4. Δύο καλά βιβλία σχετικά με την καταστολή του Cointelpro είναι τα Churchill and Vander Wall, “Agents of Repression” και Abu-jamal. “We Want Freedom”. Για παρόμοια καταστολή στο εξωτερικό διάβασε το William Blum, *Killing Hope: US Military and CIA Interventions since World War II* (Monroe, Maine: Common Courage Press, 1995).
5. Η καταστολή του ELF, με τον όρο «Πράσινος Τρόμος» και η φυλάκιση των ακτιβιστών του Stop Huntingdon Animal Cruelty (SHAC) αναφέρθηκαν εκτενώς στα ριζοσπαστικά και περιβαλλοντικά μέσα. Δες για παράδειγμα το Brian Evans, «Two ELF Members Plead Guilty to 2001 Arson,» *Asheville Global Report*, no. 404 (October 12, 2006): http://www.agrnews.org/?section=archives&caUd=48&article_id=1296; and «The SHAC 7,» <http://www.shac7.com/case.htm>.
6. Στις 3 Μάη 2006, ένα ψάξιμο στα αρχεία δύο αριστεριστικών μη μαχητικών ανεξάρτητων ιστότοπων, το Common Dreams και το Alternet, αποκάλυψε την προβλεπόμενη ανομοιότητα. Έψαξα για δύο φράσεις, την “Thomas Merton Center” και “Filberto Ojeda Rios”. Η πρώτη αναζήτηση για το Thomas Merton Center for the Peace and Justice, έναν από τους στόχους μιας σχετικά μη παρεισφρικής εκστρατείας μέσω της οποίας το FBI παρακολουθούσε της ειρηνιστικές ομάδες, όπως αποκαλύφθηκε από τις έρευνες του ACLU στις αρχές του 2006, μου εμφάνισε 23 άρθρα στο Common Dreams και 5 άρθρα στο AlterNet. Η αναζήτηση για το Filberto Ojeda Rios, έναν πρώην ηγέτη των Macheteros, μιας ομάδας του Πορτορικανικού κινήματος ανεξαρτησίας, ο οποίος δολοφονήθηκε από το FBI στις 23 Σεπτεμβρίου 2005, εμφάνισε ένα άρθρο στο Common Dreams και κανένα στο AlterNet. Αν και λίγοι άνθρωποι στο εσωτερικό ασχολήθηκαν, δεκάδες χιλιάδες Πορτορικανοί διαδήλωσαν στο Σαν Χουάν για να διαμαρτυρηθούν για τη δολοφονία. Αυτοί οι δύο ιστότοποι περιείχαν σημαντικά λιγότερα άρθρα για τα κύματα βίαιων επιδρομών του FBI ενάντια σε ακτιβιστές της Πορτορικάνικης απελευθέρωσης που συνέβησαν το Φεβρουάριο του 2006

παρά για την αποκάλυψη, που δημοσιοποιήθηκε περίπου την ίδια εποχή, ότι το FBI στο Τέξας κατασκόπευε την αποτελούμενη κυρίως από λευκούς ομάδα FOOD NOT BOMBS ως κομμάτι των αντιτρομοκρατικών του δραστηριοτήτων. Για κάλυψη της κατασκοπείας εις βάρος των λευκών ακτιβιστών δεξ, “Punished for Pacifism,” Democracy Now, Pacifica Radio, March 15, 2006. Για κάλυψη της δολοφονίας και των επιδρομών του FBI στο Πουέρτο Ρίκο, δεξ, “September 30th Newsbriefs” (2005) και “February 28th Newsbriefs” (2006) στο Signal-Fire, www.signalfire.org. Και τα δύο γεγονότα καλύφθηκαν από το Indymedia Puerto Rico (πχ, CMIPR, “Fuerza Bruta Imperialista Allana Hogar de Compañera, Militantes Boricuas le Dan 10 Suyo,” Indymedia Puerto Rico, February 10, 2006, <http://pr.indymedia.org/news/2006/02/13197.php>).

7. Abu-jamal, We Want Freedom, 262-263.
8. Churchill and Vander Wall, Agents of Repression, 364.
9. Federal Bureau of investigation, FBI Intelligence Bulletin No. 89 (October 15, 2003). Available online at http://www.signalfire.org/resources/FBI_memo.pdf.
10. Στο ίδιο
11. Greg White, «US Military Planting Stories in Iraqi Newspapers,» Asheville Global Report, no. 360 (December 7, 2005): http://www.agrnews.org/?section=archives&caUd=IO&article_id=194.
12. Fanon, The Wretched of the Earth, 61-62.
13. William Cran, «88 Seconds in Greensboro,» Frontline, PBS, January 24, 1983.
14. «American Legion Declares War on Peace Movement,» Democracy Now, Pacifica Radio, August 25, 2005. Στο εθνικό συνέδριο της American Legion το 2005, η ισχυρή οργάνωση των 3 εκατομμυρίων ψήφισε υπέρ της χρησιμοποίησης όλων των απαραίτητων μέσων για τον τερματισμό της «δημόσιας διαμαρτυρίας» και την εξασφάλιση της «ενωμένης υποστήριξης» του πληθυσμού των Η.Π.Α στον Πόλεμο ενάντια στην Τρομοκρατία.
15. Κατά τη διάρκεια και μετά τον 1ο παγκόσμιο πόλεμο η American Legion ήταν μια σημαντική παραστρατιωτική ομάδα που βοηθούσε στην καταστολή από μέρους της κυβέρνησης των αντιπολεμικών ακτιβιστών και των εργατικών οργανωτών, ειδικά των Wobblies. (IWW, Industrial Workers of the World). Το 1919 στο Centralia της Ουάσιγκτον ενοούχισαν και λιντσάρισαν τον Wesley Everest των IWW.
16. Glenn Thrush, «Protest a ‘Privilege,’ Mayor Bloomberg Says,» NY News-day, August 17, 2004, <http://www.unitedforpeace.org/article.php?id=2557>. Σχολιάζοντας τις διαμαρτυρίες ενάντια στο Εθνικό Συνέδριο των Ρεπουμπλικανών στη Νέα Υόρκη, ο δήμαρχος Bloomberg αποκάλυψε την ελευθερία του λόγου, προνόμιο το οποίο μπορεί να αφαιρεθεί αν του γίνεται κατάχρηση. Υπάρχουν πολυάριθμα άλλα περιστατικά αξιωματούχων που είναι τόσο ειλικρινείς και μια ολόκληρη ιστορία επεισοδίων που συμπεριλαμβάνουν την άρνηση από μέρους της κυβέρνησης του ελεύθερου λόγου και άλλων πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων όταν παρεμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της εξουσίας.
17. Αυτό συμπεριλαμβάνει νομοθετημένους περιορισμούς στην «ελευθερία του λόγου», από τις Alien and Sedition Acts του 18ου αιώνα μέχρι την Espionage Act του 1ου Παγκοσμίου Πολέμου, τις θεσμικές εξουσίες των κυβερνητών ή του προέδρου να κηρύσσει στρατιωτικό νόμο ή τις έκτακτες εξουσίες του FEMA και άλλων υπηρεσιών και τις προληπτικές δραστηριότητες όπως η δραστηριότητες παρακολούθησης και εξουδετέρωσης του FBI κάτω από το COINTELPRO ή τον USA PATRIOT Act.

18. Jennifer Steinhauer, «Just Keep It Peaceful, Protesters; New York Is Offering Discounts,» New York Times, August 18, 2004, <http://www.nytimes.com/2004/08/18/nyregion/18buttons.html?ex=1250481600&en=fab5ec7c870bb73a&ei=5090&partner=rssuserland>.
19. Allan Dowd, «New Protests as Time Runs Out for WTO,» The Herald (Glasgow), December 3, 1999, 14.
20. Cortright, «The Power of Nonviolence.» Βρήκα αυτό το άρθρο φωτοτυπημένο να το μοιράζει και να το εξυμνεί ένας αυτοαποκαλούμενος αναρχικός πασιφιστής.
21. Churchill and Vander Wall, Agents of Repression, 281-284.
22. Στο ίδιο, σελ.285
23. Κάποιος μπορεί να υποστηρίξει ότι ένα επαναστατικό κίνημα που ήταν μισογυνικό ή ρατσιστικό, δε μπορούσε να χρησιμοποιήσει το δικαίωμα του αυτοκαθορισμού ως δικαιολογία. Τα προφανή αντεπιχειρήματα είναι ότι 1) το να εξισώνεις της αυτοάμυνα με το μισογυνισμό, μετά βίας ταιριάζει σε μια ηθική στάση και 2) η θεώρηση της βίας ως μια ανήθικη, επιλεγμένη, δραστηριότητα είναι απλουστευτική και ανακριβής. Η υποταγή στη βία της καταπίεσης είναι τουλάχιστον τόσο αποκρουστική, όσο και το να σκοτώσεις τον καταπιεστή (αν η ηθική μας απαιτεί να βλέπουμε την θανάτωση των υποδουλωτών ως αποκρουστική) και οι μη-βίαιοι προνομιούχοι άνθρωποι ωφελούνται και γι' αυτό συναινούν στη βία της καταπίεσης. Γι' αυτό η αξίωση ότι οι πασιφιστές μπορούν δικαιολογημένα να καταδικάζουν τη βία των καταπιεσμένων με τους οποίους διαφορετικά θα μπορούσαν να είναι σύμμαχοι, είναι και ανόητη και υποκριτική.
24. Irwin and Faison, «Why Nonviolence?» 7, 9.
25. Cortright, «The Power of Nonviolence.»
26. Για να διαβάσετε περισσότερα για την εξέλιξη της άποψης του κράτους πάνω στον κοινωνικό έλεγχο, δείτε το Williams, «Our Enemies in Blue».
27. Υπάρχουν μερικά παραδείγματα ανταπάντησης στην αστυνομία, αλλά ήταν όλα πάνω στην υποχώρηση. Οι αναρχικοί έχουν εσωτερικεύσει την ιδέα ότι μόνο η αστυνομία μπορεί να ξεκινά τη βία, έτσι αν πράγματι ανταπέδωσαν ήταν μόνο πάνω στο τρέξιμο της υποχώρησης. Για μια καλή πληροφόρηση πάνω στις διαδηλώσεις ενάντια στη FTAA στο Μαϊάμι, ειδικά όσον αφορά στα τραυματικά αποτελέσματα πάνω σε πολλούς διαδηλωτές δεξ, The Miami Model: A Guide to the Events Surrounding the FTAA Ministerial in Miami, November 20-21, 2003 (Decentralized publication and distribution, 2003). Για περισσότερες πληροφορίες γράψτε στο: theresonlynnow@hotmail.com.
28. Wolfi Landstreicher, «Autonomous Self-Organization and Anarchist Intervention,» Anarchy: A Journal of Desire Armed, no. 58 (Fall-Winter 2004): 56. Τα δύο επόμενα παραθέματα στην παράγραφο είναι από την ίδια σελίδα. Ο Landstreicher προτείνει το Albania: Laboratory of Subversion (London: Elephant Editions, 1999). Διαθέσιμο διαδικτυακά στο http://www.endpage.com/Archives/Mirrors/Class_AgainstClass/albania.Html
29. Fanon, The Wretched of the Earth, 124.

Κεφάλαιο 4 – Η μη βία είναι πατριαρχική

1. Για περισσότερα πάνω στην πατριαρχία, συστήνω τα έργα της Bell Hooks, όπως επίσης και τις Kate Bornstein (πχ, Gender Outlaw) και Leslie Feinberg (πχ, Transgender Warriors). Επίσης από μια ιστορική, ανθρωπολογική σκοπιά,

το Gerda Lerner “The Creation of Patriarchy” (New York: Oxford University Press, 1986) έχει καλές πληροφορίες, αν και η Lerner περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό σε μια δυαδική οπτική του φύλου, αποδεχόμενη δύο κατηγορίες φύλων ως φυσικές και χάνοντας έτσι, το πρώτο και πιο σημαντικό βήμα στη δημιουργία της πατριαρχίας, το οποίο είναι η δημιουργία δύο αυστηρών κατηγοριών φύλων. Ενδιαφέρουσες πληροφορίες που διορθώνουν αυτή την παράλειψη μπορούν να βρεθούν στο Moira Donald and Linda Hurcombe, eds., *Representations of Gender from Prehistory to Present* (New York: St. Martin’s Press, 2000).

2. Η τελευταία στρατηγική έχει χρησιμοποιηθεί επιτυχημένα από πολυάριθμες αντιεξουσιαστικές κοινωνίες κατά τη διάρκεια της ιστορίας, συμπεριλαμβανομένης αυτής των Igbo της σημερινής Νιγηρίας. Γι’ αυτό το παράδειγμα δες, Judith Van Allen, “Sitting on a Man,” *Colonialism and the Lost Political Institutions of Igbo Women*, *Canadian Journal of African Studies*, vol. 2, (1972): 211-219.
3. Για περισσότερα πάνω στη επανορθωτική δικαιοσύνη, μια «βασισμένη στις ανάγκες» μορφή αντιμετώπισης της κοινωνικής βλάβης μέσω της θεραπείας και της συμφιλίωσης (και γι’ αυτό το λόγο, μια αντίληψη της δικαιοσύνης κατάλληλη για την αντιμετώπιση των πολλών «εγκλημάτων») που έχουν τις ρίζες τους στην πατριαρχία, δες Larry Tiftt, *Battering of Women: The Failure of Intervention and the Case for Prevention* (Boulder: Westview Press, 1993) και Dennis Sullivan and Larry Tiftt, *Restorative Justice: Healing the Foundations of Our Everyday Lives* (Monsey, NY: Willow Tree Press, 2004).
4. Η bell hooks παρουσιάζει μια πιο σύνθετη ανάλυση, ασχολούμενη επίσης και με τη βία των γυναικών, σε μερικά βιβλία συμπεριλαμβανομένου του *The Will to Change: Men, Masculinity, and Love* (New York: Atria Books, 2004). Όμως η βία των γυναικών που συζητά η hooks δεν είναι μια πολιτική, συνειδητή βία που κατευθύνεται ενάντια στους φορείς της πατριαρχίας, αλλά μάλλον, ένα αυθόρμητο εκτόπισμα της κατάχρησης που στοχεύει τα παιδιά και άλλους χαμηλότερα στην κοινωνική ιεραρχία. Αυτό είναι ένα παράδειγμα ενός πραγματικού κύκλου βίας, τον οποίο οι πασιφιστές υποθέτουν ότι είναι η μοναδική μορφή βίας. Και ενώ όλες οι τραυματικές μορφές βίας ανακυκλώνονται (δηλαδή, έχουν διαδοχικές διακλαδώσεις καθώς οι άνθρωποι απροσάρμοστα αντιδρούν στο τραύμα της αρχικής βίας), οι επαναστάτες ακτιβιστές υποστηρίζουν ότι όλες οι βίαιες ιεραρχίες παραμένουν ενωμένες μέσω συστηματικών ροών βίας προς τα κάτω, οι γεννιότερες της οποίας θα έπρεπε και πρέπει να εξουδετερωθούν. Ο κόσμος δεν είναι ένας επίπεδος αγωνιστικός χώρος πάνω στον οποίο η βία που αναπηδά με συνέπεια, προέρχεται κι επηρεάζει εξίσου ανθρώπους οι οποίοι είναι ίσοι σε εξουσία και υπευθυνότητα. Για να γίνω πιο συγκεκριμένος, αν οι γυναίκες οργανώνονταν συλλογικά για να αντιμετωπίσουν τους βιαστές, συγκεκριμένοι βιασμοί θα εμποδίζονταν, το τραύμα περασμένων βιασμών θα εξορκίζονταν με έναν δημιουργικό και ενθαρρυντικό τρόπο, στους άνδρες θα στερούνταν η προοπτική του βιασμού με ατιμωρησία και οι μελλοντικοί βιασμοί θα αποθαρρύνονταν. Ή ένα άλλο παράδειγμα, οι μαύροι και οι Λατίνοι των πόλεων οι οποίοι εκτελούν αντάρτικες επιθέσεις ενάντια στην αστυνομία δε θα ενθάρρυναν έναν κύκλο αστυνομικής βίας. Η αστυνομία δε σκοτώνει έγχρωμους επειδή έχουν τραυματιστεί από περασμένη βία, το κάνει επειδή το σύστημα της λευκής ανωτερότητας το απαιτεί και επειδή πληρώνονται γι’ αυτό. Η επαναστατική δραστηριότητα φυσικά θα καταλήξει σε αυξανόμενη κρατική καταστολή, αλλά αυτό είναι ένα εμπόδιο το οποίο πρέπει να ξεπεραστεί με την καταστροφή του κράτους, το οποίο είναι ο μεγαλύτερος φορέας βίας. Μετά την καταστροφή του κράτους, του καπιταλισμού και των πατριαρχικών δομών, οι

άνθρωποι θα είναι ακόμα τραυματισμένοι, θα έχουν ακόμα πατριαρχικές και εξουσιαστικές απόψεις, αλλά τα ατομικά προβλήματα που δεν ενισχύονται δομικά, μπορούν να αντιμετωπιστούν με συνεργατικούς, μη βίαιους τρόπους. Οι στρατοί δε μπορούν.

5. Για παράδειγμα, ο Robin Morgan στο *The Demon Lover: On the Sexuality of Terrorism* (New York: W.W. Norton, 1989). The Rock Block Collective's pamphlet, *Stick it to the Manarchy* (Decentralized publication and distribution, 2001), ασκεί έγκυρες κριτικές ενάντια στον ανδρισμό (machismo) στους λευκούς αναρχικούς κύκλους, αλλά λέει ότι η μαχητικότητα η ίδια είναι δείγμα ανδρισμού (macho) και ότι οι γυναίκες, οι έγχρωμοι και άλλες καταπιεσμένες ομάδες είναι με κάποιο τρόπο πολύ εύθραυστες για να συμμετέχουν σε βίαιη επανάσταση.
6. Laina Tanglewood, «Against the Masculinization of Militancy,» παρατίθεται στο *Ashen Ruins, Against the Corpse Machine: Defining a Post- Leftist Anarchist Critique of Violence* (Decentralized publication and distribution, April 2002). Πλήρες κείμενο στο http://www.infoshop.org/rants/corpse_last.htm!
7. Στο ίδιο
8. Sue Daniels, e-mail, Σεπτέμβριος 2004. Για περισσότερα πάνω στη γυναικεία αυτοάμυνα, η Daniels προτείνει το *Martha McCaughey, Real Knockouts: The Physical Feminism of Women's Self-Defense* (New York: New York University Press, 1997).
9. Το «The Will to Win! Women and Self-Defense» είναι μια ανώνυμη μπροσούρα που μοιράστηκε από τον Αναρχικό Μαύρο Σταυρό του Τζάκσονσβιλ (4204 Herschel Street, #20, Jacksonville, FL 32210).
10. Το σταθερό πασιφιστικό ρητό ότι «η αλλαγή πρέπει να έρθει από μέσα μας» δεν πρέπει να συγχέεται με την αυτοκριτική. Λειτουργικά, μια τέτοια φιλοσοφία απλά καθιστά ανίκανους τους ανθρώπους να αμφισβητήσουν το σύστημα και να αντιπαλέψουν τις δομικές καταπίεσεις. Είναι ανάλογο με τη Χριστιανική ιδέα της αμαρτίας, ως ένα εμπόδιο για την επανάσταση και οποιαδήποτε άλλη συλλογική δράση ενάντια στην καταπίεση. Στα λίγα παραδείγματα που η αρχή «η αλλαγή από μέσα μας» σημαίνει κάτι περισσότερο από μια απλή δέσμευση στη μη-βία, είναι μια στείρα μορφή αυτοβελτίωσης που υποκρίνεται, ότι οι κοινωνικές καταπίεσεις είναι αποτέλεσμα των πολλών αποτυχημένων προσωπικοτήτων που μπορούν να ξεπεραστούν χωρίς την αφαίρεση των εξωτερικών δυνάμεων. Η αυτοβελτίωση των ακτιβιστών ενάντια στην καταπίεση από την άλλη, είναι μια παραδοχή ότι οι εξωτερικές δυνάμεις (δηλαδή οι δομές καταπίεσης) επηρεάζουν ακόμα και εκείνους που παλεύουν εναντίον τους. Γι' αυτό η αντιμετώπιση των αποτελεσμάτων είναι το απαραίτητο συμπλήρωμα του πολέμου ενάντια στις αιτίες. Αντί να δρα συμπληρωματικά η πασιφιστική αυτοβελτίωση προσπαθεί να λειτουργήσει ως υποκατάστατο.
11. Τα «Γίνε η αλλαγή που θες να δεις στον κόσμο» ή «ενσάρκωσε την αλλαγή...» είναι συνηθισμένα πασιφιστικά συνθήματα που μπορούν να βρεθούν σε τουλάχιστον δύο πλακάτ σε κάθε μεγάλη ειρηνική διαμαρτυρία στις Η.Π.Α.
12. Προσωπικό e-mail στον συγγραφέα, Δεκέμβριος 2003
13. Cortright, «The Power of Nonviolence.»
14. Robnett, *How Long?* 87, 166, 95.
15. Η ιστορία του Μπάγιαρντ Ράστιν, ο οποίος έπρεπε να φύγει από το πανεπιστήμιο, επειδή ήταν γκέι μπορεί να βρεθεί στο *Jervis Andersen, Bayard Rustin: The Troubles I've Seen* (New York: HarperCollins Publishers, 1997) and in David

- Dellinger, *From Yale to Jail: The Life Story of a Moral Dissenter* (New York: Pantheon Books, 1993).
16. Ωστόσο, οι άνθρωποι των οποίων η στρατηγική βασίζεται στο σχηματισμό κομμάτων ή παρόμοιων συγκεντρωτικών οργανώσεων, επαναστατικών ή πασιφιστικών, επίσης έχουν συμφέρον να φιμώσουν την κριτική. Αλλά οι επαναστάτες ακτιβιστές σήμερα δείχνουν μια αξιοπρόσεκτη τάση να απομακρύνονται από τα πολιτικά κόμματα, τα συνδικάτα και άλλες οργανώσεις που αναπτύσσουν ένα εγώ, μια ορθοδοξία και δικά τους συμφέροντα.
 17. Robnett, *How Long?* 93-96.
 18. Abu-Jamal, *We Want Freedom*, 161.
 19. Στο ίδιο, σελ.159
 20. Στο ίδιο.
 21. Julieta Paredes, «An Interview with Mujeres Creando,» in *Quiet Rumours: An Anarcha-Feminist Reader*, ed. Dark Star Collective (Edinburgh: 36. «Feminism and Nonviolence Discussion,» February and March AK Press, 2002), 111-112. 1998, <http://www.h-net.org/~women/threads/disc-nonviolence.html>
 22. Leslie Feinberg, «Leslie Feinberg Interviews Sylvia Rivera,» *Workers WorW*, July 2, 1998, <http://www.workers.org/ww/1998/sylvia0702.php>.
 23. Ann Hansen, *Direct Action: Memoirs of an Urban Guerrilla*, (Toronto: Between The Lines, 2002), 471.
 24. Emma Goldman, «The Tragedy of Woman's Emancipation,» in *Quiet Rumours*, ed. Dark Star Collective, 89.
 25. Paul Avrich, *Anarchist Portraits* (Princeton: Princeton University Press, 1988), 218.
 26. Yael, «Anna Mae Haunts the FBI,» *Earth First! Journal*, July-August 2003: 51.
 27. Στο ίδιο.
 28. «Interview with Rote Zora,» in *Quiet Rumours*, ed. Dark Star Collective, 102.
 29. Στο ίδιο, σελ.105
 30. Για το σεξισμό στους Weather Underground, δες Tani and Sera, *False Nationalism*; and Dan Berger, *Outlaws of America: The Weather Underground and the Politics of Solidarity* (Oakland, CA: AK Press, 2005). Για την αντίθεση των Ερυθρών Ταξιαρχιών στο φεμινισμό, τον οποίο αποκήρυξαν εξ' ολοκλήρου ως μπουρζουάδικο, αντί να αγκαλιάσουν τις ρισοσπαστικές όψεις του δες, Chris Aronson Beck et al., «Strike One to Educate One Hundred»: *The Rise of the Red Brigades in Italy in the 1960s-1970s* (Chicago: Seeds Beneath the Snow, 1986).
 31. Carol Flinders, «Nonviolence: Does Gender Matter?» *Peace Power: Journal of Nonviolence and Conflict Transformation*, vol.2, no.2(summer2006); <http://www.calpeacepower.org/0202/gender.htm>. Η Φλίντερς χρησιμοποιεί αυτό το ίδιο παράδειγμα του Γκάντι, ακόμα κι αν εξυμνεί τον έμφυτο πασιφισμό των «ευσεβών Ινδουιστριών γυναικών».
 32. Στο ίδιο.
 33. Για όσους δεν είναι εξοικειωμένοι με τον όρο, κάτι που «θεωρεί θεμελιώδεις τις διαφορές των φύλων» υποθέτει ότι το φύλο δεν είναι μια κοινωνική κατασκευή ή ακόμα μια χρήσιμη αν και ατελής διάκριση, αλλά μια ομάδα έμφυτων κατηγοριών με απαράλλαχτες και ακόμα και ντετερμινιστικές ιδιότητες.
 34. Flinders, «Nonviolence: Does Gender Matter?»

35. Patrizia Longo, «Feminism and Nonviolence: A Relational Model,» The Gandhi Institute, <http://www.gandhiinstitute.org/NewsAndEvents/upload/nonviolence%20and%20relational%20feminism%20Memphis%202004.pdf#search=%22feminist%20nonviolence%22>.
36. “Feminism and Nonviolence Discussion”. February and March 1998, <http://www.h-net.org/~women/threads/disc-nonviolence.html> (accessed October 18, 2006)

Κεφάλαιο 5 – Η μη-βία είναι τακτικά & στρατηγικά κατώτερη

1. Έχω δει αυτή την ίδια διατύπωση σε τρεις τουλάχιστον διαφορετικούς μη-βίαιους ακτιβιστές, συμπεριλαμβανομένων νέων περιβαλλοντιστών και παλιών ακτιβιστών ειρήνης. Δεν ξέρω αν όλοι έχουν πάρει την ιδέα από παρόμοια πηγή ή αν τους ήρθε ανεξάρτητα, αλλά αυτός ο εγκωμιασμός της συνθηκολόγησης προκύπτει λογικά από τη θέση τους.
2. Ο Stephen Bender δίνει αυτό το απόσπασμα από το βιβλίο του Bernay στο άρθρο του «Propaganda, Public Relations, and the Not-So-New Dark Age,» *liP*, winter 2006: 25.
3. Στο ίδιο, σελ.26
4. Για περισσότερα στην θεωρία προπαγάνδας των MME, δες το Noam Chomsky and Edward Herman, *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media* (New York: Pantheon Books, 1998) and Noam Chomsky, *Necessary Illusions* (Boston: South End Press, 1989). Καθώς η Ιρακινή αντίσταση μεγάλωνε, τους μήνες μετά την έναρξη μεγάλων στρατιωτικών επιχειρήσεων στο Ιρακ, ένας αριθμός αξιωματούχων του Πενταγώνου και της CIA άρχισαν να αποσκιρτούν, κάνοντας δημόσια δηλώσεις που μπορούν να χωριστούν σε τρία θέματα, που προφανώς όλα αφορούν τα συμφέροντα της ηγεμονίας των ΗΠΑ: η εισβολή προετοιμάστηκε άσχημα, πληγώνει την εικόνα μας στο εξωτερικό ή εξαπλώνει το στρατό μας σε σημείο διάλυσης.
5. Οποιοσδήποτε είναι εξοικειωμένος με τα ανεξάρτητα μέσα θα πρέπει να γνωρίζει μερικά παραδείγματα και ανεξάρτητων και πειρατικών ραδιοφωνικών σταθμών που τους έκλεισε η FCC (καθώς επίσης και η ομοσπονδιακή εγκληματοποίηση των ανεξάρτητων ραδιοσταθμών τα τελευταία χρόνια οδηγεί στην επέκταση του τι θεωρείται «πειρατικό»). Για λεπτομερή άρθρα που αφορούν την κυβερνητική καταστολή αυτών των σταθμών δες: “Pirate Radio Station Back On San Diego Airwaves,” *Infoshop News*, January 6, 2006 and Emily Pyle, “The Death and Life of Free Radio,” *The Austin Chronicle*, June 22, 2001. Υπάρχει επίσης η πολύ γνωστή διαμάχη ενάντια στο KPFA και το Pacifica Radio, στην οποία εταιρικός ιδιοκτήτης ήταν ο πληρεξούσιος για την καταστολή του κράτους.
6. Το Indymedia υπήρξε πρωταρχικός στόχος αυτής της καταστολής. Το αρχείο του κεντρικού site του Indymedia (www.indymedia.org) πιθανόν περιέχει την πιο συνεκτική τεκμηρίωση της κρατικής καταστολής μερικών Indymedia σε όλο τον κόσμο. Στις ΗΠΑ, ο Σέρμαν Ωστιν, αναρχικός διαχειριστής του επιτυχημένου ιστότοπου Raise the Fist, φυλακίστηκε για ένα χρόνο με ψευτικές κατηγορίες. Αυτή τη στιγμή που γράφω, είναι με αναστολή και απαγορεύεται να χρησιμοποιεί ίντερνετ. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έκλεισε το σάιτ.
7. Το Culture Jam (New York: Quill, 2000) του Κάλε Λασον, είναι γεμάτο με τον απερισκεπτο οπτιμισμό με τον οποίο υποθέτει ότι η διασπορά απλών ιδεών μπορεί να αλλάξει την κοινωνία.
8. Αντίθετα με τα κρατικά σοσιαλιστικά μίντια της ΕΣΣΔ, τα οποία απολάμβαναν

μικρής αξιοπιστίας ανάμεσα στον ίδιο τον κυνικό πληθυσμό τους, τα εταιρικά μίντια πρέπει να είναι ένα ολοκληρωτικό μιντιακό σύστημα που να δίνει την ψευδαίσθηση ότι είναι υπεράνω της πολιτικής προπαγάνδας. Έτσι αν οι άνθρωποι στο δρόμο για τη δουλειά τους δουν μια ειρηνική διαμαρτυρία, αλλά δεν ακούσουν τίποτα γι' αυτή τη διαμαρτυρία στις ειδήσεις, τίποτα δεν είναι λάθος. Οι άνθρωποι έξω από το κίνημα δε θέλουν και πολύ να πειστούν, ότι αυτή η διαμαρτυρία είναι άσχετη με αυτούς, έτσι τα δελτία ειδήσεων μπορούν να προσποιούνται ότι ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του κοινού τους. Αλλά αν οι άνθρωποι στο δρόμο για τη δουλειά τους δουν ταραχές ή δουν ότι μια βόμβα εξερράγη έξω από μια τράπεζα και δε μπορούν να βρουν αναφορές γι' αυτό το συμβάν στα κυρίαρχα μίντια, θα παρακινηθούν να ψάξουν αλλού και να βρουν τι άλλο κρύβουν τα μίντια. Ένας από τους λόγους που το εταιρικό δημοκρατικό σύστημα είναι ένα πιο αποτελεσματικό ολοκληρωτικό μοντέλο από το μονοκομματικό αυταρχικό κράτος, είναι ότι πρέπει να ανταποκρίνεται στις καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης αντί να τις αγνοεί.

9. Οι Ρώσοι αναρχικοί περίπου την εποχή της επανάστασης του 1905 χρηματοδοτούσαν την προπαγάνδα τους με απαλλοτριώσεις – ένοπλες ληστείες της ιδιοκτήτριας τάξης. Paul Avrich, *The Russian Anarchists* (Oakland: AK Press, 2005), 44-48, 62. Συνδυάζοντας την μόρφωση με τις μαχητικές τακτικές, οι διαφορετικά εξοπλισμένοι άνθρωποι ήταν ικανοί να αγοράσουν τυπογραφικές μηχανές και να φτάσουν σε ένα μαζικό ακροατήριο οι αναρχικές ιδέες.
10. John Tutino, *From Insurrection to Revolution in Mexico: Social Bases of Agrarian Violence, 1750-1940* (Princeton: Princeton University Press, 1986), 6.
11. Fanon, *The Wretched of the Earth*, 61.
12. Πιο πρόσφατα η SOAW, έκανε τελικά κάποια πρόοδο δουλεύοντας με τα Λατινοαμερικανικά καθεστώτα. Μερικές κυβερνήσεις αριστερών κατευθύνσεων, όπως η Βενεζουέλα, η Ουρουγουάη και η Αργεντινή συμφώνησαν να σταματήσουν να στέλλουν στρατιώτες και αξιωματικούς στο SOA. Αυτό είναι ένα άλλο παράδειγμα του ότι οι πασιφιστές πρέπει να βασίζονται σε κυβερνήσεις, οι οποίες είναι καταπιεστικοί θεσμοί για να επιτύχουν τους στόχους τους. Συγκεκριμένα, ασχολούνται με κυβερνήσεις που έχουν αμφισβητήσει την «Συναίνεση της Ουάσιγκτον» και γι' αυτό έχουν μικρότερο συμφέρον στο να εκπαιδεύουν τα στρατεύματα τους στις ΗΠΑ. Όμως αυτές οι κυβερνήσεις ήταν όλες δραστήριες στο χτύπημα των λαϊκών κινήσεων, με μεθόδους που συμπεριλαμβάνουν την καταστολή των αντιπολιτευτικών μέσων και τη δολοφονία διαδηλωτών. Επειδή αυτές οι κυβερνήσεις προήλθαν από την εξουσιαστική αριστερά, έχουν αφομοιώσει και τεμαχίσει την εξέγερση. Το τελικό αποτέλεσμα είναι το ίδιο με όταν ήταν πιο στενά συνδεδεμένοι με την Ουάσιγκτον: έλεγχος. Θα ήταν επίσης χρήσιμο να τονίσουμε ότι σε μερικές από αυτές τις περιπτώσεις, κυρίως στην Αργεντινή, τα μαχητικά κοινωνικά κινήματα έπαιξαν έναν κυρίαρχο ρόλο στην ανατροπή των συνδεδεμένων με τις ΗΠΑ διοικήσεων και στην εκλογή αριστερών κυβερνήσεων.
13. Beck et al., «Strike One to Educate One Hundred, « 190-193.
14. David Graeber, *Fragments of an Anarchist Anthropology* (Chicago: Prickly Paradigm Press, 2004). Αναρχικός και όχι συμπτωματικά, ακαδημαϊκός ο Ντέιβιντ Γκρέμπερ προτείνει ότι , εκτός από τη δημιουργία εναλλακτικών με τη μορφή «διεθνών θεσμών» και «τοπικών και περιφερειακών μορφών αυτοκυβέρνησης» θα έπρεπε να αποστερήσουμε τα κράτη από το περιεχόμενο τους αφαιρώντας «την ικανότητα τους να εμπνέουν τρόμο». (63) Για να το πετύχουμε αυτό, προτείνει να «προσποιηθούμε ότι τίποτα δεν έχει αλλάξει, να επιτρέψουμε

στους επίσημους κρατικούς αντιπροσώπους να διατηρήσουν την αξιοπρέπεια τους, ακόμα και να παρουσιάζονται στα γραφεία τους και να συμπληρώνουν και καμιά αίτηση αραιά και που,κατά τ' άλλα,όμως, να τους αγνοούμε»(64) Κατά περιεργο τρόπο προσφέρει τα ασαφή παραδείγματα κάποιων κοινωνιών στη Μαδαγασκάρη που ακόμα τις κυβερνούν και τις εκμεταλλεύονται νεοαποικιακά καθεστώτα, ως απόδειξη ότι αυτή η ψευδοστρατηγική θα μπορούσε με κάποιο τρόπο να λειτουργήσει.

15. Penny McCall-Howard, «Argentina's Factories: Now Producing Revolution,» Left Turn, no. 7 (October/November 2002): <http://www.leftturn.org/Articles/Viewer.aspx?id=308&type=M>; and Michael Albert, «Argentine Self-Management,» ZNet, November 3, 2005, <http://www.zmag.org/content/showarticle.cfm?SectionID=26&ItemID=9042>.
16. Δεν επιθυμώ να απεικονίσω την καταστολή ως ένα αυτόματο πράγμα. Μερικές φορές οι αρχές δεν προσέχουν καν κάτι, όπως ένα αναρχικό κοινοτικό κέντρο και πιο συχνά προτιμούν να το συμπεριλάβουν παρά να το αποκλείσουν. Αλλά με το καλό ή με το κακό, τραβάν μια γραμμή πέρα από την οποία δε θα μας αφήσουν να περάσουμε χωρίς μάχη.
17. Rick Rowley, *The Fourth World War* (Big Noise, 2003). Δες επίσης την κριτική μου γι' αυτή την ταινία, στο «The Fourth World War: A Review,» available on www.signalfire.org.
18. Ian Traynor, «US Campaign Behind the Turmoil in Kiev,» *Guardian UK*, November 26, 2004, <http://www.guardian.co.uk/international/story/0,1360080,00.html>.
19. Williams, *Our Enemies in Blue*.
20. «Οι εσωτερικές συγκρούσεις είναι άλλη μια κύρια πηγή τρωτότητας μέσα στο κίνημα». Randy Borum and Chuck Tilby, «Anarchist Direct Actions: A Challenge for Law Enforcement,» *Studies in Conflict and Terrorism*, no.28 (2005): 219. Της αστυνομίας της τρέχουν τα σάλια για τέτοια πισώπλατα μαχαϊρώματα.
21. Παρατίθεται στο *Fifth Estate*, no. 370 (fall 2005): 34.
22. George W. Bush, «Address to a Joint Session of Congress» (speech, United States Capitol, Washington, DC, September 20, 2001); <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2001/09/20010920-8.html>.
23. Τον καιρό που γράφτηκε το αυτό βιβλίο, περισσότεροι από μια ντουζίνα υποτιθέμενα μέλη του ELF και του ALF έχουν συλληφθεί μετά την παρείσφρηση του FBI στο ριζοσπαστικό περιβαλλοντικό κίνημα. Απειλήθηκαν με ισόβια για απλούς εμπρησμούς και κάτω από αυτή την τρομακτική πίεση, πολλοί συμφώνησαν να γίνουν καρφιά για την κυβέρνηση. Έξι ακτιβιστές του SHAC, μιας ομάδας που διεξήγαγε ένα επιτυχημένο και επιθετικό μπούκοτζ ενάντια σε μια εταιρία που έκανε πειράματα σε ζώα, κατηγορήθηκαν το Μάρτιο του 2006 με τον Animal Enterprise Terrorism Act και πρόσφατα φυλακίστηκαν για μερικά χρόνια. Ο Ρόντι Κορονάντο, ένας για πολλά χρόνια ακτιβιστής του περιβάλλοντος και των αυτοχθόνων και πρώην κρατούμενος του ELF, απλά στάλθηκε πίσω στη φυλακή επειδή οργάνωσε ένα εργαστήριο που ενθάρρυνε το ριζοσπαστικό περιβαλλοντισμό και συμπεριέλαβε πληροφορίες σχετικά με το πως κατασκεύασε τον εμπρηστικό μηχανισμό που χρησιμοποίησε στην επίθεση για την οποία είχε ήδη φυλακιστεί.
24. Williams, *Our Enemies in Blue*, 201.
25. JH, «World War I: The Chicago Trial,» *Fifth Estate*, no. 370 (fall 2005): 24.

26. JH, «Sabotage,» Fifth Estate, no. 370 (fall 2005): 22.
27. JH, «World War I: The Chicago Trial,» 24.
28. Paul Avrich, Sacco and Vanzetti: The Anarchist BackgTOund (Princeton: Princeton University Press, 1991), 153, 165.
29. Οι Γκαλλεανιστές ήταν μια ομάδα αναρχικών γύρω από μια εφημερίδα που έβγαζε ο Λουίτζι Γκαλλεάνι. Αν και ήταν επηρεασμένοι από την αντίληψη του Γκαλλεάνι για τον αναρχισμό, δεν τον διόρισαν ηγέτη ούτε και ονομάστηκαν στην πραγματικότητα από αυτόν. Η ταμπέλα «Γκαλλεανιστής» είναι περισσότερο για ευκολία.
30. Paul Avrich, Sacco and Vanzetti: The Anarchist Background, 127.
31. Στο ίδιο,σελ.207
32. Στο ίδιο,σελ.127
33. Στο ίδιο,σελ.147
34. Στο ίδιο,σελ.209
35. Στο ίδιο,σελ.211
36. Στο ίδιο,σελ.213
37. Lon Savage, Thunder in the Mountains: The West Virginia Mine War» 1920-21 (Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 1990).
38. Borum and Tilby, «Anarchist Direct Actions,» 220.
39. Όσο για τον Ιανουάριο του 2006, το 88% των Σουνιτών στο Ιράκ και το 41% των Σιιτών παραδέχονται, ότι εγκρίνουν τις επιθέσεις ενάντια στις υπό τις Η.Π.Α δυνάμεις (Editor & Publisher, “Half of Iraqis Back Attacks on US,” reprinted in Asheville Global Report, no. 369 [February 9-15, 2006]: http://www.agmews.org/?section=archives&cat_id=13§ion_id=IO&briefs=true). Είναι πιθανό ότι λόγω του κλίματος πολιτικής καταστολής στο Ιράκ, τα πραγματικά ποσοστά να είναι μεγαλύτερα, αλλά πολλοί να μη θέλουν να αποκαλύψουν την υποστήριξη τους για την εξέγερση στους σφυγμομετρητές. Τον Αύγουστο του 2005, το 82% των Ιρακινών είπε ότι «αντιτίθενται έντονα» στην παρουσία κατοχικών στρατευμάτων, σύμφωνα με μια μυστική στρατιωτική σφυγμομέτρηση που διέρρευσε στον τύπο. Το ίδιο ποσοστό ανέφερε ότι ήθελε, να φύγουν τα αμερικανικά στρατεύματα από τη χώρα τους σε μια δημοσκόπηση του Μάη του 2004, που διεξήχθη από τα Συμμαχική Προσωρινή Κυβέρνηση(Thomas E. Ricks, “82 Percent of Iraqis Oppose US Occupation,” Washington Post (May 13, 2004): <http://www.globalpolicy.org/ngos/advocacy/protest!iraq/2004/0513poll.htm>. Ωστόσο αυτές τις μέρες είναι δύσκολο να μιλήσουμε για μια Ιρακινή αντίσταση, γιατί τα δυτικά μίντια θέλουν να μας κάνουν να πιστέψουμε ότι το μοναδικό πράγμα που συνεχίζεται είναι σεχαριστικές βομβιστικές επιθέσεις σε πολίτες. Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα αυτές οι επιθέσεις να ενορχηστρώνονται από τους κατοχικούς, αν και από τη θέση που βρισκόμαστε δε μπορούμε να πούμε πραγματικά τι συμβαίνει στην αντίσταση.Είναι αρκετό να πούμε ότι οι περισσότερες Ιρακινές αντιστασιακές ομάδες έχουν πάρει θέση ενάντια στο θάνατο πολιτών και είναι σε αυτές τις ομάδες που αναφέρομαι. Έγγραφο περισσότερα για την πιθανότητα ανάμιξης των ΗΠΑ στις σεχαριστικές δολοφονίες στο “An Anarchist Critique of the Iraq War,” που είναι διαθέσιμο στο www.signalfire.org.
40. Martin Oppenheimer, The Urban Guerrilla (Chicago: Quadrangle Books, 1969), 141-142.

Κεφάλαιο 6 – Η μη-βία αυταπατάται.

1. Michael Nagler, *The Steps of Nonviolence* (New York: The Fellowship of Reconciliation, 1999), Introduction. Οτιδήποτε άλλο πέρα από τη μη-βία απεικονίζεται να είναι αποτέλεσμα του «φόβου και του θυμού... εν δυνάμει καταστροφικών συναισθημάτων.»
2. Irwin and Faison, «Why Nonviolence?»
3. Στο ίδιο.
4. Tani and Sera, *False Nationalism*, 167.
5. George Jackson, *Blood In My Eye* (Baltimore: Black Classics Press, 1990).
6. Abu-Jamal, *We Want Freedom*, 105.
7. Kuwasi Balagoon, *A Soldier's Story: Writings of a Revolutionary New Afrikan Anarchist* (Montreal: Solidarity, 2001), 28, 30, 72.
8. Fanon, *The Wretched of the Earth*, 249-251.
9. «Η ενεργητική αντίσταση λαμβάνει χώρα, όταν οι ακτιβιστές χρησιμοποιούν ισχύ ενάντια στην αστυνομία... ή προληπτικά εμπλέκονται σε παράνομη δραστηριότητα όπως ο βανδαλισμός, το σαμποτάζ ή η καταστροφή ιδιοκτησίας». Αυτή η φράση βρίσκεται στο Borum and Tilby, «Anarchist Direct Actions», 211. Οι συγγραφείς, ένας καθηγητής και ένας πρώην αστυνομικός διευθυντής κατατάσσουν τις καθιστικές διαμαρτυρίες και τα παρόμοια στην παθητική αντίσταση.
10. Αναφέρομαι στο μπλακ μπλοκ ως μια μαχητική τακτική, όχι στα μπλοκ πανκ μόδας που φοράν όλοι μαύρα, αλλά στο τέλος δρουν παθητικά. Τα πραγματικά μπλακ μπλοκ γίνονται λιγότερο κοινός τόπος στις Η.Π.Α.
11. Spruce Houser, «Violence/Nonviolence» κουβέντα σε πάνελ. Ο Χάουζερ είναι ένας αυτοαποκαλούμενος αναρχικός και πασιφιστής.
12. Houser, «Domestic Anarchist Movement Increasingly Espouses Violence.» http://athensnews.com/index.php?action=viewarticle§ion=archives&story_id=17497. Με πραγματικά πασιφιστική μορφή, ο Χάουζερ υπέβαλλε το άρθρο του στην Athens News στις προετοιμασίες για το επερχόμενο Βορειοαμερικάνικο Αναρχικό Συνέδριο, σε μια προσπάθεια να στρέψει την τοπική κοινή γνώμη ενάντια στους «βίαιους αναρχικούς». Διαμαρτύρεται ήρεμα, για το γεγονός ότι το άρθρο του χρησίμευσε ως προπαγάνδα ενάντια σε ολόκληρο το αναρχικό κίνημα από τα εταιρικά μέσα, με ένα χειρόγραφο σημείωμα στο οποίο δήλωνε ότι ο αρχικός τίτλος του ήταν «αναρχισμός και βία», αλλά ο εκδότης τον άλλαξε.
13. Burt Green, «The Meaning of Tiananmen,» *Anarchy: A Journal of Desire Armed*, no. 58 (Fall-Winter 2004): 44.
14. Judith Kohler, «Antiwar Nuns Sentenced to 2 1/2 Years,» *Associated Press*, July 25, 2003. Δεν ενοχλούμαι από το να χρησιμοποιεί καθένας τη δικαστική στρατηγική που του φαίνεται κατάλληλη, αλλά σε αυτή την περίπτωση, ο ισχυρισμός των καλογριών αντανάκλα πιστά το γεγονός ότι πραγματικά δεν προκάλεσαν κάποια πραγματική, υλική καταστροφή στις εγκαταστάσεις πυραύλων, τη στιγμή που σίγουρα είχαν την ευκαιρία να κάνουν κάτι τέτοιο.
15. Ένας τρίτος πιθανός ορισμός μπορεί να προσπαθήσει να τραβήξει μια γραμμή, βασισμένη στο κοινό αίσθημα, ανάμεσα στους εν δυνάμει υπονήφους για βία. Αν ζούσαμε σε μια πολιτική οικονομία που βασίζεται στις ανάγκες, το κοινό αίσθημα θα αναγνώριζε την ανάγκη των ανθρώπων να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους και να ζήσουν ελεύθεροι από καταπίεση, γι' αυτό η επαναστατική δράση προς τον στόχο μιας κοινωνίας στην οποία ο καθένας θα μπορούσε να

ικανοποιήσει τις ανάγκες του δε θα μπορούσε να θεωρηθεί βίαιη. Επειδή ζούμε σε μια κοινωνία στην οποία η αντίληψη μας για τη δικαιοσύνη βασίζεται στην τιμωρία, η οποία είναι ότι η συμπεριφορά του δίκαιου ανθρώπου συνίσταται στην αποφυγή της παρανομίας, το κοινό αίσθημα αναγνωρίζει ως μη-βίαιο το να πληρώνουμε φόρους (σε ένα ιμπεριαλιστικό κράτος) ενώ το να κάνει συμβόλαιο με έναν πληρωμένο δολοφόνο θεωρείται βίαιο. Αν και οι δύο πράξεις έχουν παρόμοια αποτελέσματα, είναι σίγουρα ευκολότερο να περιμένουμε από τους ανθρώπους να μην κάνουν τη δεύτερη πράξη (η οποία απαιτεί να αναλάβεις πρωτοβουλία) και να τους επιτρέψουμε να διαπράξουν την πρώτη (η οποία απλά ακολουθεί το ρεύμα). Σε μια τέτοια κοινωνία (πχ,τη δική μας), ο πασιβισμός είναι στην πραγματικότητα πασιβισμός (passivism=παθητικότητα), γιατί το να μην ασκείς βία έχει να κάνει κυρίως με την αποφυγή κατάκρισης παρά με την ανάληψη ευθύνης.

16. Todd Allin Morman, «Revolutionary Violence and the Future Anarchist Order,» *Social Anarchism*, no. 38 (2005): 30-38.
17. Στο ίδιο, σελ.34
18. Στο ίδιο, σελ.35
19. Fanon, *The Wretched of the Earth*, 306.
20. Churchill and Vander Wall, *Agents of Repression*, 103-106.
21. Αυτό είναι που συμβούλεψε ο ακαδημαϊκός αναρχικός Χάουαρντ Έρλιχ στην ομιλία του στο Βορειοαμερικανικό Αναρχικό Συνέδριο στο Athens του Οχάιο στις 14 Αυγούστου 2004.
22. Παρατίθεται σε ένα βίντεο κλιπ που συμπεριλαμβάνεται στο Sam Green and Bill Siegel, director/producer, *The Weather Underground (The Free History Project, 2003)*. Όσο για την ελαστικότητα της δέσμευσης του Γκάντι στη μη-βία, τα λόγια του για την Παλαιστινιακή αντίσταση μας λένε πολλά: «Εύχομαι να είχαν επιλέξει τον τρόπο της μη-βίας στο να αντισταθούν σε αυτό που δικαίως θεωρούν μια μη αποδεκτή καταπάτηση της χώρας τους. Αλλά σύμφωνα με τους αποδεκτούς κανόνες του σωστού και του λάθους, δε μπορεί να ειπωθεί τίποτα ενάντια στην Αραβική αντίσταση μπροστά στις ανυπόφορες ανισότητες». *Jews for Justice in the Middle East, The Origin of the Palestine-Israel Conflict*, 3rd ed. (Berkeley: Jews for Justice in the Middle East, 2001). Οι συγγραφείς παραθέτουν το Martin Buber and Paul R. MendesFlohr, *A Land of Two Peoples* (New York: Oxford University Press, 1983).
23. Οι μη-βίαιοι ακτιβιστές συχνά βασίζονται στα μίντια για να διασπείρουν τις απόψεις τους. Έχω ήδη αναφέρει πολλά παραδείγματα που αφορούν διαδηλώσεις. Για άλλο ένα παράδειγμα: Στις 31 Ιανουαρίου 2006, ένας ακτιβιστής στη λίστα για την υποτιθέμενα ριζοσπαστική αντιεξουσιαστική ομάδα Food not Bombs έστειλε μια πρόταση για μια δράση κατά την ομιλία του Μπους προς το έθνος. Η πρόταση ήταν να γκουγκλάρουν χιλιάδες άνθρωποι τη φράση «Καταγγείτε τον Μπους» κατά τη διάρκεια της ομιλίας του. Υποθετικά, τα εταιρικά μέσα θα έπαιρναν αυτό το γεγονός και θα άρχιζαν να το δημοσιοποιούν αντί να κάνουν αυτή τη χαρακτηριστική επιφανειακή ανάλυση, του πόσο καλά παρουσίασε τον εαυτό του ο Μπους στο λόγο του. Δε χρειάζεται να πούμε, ότι τίποτα τέτοιο δε συνέβη.
24. Ο Malcolm X είχε αυτά να πει για τις αντιλήψεις περί παγκόσμιας αδελφότητας και αγάπης του Γκάντι: «Η πίστη μου στην αδελφότητα δε θα με εμποδίσει ποτέ από το να προστατέψω τον εαυτό μου σε μια κοινωνία, από έναν λαό του οποίου η ασέβεια για την αδελφότητα τον κάνει να νιώθει προδιατεθειμένος να βάλει το

- λαιμό μου στην άκρη ενός σχοινοίου στην κορυφή ενός δέντρου».Perry, Malcolm X: The Last Speeches, 88.
25. Για παράδειγμα οι γνωριμίες μου στη φυλακή ήταν αρκετά συντηρητικές στο να καταδικάσουν τον “DC Sniper” κι έλπιζαν ακόμη ο δράστης να καταδικαστεί με τη θανατική ποινή. Αλλά όταν ένας εκτός υπηρεσίας πράκτορας του FBI προστέθηκε στη λίστα των θυμάτων, όλοι εξέφρασαν την τεράστια ικανοποίησή τους.
 26. Ashen Ruins, Against the Corpse Machine.
 27. Ένα βασικό παράδειγμα είναι το Stephen Salisbury and Mark Fineman, “Deep Down at Graterford: Jo-}ο Bowen and ‘The Hole,’” The Philadelphia Inquirer, vol. 305, no. 131, November 8, 1981,A1. Οι πρώτες έξι παράγραφοι του άρθρου αφορούν όλες τον Τζόζεφ Μπόουεν και τις εμπειρίες του στην Τρύπα, συμπεριλαμβανομένων πολυάριθμων παραθέσεων του Μπόουεν και προσωποποιώντας περιγραφές που τον απεικονίζουν καθώς μιλάει – σαν ο αναγνώστης να είναι δίπλα του στη φυλακή. Η όγδοη παράγραφος αρχίζει, «Αλλά ο Τζόζεφ Μπόουεν» πίεσε επίσης αυτούς τους διαπραγματευτές – και γι’ αυτό τον κόσμο έξω στους δρόμους-να δουν κάτι περισσότερο από έναν τρεις φορές δολοφόνο με πρωτοφανέρωτη ισχύ.. Μέσω του διαπραγματευτή Τσακ Στόουν και των μίντια που κάλυψαν κάθε απόχρωση αυτή της πενήτημερης πολιορκίας του, ο Μπόουεν ανάγκασε επίσης τον έξω κόσμο να συγκρουστεί με τις πραγματικότητες ενός άλλου κόσμου – ένα κόσμο θεσμών, που αυτός και χιλιάδες άλλοι τρόφιμοι στην Πενσυλβάνια εκλαμβάνουν ως κατασταλτικούς και ρατσιστικούς, που ληστεύουν ανθρώπινα όντα όχι μόνο από την αξιοπρέπεια τους, αλλά μερικές φορές και την ίδια τους τη ζωή».
 28. Churchill, Pacifism as Pathology , 70-75.
 29. Για να επιβεβαιώσει κάποιος την κυριαρχία αυτού του τρόπου σκέψης ανάμεσα στους πασιφιστές ενάντια στο SOA και για να ακούσει αυτούς τους παράλογους ισχυρισμούς να επαναλαμβάνονται σε αηδιαστικό βαθμό, αρκεί απλά να παρακολουθήσει την ετήσια ολονυκτία έξω από το Fort Benning, έδρα του SOA.
 30. Το να τρως κρέας και να πληρώνεις φόρους είναι ίσως αυτονόητο. Η έρευνα στην παραγωγή αλουμινίου (και την επακόλουθη κατασκευή υδροηλεκτρικών φραγμάτων), οι συνθήκες στην αυτοκινητοβιομηχανία, η μόλυνση του αέρα που προκαλείται από τις μηχανές εσωτερικής καύσης, το επίπεδο θανατηφόρων δυστυχημάτων που συμβαίνουν φυσικά από μια κουλτούρα αυτοκινήτου και ο τρόπος με τον οποίο τα βιομηχανοποιημένα έθνη προμηθεύονται το πετρέλαιο τους θα αποκαλύψει, γιατί το να οδηγάς αυτοκίνητο είναι μια βίαιη δραστηριότητα, αρκετή για να μας κάνει να μην πάρουμε σοβαρά έναν ηθικό πασιφιστή ο οποίος οδηγεί αυτοκίνητο. Το να τρως τόφου, στην παρούσα οικονομία, συνδέεται ολοκληρωτικά με τη χρήση μαύρης εργασίας μεταναστών, γενετικές τροποποιήσεις σόγιας και την επακόλουθη καταστροφή οικοσυστημάτων και διατροφικών συνθηκών και την ικανότητα των Η.Π.Α να απαξιώνουν την αγροτική παραγωγή για αυτάρκεια σε όλο τον κόσμο, τροφοδοτώντας την παγκοσμιοποίηση με την απειλή και την πραγματικότητα της πείνας. Το να πληρώνεις ενοίκιο, υποστηρίζει τους ιδιοκτήτες οι οποίοι θα πετάξουν μια οικογένεια στο δρόμο, αν δεν μπορέσει να πληρώσει έγκαιρα το ενοίκιο, οι οποίοι επενδύουν σε οικοκαταστροφική ανάπτυξη και αστική ασχήμια και οι οποίοι βοηθούν στον εξευγενισμό (gentrifying) των πόλεων με την επακόλουθη βία η οποία ασκείται στους άστεγους, στους έγχρωμους, και στις οικογένειες χαμηλών εισοδημάτων. Το να είσαι καλός με έναν μπάτσο συνεισφέρει στη μαζοχιστική κουλτούρα της λατρείας, που επιτρέπει στους πρά-

κτορες του νόμου και της τάξης να δέρνουν και να δολοφονούν ανθρώπους ατιμώρητα. Είναι μια αξιοσημείωτη ιστορική ιδιορρυθμία, η οποία επιτρέπει στην αστυνομία να απολαμβάνει ευρεία λαϊκή υποστήριξη και ακόμα και να περνά τους εαυτούς τους για ήρωες, εκεί που κάποτε ήταν πολύ γνωστοί ως καθάρματα και λακέδες της κυρίαρχης τάξης.

31. Fanon, *The Wretched of the Earth*, 54.
32. «We are at war. ...» Art Burton (keynote address, People United, Afton, VA, June 19, 2004). Ο Μπάρτον ήταν μέλος του NAACP του Richmond. Οι Ζαπατίστας περιγράφουν την σημερινή παγκόσμια τάξη ως 4ο παγκόσμιο πόλεμο και αυτό το συναίσθημα έχει αντίλαλο σε όλο τον κόσμο.

Κεφάλαιο 7 – Ο εναλλακτικός δρόμος

1. Η Έλεν Γούντσον και ο πρώην συγκατηγορούμενος και συγκατοικός στο κελί Τζέρι Ζαουάντα έρχονται στο μυαλό μου ως αφοσιωμένοι, πασιφιστές επαναστάτες.
2. Αν και αυτή η συγκεκριμένη παράθεση είναι δικά μου λόγια, το επιχειρήμα που αντιπροσωπεύει ακούγεται συχνά από τα στόματα των μη-βίαιων ακτιβιστών. Ο Τοντ Άλιν Μόρμαν αρχίζει το άρθρο του «Revolutionary Violence and the Future Anarchist Order» τονίζοντας ότι καμία από τις βίαιες επαναστάσεις σε Η.Π.Α, Ρωσία, Κίνα ή Κούβα, δεν «οδήγησε σε μια δίκαιη κοινωνία, μια ελεύθερη κοινωνία ή ακόμα και σε έναν ‘εργατικό’ παράδεισο». (30)
3. Κρίνω τα κίνητρα των Λενινιστών από τους στόχους και τις πράξεις των ηγετών τους – η βάση, ως μέλη μιας εξουσιαστικής οργάνωσης φανερά είχε προτεραιότητα να ακολουθεί τους ηγέτες και να τους βάζει πάνω από τις δικές της προθέσεις καλώς ή κακώς. Οι στόχοι και οι πράξεις της Λενινιστικής ηγεσίας, από πολύ νωρίς, συμπεριέλαβαν τη βελτίωση κι επέκταση της Τσαρικής μυστικής αστυνομίας, που ανασυστάθηκε ως Cheka, τη βίαιη μετατροπή εκατομμυρίων ανεξάρτητων αγροτών σε μισθωτούς εργάτες, το μπλοκάρισμα της άμεσης ανταλλαγής ανάμεσα στους παραγωγούς, την εγκαθίδρυση αυστηρών μισθολογικών ιεραρχιών ανάμεσα στους αξιωματικούς και τους στρατιώτες του στρατού, ο οποίος αποτελούνταν σε μεγάλο βαθμό από πρώην Τσαρικούς αξιωματικούς, την ανάληψη, συγκεντροποίηση και τελικά καταστροφή των ανεξάρτητων «σοβιέτ» των εργατών ή συμβούλιων, την αναζήτηση και αποδοχή αναπτυξιακών δάνειων από Βρετανούς και Αμερικάνους καπιταλιστές, το παζάρι και τη συνεργασία με τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις στο τέλος του 1ου παγκοσμίου πολέμου, την καταστολή του ακτιβισμού και των εκδόσεων των αναρχικών και των σοσιαλεπαναστατών και άλλα. Δες το Alexander Berkman “The Bolshevik Myth” (London: Freedom Press, 1989), Alexandre Skirda “Nestor Makhno, Anarchy ‘s Cossack: The Struggle for Free Soviets in the Ukraine 1917-1921” (Oakland: AK Press, 2004), και Voline “The Unknown Revolution” (Montreal: Black Rose, 2004).
4. Μια καλή ιστορία αυτού του κινήματος μπορεί να βρεθεί στο Alexander Skirda, Nestor Makhno, Anarchy ‘s Cossack.
5. Στο άρθρο τους που γράφτηκε για τους σχεδιαστές στρατηγικής της αστυνομίας, “Anarchist Direct Actions,” οι Ράντι Μπόρουμ και Τσακ Τίλμπι τονίζουν ότι σε μερικές περιπτώσεις η αποκέντρωση έχει αφήσει τους αναρχικούς απομονωμένους και πιο τρωτούς στην καταστολή, αν και εν συνόλω είναι σαφές ότι η αποκέντρωση κάνει δυσκολότερη την παρείσφρωση και την καταστολή των ριζοσπαστικών ομάδων. Η επικοινωνία, ο συντονισμός και η αλληλεγγύη είναι τα κρίσιμα στοιχεία για την επιβίωση των αποκεντρωμένων δικτύων. Borum

and Tilby, «Anarchist Direct Actions,» 203-223.

6. Χωρίς αυτονομία δεν μπορεί να υπάρξει ελευθερία. Για μια βασική εισαγωγή σε αυτή και άλλες βασικές αναρχικές αρχές, δες το Errico Malatesta, *Anarchy* (London: Freedom Press, 1920) ή το Peter Kropotkin, *Mutual Aid: A Factor in Evolution* (New York: Alfred A. Knopf, 1921). Ένα καλό άρθρο που περιέχει σκέψεις πάνω σε μια αναρχική επαναστατική διαδικασία παρόμοια με αυτή που έχω διατυπώσει είναι το Wolfi Landstreicher, “Autonomous Selforganization and Anarchist Intervention”. Επίσης το Roger White “Post Colonial Anarchism” προσφέρει έναν αριθμό σημαντικών επιχειρημάτων για το δικαίωμα κάθε κοινότητας και έθνους να προσδιορίζει τον εαυτό του και να επιλέγει τη μέθοδο αγώνα του.
7. Για παράδειγμα, ο Μαύρος Απελευθερωτικός Στρατός, μια από τις πιο επιτυχημένες ομάδες αντάρτικου πόλεως στις Η.Π.Α, απέτυχε σε μεγάλο βαθμό, επειδή ήθελε μια φανερή υποστηρικτική δομή, σύμφωνα με τον Jalil Muntaqim, *We Are Our Own Liberators* (Montreal: Abraham Guillen Press, 2002), 37-38. Από την άλλη μεριά, ο αναρχικός εξεγερτικός στρατός με ηγέτη τον Νέστωρ Μάχνο στην Ουκρανία μπορούσε να διεξάγει έναν τόσο αποτελεσματικό ανταρτοπόλεμο, ενάντια στον ασύγκριτα μεγαλύτερο και καλύτερα εξοπλισμένο Κόκκινο Στρατό, ακριβώς επειδή απολάμβανε πολύ μεγάλη υποστήριξη από τους αγρότες, η οποία έκρυβε και φρόντιζε τους πληγωμένους εξεγερμένους, προμήθευε φαγητό και προμήθειες και συνέλεγε πληροφορίες για τις θέσεις του εχθρού. Skirda, Makhno, *Anarchy ‘s Cossack*, 248, 254-255.
8. John Sayles, «Foreword,» in Lon Savage’s *Thunder in the Mountains: The West Virginia Mine War, 1920-21* (Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 1990).